

Dokument nr. 15:1

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1–150

1. oktober–3. november 2015

Spørsmål

1	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. røntgenundersøkelser i de regionale helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren	11
2.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. øyehelse, besvart av helse- og omsorgsministeren	12
3.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. sykehuset i Nordmøre og Romsdal, besvart av helse- og omsorgsministeren	13
4.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. kosttilskudd, besvart av helse- og omsorgsministeren	14
5.	Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. ultralyddiagnostikk ved Nasjonalt senter for fostermedisin ved St. Olav Hospital i Trondheim, besvart av helse- og omsorgsministeren	16
6.	Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. oljeselskapene og leverandørmiljøene, besvart av olje- og energiministerens	17
7.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. tilskuddsmidlene til etablering og den personrettede delen av tilskudd til tilpasning av bolig, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	17
8.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. vådeskudd innrapportert til spesialenheten, besvart av justis- og beredskapsministeren	18
9.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. kapasiteten ved Sunnaas sykehus, språktrening, besvart av helse- og omsorgsministeren	19
10.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. gods fra vei til sjø, besvart av samferdselsministeren.....	20
11.	Fra stortingsrepresentant Truls Wickholm, vedr. økonomisk samkvem med ulovlige bosettinger, besvart av utenriksministeren.....	22
12.	Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. sangtradisjoner som integreringsredskap, besvart av kunnskapsministeren	22
13.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. responstid av politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren	23
14.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. handelsskikk, besvart av landbruks- og matministeren.....	24
15.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. foreldrepermisjon, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren.....	24
16.	Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. kutt i politiet i Nord-Trøndelag, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	25
17.	Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. traumetilbudet i Bodø, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	26
18.	Fra stortingsrepresentant Jan Böhler, vedr. luftforurensning, besvart av klima- og miljøministeren	27
19.	Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. utslippstall som oppgis fra bilprodusentene, besvart av finansministeren	29
20.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. retningslinjer for gravide og nyfødte med B-streptokokkinfeksjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	29
21.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. kapasitet på røntgenundersøkelser og på radiologer, besvart av helse- og omsorgsministeren	30
22.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. ILOs mødrekonvensjon, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	31
23.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. attføringstilbudet i Norge, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	32
24.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. vold i nære relasjoner, besvart av justis- og beredskapsministeren	33
25.	Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. familiegenesforening, besvart av justis- og beredskapsministeren	34

	side
26. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. rigggjobber, besvart av olje- og energiministeren	35
27. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. forelegg og prikkbelastning ved bruk av mobil i bil uten handsfree, besvart av samferdselsministeren	36
28. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. overføringen av innsatte til Nederland, besvart av justis- og beredskapsministeren	36
29. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. å frata det ikke-mineralske miljødrivstoffet GLT fra mineraloljeavgift, besvart av klima- og miljøministeren	37
30. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. å frita det ikke-mineralske miljødrivstoffet GTL fra mineraloljeavgift, besvart av finansministeren	38
31. Fra stortingsrepresentant Sverre Myrli, vedr. AIM Norway, besvart av forsvarsministeren	39
32. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. soningsoverføring til Nederland, besvart av justis- og beredskapsministeren	41
33. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. tømmerstokker på avveie, besvart av samferdselsministeren	41
34. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. Svalbard Høyres programformuleringer om statsborgerskap, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	42
35. Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. fritaksordninger for journalistar, besvart av justis- og beredskapsministeren	43
36. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. Barnekonvensjonen, besvart av justis- og beredskapsministeren	43
37. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. behandlingen av Nordterminal Floating Storage AS' søknad om utvidet tillatelse til å drive oljeomlastning i Bøkfjorden, besvart av klima- og miljøministeren	44
38. Fra stortingsrepresentant Ruth Grung, vedr. psykiske lidelser og rusproblemer blant domfelte, besvart av justis- og beredskapsministeren	45
39. Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. bistandsbudsjettet til flyktninger i Norge, besvart av utenriksministeren	46
40. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. klimavennlig regjeringsskvartal, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	47
41. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. vald og truslar i arbeidslivet, besvart av arbeids- og sosialministeren	48
42. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. innvandring, besvart av finansministeren	48
43. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. bruken av multinasjonale konsultentselskaper i statlig forvaltning, besvart av finansministeren	49
44. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. tingrettene, besvart av justis- og beredskapsministeren	50
45. Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. sammenslåing av tingretter, besvart av justis- og beredskapsministeren	53
46. Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. E18 Rugtvedt-Dørdal, besvart av samferdselsministeren	53
47. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. holdningen mot president Abbas innlegg i FN, besvart av utenriksministeren	54
48. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. merkeregelverket fra EU for mat, besvart av helse- og omsorgsministeren	55
49. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. soning i nederlandske fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	56
50. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. utsending av norske fanger til Nederland som har barn eller har LAR behandling, besvart av justis- og beredskapsministeren	57
51. Fra stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete, vedr. merkeordninga Nyt Noreg, besvart av landbruks- og matministeren	57
52. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. fornying av E18, besvart av samferdselsministeren	58

	side
53. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. fortidsminner, besvart av klima- og miljøministeren.....	59
54. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. atomnedrustning, besvart av utenriksministeren.....	60
55. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. stamcellebehandling mot MS i utlandet, besvart av helse- og omsorgsministeren	61
56. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. Det nasjonale analyse- og etterretningscenteret, besvart av justis- og beredskapsministeren	62
57. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. antall fødsler, besvart av helse- og omsorgsministeren	63
58. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. at handikappede nektes å fly med Widerøe, besvart av samferdselsministeren.....	66
59. Fra stortingsrepresentant Egil Knutsen, vedr. plan for anlegg og drift av oljerørledning fra Sverdrup-feltet til Mongstad, besvart av olje- og energiministeren	67
60. Fra stortingsrepresentant Hanne Thürmer, vedr. at finansieringen av private barnehager endres, besvart av kunnskapsministeren	68
61. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. skranketjeneste i bank, besvart av finansministeren	69
62. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. kvinneandel i norsk film, besvart av kulturministeren	70
63. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. personer med dysleksi, besvart av kunnskapsministeren.....	71
64. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. tidskriske investeringer på sokkelen, besvart av olje- og energiministeren	71
65. Fra stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal, vedr. ordningen med startlån, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	72
66. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. egenkapitalen i kommunalbanken, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	73
67. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. GIEKs arbeid innen fremtidsrettede næringer, besvart av næringsministeren.....	74
68. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. oljesubsidier, besvart av finansministeren.....	75
69. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. eit eige særorgan for politiet sine nasjonale beredskapsressurser, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	76
70. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. samarbeidet mellom PST og POD om handsaming av trusselvurderinger, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	77
71. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. salg av eiendommer, besvart av forsvarsministeren.....	78
72. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. innvandringsregulerende tiltak, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	78
73. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. nedlegging av tingrettene, besvart av justis- og beredskapsministeren	79
74. Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. mobil- og internettdekningen i Nesna og Leirfjord, besvart av samferdselsministeren	79
75. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. barrieklutar/hudfilmklutar, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	80
76. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. krav til vinterdekk på tunge kjøretøy, besvart av samferdselsministeren	81
77. Fra stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen, vedr. Nasjonal transportplan, besvart av samferdselsministeren.....	82
78. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. bompengepolitikk, besvart av samferdselsministeren.....	83
79. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. ulike modeller for organisering og privatisering av Statskog SF sin skogsvirksomhet, besvart av landbruks- og matministeren.....	83

	side
80. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. bombingene av Leger uten grensers sykehus i Kunduz, besvart av utenriksministeren	84
81. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ny turnusordning for legar, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	85
82. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. atomvåpennedrustning, besvart av utenriksministeren.....	86
83. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. EUs relokalisering av 160 000 flyktninger, besvart av justis- og beredskapsministeren	87
84. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. skipsfart i Arktis, besvart av næringsministeren.....	87
85. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. dagpenger, besvart av arbeids- og sosialministeren	88
86. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. digitalisering av straffesakskjeden, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	89
87. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. bekjempelse av hets og trakassering mot kvinner som deltar i offentlige debatter, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren.....	90
88. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. navnsetting av de kommunale organer, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	92
89. Fra stortingsrepresentant Marit Nybakk, vedr. støtten til Den Nordiske Folkehøyskolen i Geneve, besvart av kunnskapsministeren	93
90. Fra stortingsrepresentant Karianne O. Tung, vedr. ME-syke barn, besvart av arbeids- og sosialministeren.....	93
91. Fra stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud, vedr. forbedringer på Kongsvingerbanen, besvart av samferdselsministeren	94
92. Fra stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad, vedr. Mechatronic Innovation Lab (MIL), besvart av næringsministeren	95
93. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. endringer i folketrygdloven, besvart av arbeids- og sosialministeren	96
94. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. forenkle saksbehandlingen i UDI, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	97
95. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. krav til politiske flyktninger om politiattest fra hjemlandet, besvart av kunnskapsministeren	97
96. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. folkevalgdopplæringa, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	98
97. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. indisk embargo av Nepal, besvart av utenriksministeren	99
98. Fra stortingsrepresentant Siri Engesæth, vedr. Bærum sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	100
99. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. utbygging og drift av Aasta Hansteen-feltet, besvart av olje- og energiministeren.....	101
100. Fra stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre, vedr. karbonnøytralitet, besvart av klima- og miljøministeren.....	102
101. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. Pendleralliansen, besvart av samferdselsministeren.....	103
102. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. marin verneplan for Loppfjorden, besvart av klima- og miljøministeren	104
103. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. barneavdelingen i Kristiansund, besvart av helse- og omsorgsministeren	104
104. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. import av eple- og pæretrær, besvart av landbruks- og matministeren	105
105. Fra stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad, vedr. presidentval i dei sjølvstyrte kurdiske områdene i Irak, besvart av utenriksministeren	106

106.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. mindreårige asylsøkere, besvart av justis- og beredskapsministeren	107
107.	Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. autorisasjon for akupunktører, besvart av helse- og omsorgsministeren	108
108.	Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. unntaksbestemmelsene i Dublin III-forordningen, besvart av justis- og beredskapsministeren	110
109.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. alvorlige hendinger på norsk sokkel, besvart av arbeids- og sosialministeren	111
110.	Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. treparts bransjeprogram innan transport, uteliv og reinhals, besvart av arbeids- og sosialministeren	112
111.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. elektrifisering på Røros/Solørbanen, besvart av samferdselsministeren	112
112.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. differensiert arbeidsgiveravgift, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	113
113.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. torvmyr helt inn til naturreservatet Grenimåsans gransumpskog, besvart av klima- og miljøministeren	114
114.	Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. Trollfjell Geopark, besvart av kunnskapsministeren	115
115.	Fra stortingsrepresentant Pål Farstad, vedr. sokkelansvaret i Kristiansund, besvart av justis- og beredskapsministeren	116
116.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. støtte til NOAH, besvart av landbruks- og matministeren	116
117.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. bombeangrepet på sykehuset i Kunduz, besvart av utenriksministeren	117
118.	Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. økonomien til friskoler, besvart av kunnskapsministeren	118
119.	Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. økonomisk trygghet for private skoler, besvart av kunnskapsministeren	119
120.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ME-syke barn og barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	120
121.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Daniel Anderson i Usbekistan, besvart av utenriksministeren	121
122.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. flytevestpåbudet, besvart av næringsministeren	122
123.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. vern av Lopphavet, besvart av klima- og miljøministeren	122
124.	Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. kommunestyrerepresentanter og godtgjørelse, besvart av arbeids- og sosialministeren	123
125.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. eingongsavgift på politibilar, besvart av finansministeren	124
126.	Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. lærevansker, besvart av kunnskapsministeren	125
127.	Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. kommunenes ansvar for bolig, besvart av helse- og omsorgsministeren	126
128.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. bevilgningen til LDO, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	126
129.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. Kunstregister, besvart av justis- og beredskapsministeren	127
130.	Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. straffegebyr for brudd på personvernet i forbindelse med videoen "Trygghet i hverdagen"., besvart av justis- og beredskapsministeren	128
131.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. miljøskade frå bomullsindustrien, besvart av klima- og miljøministeren	128

	side
132. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. Nussir ASA, besvart av klima- og miljøministeren	129
133. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiter, vedr. NFU Hedmark, besvart av helse- og omsorgsministeren.....	130
134. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. hjelp til de flomrammede leirene til Sharawi-flyktningene i Algeria, besvart av utenriksministeren.....	131
135. Fra stortingsrepresentant Knut Storberget, vedr. bygging av arkiv på Tynset (helsearkiv), besvart av kulturministeren.....	132
136. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. ny undersøkelse om likestilling og livskvalitet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	133
137. Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. mildere straff for vold, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	135
138. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. sikring av vei, besvart av samferdselsministeren.....	136
139. Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. automatisk vern av kvenske kulturminner, besvart av klima- og miljøministeren.....	137
140. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. årsverktutviklinga på lensmannkontora i Hordaland politidistrikt, besvart av justis- og beredskapsministeren	138
141. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. kontraktskrav til mottaksdrift, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	141
142. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. rovviltnemda i Hedmark, besvart av klima- og miljøministeren	141
143. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. hurtiglading for elektrisk kjøretøy, besvart av olje- og energiministeren	142
144. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. norsk våpeneksport, besvart av utenriksministeren.....	142
145. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. kvinner i Forsvaret, besvart av forsvarsministeren.....	143
146. Fra stortingsrepresentant Svein Roald Hansen, vedr. Rygge beredskapssenter, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	144
147. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. nødkommunikasjon, besvart av justis- og beredskapsministeren	145
148. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. Telemuseet, besvart av samferdselsministeren.....	146
149. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. at kommunane og brannvesena skal dekkje utgifter til oppdrag som egentleg er politiet sine, besvart av justis- og beredskapsministeren.....	147
150. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. ny asylordning, besvart av justis- og beredskapsministeren	148

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1 - 150) for sesjonen 2015-2016.**

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti

FrP Fremskrittspartiet

H Høyre

KrF Kristelig Folkeparti

Sp Senterpartiet

SV Sosialistisk Venstreparti

V Venstre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Andersen, Karin (SV)	7, 36, 63, 106, 111, 112, 141
Arnstad, Marit (Sp)	16, 73
Benestad, Norunn Tveiten (H)	92
Berg-Hansen, Lisbeth (A)	77
Bergstø, Kirsti (SV)	23, 24, 85, 123, 124
Björdal, Fredric Holen (A)	41, 109, 110
Bjørnø, Christian Tynning (A)	46
Bollestad, Olaug V. (KrF)	1, 2, 20, 21, 120
Breivik, Terje (V)	43
Böhler, Jan (A)	18
de Ruiter, Freddy (A)	55, 133
Elvenes, Hårek (H)	147
Elvestuen, Ola (V)	37, 113, 139
Engesæth, Siri (V)	52, 53, 67, 68, 84, 98
Farstad, Pål (V)	115
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	95
Giske, Trond (A)	114
Gjerstad, Ingunn (SV)	105
Grande, Arild (A)	61, 62
Grande, Trine Skei (V)	94, 117, 134
Greni, Heidi (Sp)	39
Grung, Ruth (A)	38
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	19
Hansen, Svein Roald (A)	47, 83, 146
Hansson, Rasmus (MDG)	116, 142
Hareide, Knut Arild (KrF)	108
Henriksen, Kari (A)	28, 32
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	48
Huitfeldt, Anniken (A)	22, 25, 136
Johnsen, Tor André (FrP)	12
Juvik, Kjell-Idar (A)	17, 58, 138
Kjos, Kari Kjønås (FrP)	127
Klinge, Jenny (Sp)	13, 86, 125, 130, 149
Knutsen, Eigil (A)	59
Lauvås, Stein Erik (A)	72
Ljunggren, Anna (A)	40, 99
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	42, 144, 150
Lysbakken, Audun (SV)	80
Myrli, Sverre (A)	31
Navarsete, Liv Signe (Sp)	51
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	33, 74

Nybakk, Marit (A)	89
Nybø, Iselin (V)	9, 10, 87
Omland, Odd (A)	132
Pedersen, Helga (A)	34, 102
Pollestad, Geir (Sp)	14, 15, 78, 79, 88, 104, 122
Raja, Abid Q. (V)	121
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	8, 66
Rotevatn, Sveinung (V)	35, 131
Rytman, Jørund (FrP)	29, 30, 118, 119
Sivertsen, Eirik (A)	71, 76
Solberg, Torstein Tvedt (A)	26, 54
Solhjell, Bård Vegar (SV)	82, 145
Storberget, Knut (A)	135
Støre, Jonas Gahr (A)	100
Sønsterud, Tone Merete (A)	91
Tajik, Hadia (A)	56, 69, 70, 96
Thomsen, Ib (FrP)	148
Thürmer, Hanne (KrF)	60
Toppe, Kjersti (Sp)	3, 4, 49, 50, 57, 75, 81, 103, 107, 140
Toskedal, Geir Sigbjørn (KrF)	65
Trettebergstuen, Anette (A)	129, 128
Tung, Karianne O. (A)	5, 27, 90
Valen, Snorre Serigstad (SV)	97, 137
Vågslid, Lene (A)	44, 45
Wickholm, Truls (A)	11
Aasen, Marianne (A)	126
Aasland, Terje (A)	6, 64, 143
Aasrud, Rigmor (A)	93, 101

Dokument nr. 15:1

(2015–2016)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1

Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant **Olaug V. Bollestad**

Besvart 14. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister **Bent Høie**

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at flyktninger som kommer til Norge får forebyggende og behandlende helse-tilbud i tidlig fase etter ankomst?»

BEGRUNNELSE:

Vi er alle berørt at den store flyktningesituasjonen i Europa, og vi ser den største humanitære krisen siden andre verdenskrig. Mennesker på flukt, med traumer, psykiske og fysiske sykdommer og lidelser er også dessverre en realitet for disse menneskene.

Mange kan være bærere av sykdommer de ikke vet om, fordi de kommer fra land hvor en har et helt annet helsevesen og et annet vaksinasjonsprogram enn Norge.

Mange frivillige stiller opp for å hjelpe de som kommer i akuttfasen, slik at de får dekket sine grunnleggende behov som en seng å sove i, tak over hodet og mat. Det offisielle Norge må i tillegg sikre at vi også får en oversikt over helsetilstanden til de som kommer til vårt land, ved f.eks å ta røntgen thorax for å se om noen har tuberkulose, slik at en får en status tidlig og kan sette inn tiltak etter dette.

Svar:

Jeg er opptatt av at alle asylsøkere og flyktninger som kommer til Norge skal bli tatt imot på en god måte. Det er kommunene som har hovedansvaret for helsetilbudet til asylsøkere og flyktninger. Ved behov skal kommunene henvise til spesialisthelsetjenesten. Vertkommunene for mottak, uansett hvilken type, er forpliktet til å

sørge for nødvendig helsehjelp til asylsøkere, flyktninger og familiegjenforente, jamfør helse- og omsorgstjenesteloven. Asylsøkere og flyktninger skal som en del av registreringen ved Politiets utlendingsenhet (PU) gjennomgå en helseundersøkelse som i hovedsak innebærer en lovpålagt tuberculosescreeing i form av lungerøntgenbilde og en blodprøve (IGRA-test, der IGRA betyr Interferon-gamma Release Assays).

I den situasjonen som har oppstått, med en rask økning i antallet asylankomster, særlig i Oslo-området, har Oslo kommune, som er ansvarlig for helsetjenester til asylsøkere som oppholder seg i Oslo, samarbeidet godt med UDI og Oslo Universitetssykehus HF for å øke kapasiteten i systemet og tilrettelegge for den nye situasjonen. Det økte antallet asylankomster merkes også i andre deler av landet. Særlig rapporterer helsemyndighetene i de nordlige grenseområdene mot Russland om økt etterspørsel etter nødvendige helse-tjenester i en ankomstfase, og det er etablert et godt samarbeid mellom Sør-Varanger kommune og Kirkenes sykehus.

Helse- og omsorgsdepartementet er gjennom Helse- og omsorgsdepartementet i løpende kontakt med helse- og omsorgstjenesten for å få oversikt over utviklingen og iverksatte tiltak når det gjelder helsetilbud i kommunene og i spesialisthelsetjenesten. Basert på den informasjon vi har mottatt, er følgende tiltak iverksatt:

- Helsetjenestens kapasitet på Refstad transittmottak er styrket både med ekstra bemanning og med utvidet åpningstid. Dette har betydning for å holde køene og ventetiden nede for dem som søker asyl.
- Oslo legevakt opplyser å ha god kapasitet til å yte helsehjelp til personer som henvises fra PU på Tøyen. Tilbudet inkluderer gratis medisiner.

- Oslo kommune har fra 28. september bemannet PU på Tøyen med erfarne sykepleiere i vaktordning for å vurdere behovet for helsehjelp. Disse bidrar til å sortere helsebehov og kanalisere brukere til rette instans.
- Det er etablert transittmottak i Sør-Varanger kommune, og Kirkenes sykehus vil forestå screeningen av tuberkulose ved røntgen thorax og IGRA test og andre spesialisthelsetjenester til flyktningene etter behov
- Ett nytt stort ankomsttransittmottak er under etablering i Råde og skal etter planen tas i bruk i uke 42. UDI har inngått avtale om helsetjenester i mottaket med Råde kommune og Sykehuset Østfold HF. Folkehelseinstituttet bistår kommunen med å lage en smittevernplan for mottaket som kan integreres i kommunenes smittevernplan.
- Helse- og omsorgsdepartementet har bedt de regionale helseforetakene om status og hvilke typer av spesialisthelsetjenester som etterspørres. Helseregionene opplyser at de samarbeider tett med aktuelle kommuner for å bistå med gjennomføring av nødvendige undersøkelser i ankomstfasen.
- For å øke kompetansen og styrke veiledningen til helse- og omsorgstjenesten i de kommunene som raskt etablerer asylmottak, har regjeringen foreslått å øke bevilgningen til de fem regionale ressursentrene for vold og traumatisk stress (RVTS) med 5 mill. kroner i 2015 i tilleggsproposisjonen Prp. 152 S (2014-2015). Arbeidet med de særskilte utfordringene som barn og unge har i den aktuelle flyktningesituasjonen skal prioriteres.
- Det er også foreslått økte bevilgninger til tiltak under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Justis- og beredskapsdepartementet, og Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
- Helsedirektoratet har sendt brev til alle kommuner og påpekt asylsøkeres rettigheter til helse- og omsorgstjenester.
- Helsedirektoratet har oppdatert veilederen om helsetjenestetilbud til asylsøkere, flyktninger og familielegenforente (IS-1022) som ligger på helsedirektoratet.no
- Det er etablert ulike møteplasser hvor sentrale aktører møtes jevnlig for å holdes oppdatert om situasjonen i transittmottak.
- Det pågår et tett samarbeid mellom berørte departementer og direktorater for å håndtere den pågående situasjonen best mulig.

Situasjonen som har oppstått i den senere tid er ekstraordinær. Helse- og omsorgsdepartementet er opp-tatt av at det er det ordinære helse- og omsorgstilbudet som skal benyttes for asylsøkere. Det er iverksatt en rekke tiltak i kommunene og i spesialisthelsetjenesten som bidrag til å håndtere situasjonen med en kraftig økning i antall asylsøkere. Basert på den informasjonen vi har mottatt, bidrar både kommunene og spesialisthelsetjenesten med betydelig innsats slik at asylsøkerne kan få et nødvendig helsetilbud i ankomstfasen. Slik situasjonen er per dags dato er tilbakemeldingen departementet har fått fra Helsedirektoratet, som er i nær dialog med Fylkesmennene, at helse- og omsorgstilbudet til asylsøkerne er forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 2

Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 9. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre norsk øyehelse?»

BEGRUNNELSE:

Demografien i Norge vil endre seg over tid. Vi vil bli flere og flere eldre.

Folk lever lenger, og de eldre vil ha flere sammensatte lidelser.

Øyesykdommer vil også dermed bli en økende lidelse, både som et resultat av andre lidelser, men også som et resultat av at en blir eldre.

Dette vil kreve at vi har nok kompetanse til å møte denne utfordringen, både på legesiden innen fastleger og spesialister, men også innen annet hjelpepersonell.

Skal en person kunne bo hjemme lengst mulig er synet sentralt, og derfor blir både forebygging, oppfølging og behandling sentrale elementer i dette. Synet er ett av menneskets aller viktigste sanser, likevel er det ikke et fokus hverken i Folkehelsemeldingen eller i Primærhelsemeldingen.

Svar:

Representanten Bollestad er opptatt av å møte fremtidens utfordringer i helse- og omsorgstjenesten. Det er også jeg. Utfordringsbildet er, som representanten viser til, preget av endringer i demografien. Det vil bli flere eldre og flere vil ha sammensatte lidelser. Videre viser representanten til at vi trenger kompetanse til å møte utfordringene og at det må legges til rette for at folk skal kunne bo hjemme lengst mulig.

Dette samsvarer med utfordringene som ligger til grunn for forslagene i stortingsmeldingen om fremtidens primærhelsetjeneste som er til behandling i Stortinget. Jeg er opptatt av at vi må utvikle helhetstjenester, som også omfatter øyehelsen.

Syns- og hørselssvekkelse er normale aldersforandringer. Som representanten er inne på, er det samtidig viktig at helsetjenesten er oppmerksom på synssvekkelse som følge av sykdommer som særlig rammer eldre. Til disse hører grå og grønn stær og forkalkning på netthinnen. Selv om aldersforandringer i øynene rammer alle mennesker, må eldre selvsagt få tilgang til behandling for øyesykdom som hindrer dem å leve et aktivt og selvstendig liv.

Representanten er opptatt av kompetansen hos helsepersonell, og at deres oppmerksomhet også er rettet mot synssvekkelse. For eksempel vil demenssykdom øke når flere lever lenger.

I utredning av demens er kartlegging av syns- og hørselsstatus viktig, da konsekvenser av sansetap kan forveksles med, eller forsterke symptomer på demens. Det er spesielt krevende å legge til rette for en person med demens, hvis denne personen i tillegg har synsproblemer.

Synssvekkelse er også en vanlig men alvorlig komplikasjon ved diabetes, både type I og type II. God oppfølging av pasienter med diabetes er derfor svært viktig for å unngå dette. Tett oppfølging av personer med kro-

niske sykdommer er en sentral målsetting med tiltakene i stortingsmeldingen om primærhelsetjenesten.

Jeg er enig med representanten i at for å fange opp risiko for sykdom og se tidlige tegn på sykdom hos eldre, kreves det kompetanse. Derfor legger vi frem en plan for et kompetanseløft i den kommunale helse- og omsorgstjenesten som en del av budsjettet for neste år.

Å forebygge sansetap så tidlig som mulig er viktig for at eldre mennesker kan leve aktive og selvstendige liv lenger. Regjeringen tar sikte på å legge fram en strategi for en moderne eldrepolitikk i desember. Hvordan helse- og omsorgstjenesten kan bidra til helsefremmende og forebyggende arbeid, også i samspill med brukerorganisasjoner og aktuelle kompetansemiljøer, vil inngå i denne strategien.

Utviklingen av fremtidens helse- og omsorgstjenestene skal skje med utgangspunkt i pasientens behov. Utfordringsbildet viser at pasienten ofte har behov for et flerfaglig tilbud. Regjeringen vil at brukerne av tjenestene i større grad skal få ta del i beslutninger om egen behandling. Gjennom å tilrettelegge for samlokalisering av tjenester og flerfaglige team vil vi styrke det forebyggende arbeidet, pasientopplæring og sikre brukerne en mer aktiv oppfølging i tråd med nasjonale faglige retningslinjer. Regjeringen vil også legge til rette for at IKT og teknologiske hjelpemidler i større grad benyttes i kommunale helse- og omsorgstjenester.

For å sikre norsk øyehelse, vil jeg bidra til en utvikling av den kommunale helse- og omsorgstjenesten slik at de som har behov for forebygging, oppfølging, behandling og rehabilitering får den hjelpen de har behov for. Det er ikke diagnosen som skal være styrende for tjeneste-tilbudet, men pasientens behov. Nærhet og helhet er undertittel på stortingsmeldingen om fremtidens primærhelsetjeneste. Jeg vil skape helhet og nærhet i helse- og omsorgstjenesten ved å legge til rette for helhetlige tjenester der folk bor. En slik utvikling vil også komme øyehelsen til gode.

SPØRSMÅL NR. 3

Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 12. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en redegjørelse for hva statsråden i foretaksmøtet eller uformelt har bestemt at skal være innholdet i det nye sykehuset i Nordmøre og Romsdal?»

BEGRUNNELSE:

I Tidens Krav sin nettutgave 28.09.2015 gjengis Espen Remme, direktør i Helse Møre og Romsdal, på at innholdet i det nye sykehuset er bestemt og også vedtatt av statsråden:

"Han (Espen Remme) poengterte at det faglige innholdet i sykehuset allerede var bestemt - og også vedtatt av statsråden. Det innebærer blant annet at det nye sykehuset blir tyngre enn Ålesund sjukehus på nevrologi, mens det ikke lenger blir noen barneavdeling i Nordmøre og Romsdal. Utgangspunktet slik det er vedtatt blir 2-3 barnesenger for pasienter som ikke trenger å sendes til Ålesund."

Dette er nye opplysninger for mange og det er nødvendig at statsråden klargjør hva som er fakta og hvor regjeringen står i saken.

Svar:

De regionale helseforetakene skal gjennom sitt sørge-for ansvar sikre at det tilbys gode og forsvarlige helsetjenester. Dette ansvaret gjelder også ved planlegging av nye sykehus. Planlegging av sykehusprosjekter er fasedelt. Idéfasen for nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal ble behandlet og vedtatt i styrene i Helse Møre og Romsdal og Helse Midt-Norge i desember 2014. Gjennom styrenes behandling av idéfasen ble det faglige innholdet og funksjoner i stor grad klarlagt. Samtidig har Helse Midt-Norge opplyst at noen av funksjonene må utredes nærmere i tråd med tidligfaseveilederen for sykehusprosjekter. Dette inkluderer bl.a. tilbudsutformingen til barn og til nevrologiske pa-

sienter. Helse Midt-Norge opplyser videre at dette vil bli gjort gjennom konseptfasen frem mot høsten 2016. I tillegg vil også planleggingen av nytt sykehus hensynta føringene som kommer i Nasjonal helse- og sykehusplan og i påfølgende regional utviklingsplan for Helse Midt-Norge.

Tomtevalg for nytt sykehus i Møre og Romsdal ble behandlet som en del av idéfasen.

Sak om tomtevalg tok jeg inn og behandlet i eget foretaksmøte, hvor jeg stadfestet styret i Helse Midt-Norge RHF sitt vedtak om at nytt sykehus i Nordmøre og Romsdal lokaliseres til Opdøl (ved Molde).

I samme foretaksmøte ga jeg følgende føringer:

"Foretaksmøtet understreket at det må planlegges for et godt poliklinisk tilbud/ distriktsmedisinsk senter i Kristiansund og at de prehospitale tjenestene videreutvikles slik at en sikrer en forsvarlig akuttberedskap og ivaretar de innbyggerne som får lengst reisevei til sykehus. Foretaksmøtet la til grunn at Ålesund sjukehus fortsatt skal være hovedsykehuset i Helse Møre og Romsdal HF."

Ellers har jeg gitt offentlig uttrykk for at nytt sykehus skal være bedre enn summen av dagens sykehus i Molde sykehus og Kristiansund sykehus. Jeg har ikke gitt noen føringer utover dette.

SPØRSMÅL NR. 4

Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 14. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan vil helse- og omsorgsministeren følge opp flertallets merknad i Innst. 115 L (2013-2014) til Prop. 168 L (2012-2013) om å vurdere praksisen for hvilke kosttilskudd som skal kvalifiseres som legemiddel?»

BEGRUNNELSE:

Etter endringene i legemiddeloven (tiltak mot falske legemidler) har det versert flere saker i media der grenseoppgangen mellom legemiddel og kosttilskudd etterlyses.

I Prop. 168 L (2012-2013) og Innst. 115 L (2013-2014) fremgår behovet for en innstramming av regelverket rundt import av legemidler. Formålet med inn-

strammingen er å hindre falske legemidler og å trygge folkehelsen gjennom riktigere legemiddelbruk.

Svar:

For høyt inntak av vitaminer og mineraler kan være helseskadelig. For å unngå helseskader er det derfor viktig å ha maksimumsgrenser for innholdsstoffer i kosttilskudd. Mattilsynet gjennomgår for tiden de gjeldende nasjonale grenseverdiene for vitaminer og mineraler i kosttilskudd, og Mattilsynet eventuelt vil foreslå endringer i regelverket for Helse- og omsorgsdepartementet.

Det pågående arbeidet i Mattilsynet med å revidere maksimumsgrensene for vitaminer og mineraler i kosttilskudd, følger opp flertallsmerknaden fra Stortinget om å gjennomgå hvilke kosttilskudd som anses som

legemidler. Flertallsmerknaden ble avgitt av representanter fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre. Senterpartiet var ikke med på flertallsmerknaden. Videre har jeg gitt min støtte til at Mattilsynet er i gang med å utvikle regelverk for andre stoffer med ernæringsmessig eller fysiologisk effekt som kan inngå i kosttilskudd.

Kosttilskudd som omfattes av kosttilskuddforskriften, anses som næringsmidler og omfattes av matloven. Kosttilskuddforskriften definerer kosttilskudd og oppstiller nærmere vilkår som må være oppfylt for at et produkt kan anses som et kosttilskudd. I § 3 defineres kosttilskudd som næringsmidler som er beregnet til å supplere kosten og som er konsentrerte kilder av vitaminer, mineraler eller andre stoffer med en ernæringsmessig eller fysiologisk effekt og som omsettes i ferdigpakket og dosert form som for eksempel tablettform. Slike produkter er ment som tillegg til det vanlige kostholdet.

Kosttilskuddforskriften er i stor grad EØS-basert, og er norsk gjennomføring av kosttilskudd-direktivet (direktiv 2002/46/EF). Etter kosttilskudd-direktivet skal Europakommisjonen blant annet utvikle felles minimums- og maksimumsgrenser for innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd. Arbeidet med utvikling av felles grenseverdier har imidlertid stoppet opp, og det er foreløpig ikke vedtatt felles grenser.

I påvente av felles grenseverdier i EØS-området, åpner kosttilskudd-direktivet for at landene kan videreføre nasjonale bestemmelser som gjaldt før direktivet ble vedtatt. Norge videreførte derfor de nasjonale maksimumsgrensene for innhold av vitaminer og mineraler i kosttilskudd. Produkter som inneholder vitaminer og mineraler i nivåer opp til maksimumsgrensene, anses som næringsmidler omfattet av matloven, og ikke som legemidler.

Produkter som inneholder høyere nivåer av vitaminer og mineraler enn maksimumsgrensene gitt i kosttilskuddforskriften, anses ikke som næringsmidler omfattet av matloven. Det følger av legemiddelklassifiseringsforskriften, som er hjemlet i legemiddeloven, at produkter som inneholder vitaminer i større meng-

der enn maksimumsgrensene, skal regnes som legemidler. Det samme gjelder for noen typer mineraler, som jern og jod, mens en del andre mineraler så langt ikke er vurdert å være legemidler. For legemidler er det et strengere regelverk enn for kosttilskudd når det gjelder salg og bruk, det kan eksempelvis være krav om resept fra lege. Fra 1. oktober 2015 ble det også innført strengere regler for import av legemidler fra utlandet, i tillegg til at ulovlig importerte legemidler kan beslaglegges og destrueres. Endringene er innført for å verne forbrukerne mot falske og ulovlige legemidler.

De nasjonale maksimumsgrensene er under revisjon. Direktivet krever at maksimumsgrensene fastsettes ut fra vitenskapelige risikovurderinger, som også tar i betraktning befolkningens inntak av vitaminer og mineraler fra kostholdet. Dette innebærer at det er til dels krevende faglige vurderinger som må ligge til grunn for maksimumsgrensene.

Det er lagt opp til en prosess der Mattilsynet ber Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) om å foreta risikovurderinger av de ulike vitaminene og mineralene og inntaksberegninger fra kostholdet. Mattilsynet vil deretter foreslå eventuelle endringer i dagens maksimumsgrenser for departementet. Det er lagt opp til at departementet fastsetter eventuelle endringer i maksimumsgrensene basert på anbefalinger fra Mattilsynet i starten av hvert år frem til 2019. Høsten 2014 ble det eksempelvis fastsatt en endring i maksimumsgrensen for vitamin D. Departementet har informert EFTAs overvåkingsorgan (ESA) om dette arbeidet.

Mattilsynet har overfor departementet fremmet forslag om å utvikle regelverk med sikte på å unngå helsefare for andre stoffer med ernæringsmessig eller fysiologisk effekt, som kan inngå i kosttilskudd. Jeg har gitt min støtte til å utvikle regelverk på dette området. Slik tilsetning av "andre stoffer" i kosttilskudd eller andre næringsmidler er ikke regulert i EU. Mange land har derfor nasjonale regler, blant annet Danmark. Mattilsynet vil bruke risikovurderinger fra VKM som grunnlag for å utvikle et eventuelt norsk regelverk. Mattilsynet sendte oppdrag til VKM i mai 2015.

SPØRSMÅL NR. 5**Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 14. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helseministeren sikre at utdanningen i ultralyddiagnostikk ved Nasjonalt senter for fostermedisin ved St. Olav Hospital i Trondheim får styrket sin finansiering tilstrekkelig, slik at utdanningen kan videreføres på lik linje som i dag og ikke må legges ned?»

BEGRUNNELSE:

Siden 1997 har Nasjonalt Senter for Fostermedisin, NSFM, drevet Norges eneste videreutdanning i ultralyddiagnostikk for jordmødre. Dette gjennomføres ved at Helse og Omsorgsdepartementet gir Helse Midt-Norge ved St. Olav Hospital utdanningsoppdraget, og at NSFM videre gjennom stadige kontrakter med NTNU ved det medisinske fakultet gjennomfører den 1-årige utdanningen.

Undertegnede er glad for de signaler helseministeren ga i sitt svar i den ordinære spørretimen i Stortingets møte onsdag 13. mai 2015 om viktigheten av at denne utdanningen videreføres. Statsråden uttalte at dette er en ønsket utdanning som det er behov for i helsetjenesten, og det er et behov som vil være der i uoverskuelig framtid. Statsråden slår også fast at Helsedepartementet og dermed Helse-Midt Norge i framtiden også skal ha ansvaret for å drive denne viktige utdanningen.

Nå er denne utdanningsvirksomheten truet. For denne utdanningsaktiviteten har overføringene fra Helse og omsorgsdepartementet for henholdsvis 2013 og 2014 vært kr 4,46 millioner og 4,60 millioner kroner. Disse bevilgningene har i følge NSFM vært for lave. Sentret har ved bruk av oppsparte midler imidlertid klart å opprettholde dagens virksomhet ved utdanningen. For 2015 melder NTNU som avtalepartner om et økonomisk behov for å drifte utdanningen på kr 6 753 millioner kroner i studiekostnader. En differanse på tildelte midler fra Helsedepartementet og antatte studiekostnader på ca. kroner 2 millioner gjør at NSFM på bakgrunn av dette langt i fra vil være i stand til å opprettholde dagens nivå på utdanningskapasiteten.

Uten en økning i statlige midler står Norge dermed i fare for at en allerede liten utdanning blir helt marginal eller må legges helt ned. Dette er ikke i over-

enskomst med ønske om en god offentlig svangerskapsomsorg hvorav god kompetanse i ultralyddiagnostikk er en bærebjelke.

Svar:

Videreutdanningen i ultralyddiagnostikk for jordmødre er et viktig bidrag for å sikre at vi har den nødvendige kompetansen innen ultralyddbruk blant jordmødre i Norge. Dette har jeg også påpekt i svar på tidligere spørsmål fra representanten Tung (spørsmål nr. 3 i den ordinære spørretimen 13. mai 2015).

Dette var bakgrunnen for at St. Olavs hospital i sin tid fikk en tildeling på 2 mill. kroner over statsbudsjettet i 2003 til denne videreutdanningen. I Oppdragsdokumentet for 2009 fikk Helse Midt-Norge RHF i oppdrag å sørge for videreføring av utdanningen med inntil 4 mill. kroner. Som en følge av dette ble det opprettet en avtale mellom St. Olavs hospital og NTNU om finansiering av utdanningen. I 2013 ble avtalen gjennomgått og ny avtale ble signert, denne hadde 5 års virketid med virkning fra 1. januar 2014. I den nye avtalen ble finansieringen satt til 4,6 mill. kroner årlig.

Representanten gir uttrykk for at det er et behov for å øke finansieringen av denne videreutdanningen. Representanten viser til at Nasjonalt Senter for Fostermedisin, som står for videreutdanningen, mener at bevilgningene har vært for lave over flere år. Representanten viser også til at NTNU vurderer at det er behov for om lag 6,7 mill. kroner for å drifte videreutdanningen. Ifølge representanten kan konsekvensene av manglende økning være reduksjon i tilbudet eller nedleggelse.

Jeg har innhentet innspill fra Helse Midt-Norge RHF. St. Olavs hospital, hvor Nasjonalt Senter for Fostermedisin er lokalisert, viser til at kvaliteten på videreutdanningen er svært god og i tråd med internasjonale anbefalinger på området. Dagens volum på videreutdanningen vurderes også å være i tråd med det nasjonale behovet.

Eventuelle endringer i tilskuddene må gjøres innenfor rammene til de enhver tid gjeldende avtalene. Behov for eventuelle endringer i avtalen må først og fremst meldes inn til og vurderes av avtalepartnerne.

SPØRSMÅL NR. 6**Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 9. oktober 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i at et nærhets prinsipp er en viktig del av hvordan oljeselskapene har bidratt til å utvikle leverandørmiljøene langs hele kysten, og vil statsråden ta et initiativ for at disse betingelsene skal ligge fast i tiden fremover?»

BEGRUNNELSE:

Langsiktige og forutsigbare rammer for samhandlingen mellom oljeselskapene og norske leverandører er viktig. I en krevende tid for hele oljeklyngen er dette mer viktig enn noen gang tidligere. I forbindelse med tidligere tildelinger av vedlikehold og modifikasjonsoppdrag har det blant annet fra Statoil, slik vi kjenner til, vært stilt spesifikke krav til å ha Ingeniør og ledelsesfunksjonen lokalisert nær Selskapets drifts kontor. I tillegg har kontrakten, igjen slik vi forstår det, hatt krav om at dette skal gjelde for minst 70 % av funksjonærstaben. Dette har bidratt til at leverandørindustrien har blitt en viktig del av sysselsetting og kompetanse arbeidsplasser langs hele kysten.

Svar:

Målet i petroleumpolitikken er å legge til rette for lønnsom produksjon av olje og gass, som også kan gi

grunnlag for lønnsomme og attraktive arbeidsplasser på fastlandet. Petroleumsvirksomheten på norsk sokkel genererer arbeidsplasser over hele landet. Om lag 330 000 arbeidsplasser kan direkte eller indirekte knyttes til etterspørselen fra aktivitetene på sokkelen (IRIS 2015). Ved å utnytte ressurspotensialet på norsk sokkel, vil olje- og gassnæringen kunne skape betydelig aktivitet i fastlandsøkonomien i tiår framover. Velferd og sysselsetting vil følge med aktiviteten.

I Meld. St. 28 (2010-2011) vises det til at det er et mål for regjeringen at utbygging av nye funn skal skape størst mulig verdier for samfunnet og gi ringvirkninger lokalt og regionalt både i utbyggings- og driftsfasen. Dette er en videreføring av tidligere politikk, og jeg kan bekrefte at denne politikken ligger fast også i tiden fremover.

Jeg er opptatt av at oljeselskapene aktivt legger til rette for å sikre regionale og lokale ringvirkninger av petroleumsvirksomheten. God kontakt på et tidlig tidspunkt mellom operatør, regionalt næringsliv og relevante myndigheter gir gode resultater. Operatøren for nye, selvstendige utbygginger skal også senest to år etter at feltet er satt i produksjon gjennomføre en analyse av regionale og lokale ringvirkninger av utbyggingen.

SPØRSMÅL NR. 7**Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 9. oktober 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«I Meld. St. 14 foreslo Regjeringen at tilskuddsmidlene til etablering og den personrettede delen av tilskudd til tilpasning av bolig innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, (pkt. 5.6.1). I Stortingets behandling av meldingen (Innst.S. 333) ble dette forslaget ikke drøftet særskilt.

Utredet regjeringen endringer nå og i så fall vil regjeringen sørge for medvirkning fra funksjonshemmede

organisasjoner og andre organisasjoner som representerer målgruppene for de to tilskuddsordningene?»

BEGRUNNELSE:

Dersom disse endringene blir gjennomført, vil dette ha store konsekvenser for sosialt vanskeligstilte på boligmarkedet. Staten, gjennom Husbanken, sikrer i dag både finansiering og kompetanse til kommuner og enkeltpersoner. Behovet for tilskudd er stort og Husbankens rolle er svært viktig. For å komme fram til gode

boligløsninger, er det ofte nødvendig å se Husbankens lån og tilskudd i sammenheng. Dersom ansvaret for boligtilskudd flyttes fra staten til kommunenes frie midler, vil dette frata målgruppene økonomisk støtte som er helt avgjørende for å skaffe seg egnet bolig eller bygge om eksisterende bolig. Dette vil også ha konsekvenser for boligpolitikken og målet om å gjøre eksisterende boligmasse fysisk tilgjengelig for personer med funksjonsnedsettelse, inkludert det økende antall eldre mennesker. Det vil også ha konsekvenser for en inkluderende boligpolitikk, der økonomisk vanskeligstilte skal sikres en trygg og god bolig. En oppsplitting av Husbankens virkemidler og overføring til kommunalt ansvar vil svekke Husbankens rolle i det boligsosiale arbeidet, både når det gjelder finansiering og kompetanse.

I tillegg til boligtilskuddet, kunne personer med funksjonsnedsettelse trekke fra utgifter til boligtilpassing på skatten gjennom særfradraget for store sykdomsutgifter. Denne delen av særfradragets ordning ble avvirket i 2012. Stortinget ga løfter om at målgruppene for boligtilskuddet skulle sikres støtte framover. Fra 2013 ble Husbankens ramme til tilskudd til tilpassing av bolig styrket med 47,5 millioner, inkludert 17,5 millioner kroner som ble frigjort da særfradraget for store sykdomsutgifter ble faset ut. Boligtilskuddet fikk derfor ny aktualitet som virkemiddel i boligpolitikken for å bidra til tilgjengelige boliger.

Husbanken er en pådriver overfor kommunene når det gjelder å anvende boligtilskuddene og sørge for en mer tilgjengelig boligmasse. Det har vært en utfordring at kommunene i for liten grad har benyttet seg av boligtilskudd, og ikke har gitt et tilbud til innbyggerne. Mange kommuner har også tolket retningslinjene mer restriktivt enn det Husbanken har gitt føringer om. I 2014 oppfordret derfor Husbanken landets ordførere og rådmenn til å øke aktiviteten i kommunene og å få opp etterspørselen etter tilskudd til tilpassing av bolig (brev fra Husbanken til kommunene 27.06.2014). For innbyggere som trenger Husbankens tilskudd, er det ofte en kombinasjon av lån, tilskudd og kompetanse som fører til et godt resultat.

Svar:

Regjeringen planlegger å følge opp Stortingets beslutning gjennom å legge frem en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene. Etter planen skal det skje våren 2017. Regjeringen jobber for tiden med et høringsnotat om oppgaveoverføringene. Notatet vil bli sendt på alminnelig høring sommeren 2016. Både funksjonshemmedes organisasjoner og andre organisasjoner som representerer målgruppene for de to tilskuddsordningene vil få anledning til å komme med sine synspunkter på forslaget i høringen.

SPØRSMÅL NR. 8

Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 7. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Ifølge VG har bare 12 av de 20 vådeskuddene som er rapportert hittil i år blitt innrapportert til spesialenheten, og det er opp til hvert distrikt å bestemme om de vil melde inn til spesialenheten. Innrapportering av vådeskudd handler ikke bare om å få statistikk, men om alvorlige hendelser som vi for all del vil unngå. Det er derfor viktig å evaluere og ta lærdom av hvert enkelt tilfelle og at Spesialenheten vurderer om lovbrudd er begått, slik Riksadvokaten også har pekt på.

Bør det ikke være automatikk i at Spesialenheten varsles i hvert tilfelle av vådeskudd?»

BEGRUNNELSE:

Til VG i august i år uttalte førsteadvokat Kjerstin A. Kvande hos Riksadvokaten: Dersom et skudd løsnes uten at det er meningen, vil det som hovedregel være grunnlag for å undersøke om det foreligger uaktsom overtredelse av straffeloven, sier hun. Dette betyr implisitt at politimestere skal rapportere vådeskudd til Spesialenheten, så de kan finne ut om noe straffbart har skjedd, forklarer Kvande.

Svar:

Det er viktig å understreke at Spesialenheten for politisaker (Spesialenheten) sin oppgave er å etterforske saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet eller

påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten. Spesialenheten er ikke et tilsynsorgan for politi og påtalemyndighet, og det ligger utenfor Spesialenhetens arbeidsområde å ha en aktiv evaluering av hendelser som skjer i politiet. Riksadvokaten har gitt et generelt rundskriv (Rundskriv 3/2006) om blant annet hvilke saker som faller inn under Spesialenhetens ansvarsområde. Riksadvokaten har i en epost til Spesialenheten uttalt at dersom et skudd løsnes uten at det er meningen, vil det som hovedregel være grunnlag for å undersøke om det foreligger uaktsom overtredelse av straffelovens bestemmelser om håndtering av skytevåpen. Det betyr at ved vådeskudd skal politimestrene oversende saken til Spesialenheten med mindre det er helt opplagt at det ikke foreligger et straffbart forhold. Jeg er enig med stortingsrepresentant Ropstad i at det

er viktig å ta lærdom av vådeskudd og hendelser ifm. våpenbruk. Derfor har jeg endret gjeldende våpeninstruks og tatt inn i den nye våpeninstruksensom tar til å gjelde 1. april neste år, en bestemmelse om at rapporteringsplikten fra politidistriktene til Politidirektoratet også skal omfatte vådeskudd i tjeneste. Politidirektoratet har en viktig rolle for å vurdere risikoreduserende tiltak generelt i politiet også hva gjelder vådeskudd. De vil vurdere omstendighetene rundt vådeskuddene samlet sett slik at politiet kan ta lærdom av hendelsene og forebygge bedre. Den nye rapporteringsplikten i våpeninstruksen vil gi direktoratet et godt grunnlag for å følge opp dette arbeidet. At det også er innført rapporteringsplikt til departementet setter meg bedre i stand til å følge opp overfor politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 9

Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 13. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva tenker statsråden om at kapasiteten ved Sunnaas sykehus er så presset at de ikke kan behandle pasienter som har behov for språktrening, og mener statsråden at geografi er det rette utvelgelseskriteriet for dette tilbudet all den tid Sunnaas også blir benyttet av andre helseforetak som følge av sin spesialkompetanse på rehabilitering?»

BEGRUNNELSE:

Sunnaas sykehus er blant de fremste i landet på rehabilitering og det henvises pasienter fra hele landet til dette sykehuset. Selv om det ikke er noen offisiell ansvarsdeling mellom helseforetakene på rehabiliteringssiden så er det, så vidt jeg forstår, likevel slik at pasienter blir henvist til for eksempel Sunnaas fremfor at andre helseregioner bygger opp samme type kompetanse selv. Sunnaas sykehus opplyser selv at de har så stor pågang på det intensive språktreningstilbudet at dette tilbudet nå forbeholdes innbyggere i helseregion Sør-Øst. Etter hva jeg har forstått så tilbys ikke tilsvarende språktrening andre steder i landet. Dette medfører at opptreningstilbudet til den enkelte avhenger av hvor vedkommende bor i landet. Eksempelvis vil en slagpasient ikke få tilbud om intensiv språktrening dersom vedkommende bor i Rogaland. Dette selv om vedkommende pasient er i målgruppen for tilbudet og ville

hatt stor utbytte av det. Statsråden har vært opptatt av både fritt sykehusvalg, fritt rehabiliteringsvalg og også av at folk skal sikres god kvalitet i helsetilbudet uavhengig av bosted. For de pasientene som har behov for intensiv språkopplæring som en del av rehabiliteringen kan det se ut til at geografisk bosted er avgjørende for hvilken behandling man kan få ta del i.

Svar:

Sunnaas sykehus HF har i utgangspunktet ulike tilbud som har ulike målgrupper med tanke på geografisk tilhørighet (bosted). Noen tilbud er formelt definert som nasjonale (f.eks. Nasjonal behandlingstjeneste for rehabilitering ved locked-in syndrom) eller regionale (f.eks. rehabilitering ved ryggmargsskade), mens andre tilbud er mer generelt rettet mot pasienter bosatt i Helse Sør-Øst, og hvor pasienter fra andre regioner kan tas imot ved ledig kapasitet.

Språktreningstilbudet ved Sunnaas sykehus har de første årene vært åpent for pasienter fra hele landet. De siste par årene har en imidlertid opplevd økende ventetid, slik at en har sett seg nødt til å prioritere pasienter fra Helse Sør-Øst for å kunne ivareta regionens sørge for ansvar. Det er derfor riktig som representanten påpeker at pasienter fra andre regioner ikke gis et tilbud om språktreningstilbud ved Sunnaas sykehus. Det er imidlertid verdt å merke seg at de øvrige regionene gir

språktreningstilbud til slagpasienter i egen region. Det har de siste årene blitt innført lignende tilbud i Helse Midt-Norge (Lian rehabilitering, Klinikk for fysikalsk medisin og rehabilitering, St. Olavs hospital) og i Helse Nord (Rehabiliteringssenteret Nord-Norges Kurbad, Tromsø). Dette blir også både henviser og pasient gjort oppmerksomme på ved avslag om plass ved Sunnaas sykehus.

I Helse Vest er utgangspunktet at intensiv språkopplæring skal gis som en integrert del av forløpet for hjerneslagspasienter, både i akutt og subakutt fase. Dette gjøres i alle helseforetakene. Noen pasienter vil

også ha behov for intensiv språktrening i en senfase. To av foretakene i regionen har tidvis kapasitetsutfordringer, og pasienter har da blant annet blitt henvist til Sunnaas sykehus. Det har da blitt meldt tilbake at de ikke har kapasitet til pasienter utenfor Helse Sør-Øst. Helse Vest RHF mener imidlertid at dette er en utfordring som primært må løses lokalt. Jeg forventer derfor at Helse Vest RHF også følger opp denne problemstillingen videre, og vurderer behovet for å styrke eget tilbud. Det er en klar forutsetning at befolkningen får gode og likeverdige spesialisthelsetjenester til alle som trenger det når de trenger det, uavhengig av bosted.

SPØRSMÅL NR. 10

Innlevert 1. oktober 2015 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 9. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Har statsråden noen oversikt over hvor mye gods som fraktes mellom Stavanger og Bergen på vei og som kunne blitt transportert sjøveien, og har statsråden noen konkrete tiltak som kan settes inn for å få gods over fra vei til sjø i enda større grad?»

BEGRUNNELSE:

Et viktig virkemiddel for å nå målene om bedre miljø og bedre fremkommelighet i det norske transportnettet, er å overføre frakt av gods fra vei til sjø. Får vi en del av godstransporten bort fra landeveien, reduserer vi både ulykkene, køene og slitasjen på denne delen av infrastrukturen. I tillegg reduserer vi klimautslippene, lokal forurensning og støy som følger med lastebiler. Fra Egersund i sør til Tromsø i nord har vi et utall bedrifter og næringer som ligger ved små havner med for dårlige kaianlegg til å ta imot skip. For norske myndigheter har det lenge vært en målsetting å flytte godstransport fra veiene til sjøen. Derfor ble det i statsbudsjettet for 2015 innført en tilskuddsordning for å fremme samarbeid. Nå er første tildeling gjennomført, og totalt 4,2 av de 10 millioner avsatte kronene er delt ut til ni ulike prosjekter, samtidig som det daglig går flere trailere med last mellom offshorebasene i Stavanger og Bergen.

Svar:

I perioden 2011-2013 ble det fraktet 658 tusen tonn gods årlig mellom Stavanger og Bergen (TØI-rapport

1363/2014). 307 tusen tonn (47 pst.) ble transportert med lastebil. Skip dominerer i transport av bulkvarer, mens lastebil dominerer i transport av matvarer, stykk-gods, samlastet gods, industrivarer og byggevarer. Det foreligger imidlertid ikke tall eller eksakte beregninger på hvor mye av godset som i dag transporteres på veg mellom Stavanger og Bergen, som alternativt kunne vært transportert på sjøen.

Transportetatene har i løpet av det siste året oppdatert kunnskapsgrunnlaget og analysert godstransportmarkedet (Godsanalysen). Utredningen ble overlevert departementet i begynnelsen av september. Godsanalysen konkluderer bl.a. med at all godstransport må bli sikrere, mer miljøvennlig og effektiv, uavhengig av hvordan godset fordeles mellom transportmidlene, for at vi skal nå nasjonal og globale mål på klima- og miljøområdet. Det vises videre til at det er små konkurranseflater mellom transportmidlene, og at lastebilens økte konkurransekraft kan tilskrives at vi handler mer med land øst i Europa. Transportetatene forventer en sterk vekst for alle transportformer, men peker samtidig på det er lastebiltransporten som sannsynligvis vil vokse mest.

Når det er sagt viser tallene fra Godsanalysen at det i 2013 ble fraktet ca. 500 mill. tonn gods på norsk område, hvorav 300 mill. tonn innenriks og 200 mill. tonn grensekryssende. 80 pst. av det totale innenriks og grensekryssende transportarbeidet (tonnkm) ble utført av skip, mens skipenes andel av transportarbeidet innenriks var 50 pst.

Godsanalysen peker på at det norske godstransportsystemet i hovedsak har en transportmiddelforde-

ling som er riktig og funksjonell. Etatene har samtidig beregnet at 5-7 mill. tonn gods kan overføres fra vegtransport til skip eller tog. Dette forutsetter imidlertid sterke tiltak, og det er samtidig slik at overføringspotensialet er mindre når en tar utgangspunkt i samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Svært mye av sjøtransporten er avhengig av vegtransport i hver ende, og slike kombinerte transportløsninger kan som hovedregel først konkurrere mot direkte vegtransport på avstander over 500 km. Direkte sjøtransport kan på sin side kanskje konkurrere mot lastebilen ned mot 200 km. Dette betyr at avstanden mellom mange havner og industriområder langs kysten vår ofte ikke er lang nok til at godstransport på skip er gunstigere enn bruk av lastebil på strekningen.

For enkelte vareeiere, i enkelte logistikksystemer og delmarkeder, for noen varegrupper og innenfor noen geografiske områder, vil det likevel være konkurranseflater mellom transportmidlene. Transportetatene er derfor bedt om å utarbeide en godsstrategi som skal legge til rette for en effektiv, pålitelig, sikker og miljøvennlig godstransport, slik at næringslivets transportkostnader kan reduseres og forutsigbarheten økes. Godsanalysen vil inngå som bakgrunn for dette arbeidet. Strategien skal være basert på en samfunnsøkonomisk tilnærming, og inneholde to elementer:

- Virkemidler som bidrar til en effektiv godstransport gjennom å styrke det enkelte transportmidlets fortinn.
- Virkemidler som styrker samspillet mellom dem. Styrket samspill er et viktig element i arbeidet med å overføre mer godstransport til sjø og bane.

I dette arbeidet er det særlig aktuelt å stimulere til overgang fra veg til sjø og bane der det er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Godsstrategien vil bli presentert i stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2018-2029, som etter planen skal legges frem for Stortinget i 2017.

Foruten arbeidet med godsstrategi og Nasjonal transportplan 2018-2029, gjennomføres det allerede en rekke tiltak for å stimulere til mer godstransport på sjø.

I januar i år ble det lansert en nasjonal havnestrategi som skal tilrettelegge for at havnene utvikles til effektive knutepunkt, slik at de fremstår som attraktive for vareeiere og transportører. Strategien legger videre opp til å forbedre og forsterke stamnetthavnregimet,

slik at statlige investeringer i landbasert og maritim infrastruktur ses i sammenheng med hverandre, med utvikling i næringsliv og godstransportstrømmer og med lokal satsning på havn. I 2015 ble det også etablert en tilskuddsordning for havnesamarbeid, for å bidra til at sjøtransportens konkurranseevne styrkes gjennom økt transportkvalitet og/eller redusert pris. Tilskuddsordningen er videreført i budsjettforslaget for 2016.

Det er også startet en prosess for å se på hvordan vi kan regulere havnene til det beste for sjøtransporten, og i havnestrategien er det presentert fire modeller for regulering av havnekapital som utgangspunkt for videre diskusjon.

Kystverket er de seneste år styrket som transportetat, og ansvaret for kystforvaltningen er flyttet til Samferdselsdepartementet.

Kystverket skal videreutvikle den maritime infrastrukturen for å legge til rette for utvikling av sjøtransport som en integrert del av et fremtidsrettet transportsystem. I budsjettet for 2015 ble kystforvaltningen styrket, både gjennom forsering av farledstiltak i NTP og økte økonomiske rammer til transportplanlegging for å bedre utredningskapasiteten. I budsjettforslaget for 2016 ligger det inne betydelige midler til farledsstiltak.

Det er, og vil bli, gjennomført en rekke tiltak for å effektivisere losordningen og bedre rammebetingelsene for skipsfarten. Tiltakene omfatter omorganisering av lostjenesten, konkurranseutsetting av tilbringertjenesten og ny og forbedret farledsbevisordning. Dette medfører en rekke endringer for Kystverket, og arbeidene ble igangsatt 1.1.2015. For ytterligere å stimulerer den delen av skipsfarten som har størst konkurranseflate mot vegtransport, er det i budsjettforslaget for 2016 lagt inn et kutt i losberedskapsavgiften på 86 mill. kr.

En satsing på nærskipsfart vil gi få resultater dersom den uansett utkonkurreres av lastebilnæringen. For å få sunnere konkurranse innen vegtransporten, er vogntogkontrollene firedoblet. Det er også innført krav om vinterdekk på tilhenger, og det er fremmet lovforslag om utvidet rett til å holde tilbake farlige vogntog og økt bruk av hjullås. Krav om bruk av bombrikke i tunge kjøretøy og flere tiltak mot ulovlig kabotasje-kjøring er også viktige tiltak som vil bidra til riktigere konkurranse i vegtransportsektoren og i godstransportmarkedet som helhet.

SPØRSMÅL NR. 11**Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Truls Wickholm****Besvart 9. oktober 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«På spørsmål om Norge aktivt bør fraråde norsk næringsliv økonomisk samkvem som støtter opp om ulovlige bosettinger i de okkuperte palestinske områdene, svarte han 10. juni at vi må motvirke aktiviteter som støtter opp under disse bosettingene, og at om det bør lages en skriftlig anbefaling til norsk næringsliv som fraråder økonomisk samkvem med ulovlige bosettinger, er til vurdering.

Er det nå ministerens vurdering, lik min, at økonomisk samkvem støtter opp om disse bosettingene og norsk næringsliv bør rådes til å avstå?»

BEGRUNNELSE:

Viser til ministerens svar 10. juni der han bekrefter at dette er til vurdering og antar at det ikke tar over tre måneder å vurdere dette.

Svar:

Regjeringen anser de israelske bosettingene på okkupert område som folkerettsstridige. Dette synet er forankret i en rekke resolusjoner fra FNs sikkerhetsråd, deriblant resolusjon 465 og 471, og vurderinger fra den internasjonale domstolen i Haag.

For Norge innebærer dette både en forpliktelse til ikke selv å iverksette støttende tiltak, og til å motvirke aktiviteter som støtter opp under de ulovlige bosettingene.

Regjeringen vil arbeide for at alle relevante avtaler som inngås med Israel inneholder en klausul om at disse kun vil ha gyldighet for det territoriet som var internasjonal anerkjent og underlagt israelsk kontroll til og med 4. juni 1967. En slik avgrensning er i tråd med folkeretten, slik den kommer til uttrykk blant annet i sikkerhetsrådsresolusjon 242 (1967).

Den samme territorielle avgrensningen av staten Israel er også lagt til grunn for forståelsen av EFTAs frihandelsavtale med Israel. Dette betyr blant annet at varer som er produsert i bosettingene på okkupert område ikke skal tilstås preferensiell behandling. Videre vil EUs presiseringer av Israels territorium i EØS-relevant regelverk gjelde tilsvarende ved gjennomføring i norsk rett.

Regjeringen har i spørsmålet om fraråding fulgt samme linje som tidligere regjeringer. Dette spørsmålets kompleksitet tilsier at det må gjøres grundige vurderinger, noe som også kom til uttrykk under Stoltenberg II regjeringen, som hadde saken på sitt bord i flere år uten å konkludere. Dette er en sak som representanten derfor er kjent med inneholder så mange kompliserte elementer at den krever mer utredning før en kan konkludere.

For øvrig viser jeg til mine svar på skriftlig spørsmål nr. 1064 (2014/2015), nr. 953 (2013/2014) samt statsråd Helgesens svar på muntlig spørsmål om presiseringen av frihandelsavtalen med Israel den 4. juni 2014.

SPØRSMÅL NR. 12**Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 9. oktober 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Norge har en rik sangtradisjon. Mange av de tradisjonelle sangene vi vokste opp med har vært viktige for oss nordmenn i generasjoner.

Vil statsråden ta noen initiativer for mer bruk av de tradisjonelle sangene i skolen?»

BEGRUNNELSE:

Mye tyder på at man i USA lykkes bedre med integreringen enn vi gjør i Europa. Uansett bakgrunn og kultur betrakter de fleste innvandrerne i USA seg som amerikanere – de er stolte av å bo i USA og stolte av å være amerikanere. I USA så brukes både nasjonalsangen og flagget og andre tradisjonelle og nasjonale

seremonier mer bevisst enn i Norge. Dette bidrar til å inkludere innvandrere i det nasjonale fellesskapet.

Mange av de sangene i den norske sangtradisjonen har spilt en stor rolle i nasjonsbyggingen. Slike sanger skaper fellesskap, identitet og stolthet. For innvandrere til Norge vil det være positivt å lære om disse. Da får de en følelse av å bli inkludert i det norske samfunnet, og de blir lettere en del av det nasjonale fellesskapet.

Svar:

Hver 17. mai feirer vi Norges nasjonaldag og titusenvis av barn og unge over hele landet veiver med norske flagg, går i tog og synger både nasjonalsangen og andre sanger som feirer Norge som nasjon. Jeg er ikke i tvil om at 17. mai er en svært viktig dag for integreringen i Norge. God integrering handler ikke bare om språk, arbeid og utdanning – selv om det er avgjørende elementer. Det handler også om en følelse av å høre til, om det danskene kaller sammenhengskraft.

Norge har en lang og rik sangtradisjon. Sang og musikk er et viktig bindeledd til norsk kultur og historie, og det er et av elementene som binder oss sammen som land. Det er både viktig og riktig at barn og unge får bli kjent med denne sangtradisjonen, og jeg er enig med spørsmålsstilleren i at den norske sangtradisjonen også kan være viktig for integrering. Jeg har selv be-

søkt flere barnehager med mange minoritetsbarn hvor norske barnesanger har blitt sunget av full hals. Det er veldig positivt.

Både barnehager og skoler burde benytte seg av den rike, norske sangtradisjonen, men jeg tror på ingen måte det er nødvendig å regulere dette gjennom politiske vedtak. Det viktigste kjennetegnet på en levende kultur er nettopp at kulturuttrykkene brukes frivillig.

Vår egen sangtradisjon kan også være en vei inn i andre folks nasjonale kulturer, og det er positivt at barn og unge i Norge blir kjent med sang og musikk fra andre land.

Kompetansemålene i de ulike læreplanene er relativt overordnede, og det er ikke nasjonale utdanningsmyndigheter som styrer det konkrete innholdet og undervisningsmetodene for de ulike kompetansemålene. Dette er den enkelte skole og lærers ansvar. Når det er sagt, finnes det kompetansemål i blant annet norsk, samfunnsfag og musikk hvor det er naturlig at elevene lærer om norsk historie, kultur og tradisjon.

Jeg er enig i at vi har en rik sangtradisjon, og at den må ivaretas. Sangene som knyttes til oppbyggingen av Norge er mange. Vi er et land som endres i takt med tiden, og jeg har tiltro at skolen og lærerne har et bevisst forhold til hvordan relevant lærestoff, herunder tradisjonelle sanger, best kan bidra til læring og forståelse av både fortiden og samtiden.

SPØRSMÅL NR. 13

Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 7. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Politidirektoratet har fastsatt mål for responstid. Responstid stiller krav til hvor raskt politiet skal komme til et hendelsessted.

Er statsråden enig i at responstidskravene innebærer at dersom hendelsen er et politioppdrag, så vil ikke kravet være oppfylt dersom en annen nødetat kommer til åstedet innenfor kravet til responstid, men ikke politiet selv?»

Svar:

De kravene som er stilt til responstid i politiet gjelder politiets responstid – uavhengig av når annen nødetat kommer til stedet. Responstid defineres som den tiden det tar fra telefonen begynner å ringe ved politiets ope-

rasjonssentral til første politienhet er fremme på stedet. Kravene til responstid gjelder kun hasteoppdrag, dvs. hendelser som krever umiddelbar innsats fra politiet. Dette kan være hendelser der liv er direkte truet, hendelser med alvorlig personskade eller hendelser der politiet må sikre bevis i alvorlige straffesaker. Kravene formidler ikke hva publikum kan forvente av respons ved f.eks. et innbrudd som skjer mens de som bor der er på ferie. De nasjonale kravene til responstid er differensiert ut fra tre tettsteds kategorier. Disse er basert på befolkningstetthet. Det er videre stilt krav til hva responstiden skal være under i halvparten av hasteoppdragene og i 80 % av hasteoppdragene i hver tettsteds kategori. Basert på målingene fra 2014 er det i tillegg stilt noe ulike krav til de 27 politidistriktene. Ettersom det er stilt krav til 50 % og 80 % av hasteoppdragene, kan man ikke trekke slutning om politiet har nådd kra-

vene til responstid ved å legge enkeltoppdrag til grunn. Politiet vil i en del tilfeller kunne ha lengre responstid enn det kravene tilsier og samtidig være i stand til å nå

kravene. Uansett vil politiet alltid tilstrebe å komme så raskt som mulig til oppdrag som av politiet er vurdert til å haste.

SPØRSMÅL NR. 14

Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 8. oktober 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Nå har statsråden snart brukt to år uten å legge frem "Lov om god handelsskikk".

Når kan Stortinget vente å få saken?»

Svar:

Jeg viser til Stortingets anmodningsvedtak av 5.februar 2015 hvor Stortinget ber regjeringen fremme forslag til virkemidler for å bedre konkurransen og effektiviteten i dagligvaremarkedet.

Regjeringen jobber med disse problemstillingene, og vil komme tilbake til Stortinget når Regjeringen har konkludert på hvilke tiltak vi vil anbefale for å bedre forholdene i dagligvaremarkedet.

SPØRSMÅL NR. 15

Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 8. oktober 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvor lang foreldrepermisjon tar fedre i snitt ut for barn født etter 1. juli 2014 og hvordan er dette sammenlignet med fedres uttak av foreldrepermisjon for barn født mellom 1. juli 2013 og 1. juli 2014?»

Svar:

Spørsmålet er oversendt til meg for besvarelse.

Det er for tidlig å si hvordan reduksjonen av fedrekvoten fra 14 til 10 uker fra 1. juli 2014 påvirker fedres uttak av foreldrepenger. I forbindelse med de tidligere utvidelsene av fedrekvoten har det store bildet vært at fedrenes uttak har utviklet seg i takt med kvotens lengde. Vi vet imidlertid ikke hvordan en kortere kvote vil påvirke uttaket, og vi får ikke full oversikt før etter 2-3 år fordi foreldrepenger kan tas ut fram til barnet fyller

tre år. En del foreldre utsetter og graderer uttaket; for eksempel har 25 prosent av fedrene gradert uttak.

Tall fra Arbeids- og velferdsdirektoratet viser at det i første halvår 2015 var noen flere menn som tok ut 10 uker med foreldrepenger (tilsvarende fedrekvoten for barn født fra 1. juli 2014) sammenliknet med uttaket i første halvår 2014. Det er også flere som tok ut akkurat 14 uker (dette kan være fedre som fikk barn før 1.7.14 og som har rett til 14 ukers fedrekvote). Videre var det i første halvår 2015 flere fedre som tok ut mer enn 14 uker sammenlignet med tidligere år.

Fedre som tok ut foreldrepenger i første halvår 2015 kan ha fått barnet i 2012, 2013, 2014 eller 2015. Alle som tok ut fedrekvote i 2015 hadde rett til minst 10 uker fedrekvote.

Foreldrepengestatistikken sier bare noe om uttaket i den tidsperioden man ser på, ikke hvordan foreldrene samlet sett innretter sitt uttak for det enkelte barn. En far kan for eksempel ta ut fire uker første halvår 2015

og fortsette uttaket andre halvår (eller senere år). Men i statistikken for første halvår 2015 vil han bare være registrert med fire uker. Statistikken kan leses på nav.no.

Det foregår utviklingsarbeid knyttet til foreldrepengestatistikken, men Arbeids- og velferdsetaten har i dag ikke offisiell statistikk som viser hvor stor andel av alle fedre som har rett til fedrekvote, som tar ut fedre-

kvoten og tar ut mer eller mindre enn kvoten. Noe av problemet er at fedre som ikke tar ut minst en dag med foreldrepenger, ikke figurerer i statistikken, uansett hva som er årsaken til at de ikke tar ut foreldrepenger (bor ikke sammen med barnet, mangler opptjening eller har rett til foreldrepenger, men velger å ikke bruke den).

SPØRSMÅL NR. 16

Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«I politirådsmøter i Nord-Trøndelag er det opplyst at region nord i politidistriktet har fått i pålegg å spare 3 millioner. Dette skaper usikkerhet og utrygghet for politiets evne til å drive beredskaps- og kriminalitetsforebyggende arbeid.

Er statsråden enig i en slik prioritering og er et slikt varslet kutt i tråd med regjeringens satsing på politiet?»

Svar:

Regjeringen foreslår å styrke budsjettet til politi- og påtalemyndigheten i 2016 med nærmere 1,09 mrd. kroner. Regjeringen foreslår blant annet å øke bevilgningen med 163,2 mill. kroner for å oppbemanne politiet med inntil 347 nyutdannede fra Politihøgskolen våren 2016, 147,1 mill. kroner til gjennomføring av nærpoltireformen (til sammen 275 millioner medregnet satsingen fra i fjor), 100 mill. kroner til oppstart av modernisering av politiets IKT-systemer og å styrke Statens barnehus. Dette er tiltak som kommer politidistriktene til gode.

I regjeringens forslag til statsbudsjett for 2016 er det ikke lagt inn forslag til kutt i politibudsjettet. Regjeringen foreslår derimot å videreføre avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen som gjelder alle

offentlige virksomheter og som utgjør om lag 70 mill. kroner for politi og påtalemyndighet.

Det har vært gitt klare føringer om å øke politibemanningen i tråd med bevilgningsøkningene til formålet. Samtidig har det de siste årene vært behov for å trekke inn midler fra politidistriktene for å finansiere noen viktige fellestiltak i etaten, for eksempel økte utgifter til drift og forvaltning særlig innen IKT og nødnett. Det er også foretatt en nødvendig styrking av POD særlig innen IKT, HR og sikkerhet og beredskap. Behov for en slik styrking er påpekt gjennom bl.a. politianalysen og 22. juli-kommisjonens rapport. Dette er tiltak som vil komme publikum, politidistriktene og hele etaten til gode. Samlet har politidistriktene de senere årene derfor opplevd svekket fleksibilitet og handlingsrom i sine driftsbudsjetter, tross en betydelig satsing. Det vil være behov for stram styring og prioritering også i 2016.

Når Stortinget har behandlet regjeringens budsjettforslag vil Justis- og beredskapsdepartementet sende tildelingsbrev til Politidirektoratet. Politidirektoratet vil deretter på bakgrunn av tildelingsbrevet fra departementet, utforme disponeringsskriv til politidistriktene og særorganene.

Jeg legger til grunn at Politidirektoratets fordeling av tildelte midler samlet sett for 2016 vil bidra til å styrke polititjenesten på en hensiktsmessig måte.

SPØRSMÅL NR. 17**Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 14. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Traumetilbudet i Bodø ble lagt ned i 2014. Det var stor motstand for dette i Nordland og man advarte mot nedleggingen i alle fall til man hadde bygget opp kompetansen ute på DPS-ene. Det kommer stadig meldinger om at tilbudet ikke er like bra og at man ikke er fornøyd med dagens tilbud.

Er statsråden fornøyd med dagens traumetilbud, og hvilke tiltak vil han sette inn for å styrke tilbudet?»

BEGRUNNELSE:

Traumetilbudet i Bodø ble lagt ned i 2014 og tilbudet ble da flyttet til de distriktpsykiatriske sentrene (DPS).

Det var stor motstand mot dette både fra brukerne, pårørende og politisk hold i fylket. Et av hovedankepunktene var at man ikke hadde denne kompetansen på plass ute på DPS-ene. Dette viser seg nå å være riktig og at man burde ha opprettholdt tilbudet i Bodø, i alle fall til man hadde bygget opp tilbudet ute i DPS.

Audun Lysbakken, SV, har tidligere stilt spørsmål om dette, sist 30.01.2015 med svar fra statsråden 12.02.2015. Her viser statsråden til at det avholdes en konferanse for å få økt fokus på dette 18.-19. februar i år. Mener statsråden at dette er tilstrekkelig for å få på plass kompetansen og tryggheten for et godt tilbud for de som trenger dette tilbudet, eller vil man sette inn ytterligere tiltak for å få bedret tilbudet. Jeg registrerer i alle fall at flere fortsatt er meget misfornøyd med omleggingen av dagens tilbud. Det er derfor viktig at dette området får stor fokus slik at man får gitt et forsvarlig tilbud til alle som trenger dette i fremtiden.

Svar:

I mitt svar 11. februar i år på representanten Lysbakkens skriftlige spørsmål om forsvarligheten av behandlingstilbudet til alvorlig syke pasienter etter avviklingen av

traumeenheten i Bodø, viste jeg til at Helse Nord har tatt flere grep for å imøtekomme behovet for behandling i regionen. Konferansen som representanten Juvik viser til ble nevnt som ett av flere tiltak for å etablere nødvendig traumekompetanse i behandlingsapparatet.

Helse Nord opplyser primo oktober at det er satt av 2 mill. kroner til kompetansehevende tiltak innen traumebehandling og traumeforståelse. Regionalt senter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS Nord) har utviklet et regionalt traumekompetanseprogram for Helse Nord. Programmet (Stø kurs – traumeforståelse og behandling) er gratis og tilgjengelig for alle på internettsiden Helsekompetanse.no (e-læringsprogram). RVTS Nord reiser rundt til regionens DPS for å forelese og utdanne veiledere.

Parallelt med oppbygging av det regionale traumekompetanseprogrammet, har Nordlandssykehuset utviklet et lokalt traumekompetanseprogram. Blant annet har det i år vært avholdt seminar med psykologspesialist Arne Blindheim fra Senter for krisepsykologi. Videre har Salten DPS ansatt en spesialist med særskilt kompetanse på traumer og personlighetsutvikling til å arbeide med kompetanseheving innenfor traumeproblematikk og traumeforståelse. Dette programmet har 60 timers undervisning på nivå 1 for deltakere fra stab og miljøpersonell. Som påbygning er det utviklet en fordypningspakke på 84 timer med veiledning til erfarne behandlere med særskilt ansvar for traumebehandling. For nivå 2 kreves det minimum 3 års terapeutisk erfaring med relasjonstraumer. Veiledning blir gitt både individuelt og i grupper. Programmet er godkjent som vedlikeholdsaktivitet av Norsk Psykologforening, Legeforeningen og Sykepleierforbundet. Helse Nord informerer om at det også blir arrangert flere fagdager med internasjonalt anerkjente forelesere på området. Ansatte ved Nordlandssykehuset gis samme anledning som andre til å delta på RVTS' traumekompetanseprogram.

SPØRSMÅL NR. 18**Innlevert 2. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jan Böhler****Besvart 14. oktober 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«I spørsmål 8. mai 2014 og interpellasjon 18. desember tok jeg opp om regjeringen ville gi kommunene nye virkemidler for å kunne følge luftkvalitetsdirektivet og unngå dom i EFTA-domstolen. Media melder 2.10 at det er falt dom mot Norge og at begrunnelsen er at regjeringen trass i utsatte frister ikke har kommet med noen forpliktende plan.

Hvorfor er det ikke sendt inn noen slik plan, og når vil regjeringen fremme lovhjemler for lavutslippssoner, miljødifferensierte avgifter, kjøreforbud med dieslbiler på dager med høy forurensning m.m.?»

BEGRUNNELSE:

På vårparten 2014 ga EØS-avtalens overvåkingsorgan, ESA, beskjed om at den ikke var fornøyd med Regjeringens svar på hva man ville gjøre for å stanse overskridelsene av luftkvalitetsdirektivets grenseverdier for helsefarlig NO₂ og fint svevestøv i Oslo og andre byer. Regjeringen fikk nye frister til å svare, men det skjedde tilsynelatende lite før ESA 17/12 2014 konkluderte med at de ville stevne Norge for EFTA-domstolen. Etter at stevning ble tatt ut har Regjeringen hatt tid på seg til å legge fram nye tiltak og bedre svar for domstolen, men ifølge media har den trass i flere utsatte frister ikke mottatt noen forpliktende plan.

For at Norge skal kunne følge opp dommen som er falt, vil regjeringen være avhengig av at de berørte kommunene gjennomfører effektive lokale tiltak. Både i Stortinget, i Oslo bystyre og andre kommuner er det gjentatte ganger tatt opp at man da trenger flere lovhjemler. Dette gjelder bl.a. mulighet til å innføre lavutslippssoner i deler av byen eller kommunen, slik man har i mange land som Tyskland, Italia, Nederland, Storbritannia, Sverige, Danmark mfl.

En annen lovhjemmel som stadig har vært etterlyst er at kommunene må kunne forby kjøring med dieslbiler både på riksveier og lokale veier på dager med særlig høy og helsefarlig forurensning. Det har også vært bedt om lovgrunnlag for at kommunene skal kunne stille mer spesifikke krav som at taxinæringen i byområder må omstille seg til lavutslipps- eller nullutslippsbiler.

Det samme gjelder nødvendige lovhjemler for å kunne innføre miljø-differensierte avgifter, bl.a. at man må kunne kople bomavgiftssystemet med bilregisteret. Det bør også opprettes en teststasjon her i Norge, slik at man kan undersøke om bilene har de utslippene ved bykjøring med våre værforhold som fabrikantene oppgir, jf. Volkswagen-saken.

Når disse spørsmålene er blitt tatt opp ved ulike anledninger i Stortinget i 2014 og 2015, har statsråden gjerne svart at regjeringen vurderer det, og vist til at kommunene allerede har en del virkemidler. I enkelte spørsmål, som lovhjemmel for lavutslippssoner, har Stortinget også i vedtak bedt regjeringen fremme forslag. Etter at det nå er falt dom mot Norge, er det desto viktigere at regjeringen nå forteller når kommunene vil få flere og bedre virkemidler, slik at de raskest mulig kan komme i gang med forberedelsene og planleggingen av hvordan man kan følge opp dommen.

Svar:

Det bemerkes at det er Samferdselsdepartementet som er ansvarlig for virkemidlene som representanten tar opp i spørsmål, og ikke Klima- og miljødepartementet. Svaret er dermed utarbeidet i samarbeid med Samferdselsdepartementet.

Regjeringen er opptatt av å sikre et godt miljø å leve i. En bedre luftkvalitet er et av mange viktige områder hvor regjeringen arbeider på mange nivå for å oppnå bedre resultater.

I den konkrete saken som representanten Böhler tar opp, så minner jeg om at ESA allerede i 2011 påpekte at Norge hadde rapportert overskridelser av grenseverdiene for lokal luftkvalitet i perioden 2009-2012. I tillegg har Norge erkjent å ha brutt luftkvalitetsdirektivet, både ved overskridelser av grenseverdiene (for SO₂, PM₁₀ og NO₂) og ved ikke å ha utarbeidet tilstrekkelig tiltaksplaner i de berørte kommunene i perioden 2009-2012. Dommen avsagt av EFTA-domstolen mot Norge, for brudd på luftkvalitetsdirektivet, er dermed ikke overraskende. Vi tar dommen alvorlig, og har allerede satt i verk flere tiltak.

Det er viktig å gi reisende gode alternativer slik at flere ønsker å velge kollektivløsninger. Bevilgningene til jernbanen er økt med rundt 50 % siden regjeringsskiftet. Satsingen på jernbane er langt større enn planene i Nasjonal Transportplan, og vi ser en formidabel vekst i antall reisende. Tilsvarende er satsingen på kollektivtransport i byområdene økt kraftig, gjennom den såkalte belønningsordningen. Med dagens regjering har Oslo/Akershus fått tildelt 715 mill. kr i ordningen for 2014/15, mot 180 mill. kr for årene 2012/13.

I statsbudsjettet for 2016 foreslår regjeringen å øke budsjettets bevilgninger til sykkel/gangvei med 50 %. I sum blir det nesten 900 millioner kr tilgjengelig til sykkelvei på riksveinettet.

ENOVA har nylig opprettet et nytt program for transportbransjen, som blant annet innebærer at det

kan gis investeringstilskudd til landstrøm for skip ved kai. Landstrøm er et effektivt tiltak for å få ned både lokal forurensning og globale utslipp.

Dieselskjøretøy tilskrives en viktig del av årsaken til dårlig byluft. Dagens regjering har redusert avgiften på plug-in hybridbiler og opprettholder null-avgift for elbiler. Det har bidratt til en vridning bort fra diesalbiler. Til sammenligning fikk diesalbiler en stadig mer fordelaktig behandling i avgiftssystemet i årene før måleperioden 2009-2012 var ferdig, noe som medførte at antall diesalbiler solgt økte kraftig.

Regjeringen har også nylig besluttet å sende på høring forslag om å senke grenseverdiene for svevestøv. Regjeringen vil også legge frem en sak for Stortinget med tiltak for å redusere svevestøv og annen luftforurensning til nye grenseverdier og videre til et trygt nivå – i tråd med Miljødirektoratets anbefalinger til nasjonale mål. Tiltakene vil utarbeides i tett samarbeid med berørte kommuner.

Når regjeringen skal legge frem virkemidler er det viktig at de er effektive og treffsikre, slik at man ikke gjentar uheldige vedtak som for eksempel øker antall diesalbiler i byområder. Dette krever gode beslutningsgrunnlag, blant annet om effekter på luftkvaliteten, trafikksikkerheten og påliteligheten, samt administrative konsekvenser.

La meg minne om at det foreligger en rekke virkemidler kommunene kan innføre for å redusere luftforurensningen. Følgende tiltak er særlig relevant for svevestøv:

- piggdekkgebyr,
- renhold av veier, og
- reduserte fartsgrenser.

For NO₂ er følgende virkemidler tilgjengelige:

- bompengedekning med åpning for økte satser i rushtiden (vegloven § 27 første ledd),
- køprising (vegtrafikkloven § 7a), økt bompengesats på dager med høy luftforurensning (vegloven § 27 annet ledd),
- vegtrafikkloven § 7 åpner for at det kan innføres forbud mot bestemte grupper av kjøretøy, eventuelt deler av denne gruppen, innenfor et område, og
- miljøkrav ved offentlige kjøp av kjøretøy og transporttjenester, parkeringsrestriksjoner, areal og transportplanlegging.

Dette vil også kunne ha effekt på svevestøvkonsentrasjonene.

Samferdselsdepartementet arbeider med å videreutvikle et regelverk for nytt felles trafikantbetalings-system i by. Miljødifferensiering gjennom Auto-Pass er under utredning hos Vegdirektoratet.

Regjeringen har vedtatt at et lovarbeid for lavutslippssoner skal igangsettes. Innretningen vurderes nå i samråd med kommunene. Samferdselsministeren har kalt inn de mest aktuelle byene til et møte om saken den 3. november 2015.

Lovendring for å gi fylkeskommunene og Oslo kommune grunnlag til å stille krav til drosjenæringen om lav- eller nullutslippsteknologi er sendt på offentlig høring av Samferdselsdepartementet.

Oslo ønsker å innføre kjøreforbud for diesalbiler på dager med høy forurensning. Det bemerkes i den forbindelse at Oslo kommune allerede har myndighet til å innføre dette på det kommunale vegnettet. Samferdselsdepartementet har bedt Statens vegvesen om å vurdere effektene og konsekvensene av å innføre dieselforbud på riksvegnettet, hvordan et slikt forbud kan / bør gjennomføres og administrative og økonomiske konsekvenser ved innføring av midlertidige dieselforbud.

Stortingsrepresentant Böhler viser også til at det bør opprettes en teststasjon her i Norge som kan undersøke om bilene har de utslippene ved bykjøring med våre værhold slik fabrikantene oppgir. Det har lenge vært kjent at utslippene av NO₂ fra nye dieselskjøretøy i bytrafikk ikke har blitt redusert i så stor grad som forventet ut fra laboratorium-tester. Statens vegvesen har siden 2011 utført målinger av NO₂ utslipp. Senest i tildelingsbrevet til Statens vegvesen for 2015 ble de bedt om fortsette å følge utviklingen i utslipp fra Euro 6/VI kjøretøy i virkelig trafikk i norsk klima, herunder foreta nødvendig testing av biler. Dette gjør Statens vegvesen i samarbeid med Transportøkonomisk institutt. Avgassmålingen er utført i Finland samarbeid med den finske statens forskningsinstitutt, VTT. Dette samarbeidet fungerer godt og det er ingen faglige grunner som tilsier at det er behov for å opprette et egen teststasjon i Norge.

SPØRSMÅL NR. 19**Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan****Besvart 12. oktober 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Bilavgiftene i Norge beregnes ut fra flere komponenter, hvor blant annet utslippsnivå er en viktig faktor. Systemet forutsetter at man kan stole på de utslippstall som oppgis fra bilprodusentene. Som følge av feil hos tyske bilprodusenter kan biler på det norske markedet ha hatt for lavt avgiftsnivå. Dette kan ha ført til et økonomisk tap for staten over flere år.

Hva vil statsråden gjøre for at de ansvarlige blir stilt til ansvar slik at hverken bilistene eller den norske stat lider tap som følge av dokumenterte feil?»

Svar:

Det er nylig avdekket at Volkswagen-konsernet har manipulert med motorstyringen på et stort antall kjøretøy, slik at de gir lavere NO_x-utslipp ved testing av utslippsnivå. Etter det den norske importøren opplyser, skal i underkant av 150 000 norskregistrerte kjøretøy være utstyrt med den aktuelle programvaren. Manipulasjonen er relevant for den norske engangsavgiften siden avgiften er gradert etter utslipp av NO_x.

I tillegg til utslipp av NO_x, beregnes engangsavgiften på personbiler på bakgrunn av kjøretøyenes

egenvekt, CO₂-utslipp, og motoreffekt. Grunnlagsdataene som benyttes ved avgiftsberegningen hentes fra motorvognregisteret til Veidirektoratet, som igjen er basert på den felleseuropeiske typegodkjenningen. Typegodkjenningsreglene har bestemmelser om hvordan CO₂-utslipp og avgassnivå skal måles.

VW-konsernets manipulering med motorstyringen skal primært ha blitt gjennomført for å oppfylle amerikanske avgasskrav. Disse er forskjellige fra de europeiske, og det er foreløpig ikke klart hvilken betydning jukset får for den europeiske typegodkjenningen, og hvorvidt de godkjente utslippsverdiene må settes til side. Dette undersøkes nå på europeisk nivå. For at eventuelt juks med utslippsmålingene skal få betydning for den norske engangsavgiften, må veimyndighetene endre NO_x-verdiene i kjøretøyregisteret for de aktuelle bilene. Veimyndighetene undersøker nå dette, og det har vært kontakt mellom Toll- og avgiftsdirektoratet og Statens Vegvesen for å vurdere om det er grunnlag for å iverksette nærmere undersøkelser, tiltak og kontroller i Norge.

Det er foreløpig for tidlig å ta stilling til om manipulasjonen skal lede til omberegning av avgift for de aktuelle kjøretøyene, utover å konstatere at det er uaktuelt å gjøre den enkelte bileier ansvarlig for avgiften.

SPØRSMÅL NR. 20**Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 12. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at retningslinjer for gravide og nyfødte med fare for B-streptokokkinfeksjon følges?»

BEGRUNNELSE:

Helsepersonell har ved flere anledninger meldt fra om alvorlige og uønskede hendelser hos nyfødte barn på grunn av gruppe B -streptokokkinfeksjon i forbindelse med svangerskap og fødsel.

Barn har dødd, andre alvorlig skadd og noen helde som ikke fikk noen eller "kun" moderate skader

etter en slik infeksjon. I ca. 50 % av hendelsene var det avvik fra retningslinjene ifølge Folkehelseinstituttet.

I publikasjonen som heter "Gruppe B-streptokokker hos gravide og fødende- kan oppfølging bli bedre?" har det blitt pekt på flere områder for forbedring.

Svar:

Hos gravide kvinner som er bærere av gruppe B streptokokker (GBS), vil barna under fødselen kunne få bakterien overført, og et mindre antall av barna vil få en infeksjon som fører til alvorlig sykdom som hjernehinnebetennelse og blodforgiftning. For å forebygge

overføring av GBS til barnet under fødselsforløpet må gravide med denne bakterien identifiseres på forhånd slik at fødeavdelingen kan gi antibiotikaprofylakse under fødselen. Helsedirektoratet har utarbeidet nasjonale faglige retningslinjer for forebygging av tidlig GBS-sykdom hos nyfødte.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke etablert noe eget system for å kontrollere om nasjonale faglige retningslinjer følges opp i tjenesten, men i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene har det vært stilt krav om at helseforetakene skal etablere systemer for dette. Helsedirektoratet har også en rolle i å bidra til at nasjonale faglige retningslinjer blir implementert.

En rapport fra Kunnskapssenteret i 2015 "Effekt av tiltak for implementering av kliniske retningslinjer", har pekt på at retningslinjer i elektronisk format kan bidra til forbedringer i klinisk praksis. Helsedirektoratet har et pågående arbeid med å digitalisere nasjonale faglige retningslinjer for å gjøre dem mer tilgjengelige for helsepersonell.

Meldeordningen for uønskede hendelser/Kunnskapssenteret har nylig utarbeidet læringsnotatet "Gruppe B-streptokokkar hos gravide og fødende – kan oppfølginga bli betre?". Læringsnotatet er ment som en støtte til å forbedre praksis på området. Et av tiltakene som foreslås i læringsnotatet er dokumentasjon av risikofaktorer for GBS-infeksjon på Helsekort for gravide. Helsekort for gravide er nylig revidert og blir snarlig utgitt, og vil omfatte rubrikk for dokumentasjon av risikofaktorer for GBS-infeksjon.

I 2013 ble det arrangert en konsensuskonferanse hvor formålet var å utarbeide felles europeiske retningslinjer for forebygging av GBS-infeksjon hos nyfødte. Konklusjonene fra konsensuskonferansen avviker i noen grad fra anbefalingene i de gjeldende nasjonale faglige retningslinjene. Helsedirektoratet arbeider med å revidere nasjonale retningslinjer for svangerskapsomsorgen som også inkluderer retningslinje for Gruppe B-streptokokker hos gravide og fødende kvinner. Direktoratet vil da vurdere blant annet anbefalingene fra konsensuskonferansen.

SPØRSMÅL NR. 21

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 14. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva gjør statsråden for å sikre at vi har nok kapasitet på røntgenundersøkelser og på radiologer i de regionale helseforetakene?»

BEGRUNNELSE:

De regionale helseforetakene bruker anbud for å sikre seg aktører som kan bidra til at foretaket har kapasitet nok på røntgenundersøkelser.

Endringer i pasientforløp skaper endringer i behovet for røntgenundersøkelser. Ved innføring av ulike pakkeforløp for pasienter med alvorlig sykdom, gjør en samtidig en prioritering av andre pasienter som må vente. Pakkeforløp er bra og rett for alvorlig syke pasienter. Spørsmålet er hva skjer med de pasienter som allerede har ventet på røntgen, men ikke er i et pakkeforløp eller kanskje ikke er innlagt i sykehus en gang, men venter på utredning.

Riktig bruk av radiologiske tjenester kan gi raskere avklaring av medisinske tilstander, derfor er nok kompetanse og kapasitet sentralt.

Svar:

De regionale helseforetakene skal etter spesialisthelsetjenesteloven § 2-1a sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder bl.a. radiologiske tjenester. Tilbudet av polikliniske radiologiske tjenester ytes dels fra sykehusenes poliklinikker og dels fra de private røntgeninstituttene som har inngått kjøpsavtale med de regionale helseforetakene. Det er også anledning for sykehusene å inngå avtale med private aktører for på denne måten å øke sykehusets totale kapasitet. Etter regjeringens forslag ble bevilgingene styrket allerede fra 2014 slik at de regionale helseforetakene kunne øke sitt kjøp av MR-undersøkelser med hele 10 prosent. Under denne regjeringen har aktiviteten på poliklinisk radiologi både ved de private virksomhetene og ved sykehusenes poliklinikker økt med 10 prosent årlig.

Det er stor variasjon i både ventetider og effektivitet mellom sykehusene. Helseregionene fikk derfor i år i oppdrag å angi tiltak for hvordan de vil redusere variasjon i effektivitet og ventetid mellom sykehusene, herunder også hvordan private aktører kan brukes

mer målrettet. Oppdraget vil følges opp i årene som kommer. Allerede gjennom Oppdragsdokument 2015 - tilleggskdokument etter Stortingets behandling av Prop. 119 S (2014-2015) ble helseregionene bedt om å foreslå et indikatorsett som skal måle kapasitetsutnyttelse, effektivitet og ressursplanlegging.

Helsedirektoratet følger utviklingen i legestillinger innenfor ulike spesialitetsområder i samarbeid med regionale helseforetak. De regionale helseforetakene er gitt ansvar for å sørge for oppretting av tilstrekkelig antall utdanningsstillinger for legespesialister. Antall nye godkjente spesialister i radiologi de senere år viser en tydelig økning. Det økte behovet for radiologer har aktualisert behovet for avlastning og støttefunksjoner. Helse- og omsorgs-departementet har derfor blant annet igangsatt pilotprosjekt for å vurdere mulig oppgave-endering mellom radiologer og radiografer.

Erfaringene fra Danmark viser at innføring av pakkeforløp krever endringer i organisering i sykehusene, etablering av forløpskoordinatorer, bedre samarbeid på tvers internt i sykehusene og mellom sykehusene og fastlegene, samt bedre kapasitetsutnyttelse ved spesielt avdelinger for radiologi og patologi.

Radiologer og nukleærmedisinere er sentrale i de tverrfaglige teamene i sykehusene som behandler kreft. I enkelte andre situasjoner kan bildediagnostiske undersøkelser like gjerne utføres utenfor sykehus, forutsatt bruk av moderne utstyr og omforente/godkjente undersøkelsesprotokoller, samt god kompetanse. Dette kan gjelde kontroller etter kreftbehandling, men kan også gjelde undersøkelser ved andre sykdommer enn kreft hvis radiologene ikke er aktive deltakere i beslutningsprosessene i sykehusene. Ved bruk av denne mekanismen kan det skaffes rom for sykehusenes behov for ekstra kapasitet ved innføring av pakkeforløp.

Gjennom innføring av pakkeforløp for kreft vil sykehusene identifisere flaskehalser som hindrer sykehusene i å utnytte ressursene på en god måte. Dette vil også komme andre pasientgrupper til gode. Flaskehalsene må lokaliseres og håndteres lokalt. Å fjerne flaskehalser er et ansvar for lederne i virksomheten, og det kreves utstrakt samarbeid og samhandling – også med private. Jeg forventer at alle sykehusene arbeider kontinuerlig med dette.

SPØRSMÅL NR. 22

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 12. oktober 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Regjeringen vurderer å redusere kvinners rett til restituering i barselsfasen, gjennom å redusere kvinners rett til fødselspermisjonen fra fjorten til ti uker etter fødselen.

Har statsråden vurdert om disse endringene svarer med målsettingene til ILOs mødrekonvensjon og de EØS-rettslige regler som Norge har forpliktet seg til å følge?»Begrunnelse:

I Norge forløses nå nærmere ett av fire barn operativt, med keisersnitt, sugekopp eller tang. En stor prosent av barselkvinner plages av sår og sting, mange er blodfattige. Selv i vår del av verden er fødsel en stor belastning for kvinner flest. Etter fødselen er kvinner flest sårbare. Nedsatt stemningsleie og søvnunderskudd er vanlig. Den nye morens psyke gjennomgår store forandringer, ammingen skal etableres og kroppen restitueres. Tradisjonelt får kvinner verden over særlig omsorg i denne fasen. EU-domstolen argumenterer for en egen, separat barselpermisjon for kvinner.

Svar:

Iflg. ILO-konvensjon nr. 183 om mødrevern fra 1952 skal kvinner ha rett til permisjon i minst 14 uker i forbindelse med fødsel. Det har lenge vært Norges vurdering at vi mer enn oppfyller ILO-konvensjonen når det gjelder mødres rett til permisjon. Regjeringen besluttet 25. september i år å ratifisere konvensjonen, bl.a. på bakgrunn av at vi nå oppfyller kravet om lønnet ammeferie.

I rådsdirektiv nr. 92/85/EØF, svangerskapsdirektivet, fremgår det av art. 8 nr. 1 at arbeidstakere som nylig har født skal ha rett til fødselspermisjon i minst 14 sammenhengende uker som kan tas ut før og/eller etter fødsel. Svangerskapsdirektivet er implementert i norsk rett gjennom EØS-avtalen. Norske myndigheter ved Arbeids- og inkluderingsdepartementet vurderte senest høsten 2009 at norsk rett er i samsvar med direktivet.

Frem til 1. juli 2013 var mor eksklusivt forbeholdt bare tre uker før fødsel og seks uker etter fødsel av foreldrepengerperioden. Før hadde derimot en fedrekvote

på opp mot 12 uker på det meste, avhengig av når barnet var født.

Tredelingen av foreldrepengerperioden ble innført av den rødgrønne regjeringen med virkning fra 1. juli 2013. I Regjeringen Stoltenberg IIs forslag (Prop. 64 L (2011-2012)), var mødrekvoten og fedrekvoten på 12 uker hver. Ved innføringen var kvotene satt til 14 uker hver, i tillegg til en fellesperiode på 18 eller 28 uker avhengig av dekningsgrad. Poenget med tredelingen var å tydeliggjøre at mors eksklusive rett til foreldrepenger ikke var større enn fars eksklusive rett til det samme. Men innføringen av mødrekvoten betydde ikke at mor hadde rett til 14 sammenhengende uker med foreldrepenger etter fødsel; retten til sammenhengende uttak gjaldt bare de 6 ukene som mor etter arbeidsmiljøloven må ta ut rett etter fødsel. Forholdet til svangerskapsdirektivet ble heller ikke problematisert i forbindelse med innføring av mødrekvoten.

Mødrekvoten ble redusert fra 14 til 10 uker fra 1. juli 2014, mot en tilsvarende økning av fellesperioden. Regjeringen mener at foreldres valgfrihet er viktig når det gjelder uttak av opptjente foreldrepenger; vi ønsket derfor en lengre fellesperiode. Vi har tillit til at den enkelte familie fordeler stønadsperioden ut i fra hver av foreldrenes ønsker og behov. Jeg legger til grunn at

mors helsetilstand og restitusjonsbehov etter fødsel vil være en selvsagt del av familiens vurdering.

Mødre har med dagens regelverk rett til inntil 3 uker med foreldrepenger før fødsel og ti uker mødrekvote etter fødsel. De 6 ukene som mor må ta direkte etter fødsel på bakgrunn av bestemmelsen i arbeidsmiljøloven er en del av mødrekvoten. I tillegg til kvotene til både mor og far kan foreldrene dele fellesperioden på 26 eller 36 uker (avhengig av dekningsgrad) slik de ønsker.

Fellesperioden er til fordeling mellom mor og far, men dersom far skal ta mer enn sin kvote stilles det krav til at mor er i aktivitet som jobb eller studier, eller at hun er syk/skadet og derfor helt avhengig av hjelp for å ta seg av barnet. Dette innebærer i realiteten at der mor ikke oppfyller aktivitetskravet, kan ikke far ta ut av fellesperioden.

I så å si alle tilfeller tar mor ut deler av fellesperioden i tillegg til sin egen kvote. I følge statistikk fra NAV tok kvinner ut hele 77 prosent av det totale antall foreldrepengedager som ble utbetalt i 2014.

Jeg er dermed ikke bekymret for at norske kvinner ikke får en tilstrekkelig restitusjonsperiode etter fødsel.

SPØRSMÅL NR. 23

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 13. oktober 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Nå er hoveddelen av attføringstilbudet i Norge anbudsutsatt. Begrunnelsen var at endringen skulle gi mer mangfold i attføringstilbudet og at antall leverandører skulle øke.

Har statsråden dokumentasjon på at antall leverandører har økt, at endringen har ført til mer mangfold i tilbudet og statistikk over hvor mange anbud henholdsvis de offentlige, ideelle og kommersielle bedriftene har vunnet i etterkant?»

BEGRUNNELSE:

Til tross for svært negative tilbakemeldinger på høringsrunden, valgte regjeringen i fjor å sende store deler av attføringstilbudet i Norge på anbud. Over hele landet fører det nå til at attføringsbedrifter må legges ned. I følge Jonny Simenes, som er forbundsleder i Forbundet for Ledelse og Teknikk, ser det ut til å bli

færre leverandører i alle landets fylker, slik at man ser et mindre mangfoldig tilbud. Det er de største kommersielle selskapene som vinner. SV er bekymret over at vi nå mister gode tilbud som har blitt bygget opp av årevis med erfaring og stor kompetanse.

Svar:

En rekke arbeidsmarkedstiltak er organisert slik at Arbeids- og velferdsetaten kjøper tiltaksplasser og tjenester fra eksterne tiltaksarrangører. Da er utgangspunktet at lov og forskrift om offentlige anskaffelser skal gjelde for å sikre likebehandling og åpenhet i anskaffelsesprosessen.

Arbeids- og velferdsetaten er i ferd med å gjennomføre en omfattende anbudsrunde for å anskaffe bedre avklarings- og oppfølgingstjenester for arbeidssøkere og personer med nedsatt arbeidsevne. Anbudskonkurransene i fylkene har hatt bred deltakelse av aktører fra

mange forskjellige kompetanse- og kunnskapsmiljø. Anbudene har gått til både etablerte leverandører som attførings- og vekstbedrifter, og til nye, private aktører med relevant kompetanse på det arbeidsmarkedsfaglige området. Dette mener jeg til sammen vil sikre et større mangfold i tilbudet til brukerne enn det vi har hatt før.

I denne anbudskonkurransen tillegges tilbudets kvalitet mest vekt. Prioriteringen av kvalitet i tjenestetilbudet har ført til at enkelte godt kvalifiserte leverandører har blitt eneleverandør i sitt fylke. Det gjelder både attføringsbedrifter og private aktører. Selv om man kunne ha ønsket at flere leverandører hadde nådd opp i konkurransen, har jeg full tillit til at NAV har valgt de beste leverandørene i hvert fylke. Alle fylker er delt inn i flere tjenestesteder for å sikre at brukerne får et tilbud i sitt nærområde.

I de åtte fylkene hvor anbudskonkurranser nå er gjennomført, er rundt halvparten av avtalene inngått

med attførings- og vekstbedrifter og rundt halvparten inngått med private aktører. Ideelle organisasjoner er foreløpig registrert som underleverandør i ett fylke.

Påstanden om at NAV skulle gi oppdrag til kommersielle aktører og overse andre gode tilbydere faller på sin egen urimelighet. NAV måles på å få flere i arbeid. Det skjer ikke om levering av sentrale arbeidsmarkedstjenester settes ut til useriøse aktører som kun er opptatt av kortsiktig fortjeneste. Det påstås i begrunnelsen for spørsmålet at attføringsbedrifter over hele landet må legges ned. Det er ukjent for meg. Jeg kan ikke se at det foreligger slike opplysninger.

Jeg har stor tiltro til at denne anbudsrunder vil gi brukerne bedre arbeidsmarkedstjenester. Nå må anskaffelsesprosessen gå sin gang, og tjenestene bli tatt i bruk. Departementet har satt i gang en ekstern evaluering av både selve anbudsprosessen og tjenestetilbudet til brukerne. Det vil gi oss et godt kunnskapsgrunnlag for å utvikle arbeidsmarkedstjenestene videre.

SPØRSMÅL NR. 24

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«En rapport fra JURK i 2014 viste at bare ett politidistrikt hadde innført metoden SARA (Spouse Assault Risk Assessment), til tross for at regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner sa at SARA skulle vært implementert i alle landets politidistrikt i løpet av 2013.

Hvor mange politidistrikt har innført SARA i dag?»

BEGRUNNELSE:

For å forebygge partnerdrap, er det viktig at politiet har de verktøyene de trenger. Spouse Assault Risk Assessment (SARA) er et slikt verktøy. Det hjelper politiet med trusselvurdering på bakgrunn av typiske kjennetegn ved partnervold og partnerdrapssaker. I Regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner, «Et liv uten vold», som gjelder for 2014-2017, står det at dette verktøyet skulle implementeres ved alle politistasjoner i Oslo og i alle øvrige politidistrikt i løpet av 2013.

I JURK-rapport 71 (2014), «Rapport om politiets familievoldkoordinering», som ble utgitt i 2014, står det at bare et politidistrikt på dette tidspunktet hadde innført SARA. I statsbudsjettet for 2015 skrev justisdepartementet at SARA nå implementeres i samtlige

politidistrikt. Det er grunn til å spørre hvor langt man har kommet i denne implementeringen i dag.

Svar:

SARA (Spousal Assault Risk Assessment) er en viktig og nødvendig nyvinning for norsk politi i arbeidet mot vold i nære relasjoner. Intensjonen med innføringen av SARA er å forebygge alvorlig vold på en mer systematisk måte enn vi tidligere har gjort. Vold i nære relasjoner er ofte gjentakende og kan i ytterste konsekvens føre til tap av liv. Strukturerte risikovurderingsverktøy som SARA kan bidra til at nødvendige beskyttelsestiltak settes inn på et tidligere tidspunkt og på en mer målrettet måte enn tidligere. Bruken av SARA gir også bedre rutiner for det interne samarbeidet i politiet og for samarbeidet med eksterne aktører.

Implementeringen av SARA i samtlige politidistrikt inngår som en del av oppfølgingen handlingsplanen mot vold i nære relasjoner (2014-2017). I Politidirektoratets disponeringsskriv til politi- og lensmannsetaten for 2015, framgår det at «politidistriktene skal ha implementert bruk av risikovurderingsverktøyet SARA. SARA koordinator skal være etablert i alle

politidistriktene og verktøyet skal benyttes i alle partnervoldssaker.»

Politidirektoratet opplyser at det ved første tertialrapportering for 2015 framgår at samtlige politidistrikter har SARA koordinator. Per 1. september 2015 har alle politidistriktene gjennomført opplæring i bruken av verktøyet for sine ansatte, eller har planlagt slik opplæring. Flere distrikter rapporterer at de har fokus på kontinuerlig opplæring.

I følge informasjonen fra Politidirektoratet er det imidlertid stor variasjon mellom politidistriktene med hensyn til hvor mange samtaler som gjennomføres og i hvor stor utstrekning verktøyet blir brukt. Enkelte distrikter bruker risikovurderingsverktøyet i samtlige partnervoldssaker. De fleste politidistriktene benytter verktøyet, men ikke i alle saker. Et par distrikter har enda ikke gjennomført samtaler og risikoanalyser. Distriktene rapporterer at det er kapasitets- og ressursutfordringer som hindrer full bruk av verktøyet. Dette følges opp av Politidirektoratet.

Siden årsskriftet har det skjedd en positiv utvikling når det gjelder bruken av SARA i politidistriktene,

men vi er enda ikke i mål. Jeg vil følge utviklingen nøye også i fortsettelsen og vil ta dette opp i mine møter med politidirektøren.

I tillegg til implementeringen av SARA styrkes nå kunnskapsgrunnlaget om partnerdrap. Justis- og beredskapsdepartementet finansierer et treårig forskningsprosjekt om partnerdrap der målsettingen er å identifisere risikofaktorer og utvikle mer treffsikre forebyggende tiltak. Prosjektet ferdigstilles og rapporten offentliggjøres i desember i år og vil gi oss verdifull kunnskap i det videre arbeidet.

Videre vil jeg også, i samarbeid med Helse- og omsorgsministeren, etablere et eget drapsregister, det vil si en forskningsbasert ordning der alle drapssaker i Norge vil bli registrert. Hensikten med ordningen er en systematisk og kontinuerlig innhenting av data for å kunne utvikle forebyggende tiltak. Arbeidet med å utrede det juridiske grunnlaget for etableringen av registeret pågår nå.

SPØRSMÅL NR. 25

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å redusere ventetiden for familiegjennforening med ektefelle som kommer fra land utenfor EØS-området?»

BEGRUNNELSE:

Behandlingstiden for søknader om familiegjennforening fra land utenfor EØS-området synes å være økende.

Svar:

Familieinnvandringsaker varierer mye i kompleksitet, fra mer enkle vurderinger der ekteskap er inngått med norsk borger i full jobb, eller der referansepersonen er arbeidsinnvandrers, til langt mer komplekse problemstillinger knyttet til tvangsekteskap, bekreftelse av slektskap gjennom DNA-test og vurderinger av proforma ekteskap. Derfor varierer også saksbehandlingstiden i familieinnvandringsaker betydelig. Per utgangen av august 2015 var litt over halvparten av familieinnvandringsakene behandlet innen seks måneder.

Saksbehandlingstidene på familiefeltet har over noe tid vært for lange. Som følge av tallet på ubehandlede saker og alderen på sakene som ligger til behandling, vil den registrerte saksbehandlingstiden holde seg høy framover. Man kan heller ikke se bort fra at økningen i antall asylsøkere til Norge også vil påvirke saksbehandlingstider på oppholdsfeltet. Det arbeides imidlertid kontinuerlig med tiltak som skal bidra til en mer effektiv saksavvikling. I 2015 har UDI lagt om saksløpene, og sakene deles inn i ulike spor etter kompleksitet og prioritet. For familieinnvandringsaker hvor det ikke er behov for DNA-test eller innhenting av annen tilleggsinformasjon, skal saksbehandlingstidene være vesentlig kortere enn i saker hvor innhenting av tilleggsinformasjon er nødvendig.

Jeg vil også peke på at UDI i forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2015 fikk økt sitt driftsbudsjett til behandling av utvisnings- og familiegjennforeningsaker med 16,3 mill. kroner. I det fremlagte budsjettforslaget for 2016 foreslår Regjeringen å styrke saksbehandlingskapasiteten i UDI med 20 mill. kroner i forhold til saldert budsjett 2015.

Det er opp til UDI å finne de beste tiltakene for en mest mulig effektiv saksbehandling innenfor de rammene som er tildelt av Stortinget. Jeg forventer at UDI jobber kontinuerlig med å forbedre saksflyt og øke effektiviteten for å gi en forutsigbar saksbehandling. Jeg

følger utviklingen gjennom styringsdialogen med UDI og etterspør resultater av de tiltakene som er iverksatt. Jeg kan imidlertid ikke se bort fra at en fortsatt økning i antall asylsøkere vil kunne føre til at saksbehandlingstiden igjen kan øke.

SPØRSMÅL NR. 26

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 13. oktober 2015 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Norges Rederiforbund melder i sin siste konjunkturundersøkelse at så mye som 5 000 riggjobber kan forsvinner fram mot utgangen av neste år.

Hvilke nye tiltak vil regjeringen sette inn for å avhjelpe situasjonen i riggmarkedet, herunder å snarlig iverksette tiltak som brønnplugging?»

BEGRUNNELSE:

5 000 riggansatte på norsk sokkel kan miste jobben. Basert på Norges Rederiforbunds konjunkturundersøkelse vises det til at totalt 11 rigger kan stå uten kontrakt ved utgangen av året, mens 12 nye rigger går av kontrakt i 2016. Sturla Henriksen, administrerende direktør i Norges Rederiforbund, karakteriserer situasjonen som alvorlig i sin kommentar til Stavanger Aftenblad 1. oktober:

«Situasjonen vi har, slår rett inn på norsk sokkel. En veldig vanskelig situasjon som blir mer krevende framover. Slik vi ser det, går vi fra vondt til verre i løpet av den nærmeste tiden.»

Bransjen og opposisjonen i Stortinget har i en tid lagt frem en rekke konkrete forslag som kan avhjelpe den prekære situasjonen og bidra til at en unngår at 5 000 riggjobber forsvinner, herunder tiltak som brønnplugging.

Svar:

I statsbudsjettet for 2016 legger regjeringen et godt grunnlag for å møte de utfordringene norsk økonomi står overfor. Regjeringen arbeider for gode rammebetingelser for næringslivet, med et enklere og mer vekstfremmende skattesystem, bedre infrastruktur og en kompetent arbeidsstyrke. Regjeringen har styrket satsingen på forskning og utvikling. Alt dette vil styrke næringslivets konkurransekraft.

Når det gjelder myndighetenes regulering av plugging og etterlatelse av olje- og gassbrønner på norsk sokkel, stilles det krav i regelverket til hvordan og når brønner skal sikres, overvåkes og plugges. I henhold til aktivitetsforskriften skal blant annet alle brønner sikres før de forlates slik at brønnintegriteten ivaretas i den tiden de er forlatt. Det er spesifikke krav til både havbunnskompletterte brønner, letebrønner og utvinningsbrønner.

Innenfor disse rammene har selskapene et ansvar for at virksomheten utøves på en forsvarlig og sikker måte. Rettighetshaverne vil i de nærmeste årene bruke betydelige midler på plugging og nedstengning.

Brønner som ikke er permanent plagget representerer samtidig et potensiale for økt utvinning av petroleum og er en større investering. Det er derfor viktig at beslutninger angående permanent plugging av eksisterende brønner er veloverveid og vurdert i et langsiktig perspektiv. Det å finne trygge, gode, effektive og rimelige måter å plugge og etterlate brønner på er viktig for å unngå unødvendige kostnader på sokkelen framover. Myndighetene bidrar til dette blant annet gjennom Demo 2000 programmet.

Det er oljeselskapene som har ansvaret for den daglige driften av feltene på norsk sokkel og som fatter de kommersielle beslutningene i alle faser av et felts levetid, herunder sikker og effektiv plugging og etterlatelse. Selskapene må selv prioritere sine ulike aktiviteter og operasjoner og foreta sine disposisjoner deretter. Dette ansvaret er særlig aktuelt nå som kapitaldisiplin og kapitalbegrensninger preger næringen.

Riggkostnadene har gått ned som følge av lavere oljepris og færre oppdrag. Dette kan selskapene dra nytte av i operasjoner som krever bruk av rigg. Det viktigste vi gjør fra myndighetenes side er å sikre et stabilt og forutsigbart rammeverk som gjør at norsk sokkel er et attraktivt sted for oljeselskapene å investere og skape verdier, til nytte for hele det norske samfunn. Det er lite hensiktsmessig å endre regelverket for å bruke plugging av brønner som konjunkturtiltak.

SPØRSMÅL NR. 27**Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 15. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren i samarbeid med justisministeren ta initiativ til å øke størrelsen på det forenklede forelegget som gis bilførere som bruker mobil i bil uten handsfree, og vil ministeren videre vurdere prikkbelastning for brudd på de samme bestemmelsene?»

BEGRUNNELSE:

I Adresseavisens utgave den 25. september 2015 kan vi lese om Martine på 4 år som for 12 år siden på Nord-Herøy mistet livet da hun ble påkjørt av en sjåfør som satt og skrev SMS på mobiltelefonen mens han kjørte.

På generelt grunnlag vil en overtredelse av forbudet mot å bruke mobiltelefon i bil uten handsfree bli straffet med bot på kr 1 300 jf. § 1 nr. 12. i forskrift 29. juni 1990 nr. 942 om forenklet forelegg i vegtrafikksaker. Overtredelsen på bruk av mobiltelefon i bil medfører ingen prikkbelastning på førerkortet.

Terskelen for bruk av mobiltelefon uten handsfree i bil synes for mange å være lav, og det meldes om mørketall også som årsak til trafikkulykker. Mangel på prikkbelastning og et forenklet forelegg på kr 1300 gjør at man kan stille spørsmål om politiet har sterke nok virkemidler for å oppnå stor nok preventiv effekt for bruk av mobiltelefon i bil.

Svar:

For å få til en varig holdningsendring kreves det at flere tiltak virker sammen. Endringer i sjåførenes at-

ferd skjer som en samlet effekt av informasjon, holdningskampanjer, økt kontrollvirksomhet/økt oppdagelsesrisiko og strafferettslige sanksjoner.

Prikkbelastningsordningen ble sist evaluert og revidert i 2009/2010, og det ble da også vurdert om ytterligere trafikkovertridelser skulle innlemmes i ordningen. Blant annet brudd på forbudet mot førers bruk av håndholdt mobiltelefon. Ut fra kriteriene for denne ordningen ble det imidlertid ikke funnet tilstrekkelig grunnlag for å innta denne overtredelsen.

Samme år vurderte både Vegdirektoratet og Politidirektoratet også størrelsen på det forenklede forelegget som ilegges for slike overtridelser. De fant imidlertid, med henvisning til risikovurderingene som ble gjort i forbindelse med revisjonen av prikkbelastningsordningen, heller ikke faglig grunnlag for å øke størrelsen på reaksjonen.

Trafikksikkerhetsarbeidet er dynamisk og skal forholde seg til gjeldende risiko- og ulykkesbilde. I dette ligger også å fange opp elementer og adferd som utgjør eller kan utgjøre en økende fare i trafikken. Uoppmerksomhet synes å være et slikt element, og hvor årsakene kan være mange. Statens vegvesen jobber nå med distraksjonsproblematikk, og bruk av håndholdt mobiltelefon er ett element i dette. Jeg kan også opplyse om at prikkbelastningsordningen evalueres nå, for blant annet å se på effekten av endringene som ble gjort i 2011.

Om det er grunn til å endre reaksjonene for brudd på det aktuelle forbudet vil måtte vurderes nærmere blant annet ut fra resultatene av disse arbeidene.

SPØRSMÅL NR. 28**Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Nå er overføringen av innsatte til Nederland i full gang. Hvor mange, hvis noen, innsatte har fått vedtak om overføring som:

a) trenger helsehjelp utenfor fengselet og/eller

b) deltar i LAR/Metadon program og/eller

c) kan kreve lengre permisjoner og/eller

d) har omsorg for barn under 18 år og/eller

e) er i utdanningsløp (hhv. rettighetsutdanning eller annen utdanning)?»

Svar:

Jeg har tatt spørsmålene opp med Kriminalomsorgsdirektoratet som opplyser følgende:

- a) Ingen innsatte som på vedtakstidspunktet trenger helsehjelp utenfor fengselet er vedtatt overført.
- b) Idet Norgerhaven fengsel tilbyr LAR-behandling i fengselet tilsvarende den behandlingen domfelte kan få i Norge, har 3 domfelte som er under LAR-behandling fått vedtak om overføring. Disse vedtakene er fattet på bakgrunn av søknad eller samtykke fra domfelte. Ingen innsatte som er i LAR-behandling vil bli overført uten samtykke.

c) Ingen innsatte som har rett på permisjon er vedtatt overført til Nederland.

d) Ingen innsatte som har omsorg for eller som mottar regelmessig besøk av barn under 18 år er vedtatt overført.

e) Ingen innsatte som er rettighetslever og som er i et utdanningsløp er vedtatt overført. For domfelte som er under utdanning, men ikke er rettighetslever, gjøres det en helhetsvurdering av hvorvidt domfelte kan overføres, hvor man blant annet ser hen til hvorvidt domfelte kan fortsette studiene i Nederland. Det foreligger imidlertid ikke tall på hvor mange som eventuelt faller inn under denne kategorien.

SPØRSMÅL NR. 29

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 13. oktober 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Astma - og allergiforbundet klaget i 2011 (da den rød-grønne regjeringen styrte) Norge inn for ESA for manglende oppfølging av brudd på luftkvalitetsdirektivet. Fredag ble Norge dømt i EFTA-domstolen. Dommen gjelder utslipp av SO₂, NO₂ og svevestøv. Tidligere har FrP (med støtte fra Høyre) i Stortinget foreslått å frata det ikke-mineralske miljødrivstoffet GLT fra mineraloljeavgift.

Hvis dette gjøres, hvor store positive miljømessige konsekvenser vil det få med tanke på lokal forurensning?»

BEGRUNNELSE:

GTL ("Gas to liquid") kan bl.a. ifølge en rapport fra miljøstiftelsen Zero, gi en utslippsreduksjon på 5-45 pst. på NO_x, 25-40 pst. reduksjon for partikkelforurensning, 40-60 pst. reduksjon for hydrokarboner og 40-80 pst. reduksjon i karbonmonoksid. Det hadde vært interessant å fått en kommentar fra statsråden om hun er enig i dette, og hvordan økt bruk av GLT vil påvirke luftkvaliteten i norske storbyer som Oslo, Drammen, Bergen, Trondheim, Bergen og Stavanger. Som en følge av en fjerning av mineraloljeavgiften på GTL.

Viser i denne sammenheng til representantforslag 34 S (2011-2012) fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Oscar J. Grimstad, Bård Hoksrud, Kenneth Svendsen og Ketil Solvik-Olsen, som ble behandlet i min daværende stortingskomite finanskomiteen. Da fikk forslaget støtte fra Høyre, KrF og Venstre.

Luftkvaliteten i norske byer har i mange år vært så dårlig at flere med hjerte- og lungeplager dør kort tid etter dager med ekstra høy luftforurensning.

ESA, EØS-avtalens overvåkningsorgan, har for lengst slått fast at det har vært gjort for lite fra politisk hold. ESA har bl.a. skrevet dette i et brev til regjeringen:

"Grenseverdiene for NO₂ har vært overskredet kontinuerlig i Oslo siden 2008".

Svevestøv og utslipp av nitrogendioksid, NO₂, er de mest alvorlige kildene til helseskadelig luftforurensning. Samtidig vet vi at en tredjedel av befolkningen er følsomme for luftforurensning.

Ettersom det er Klima- og miljøverndepartementet som følger opp ESA-saken mot Norge for brudd på luftkvalitetsdirektivet, så er det interessant å vite i hvilken grad en fjerning av denne mineraloljeavgiften for GLT vil ha virket for luftkvaliteten. Spesielt siden vi vet at elbiler og privatpersoners kjøp av elbiler har liten effekt på luftkvalitet, men at det (i følge rapport fra Transportøkonomisk institutt og NILU) er tungtransporten som har skylden for ca. 70 prosent av helseskadelige utslipp i storbyene. Ettersom GLT kan brukes av tungtransport vil det være nærliggende å tro det vil få store positive miljømessige konsekvenser om tungtransporten i større grad gikk over til dette. Det hadde vært fint med en kommentar fra statsråden på dette også.

Svar:

Norge er dømt i EFTA-domstolen for brudd på luftkvalitetsdirektivet i perioden 2009-2012. Norge har allerede erkjent brudd på luftkvalitetsdirektivet, og dommen er således ikke overraskende. Vi har de siste årene iverksatt en rekke tiltak for å få ned luftforurensningen.

Du viser til representantforslag 34 S (2011-2012) om å fjerne mineraloljeavgiften på syntetisk diesel laget med naturgass (GTL), og lurer på hvorvidt dette vil få positive miljømessige konsekvenser med tanke på lokal forurensning. Jeg legger til grunn at du med mineraloljeavgift sikter til veibruksavgiften på drivstoff. Du viser også til en rapport fra TØI og NILU som viser at tungtransporten har skylden for 70 % helseskadelige utslipp i byene.

Rapporten fra TØI og NILU viser at 70 % av NO₂-utslippene i stor-Oslo kommer fra varebiler, busser og lastebiler. For diesel til veibruk skal det betales veibruksavgift, hvor de eksterne kostnadene (unntatt for CO₂) knyttet til bruken av veien og kjøretøyet er søkt priset inn. I TØI-rapport 1307/2014 (Marginale eksterne kostnader ved vegtrafikk) er NO₂-utslipp fra personbiler beregnet til å være om lag 17 ganger høyere fra dieslbiler enn bensinbiler, mens utslippene av NO₂ fra gassbiler er enda mindre enn fra bensinbiler. Rapporten viser også at de marginale eksterne kostnadene for både bensin- og dieslbiler er beregnet til å være høyere enn veibruksavgiften, og at de marginale kostnadene knyttet til dieslbiler er høyere enn for bensinbiler. De marginale kostnadene knyttet til lokale utslipp er for dieslbiler beregnet til å utgjøre 17 % av de totale marginale kostnadene, mens tilsvarende for bensinbil er beregnet til å utgjøre 10 % av de totale marginale kostnadene.

I TØI-rapport 1407/2015 (Utslipp fra nye kjøretøy – holder de hva de lover?) finner TØI at de gjeldende utslippskravene for busser og lastebiler (Euro6-kravene) fører til vesentlige reduksjoner i NO_x-utslippene, men at høye utslipp fra dieseldrevne personbiler fortsatt er en utfordring.

Selv om studier viser at GTL er et bedre drivstoffalternativ enn vanlig diesel med tanke på lokale utslipp, så gjelder dette imidlertid først og fremst kjøretøy som ikke er omfattet av Euro6-kravene. Vi har ikke noen nyere oversikt over forskjellen mellom GTL og vanlig diesel i biler, lastebiler og busser som oppfyller Euro6-kravene.

Det må imidlertid påpekes at anslagene for reduserte utslipp er svært usikre, og for NO_x så varierer utslippsforbedringene fra 6-45 %. Når det gjelder klimagassutslipp, så peker studier i ulike retninger, hvor noen hevder at GTL fører til lavere klimagassutslipp, mens andre hevder at utslippene blir høyere. GTL har dessuten betydelig høyere utslipp av NO₂ enn både bensin og naturgass, som begge er ilagt veibruksavgift fra 1. januar 2016.

Både fordi utslippsvurderingene til GTL er gamle, og fordi utslippsreduksjonene med moderne dieselmotorer er usikre, så mener jeg at vi bør få bedre kunnskap om GTL før vi eventuelt innfører avgiftslettelse for dette drivstoffet. Vi vet også at det er en rivende teknologiutvikling for nullutslippsløsninger, både for varebiler, busser og lastebiler med korte distanser. Selv om enkelte dieselskjøretøy vil få lavere lokale utslipp med bruk av GTL, så vil en avgiftslettelse på GTL kunne påvirke valg av teknologi for nye kjøretøy. Det vil kunne gi en motsatt effekt med økte lokale utslipp i stedet for lavere lokale utslipp. Det er derfor vanskelig å vurdere hvorvidt avgiftslettelse vil få positive eller negative konsekvenser med tanke på lokal luftforurensning.

SPØRSMÅL NR. 30

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 12. oktober 2015 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hva vil provenyet være om man følger opp representantforslag 34 S (2011-2012) fra stortingsrepresentantene Per-Willy Amundsen, Oscar J. Grimstad, Bård Hoksrud, Kenneth Svendsen og Ketil Solvik-Olsen, om å frita det ikke-mineralske miljødrivstoffet GTL fra mineraloljeavgift?»

Svar:

GTL er en syntetisk dieselolje, produsert av naturgass, som etter gjeldende regelverk avgiftslegges på linje med ordinær mineralolje. Mineralolje til framdrift av motorvogn (autodiesel) ilegges veibruksavgift på drivstoff med 3,36 kroner per liter og CO₂-avgift med 1,09 kroner per liter i 2015. Jeg legger til grunn at det med mineraloljeavgift er veibruksavgiften det siktes

til. Regjeringen har i statsbudsjettet for 2016 foreslått å prisjustere avgiftssatsene for 2016. Syntetisk diesel kan fremstilles både av fossilt (mineralsk) og biologisk materiale. Biobasert syntetisk diesel (BTL) avgiftslegges som biodiesel. Både BTL og GTL kan brukes i ordinære dieselmotorer uten særlige tilpasninger.

Provenytapet av å frita GTL (syntetisk diesel) for veibruksavgift på drivstoff vil være svært usikkert. For det første har ikke departementet nøyaktige tall for dagens omsetning av slikt drivstoff. Norsk Petroleumsinstitutt (NP) har opplyst at NPs medlemmer i svært liten grad omsetter GTL i dag. Ett av selskapene har tidligere blandet inn GTL i ordinær diesel. Det er imidlertid andre aktører på markedet som er eller har vært distributør av GTL. For det andre er det usikkert i hvilken grad et fritak vil føre til en betydelig økning i omsetningen av slikt drivstoff. Det vil særlig avhenge av om et avgiftsfritak vil gjøre drivstoffet konkurransedyktig og om det er god tilgang på slikt drivstoff. Etter det departementet kjenner til er Shell en stor produsent av GTL-diesel på verdensbasis, med produksjon i flere land. Det må derfor kunne antas at tilgangen på drivstoffet er relativt god.

Dersom det forutsettes at dagens omsetning utgjør 1 pst. av samlet mengde autodiesel til veitrafikk, vil provenytapet utgjøre rundt 110 mill. kroner årlig. Dersom et avgiftsfritak fører til at en stor andel av bilparken

går over til å benytte slikt drivstoff, vil provenytapet på lengre sikt bli betydelig. Ettersom drivstoffet kan benyttes i vanlige dieselmotorer uten spesielle tilpasninger, vil drivstoffet i utgangspunktet i stor grad kunne erstatte konvensjonell autodiesel, forutsatt tilstrekkelig tilbud av slikt drivstoff. Dersom all omsetning av ordinær autodiesel over tid erstattes med syntetisk diesel, vil konsekvensen av forslaget være at hele provenyet fra veibruksavgiften på autodiesel faller bort. Det samlede provenyet fra veibruksavgiften på autodiesel er i statsbudsjettet for 2016 anslått til 10,8 mrd. kroner i 2016.

Veitrafikken påfører samfunnet kostnader i form av ulykker, kø, støy, veislitasje og helse- og miljøskadelige utslipp. I tillegg til å skaffe staten inntekter har veibruksavgiftene til hensikt å stille brukeren overfor disse eksterne kostnadene som kjøring på vei medfører. Utslipp av CO₂ prises særskilt gjennom CO₂-avgiften. Regjeringen la i Revidert nasjonalbudsjett 2015 fram en helhetlig gjennomgang av kjøretøy- og drivstoffavgiftene. I gjennomgangen varsles en retning for framtidens politikk for bilavgiftene. Målsettingen på sikt er at alle fossile drivstoff ilegges veibruksavgift gradert etter energiinnholdet i drivstoffet. Et fritak for GTL vil være et steg i motsatt retning.

Jeg gjør for øvrig oppmerksom på at et fritak for GTL vil kunne være problematisk etter EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 31

Innlevert 5. oktober 2015 av stortingsrepresentant Sverre Myrli

Besvart 13. oktober 2015 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Ved opprettelsen av statsforetaket AIM Norway i 2011 var det enighet om at foretaket skulle beholde oppdragene på F-16 kampfly og Sea King helikoptre ut disses levetid.

Hvordan sikrer Forsvarsdepartementet at AIM Norway beholder oppdragene sine på F-16 og Sea King?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere Luftforsvarets Hovedverksted Kjeller (LHK) ble i 2011 omdannet til statsforetaket AIM Norway.

I Prop. 3 S (2011-2012) het det blant annet:

"Det nye statsforetaket vil få overført de eksisterende vedlikeholdsoppdrag som er avtalt mellom LHK og øvrige avdelinger i Forsvaret. Oppdragsporteføljen til statsforetaket vil på omdanningstidspunktet, bestå av de vedlikeholdsoppdrag LHK i dag utfører for Forsvaret og som det nye statsforetaket vil ha rett og plikt til å utføre etter omdanningen. Videreføringen vil skje ved at bl.a. de interne leveranseavtalene knyttet til F-16 og Sea King gjøres om til eksklusive rammeavtaler mellom LHK og Forsvaret, som ledd i etableringen av foretaket."

Og i Innst. 60 S (2011-2012) uttalte utenriks- og forsvarskomiteen:

"Etter komiteens oppfatning er det derfor riktig å gjøre LHK i stand til å bli en aktør i underleverandørmarkedet. Ved en omdanning til statsforetak vil en kunne bidra til at LHK kan opprettholde nødvendige vedlikeholds- og be-

redskapsoppdrag på F-16 og Sea King, samtidig som de får rammebetingelser som gjør at de kan være med å konkurrere om fremtidige vedlikeholdsoppdrag, eksempelvis for F-35-kampfly og NH-90-helikopter."

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 6. oktober 2015 med spørsmål fra stortings-representant Sverre Myrli. Spørsmålet gjelder Aerospace Industrial Maintenance Norway SFs (AIM Norway SF) rolle i understøttelsen av Forsvarets F-16-kampfly og Sea King-redningshelikopter.

Ved omdannelsen av Luftforsvarets hovedverksted Kjeller (LHK) til selskapet AIM Norway SF, var det viktig å sikre at virksomheten kunne opprettholde nødvendige vedlikeholdsoppgaver knyttet til eksisterende militært materiell i Forsvaret. Samtidig var det viktig å sette virksomheten i stand til å tilpasse seg markedsmessige rammevilkår med betingelser på linje med konkurrerende virksomheter. Selskapet ble derfor etablert med en robust økonomisk og bemanningsmessig basis.

Selskapet fikk også videreført vedlikeholdsoppdrag, i form av rammeavtaler mellom Forsvaret og AIM Norway SF, på blant annet F-16-fly og Sea King-helikopter. Dette var viktig for å sikre Forsvaret nødvendig vedlikehold på sentralt militært materiell, samtidig som det sikret en videreføring av virksomheten i en periode frem til nye vedlikeholdskontrakter kunne bli vunnet i kommersiell konkurranse med andre aktører.

Med hjemmel i EØS-avtalens artikkel 123 ble det lagt til grunn at rammeavtalene for F-16-flyene og Sea King-helikopter kunne unntas fra det ordinære anskaffelsesregelverket. Kontraktene er derfor utformet slik at de holder seg innenfor de rammer som er gitt i anskaffelsesregelverket og de unntak som er gitt i EØS-avtalens artikkel 123.

De enkelte vedlikeholdsoppdragene tildeles gjennom såkalt avrop fra Forsvaret innenfor rammeavtalene. Som det fremgår av Prop. 3 S (2011–2012) om omdanning av Luftforsvarets hovedverksted Kjeller (LHK) til statsforetak og andre investeringer, vil imidlertid omfanget av oppdragene/avropene under oppdragsporteføljen («rammeavtalene») reduseres

over tid, og i praksis forsvinne når F-16-flyene og Sea King-helikoptrene forventes å bli faset ut rundt 2020–2022. Tildelinger av oppdrag som ikke er hjemlet i rammeavtalene, må skje iht. statsstøtte- og konkurranselovgivningen samt lov om offentlige anskaffelser og Anskaffelsesregelverket for forsvarssektoren. AIM Norway SF må derfor konkurrere om nye oppdrag fra Forsvaret på lik linje med andre aktører utenfor Forsvaret. Dette fremgår også av Prop. 3 S (2011–2012), der omdanningen av selskapet ble forelagt Stortinget.

Oppdragene AIM Norway SF nå utfører for Forsvaret er således kontraktsmessig regulert mellom kontraktspartene AIM Norway SF og Forsvarets logistikkorganisasjon (FLO). Rammeavtalenes innhold og omfang er et forhold mellom kontraktspartene. Nye oppdrag som ikke er omfattet av eksisterende rammeavtaler må, som nevnt, AIM Norway konkurrere om, i tråd med gjeldende regelverk.

AIM Norway SF har, siden omdannelsen, jobbet aktivt med å være en konkurransedyktig leverandør. Dette gjelder både kontrakter på eksisterende materiell i Forsvaret, og på nye systemer som F-35-fly og de nye redningshelikoptrene. Viktige milepæler i denne sammenheng var i 2013, da AIM Norway SF undertegnet sin første F-35-kontrakt, og i desember 2014, da det amerikanske forsvarsdepartementet kunngjorde at Norge ved AIM Norway SF vil få mulighet til å etablere en kapasitet til å vedlikeholde F135-motorer til de nye kampflyene F-35. Det jobbes nå aktivt, både i selskapet og i Forsvarsdepartementet, med å realisere målet om å etablere et motordepot i Norge. I tillegg signerte selskapet i juni 2015 en rammeavtale med Finmeccanica - Augusta Westland for samarbeid knyttet til de nye redningshelikoptrene. Når det gjelder oppgaver på Forsvarets nåværende materiell, inngikk FLO og AIM Norway SF i april 2014 en betydelig avtale om vedlikeholdsproduksjon av 300-timers periodisk inspeksjon (phase) ut levetiden for F-16-flåten. Avtalen blir en del av den eksisterende rammeavtalen, og vil kunne være et viktig bidrag til økt operativ evne for Forsvaret.

Jeg har stor tro på at selskapet vil fortsette sin utvikling, og at nye milepæler blir nådd i arbeidet med å sikre AIM Norway SF nye fremtidige vedlikeholdsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 32**Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Jeg har tidligere etterspurt kostnader knyttet til forskjellige sider av soningsoverføring til Nederland. Transport og helseundersøkelser, blant annet. Jeg har fått få konkrete svar. Jeg ber statsråden nå svare på kostnader knyttet til arbeidet frem til utsendelse fra Norge.

Kan statsråden redegjøre for kostnadene knyttet til arbeidet med å planlegge, tilrettelegge og klargjøre innsatte for overføring til Nederland, inkludert eventuelle kostnader ført under andre departementer?»

Svar:

Kriminalomsorgen har i 2015 fått bevilget 110 mill. kroner til leie og drift av Norgerhaven fengsel. Dette skal dekke alle kostnadene i Norge og Nederland knyttet til prosjektet i 2015.

Den største kostnaden er leie av fengselet. Leien er regulert i samarbeidsavtalen med Nederland og utgjør 2,125 mill. EUR per måned i 2015.

Når det gjelder kostnader til forvaltningssamarbeidsetater har Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI)

inngått avtale med Ullensaker kommune om bistand til helse, beregnet til omlag 0,75 mill. kroner i år. Videre er det inngått avtale med Akershus fylkeskommune for bistand i utdanningsspørsmål, beregnet til omlag 0,25 mill. kroner i år. Disse kostnadene dekkes innenfor bevilgningen på 110 mill. kroner.

Fengselet har norsk leder og nestleder, i tillegg er det per i dag ansatt tilbakeføringskoordinator, rådgiver og jurist slik at det samlet sett er fem norske ansatte ved Norgerhaven fengsel. Disse lønnes innenfor bevilgningen på 110 mill. kroner i 2015.

I KDI er det ansatt en prosjektleder og en nasjonal domskoordinator ifm. prosjektet. I tillegg arbeider ansatte i Kriminalomsorgen region øst og ved Ullersmo fengsel med prosjektet. Bemanningen på regionalt og lokalt nivå dekkes også innenfor rammen på 110 mill. kroner i 2015.

I budsjettet for 2015 har KDI estimert kostnader knyttet til transport til Nederland og internt i Norge til å utgjøre om lag 10 - 11 mill. kroner. Utgiftene til transport finansieres innenfor rammen på 110 mill. kroner i 2015. Kontrakt om transport av innsatte i driftsfasen er ennå ikke inngått, og det er derfor vanskelig å gi et mer eksakt beløp på dette tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 33**Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås****Besvart 15. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«De siste årene har Jernbanetilsynet mottatt flere rapporter om tømmerstokker på avveie, meldte Nationen denne uken. Mellom 2006 og 2015 er det rapportert om 48 uønskede hendelser knyttet til tømmertransport, og 15 av disse handlet om tømmerstokker som har falt av tog i fart.

Hva kan statsråden gjøre for å sikre at slike hendelser unngås?»

Svar:

Statens jernbanetilsyn er tilsynsmyndighet for jernbane, trikk og T-bane og for taubaner, park og tivoli i Norge. De fører kontroll og tilsyn med 33 jernbanevirksomheter. Fire av togselskapene frakter i dag tømmer på det nasjonale jernbanenet.

Det er det enkelte togselskap som har ansvaret for at lasten er forsvarlig sikret. Representanter for togselskapet, herunder lokfører, har plikt til å sjekke lasten før avgang. Dersom tømmeret ikke er lastet på forsvarlig vis skal togselskapets representanter kreve at vognen lastes om på ny, eller nekte å ta med vognen. Togselskapene skal sjekke at lasterutinene fungerer og etterleves i praksis.

Statens jernbanetilsyn har gjennomført flere inspeksjoner av tømmervogner de siste to år, og vil fortsette å gjøre inspeksjoner av lasting av tømmer i tiden fremover. Tilsynet har særlig oppmerksomhet på at lasterutinene ivaretar sikkerheten ved transport av

tømmer, at både togselskapene og de som laster tømmer for togselskapene, kjenner rutinene og følger dem. Virkemidlene Statens jernbanetilsyn kan bruke overfor togselskap som ikke overholder sine forpliktelser er stans, suspensjon, tilbakekalling og tvangsmulkt.

SPØRSMÅL NR. 34

Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 13. oktober 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvordan stiller justisministeren seg til Svalbard Høyres programformuleringer om statsborgerskap?»

BEGRUNNELSE:

I Svalbard Høyres program står det:

"Jobbe for at fastboende barn og ungdom med foreldre som ikke har norsk statsborgerskap og som er født i foreldrenes botid på Svalbard, eller som har bodd lenge på Svalbard, skal få mulighet til å bli norske statsborgere."

Svar:

Spørsmålet gjelder statsborgerregelverket som hører inn under mitt departements arbeidsområde. Jeg besvarer derfor spørsmålet.

Lov av 10. juni 2005 nr. 51 om norsk statsborgerskap (statsborgerloven) gjelder på Svalbard, jfr. § 1. Loven gir ingen særregler for utenlandske statsborgere som oppholder seg på Svalbard. Utlandinger som vokser opp på Svalbard må oppfylle lovens vilkår for å få norsk statsborgerskap. For å erverve norsk statsborgerskap etter søknad er det etter hovedregelen krav om både å fylle vilkårene for permanent oppholdstillatelse

og krav om botid i riket med oppholdstillatelse. Slike tillatelser gis etter utlendingsloven (lov av 24. juni 1988 nr. 64 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her).

Ifølge Svalbardtraktaten artikkel 3 har alle borgere av traktatparter lik rett til adgang og opphold på Svalbard, uavhengig av formålet med oppholdet. Som en følge av dette gjelder ikke utlendingsloven for Svalbard, og det stilles ikke krav til oppholdstillatelse for å ta opphold der. Etter hovedregelen kan derfor ikke utlendinger opparbeide seg rett til norsk statsborgerskap ved kun å ha opphold på Svalbard. Enkelte grupper av søkere er imidlertid unntatt fra kravene knyttet til oppholdstillatelser. Dette gjelder blant annet nordiske borgere og tidligere norske borgere.

Disse rettslige utgangspunktene og prinsippene er, på grunn av den like retten til adgang og opphold på Svalbard, av grunnleggende betydning. Det er ikke aktuelt å gjøre endringer i disse. En nærmere omtale av prinsippene er gitt St. meld nr. 22 (2008-2009) Svalbard og er slått fast gjennom Stortingets behandling av denne og gjennom behandlingen av de årlige svalbardbudsjettene. Det følger heller ikke av Sundvolden-plattformen eller samarbeidsavtalen med Venstre og KrF, at det er aktuell politikk å arbeide for endringer når det gjelder disse sentrale prinsippene.

SPØRSMÅL NR. 35**Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil regjeringa vurdere fritaksordningar for journalistar som vert kalla inn til teneste i Sivilforsvaret?»

GRUNNGJEVING:

I ein krisesituasjon er det sjølvsagt viktig med eit kompetent og godt trent sivilforsvar. Samstundes er det viktig med uavhengige medier som kan rapportere, opplyse og ikkje minst rette eit kritisk søkjelys mot styresmakter og beredskapsarbeid.

Journalistar kan bli kalla inn til teneste i Sivilforsvaret som andre borgarar. Den siste tida har det vert retta kritikk mot denne ordninga, mellom anna frå redaktørane i Fjordenes Tidende og Firdaposten. Desse opplever no at høvesvis 2 av 5 og 3 av 7 journalistar er kalla inn til teneste.

Eit anna døme er avisa Hordaland, der ein fotograf ved to høve dei siste åra har blitt kalla inn til teneste i Sivilforsvaret, samstundes som redaktøren hadde behov for redaksjonelle ressursar til å dekke høvesvis ekstremsnøvēret i vinter samt søk etter ein sakna person.

Ved alvorlege kriser spelar media ei viktig rolle. Media opplyser befolkninga om kva som skjer, mobiliserer til innsats og dekker løpande hendingar av stor samfunnsmessig viktighet. Dersom halve redaksjonen vert rekvirert til beredskapsarbeid, vil dette sjølvsagt vanskeleggjere lokalmedia sitt viktige samfunnsopdrag.

Det kan dessutan stillast meir prinsipielle spørsmål ved at journalistar vert kalla inn for å trekke i uniform.

Ved teneste for Sivilforsvaret vert journalistar både underlagt kommando og underlagt teieplikt. Dette kan vanskeleggjere det uhyre viktige samfunnsopdraget media har når det kjem til å belyse og eventuelt kritisere manglar ved beredskapsarbeid, og mange vil kome i ei problematisk rollekonflikt.

Svar:

Stillinger eller funksjoner som fritar personell fra tjeneste i Sivilforsvaret er regulert i forskrift 24.05.86 nr 1002 om fritak for tjenestegjøring i Sivilforsvaret.

I henhold til denne forskriften kan sivilforsvarspliktig personell etter søknad, fritas for tjeneste i Sivilforsvaret når de innehar stilling eller utfører funksjon i offentlig eller privat virksomhet av viktighet for totalforsvaret.

Journalister vil som kjent ikke kunne fritas etter ovennevnte forskrift. Jeg kan orientere om at forskriftene i Sivilforsvaret er under revisjon med bakgrunn i Sivilbeskyttelsesloven av 25.6.2010. Forskriften om fritaksordningen inngår i dette revisjonsarbeidet.

Jeg mener at ordningen, i likhet med fritaksordningen for Forsvarets mannskaper, bør forbeholdes personell som dekker samfunnskritiske funksjoner som må opprettholdes ved kriser for å dekke samfunnets grunnleggende behov, befolkningens trygghet samt verne om liv og helse.

Dersom sivilforsvarstjeneste vil skape vesentlige problemer for arbeidsgivers situasjon, kan arbeidsgiver ta direkte kontakt med sivilforsvarsdistriktet for en skjønsmessig vurdering av situasjonen. Dette er i tråd med dagens praksis.

SPØRSMÅL NR. 36**Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 14. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Barnekonvensjonen står over norsk lov. I grunnlovens § 104 står det: "De (barn) har rett til å bli hørt i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening skal

tillegges vekt i overenstemmelse med deres alder og utvikling. I ny behandling av sakene til de utsendte lengeværende asylbarna har barna selv ikke blitt hørt og eksperter på barnerett hevder at dette er brudd på barnekonvensjonen.

Kan det bes om at Justisdepartementets lovavdeling lager en offentlig vurdering av dette ift. Grunnloven og Barnekonvensjonen?»

Svar:

Barn har rett til å bli hørt i saker som berører dem. I utlendingssaker følger dette både av Grunnloven § 104, FNs barnekonvensjon artikkel 12, utlendingsloven § 81 og utlendingsforskriften § 17-3 til 17-5. Gjennomføringen av barns rett til å bli hørt i de saker der § 8-5 a i utlendingsforskriften åpner for at en avgrenset gruppe familier kan fremme omgjøringsbegjæringer fra utlandet, har vært grundig vurdert både av departementet gjennom utforming av regelverket og av UNE i de enkeltsakene som er behandlet. Jeg finner det verken riktig eller nødvendig å be Lovavdelingen utarbeide en offentlig vurdering av spørsmålet.

I barnekonvensjonen artikkel 12 nr. 2 er det presisert at retten til å bli hørt innebærer at barnet «særlig gis anledning til å bli hørt i enhver rettslig og administrativ saksbehandling som angår barnet, enten direkte eller gjennom en representant eller et egnert organ, på en måte som er i samsvar med saksbehandlingsreglene i nasjonal rett.» Jeg legger til grunn at Grunnloven § 104 på dette punktet ikke gir noen rettigheter utover det som følger av barnekonvensjonen, og at ingen av bestemmelsene stiller noe generelt krav om at høringen må skje i form av en muntlig samtale med beslutningstakeren eller -organet. Hvordan barnet skal høres, vil bero på en konkret vurdering der en rekke momenter vil være av betydning. Jeg viser til at FNs barnekomité som overvåker statenes gjennomføring av konvensjonen i sin General Comment nr. 12 (2009) drøfter hvordan statene bør gjennomføre retten til å bli hørt i ulike sakstyper.

I saker som skal avgjøres av UNE vil barnet allerede ha blitt hørt i forbindelse med behandlingen i UDI. Jeg vil i den forbindelse særlig nevne at det følger av

utlendingsforskriften § 17-4 at det i asylsaker som hovedregel skal gjennomføres muntlig samtale med barn over syv år, og at det kan gjennomføres muntlig samtale med yngre barn. Verken Grunnloven eller barnekonvensjonen kan tolkes slik at det alltid kreves at barnet skal høres på nytt i klageinstansen. FNs barnekomité understreker i General Comment nr. 12 at et barn ikke bør intervjues oftere enn nødvendig. Hvorvidt det skal gjennomføres ytterligere høring av barnet av UNE, må i utgangspunktet vurderes konkret etter en avveining av bl.a. hensynet til barnet, barnets ønsker og behovet for ytterligere opplysning av saken. I sakene som behandles etter utlendingsforskriften § 8-5 a, er det imidlertid presisert i rundskriv G-02/2015 fra Justis- og beredskapsdepartementet at «[d]et skal som hovedregel foretas ny høring av barnet i forbindelse med behandlingen av en sak etter utlf. § 8-5 a, med mindre dette ikke er nødvendig for forsvarlig behandling av saken eller det ikke er praktisk mulig.» Videre er det uttalt at «UNE må vurdere om barnet skal høres direkte, eller via foreldre, fullmektig mv. UNE må videre vurdere om barnet bør høres skriftlig eller muntlig.» Etter mitt syn legger regelverket godt til rette for å oppfylle Grunnloven og barnekonvensjonens krav.

I brev til departementet 5. oktober 2015 har UNE redegjort for behandlingen av omgjøringsanmodninger etter utlendingsforskriften § 8-5 a. UNE opplyser at i de 20 sakene som var behandlet per 5. oktober, ble alle de berørte barna hørt. Dette er gjort i samsvar med utlendingsforskriften § 17-3, hvor det fremgår at barnet kan høres muntlig eller skriftlig eller gjennom foreldre, representant eller andre som kan uttale seg på vegne av barnet. UNE har videre opplyst at hvordan barnets rett til å bli hørt best kan oppfylles er vurdert konkret i den enkelte sak.

Departementet har i henhold i utlendingsloven ikke myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av slike enkeltsaker, og på denne bakgrunn finner jeg ikke grunn til å uttale meg nærmere om disse sakene.

SPØRSMÅL NR. 37

Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 14. oktober 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Kan klima- og miljøministeren forsikre om at de faglige vurderingene fra Miljødirektoratet vil bli tillagt stor vekt i behandlingen av Nordterminal Floating Sto-

rage AS' søknad om utvidet tillatelse til å drive oljeomlastning i Bøkfjorden?»

BEGRUNNELSE:

Bøkfjorden i Kirkenes er en av landets mest sårbare laksefjorder. Det er en fjord med mye is, og der det finnes en rekke truede dyrearter i nærheten. Selskapet Nordterminal Floating Storage AS har siden oktober 2014 drevet oljeomlastning på fjorden, på en tillatelse som er gitt av Miljødirektoratet frem til november 2015.

Selskapet har nylig søkt om å få utvidet tillatelsen til å gjelde ut året 2015. Miljødirektoratet avsto 25. september denne søknaden, blant annet med henvisning til at forholdene i fjorden i vintersesongen med kulde, is, mørke og vanskelige værforhold, tilsier at det brukes mellomagerskip forankret til land. Miljødirektoratet anførte videre at «miljørisiko øker med økende volum og et fast forankret, mellomagerskip gir en lavere miljørisiko enn skip til skip omlastning, blant annet på grunn av en mer solid forankring». Når fjorden er islagt vil en eventuell omlastning i praksis skje uten noen form for vern mot konsekvensene av et mulig ut-

slipp, både fordi det oljevernstutstyret som finnes i dag ikke fungerer i så lave temperaturer som kan forventes i Bøkfjorden i november og desember, og fordi det i dag ikke finnes mulighet til opprensing av utslipp i is.

Avslaget er av Nordterminal Floating Storage AS anket til politisk behandling.

De faglige vurderingene fra Miljødirektoratet tilsier at søknaden ikke bør innvilges.

Svar:

Jeg viser til Stortingets brev av 7. oktober 2015, vedlagt spørsmål nr. 37 til skriftlig besvarelse fra representanten Ola Elvestuen om Nordterminal sin søknad om utvidet tillatelse til å drive oljeomlastning i Bøkfjorden.

På grunn av nye opplysninger og søknad om ytterligere volumøkning er saken sendt tilbake for behandling i Miljødirektoratet. Fordi Miljødirektoratets vedtak vil kunne bli påklaget til departementet, er det ikke riktig å gi ytterligere kommentarer til saken fra departementets side nå.

SPØRSMÅL NR. 38

Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Ruth Grung

Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Det er en overhyppighet av psykiske lidelser og rusproblemer blant domfelte. Det har ikke meldt seg nok frivillige til soning i Nederland, og rekruttering med tvang har medført sterke psykiske reaksjoner og selvmordsforsøk. Uttransportering skjer med boddycuff. Det er ingen visitor tilbud i Nederland og domfelte som normalt skulle overføres til åpen soning blir nå sendt til lukket soning i Nederland. Ministeren har ansvar for helsetilbudet til domfelte.

Er denne type tvang helsemessig forsvarlig for sårbare innsatte?»

BEGRUNNELSE:

Domfelte har krav på likeverdige helsetilbud som resten av befolkningen. Statens helsetilsyn skal føre tilsyn. Pasient og brukerrettighetsloven gjelder tilsvarende.

Alvorlig psykisk syke innsatte har vært et problem i mange år, og Norge har fått kritikk i Europarådets torturovervåkingsskifte for tilbudet til denne pasientgruppen.

Bruk av tvang for overføring av soning til utlandet vil normalt påvirke den psykiske helsen i negativ retning, også måten uttransporteringen skjer med bruk av boddycuff.

Det er forskjell på å bli overført mellom fengsler internt i Norge og til utlandet. Soningsforhold i Nederland gir mindre mulighet til besøk, språkutfordringer for noen og fravær av visitor-tilbudet til frivillige organisasjoner.

Det å ikke få tilbud om åpen soning i avslutning av soningstiden som en gradvis tilvenning til et liv utenfor murene vil også kunne påvirke psyken og helsetilstanden til domfelte.

Selv om innsatte har rett til å klage så er det erfaringsmessig få som bruker den retten og det offentlige har derfor et ekstra ansvar for å påse at soningsforholdene er helsemessig forsvarlig.

Svar:

Jeg har fått oversendt spørsmålet fra Helse- og omsorgsministeren til besvarelse.

Først vil jeg understreke at kriminalomsorgen foretar grundige vurderinger av innsatte før det fattes vedtak om overføring til videre straffegjennomføring i Nederland. Den enkeltes helsetilstand er en sentral del av denne vurderingen og innsatte vil ikke bli overført hvis det ikke anses som helsemessig forsvarlig. I saker hvor domfelte trenger helsehjelp utenfor fengselet vurderes domfelte som ikke egnet for overføring og det skal da ikke treffes vedtak om dette.

Det er kriminalomsorgen som etter straffegjennomføringsloven fatter beslutning om hvor den innsatte skal gjennomføre straffen. Dette innebærer at noen kan bli overført også til Norgerhaven fengsel uten samtykke. Per 1. oktober 2015 hadde 106 innsatte søkt om eller samtykket i overføring, mens 80 innsatte ikke hadde samtykket. Jeg er kjent med alvorlige hendelser knyttet til to innsatte i forbindelse med forhåndsvarsel om mulig overføring og vedtak om overføring til Nederland. Kriminalomsorgsdirektoratet har opplyst at de to ikke er blitt overført. Jeg har tillit til at kriminalomsorgen håndterer saker om overføring til Nederland forsvarlig, og at også transporter skjer på en human måte som ivaretar domfelte og tilsattes sikkerhet.

Helsedirektoratet har bistått kriminalomsorgen når det gjelder vurdering av helsetilbudet i Norgerhaven fengsel, og har konkludert med at tilbudet er likeverdig med det helsetilbudet som ytes i norske fengsler med unntak av spesialisthelsetjenester. Innsatte som har behov for spesialisthelsetjenester skal ikke overføres til Nederland. Jeg understreker at Statens helsetilsyn er pålagt å føre tilsyn med at kriminalomsorgen sørger for at innsatte i Norgerhaven får et like godt helsetilbud som de ville fått i Norge.

Representanten Grung hevder at innsatte som ellers skulle overføres til åpen soning blir sendt til lukket soning i Nederland. Straffegjennomføringsloven gjelder på samme måte i Norgerhaven fengsel som i et fengsel i Norge, og de innsatte har krav på normal progresjon i henhold til loven. Ved overføring til åpent fengsel eller ved rett på permisjon, skal innsatte overføres tilbake til et fengsel i Norge.

Vedrørende visitortjenester og tilstedeværelse fra andre frivillige organisasjoner, så vil Kriminalomsorgsdirektoratet arrangere et besøk til Norgerhaven fengsel for en rekke frivillige organisasjoner, slik at de får mer informasjon om fengselet og de innsatte med tanke på videre samarbeid.

SPØRSMÅL NR. 39

Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Heidi Greni

Besvart 14. oktober 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«I Prop. 152 S om endringer i statsbudsjettet 2015 med forslag til bevilgninger som følge av økning i antallet av asylsøkere til Norge, er 65 mill.kr. anført som ODA-godkjente utgifter. Dette beløpet er gitt inndekning gjennom reduserte rammer på ulike poster i bistandsbudsjettet.

Hvilke konkrete tiltak må utgå av de forutsatte planene til UD/NORAD/ambassadene som følge av disse kuttene, og hvor stor prosentandel av bistandsbudsjettet går nå til flyktninger i Norge og hvor mye til tradisjonell bistand?»

Svar:

I Prop. 152 S om endringer i statsbudsjettet for 2015 foreslår regjeringen at det bevilges 65 millioner kroner til å dekke ODA-godkjente utgifter som følge av økning i antall asylsøkere til Norge. Denne tilleggsbe-

vilgningen er dekket inn fra områder som av ulike årsaker ikke er avtaleforpliktet, eller der fremdriften har vært saktere enn forventet i 2015.

6,1 % av bistandsbudsjettet for 2015 er foreslått til flyktningtiltak i Norge. Til sammenlikning kan det opplyses at Sverige ligger an til å bruke nær 20 % av sitt bistandsbudsjett på nasjonale flyktningtiltak i år, og at Danmark planlegger å benytte om lag 18 % sitt bistandsbudsjett på tiltak rettet mot flyktninger som kommer til Danmark i 2016.

SPØRSMÅL NR. 40**Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren****Besvart 12. oktober 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at det nye regjeringskvartalet blir en pådriver for ny miljøvennlig teknologi innenfor byggsektoren?»

BEGRUNNELSE:

Denne uka la Statsbygg frem sin anbefaling for det nye regjeringskvartalet. I forslag til planprogram slås det fast at de nye byggene skal være «på høyde med beste praksis for miljøvennlige bygg». I tillegg skriver Statsbygg at konsekvensutredningen skal redegjøre for hvordan planforslaget bidrar til og nå et mål om energieffektiv energibruk og miljøvennlig energiforsyning.

Statsbygg har allerede som mål at alle nye byggeprosjekter skal være klimanøytrale. Også i dette prosjektet understrekes målet om lave klimagassutslipp.

Tidligere har Rambøll levert en rapport som slår fast at det er fullt mulig å bygge regjeringskvartalet etter prinsippene om passivhus. Aktørene som skapte Powerhouse-prosjektet på Kjørbo i Bærum kommune har også uttalt at det i prinsippet bør være mulig å rehabilitere høyblokka til et pluss hus. En klimavennlig utbygging av regjeringskvartalet vil ikke bare ha en positiv effekt der, men også bidra til å øke kompetansen på klimavennlige bygg i hele næringen og gjøre det lettere for andre å følge etter.

Svar:

Regjeringen vil sørge for at offentlig sektor som kunde bidrar til å ta i bruk og utvikle nye miljø- og klimavennlige teknologier og løsninger. Dette gjelder også i byggsektoren. Derfor har vi lagt til grunn at det framtidige regjeringskvartalet skal planlegges med ambisiøse miljømål slik at det ved planleggingen er på høyde

med beste praksis for miljøvennlige bygg og uteområder i et livsløpsperspektiv, og som gir en samfunnsøkonomisk lønnsom og kostnadseffektiv ressursbruk. Regjeringen vil være en pådriver for miljø- og klimavennlige løsninger og teknologier, ved bruk av flere ulike virkemidler. Vi etablerer rammeverk gjennom lover og forskrifter, vi stimulerer til forskning og utvikling, vi bruker det offentliges markedsmakt for å stimulere til innovasjon og vi setter miljøambisjoner for de store statlige byggeprosjektene. Statsbygg og samarbeidspartene skal konkretisere våre miljømål og gi dem innhold. Det samme gjelder det framtidige regjeringskvartalet. Statsbygg la 6. oktober fram sin anbefaling til byformprinsipper for regjeringskvartalet. Neste steg i arbeidet er reguleringsplanen. Det betyr at vi er ganske tidlig i prosessen. Vi vet likevel at effektiv arealutnyttelse, premisser for materialvalg, energiløsninger og en rekke andre temaer er viktige i arbeidet for miljøvennlige løsninger. Om lag 95 % av utgiftene til et byggeprosjekt er kjøp av varer og tjenester i markedet, og jeg er overbevist om at byggenæringen har merket seg Regjeringens miljøambisjoner. Statsbygg arbeider med flere relevante prosjekter som prøver ut ny teknologi, blant annet som partner i å utvikle bygningsintegrerte solceller tilpasset norsk klima og norske byggetradisjoner. Prosjektet finansieres 80 % av Forskningsrådet og 20 % av næringslivspartnere. For meg er det viktig at vi ikke binder oss kun til løsninger og teknologier vi har i dag, men parallelt høster erfaringer fra og tar i bruk nyvinninger.

Til slutt vil jeg nevne at Regjeringen arbeider med å få på plass strengere energikrav for alle nye bygg. Dette er i seg selv et stort og godt miljøtiltak, men i tillegg er det et tydelig signal til byggenæringen om å bidra på veien mot et grønt skifte.

SPØRSMÅL NR. 41**Innlevert 6. oktober 2015 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 14. oktober 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Vald og truslar i arbeidslivet er eit aukande problem, og det er stort behov for førebyggjande tiltak. Arbeidarpartiet har føreslege i Stortinget å innføre ei forskrift til arbeidsmiljølova som skal bidra til å førebyggje vald og truslar mot arbeidstakarar. Dette er støtta i merknadsform av ein samla arbeids- og sosialkomité.

Vil statsråden ta initiativ til å få på plass ei slik forskrift, og kva andre tiltak vil regjeringa setje i verk for å sikre eit tryggare arbeidsmiljø for arbeidstakarar i valds- og trusselutsette yrke?»

GRUNNGJEVING:

Eg viser til Stortinget si Innst. 174 S (2014-2015), der ein samrøystes arbeids- og sosialkomité uttalar i sine merknadar at det kan vere behov for ei presiserande forskrift til dagens arbeidsmiljølov om vald og truslar i arbeidslivet.

Svar:

Arbeidstilsynet har, i samarbeid med partane i arbeidslivet, drøfta utforminga av nye føresegner om vald og trugsmål om vald, og arbeider no med eit høyringsnotat om dette. Når det gjeld andre tiltak for å sikre eit tryggare arbeidsmiljø for arbeidstakarar i valds- og trusselutsette yrke, vil eg nemne Arbeidstilsynet si rolle. Arbeidstilsynet har gjennom sitt tilsyn i lang tid vore oppteken av denne problemstillinga. Førebygging av vald og truslar vil til neste år vere ei av Arbeidstilsynet sine sju hovudprioriteringar. Arbeidstilsynet vil i den samanheng særleg ta for seg arbeidssituasjonen for fengselstilsette og tilsette i barnevernsinstitusjonar. I tillegg kan det komme regionale prioriteringar også for andre yrkesgrupper og næringar ut frå risikosituasjonen, til dømes kan dette gjelde for vektarar.

SPØRSMÅL NR. 42**Innlevert 7. oktober 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 12. oktober 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Nytiltrådt adm. direktør i Statistisk sentralbyrå (SSB), Christine B. Meyer, skriver i Dagens Næringsliv 6. oktober at "... SSB [ikke] har tallfestet alle positive effekter av innvandring." SSB har som kjent regnet ut kostnadene ved innvandring med bakgrunn i tall for sysselsetting og mottak av velferdsytelser. Meyer nevner ikke at det kan være forbundet andre kostnader med innvandring.

Deler statsråden SSB-sjefen sitt syn om at SSB sine tall overvurderer de negative virkningene av innvandring på offentlige finanser?»

Svar:

I hht. Statistikkloven fra 16. juni 1989 og kgl. res. samme dag er Statistisk sentralbyrå en faglig uavhengig institusjon underlagt Finansdepartementet. Den faglige

uavhengigheten omfatter bl.a. forskning og publisering av forskningsbaserte analyser. Avisinnlegg av administrerende direktør kan være en supplerende kanal for slik publisering.

SSBs faglige uavhengighet tilsier at finansministeren er tilbakeholden med å kommentere SSBs publiseringer, og det er etter min vurdering ikke behov for å bryte med dette i denne saken.

På generelt grunnlag mener jeg det er viktig at alle økonomiske virkninger av innvandring blir belyst, på samme måte som for øvrige politikkområder.

SPØRSMÅL NR. 43**Innlevert 7. oktober 2015 av stortingsrepresentant Terje Breivik****Besvart 14. oktober 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Kan jeg be om en oversikt over bruken av multinasjonale konsulentselskaper i statlig forvaltning, og hvilke mekanismer statsråden ser for seg kan iverksettes for å unngå skattetilpasninger som innebærer at multinasjonale selskaper gjennom internprising ikke betaler skatt i Norge på tross av en innenlandsk omsetning på flere hundre millioner kroner?»

BEGRUNNELSE:

I flere oppslag i Dagens Næringsliv i juli framgår det at konsulentselskapet McKinsey, som gir råd til Norges største bedrifter og myndighetene, tilsynelatende taper penger og ikke betaler skatt. Selskapet sender inntekter utenlands, og sier lønnsomheten i Norge er «tilfredsstillende».

Den norske virksomheten er organisert som en filial av morselskapet i USA, og regnskapet for i fjor viser et underskudd på rundt ti millioner kroner før skatt. Det samlede tapet er rundt 82 millioner kroner før skatt på tre år, og selskapet har ikke betalt skatt de årene. Tvert imot har det opparbeidet en utsatt skattefordel på mer enn 21 millioner kroner, som det kan benytte til å redusere skatten hvis selskapet tjener penger igjen.

Før en høring i Stortingets kontrollkomité i fjor høst ble det kjent at Arbeids- og velferdsetaten (Nav) hadde kjøpt konsulenttjenester for rundt 300 millioner kroner i perioden 2014 til 2018. Det hadde signert en rammeavtale med McKinsey for lederstøtte på mellom 55 og 80 millioner kroner, i tillegg til en organisasjonsundersøkelse på seks millioner kroner.

Forsvaret har tegnet en avtale med McKinsey for mellom ti og 20 millioner kroner i et effektiviseringsprogram. Det har foreløpig bare brukt halvparten av avtalen. De to offentlige kundene alene kan bidra med over 100 millioner kroner til McKinseys inntekter i løpet av noen år.

Undertegnede mener statlige etater bør gjøre en vurdering av konsulentselskapenes skattepraksis når det gjennomfører offentlige anbud. Jeg viser i den forbindelse til at regjeringen har varslet en omlegging av anbudsreglene, og at det åpnes for dialogmøte mellom kjøper og tilbydere i et anbud.

Det understrekes at McKinsey ikke har begått noen lovbrudd i den forstand, men det er en utfordring ved at selskaper med stor aktivitet i Norge ikke betaler skatt i landet. Spesielt er dette problematisk da samme selskap brukes av store offentlige organer som Nav og Forsvaret. Derfor etterspør undertegnede en endring

av regelverket og den offentlige anbudsprosessen for å sikre skatteinntekter til Norge.

Undertegnede viser også til at OECD senest 5. oktober i år med umiddelbar effekt endret retningslinjer for internprising for flernasjonale foretak og skattemyndigheter og dermed en kraftig innskrenkning i de multinasjonale selskapers skatteplanlegging. Jeg imøteser norske myndigheters oppfølging av denne endringen.

Svar:

Når det gjelder representantens anmodning om en oversikt over omfanget av bruken av multinasjonale konsulentselskaper i statlig forvaltning, er dette vanskelig å framskaffe. Statsbudsjettet spesifiseres ikke på et slikt detaljert nivå som forutsettes i spørsmålet og statsregnskapet viser heller ikke informasjon om leverandørbruk. Standard kontoplan ble tatt i bruk fra 2014 i statlige virksomheter og gir en felles struktur for inndeling av virksomhetenes utgifter, inntekter og balansekontanter gruppert etter art. Føringer på standard kontoplan rapporteres fra virksomhetene til statsregnskapet, sammen med kapittel og post, og gir eksempelvis informasjon om samlede utgifter til kjøp av fremmede tjenester, som også omfatter konsulenttjenester. Aggregerte tall er tilgjengelig under den enkelte budsjettpost, men det sentrale statsregnskapet inneholder ikke informasjon om det enkelte kjøp eller transaksjon.

Jeg kan ikke kommentere skatteforholdene hos den enkelte skattyter. Det er skattemyndighetenes oppgave å utføre kontroll av skattyterne i henhold til skatteetatens prioriteringer.

Jeg er enig i at internasjonale transaksjoner representerer en risiko for skattefundamentet, herunder transaksjoner mellom nærstående foretak i multinasjonale konsern. Internprising kan være en særlig utfordring i disse sakene. Derfor er arbeidet med internprisingssaker identifisert som et område Skatteetaten skal prioritere, se Prop. 1 S (2015-16) Kap. 1618 (Skatteetaten).

Som representanten viser til la OECD- og G20-landene 5. oktober fram de endelige anbefalingene i det såkalte BEPS -prosjektet. Et sentralt punkt er presiseringene i retningslinjene for internprising for flernasjonale foretak og skattemyndigheter. Et av hovedmålene med disse presiseringene er at inntekt skal tilordnes det landet hvor verdiskapningen skjer. Presiseringene i retningslinjene for hvordan priser i transaksjoner mellom nærstående foretak skal fastsettes har umiddelbar effekt og behøver ikke særskilt gjennom-

føring i skattelovgivningen. Anbefalingene gir også nye retningslinjer om utforming av internprisingsdokumentasjon og innføring av land-for-landrapportering for skatteformål. Jeg mener at disse anbefalingene samlet styrker internprisingsreglene og skattemyndighetenes grunnlag for å gjennomføre kontroll. Det vil gi et godt grunnlag for å motvirke overskuddsflytting og uthuling av skattegrunnlaget.

Arbeidet med å gjennomføre disse anbefalingene i prosjektet er allerede i gang. Forslag til innføring av land-for-landrapportering sendes på høring i høst og forslag om endring av forskrift om internprisingsdokumentasjon vil også sendes på høring så snart som mulig.

Behovet for tiltak mot overskuddsflytting ble også vurdert av Skatteutvalget i NOU 2014:13 og utvalget fremmet flere forslag for å motvirke dette. I Meld. St. 4 (2015-2016) ga regjeringen sin tilslutning til utvalgets vurderinger på dette området. Noen av forslagene ble fulgt opp i skatteopplegget for 2016. Det ble også varslet at Finansdepartementet vil sende på høring en rekke forslag med sikte på ytterligere å redusere mulighetene for overskuddsflytting, bl.a. forslag om kildeskatt på renter og royalty og endring av reglene for når et selskap er skattemessig hjemmehørende i Norge.

Vedrørende representantens spørsmål om endring av anbudsreglene vil jeg vise til Næringsministeren som ansvarlig statsråd for regelverket om offentlige anskaffelser.

SPØRSMÅL NR. 44

Innlevert 7. oktober 2015 av stortingsrepresentant Lene Vågslid

Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hva er saksbehandlingstid og statistikk for overprøving av dommer og kjennelser for domstolene sortert etter størrelse?»

BEGRUNNELSE:

Det verserer ulike påstander i den offentlige debatten om saksbehandlingstid og graden av overprøvinger mellom ulike tingretter.

Svar:

Domstoladministrasjonen (DA) utarbeider hvert halvår utfyllende statistikk for saksbehandlingstid i tingrettene og lagmannsrettene fordelt på sakstyper. Jeg tolker spørsmålet dithen at det ønskes en oversikt over saksbehandlingstiden for den enkelte domstol sortert etter domstolenes størrelse.

Nedenfor følger en oversikt over saksbehandlingstiden per første halvår 2015 i tingrettene og lagmannsrettene fordelt på sakstype, og sortert fra største til minste domstol.

DA har ikke tilgjengelig statistikk som viser hvor mange dommer og kjennelser i hver enkelt tingrett som overprøves i lagmannsrettene.

Tabell 1 – Saksbehandlingstid i tingrettene første halvår 2015, fordelt etter tingretters størrelse (størrelse målt i antall årsverk)

Domstol	Twistesaker	Meddomsrettsaker	Enedommersaker
Oslo tingrett	6,1	2,7	0,3
Bergen tingrett	7,3	4,0	0,4
Sør-trøndelag tingrett	6,0	2,9	0,7
Stavanger tingrett	4,5	2,3	0,4
Asker og Bærum	5,0	2,8	0,4
Kristiansand	4,1	2,0	0,3

Nedre Romerike	6,0	3,2	0,6
Drammen	5,5	2,7	0,5
Nedre Telemark	5,7	2,9	0,3
Nord-Troms	5,6	2,4	0,4
Nordhordland	8,0	4,7	0,6
Jæren	6,2	5,7	0,7
Follo	6,1	5,0	0,5
Haugaland	5,6	2,9	0,4
Aust-Agder	5,8	3,0	0,6
Sunnmøre	3,8	1,8	0,4
Tønsberg	8,0	3,8	0,6
Inntrøndelag tingrett	5,7	2,9	0,5
Hedmarken	4,6	1,5	0,3
Salten	4,2	2,3	0,4
Fredrikstad	5,3	2,5	0,6
Gjøvik	5,1	3,0	0,5
Øvre Romerike	7,3	4,0	1,9
Fjordane	5,2	2,0	0,4
Sarpsborg	5,4	2,5	0,5
Moss	6,0	2,3	0,4
Eiker, Modum og Sigdal	4,5	2,3	0,4
Nordmøre	4,3	2,4	0,5
Nordre Vestfold	8,3	3,9	0,6
Heggen og Frøland	4,9	2,7	0,7
Halden	5,0	2,5	0,2
Larvik	4,2	2,6	0,6
Romsdal	5,5	2,4	0,6
Sandefjord	7,8	4,1	0,8
Sør-Østerdal	4,0	1,3	0,3
Rana	5,4	2,4	0,4
Glåmdal	5,8	3,2	0,4
Sunnhordland	6,2	3,4	0,8
Trondenes	5,0	2,9	0,3
Alstahaug	4,0	1,5	0,3
Ofoten	7,4	4,3	0,9
Senja	5,1	2,2	0,4
Øst-Finnmark	6,1	4,4	0,3
Ringerike	4,2	3,3	0,8
Lister	5,0	3,2	0,5
Namdal	5,4	2,6	0,4
Søre Sunnmøre	7,8	2,5	0,7
Sør-Gudbrandsdal	7,1	3,5	0,7

Alta	4,7	3,1	0,5
Aust-Telemark	4,5	3,3	0,7
Hammerfest	4,6	2,4	0,2
Lofoten	4,9	2,2	0,5
Vesterålen	4,1	1,7	0,5
Kongsberg	5,5	2,1	0,6
Brønnøy	3,4	2,8	0,7
Fosen	5,1	3,4	0,6
Sis-Finnmárkku d.	5,7	3,2	0,4
Hallingdal	4,5	1,3	0,3
Hardanger	6,8	4,2	0,6
Sogn	9,2	2,3	1,2
Nord-Gudbrandsdal	7,3	4,1	0,6
Valdres	3,8	1,5	0,3
Vest-Telemark tingrett	5,2	2,6	0,5
Nord-Østerdal	5,8	1,0	0,5
Dalane	4,0	2,6	0,3

Tabell 2 – Saksbehandlingstid i lagmannsrettene første halvår 2015, fordelt etter lagmannsrettenes størrelse (størrelse målt i antall årsverk)

Domstol	Anke over dom i tvistesaker	Meddomsrett - begrenset anke	Meddomsrett - bevisanke	Lagrette- saker	Fag- dommer- saker
Borgarting	7,5	4,5	8,1	6,4	5,4
Gulating	6,0	3,7	5,7	5,3	3,3
Agder	5,2	2,1	3,7	3,0	2,5
Frostating	4,6	5,1	5,9	5,8	4,2
Hålogaland	3,6	4,4	4,2	3,2	3,3
Eidsivating	5,2	4,0	5,5	4,2	2,6

SPØRSMÅL NR. 45**Innlevert 7. oktober 2015 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 12. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva er den planlagte saksgangen for oppfølging av Domstolsadministrasjonens forslag til sammenslåing av tingretter, og når vil Stortinget få behandle saken?»

BEGRUNNELSE:

Det er fremdeles mye uro og bekymring rundt Domstolsadministrasjonens forslag til sammenslåinger av tingretter.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har som kjent sendt på høring forslag om sammenslåing av ti ting-

retter til fem. Høringsfristen var 5. september 2015. Høringsinnspillene gjennomgås nå i departementet, og jeg har derfor ennå ikke tatt endelig stilling til sammenslåingsforslagene. Sammenslåingsforslagene omtales i Prop. 1. S (2015-2016).

Domstoladministrasjonen (DA) er i gang med et arbeid hvor de ser på ytterligere sammenslåinger av førsteinstansdomstolene. DA har sendt en e-post til berørte domstoler med beskrivelse av hvordan de vil gjennomføre vurderingen. Jeg er positiv til at dette arbeidet gjøres og vil vurdere DAs rapport når den foreligger. Hvis det blir aktuelt med flere sammenslåinger, vil dette skje innenfor de ordinære prosessene hvor departementet bl.a. sender forslaget på høring med eventuell etterfølgende behandling i Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 46**Innlevert 7. oktober 2015 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø****Besvart 16. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«E18 Rugtvedt-Dørdal er en av strekningene som er overført til det nye vegselskapet. De siste dagene er det skapt usikkerhet om prosjektets fremdrift. Flere forhold som eksempelvis nye arbeidsformer med anbud og gjennomføring, at det vil ta tid før det nye vegselskapet er operativt og at vegselskapet selv skal kunne prioritere strekningene trekkes frem.

Kan statsråden garantere at prosjektet E18 Rugtvedt-Dørdal gjennomføres så raskt som mulig, og at prosjektets fremdrift ikke påvirkes av overnevnte forhold?»

Svar:

Dagens regjering har en offensiv satsing på infrastrukturbygging og –vedlikehold. En rekke prosjekter er fremskyndet etter regjeringsskiftet. Vi har forenklet planprosesser, økt bevilgningene og gjennomfører organisatoriske endringer for å kunne realisere flere veiprosjekter raskere, bedre og billigere. Det viktigste for meg er likevel ikke når et prosjekt starter opp, men

når det ferdigstilles og at man får mye igjen for pengene.

La meg minne om at regjeringens reformer på vei-sektoren handler om å løse problemstillinger som har vært omtalt, diskutert og kritisert i mange år. Det tar for langt tid å planlegge og bygge ny vei. Prosjektene behandles stykkevis og delt. Kostnadsveksten har vært for høy. I Aftenposten 12.11.14 innrømmet også Arbeiderpartiet og de rødgrønne partnerne at de hadde sviktet på dette området. I artikkelen står det blant annet:

"Nestleder i Stortingets transport- og kommunikasjonskomité, Magne Rommetveit (Ap), innrømmer at veiplanleggingen i Norge har vært for omstendelig under den rødgrønne regjeringen.

- Det hadde vært bra dersom vi hadde klart å få ned planleggingstiden på et tidligere tidspunkt. Årsaken til at det ikke skjedde, er at skikkeligheten tok overhånd. Når alt skal gjennomføres så skikkelig og omstendelig hele tiden, og alle instanser ha rettigheter, trekker ting ut i tid, sier Rommetveit."

Prosjektet E18 Rugtvedt – Dørdal inngår i utbyggingsselskapet Nye Veier AS sin oppstartsportefølje, jf. Meld. St. 25 (2014 – 2015) og Innst. 362 S (2014-

2015). Jeg har merket meg at Telemarksavisa i flere artikler nylig skapte inntrykk av at det er forsinkelser i forarbeidene med prosjektet. I TA 8.10.15 avviser derimot Regionveisjef Kjell Inge Davik at dette er tilfellet. Statens Vegvesen gjør den jobben de skal for å ferdigstille planarbeidet, slik at prosjektet kan legges inn i porteføljen til Nye Veier AS. Jeg minner om at APs Eirin Sund til Klassekampen 25. april 2015 uttrykte bekymring for at regjeringens satsing ville medføre en "veibonanza".

I stortingsmeldingen om veireformen er det lagt opp til at Statens vegvesen som hovedregel skal ha ansvar for planlegging etter plan- og bygningsloven for prosjekter som inngår i Nye Veiers oppstartsportefølje fram til og med godkjent kommunedelplan, og at selskapet overtar ansvaret for utbygging av prosjektene fra og med oppstart av arbeidet med reguleringsplan. Har arbeidet med planlegging og prosjektering av en vegstrekning kommet lenger enn oppstart av reguleringsplan, skal selskapet overta ansvaret for å gjennomføre utbygging på det stadiet arbeidet befinner seg. Jeg legger dette til grunn ved etablering av selskapet.

For prosjektet E18 Rugtvedt – Dørdal foreligger det godkjent reguleringsplan, og Statens vegvesen har i

2015 fortsatt arbeidet med konkurransegrunnlaget. Det er ventet at lokale vedtak i bompengesaken vil foreligge i løpet av høsten. Arbeidet med forenklet ekstern kvalitetssikring avventer de lokale bompengevedtakene.

Den 4. mai 2015 ble det opprettet interimselskap og utnevnt styre for Nye Veier AS. Styrets viktigste oppgave nå er å forberede selskapet til å kunne være operativt så snart som mulig etter 1. januar 2016.

Etter at meldingen ble behandlet i Stortinget bistår Statens vegvesen interimselskapet med opplysninger slik at selskapet raskt får nødvendig oversikt over status for hele porteføljen mht. planlegging, prosjektering, eiendomserverv, bompengefinansiering mm. Dette gjøres med sikte på at selskapet skal kunne løse oppgavene sine som forutsatt i meldingen. Dette gjelder også prosjektet E18 Rugtvedt – Dørdal.

Mitt og regjeringens fokus framover vil være å tilrettelegge for at selskapet kan fungere etter sin hensikt og bli etablert til rett tid med det ansvar og de oppgaver som er beskrevet i meldingen. Som omtalt i stortingsmeldingen om utbyggingsselskapet for veg er det styrets ansvar å prioritere innenfor selskapets portefølje, og rammebetingelsene regjeringen gir selskapet.

SPØRSMÅL NR. 47

Innlevert 7. oktober 2015 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 14. oktober 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Er det i tråd med regjeringens holdning til og politikk overfor palestinerne å demonstrere mot president Abbas innlegg i FN ved å forlate salen under hans tale?»

BEGRUNNELSE:

Stortingsrepresentant Erlend Wiborg, som representerer Fremskrittspartiet, var oppnevnt i statsråd som del av den norske delegasjonen til FNs hovedforsamling i høst. Erlend Wiborg har på sosiale medier og i lokale aviser gjort kjent at han forlot salen i protest under Abbas tale. På twitter, meldte han følgende:

"Gikk i protest mot slutten av talen til Abbas. Han sier rett ut at han ikke vil forholde seg til inngåtte avtaler, det fortjener ingen applaus".

Denne protesten er også omtalt i flere lokale aviser. Som representant for ett av regjeringspartiene, burde

være å forvente at han også representerer regjeringens politikk, som del av den norske delegasjonen til FNs hovedforsamling. Dette er også viktig, all den tid Norge er leder av givnerlandsgruppen.

Svar:

Regjeringen er dypt bekymret over de siste ukers voldsskalering på bakken, særlig i Jerusalem og på Vestbredden. Det er nå helt avgjørende at partene bidrar til å stabilisere situasjonen og hindrer videre spredning av uro og vold.

President Abbas sin tale i FNs Generalforsamling er et uttrykk for dyp frustrasjon over mangelen på fremskritt i de mange forhandlingsforsøkene siden Oslo-avtalene. Abbas understreket samtidig betydningen av den møysommelige innsatsen som har vært lagt ned i å bygge opp palestinske statsinstitusjoner, ikke minst arbeidet som har vært gjort av Norge som leder av gi-

verlandsgruppen med å styrke den palestinske økonomien.

Styrking av palestinske institusjoner og økonomien er sentrale virkemidler for både å ivareta stabiliteten i området og for å legge et grunnlag for en fremtidig palestinsk stat. For å uttrykke støtte til denne langsiktige innsatsen, herunder det møysommelige arbeidet gjennom giverlandsgruppen, deltok jeg på den palestinske flaggheisingsseremonien under FNs Generalforsamling.

Norge vil nå styrke den lokale innsatsen til giverlandsgruppen, og videreføre vårt bidrag til en politisk

løsning på konflikten. Regjeringen mener at det er avgjørende at partene viser vilje og evne til å gjenoppta de vanskelige forhandlingene om sluttstatusspørsmål. Det internasjonale samfunnet må bistå med å trekke inn de arabiske landene på en sterkere måte enn tidligere.

Hver høst oppnevnes to grupper av Stortingsrepresentanter under FNs generalforsamling. Disse er oppnevnt ved Kongelig resolusjon og inngår i den norske delegasjonen. De representerer ikke regjeringen, men Stortinget. Norske myndigheter overvar alle innlegg i sin helhet under årets Generalforsamling.

SPØRSMÅL NR. 48

Innlevert 8. oktober 2015 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal

Besvart 21. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I det nye merke regelverket fra EU for mat kreves det at informasjonen skal være synlig tilgjengelig for kundene uten at de trenger å spørre. Regelverket legger opp til at det kan innarbeide nasjonale bestemmelser, og flere EU-land har gjort dette, bl.a. Sverige som har et regelverk som er mer fleksibelt og praktisk i bruk.

Vil statsråden ta initiativ til en mer fleksibel ordning slik regelverket åpner opp for?»

BEGRUNNELSE:

I det nye merke regelverket for mat, matinformasjonsforskriften, er det krav om at forbrukere skal få skriftlig informasjon om hva uemballerte produkter inneholder som kan gi allergiske reaksjoner eller intoleranse. I bakeriutsalg er det svært mange uemballerte produkter som selges over disk. Forskriftene åpner opp for at det kan utarbeides nasjonale bestemmelser, mange EU-land har gjort dette og fått til en mer fleksibel praksis.

Baker- og konditorbransjen har i dialog med Mattilsynet sentralt tatt til orde for en praktisk og fleksibel løsning for bakeriutslagene som går ut på å lage et oppslag, plakat eller skilt som plasseres sentralt i utsalget med tekst: "Har du matallergi/intoleranse, se produktperm på disken". Elektroniske løsninger, f.eks. bruk av nettbrett, kan selvfølgelig erstatte en produktperm.

Svar:

Matinformasjonsforskriften, som gjennomfører matinformasjonsforordningen (EU) nr. 1169/2011 i norsk

rett, gir bestemmelser om matinformasjon til forbrukere. Forskriften trådte i kraft 13. desember 2014. Det er et overordnet formål at det nye regelverket skal styrke forbrukernes rett til matinformasjon. Det nye regelverket krever at informasjon om allergener skal være skriftlig tilgjengelig direkte for forbruker.

For næringsmidler som ikke er ferdigpakkede, eksempelvis varer som omsettes i bakeriutsalg, er det obligatorisk etter forordningen artikkel 44 nr. 1 bokstav a) å angi opplysninger om de stoffer eller produkter som forårsaker allergier eller intoleranser, som er oppført i vedlegg II. Etter de grunnleggende kravene i artikkel 12 nr. 1 og artikkel 13 nr. 1, som også gjelder for næringsmidler som ikke er ferdigpakkede, skal all matinformasjon være lett tilgjengelig og plasseres på et iøynefallende sted, slik at de er godt synlige og lett leselige. Den enkelte virksomheten er ansvarlig for å oppfylle kravene og vurdere hvordan matinformasjonen kan presenteres i sin virksomhet for å oppfylle kravene. Mattilsynet har ansvar for å føre tilsyn med at regelverket følges.

Kravet om skriftlig tilgjengelig informasjon om innhold av allergener er gitt i forordningen. Forordningen gir fleksibilitet når det gjelder hvordan informasjonen om allergener skal gis til forbruker. Mattilsynet har utarbeidet veiledningsmaterieell om merking av allergener for ikke ferdigpakkede næringsmidler, hvor det gis eksempler på hvordan informasjonen kan gis ved ulike former for omsetning til forbrukerne, eksempelvis bakeriutsalg. Veiledningsmateriellet er tilgjengelig på Mattilsynets nettsider. Ulike former for skriftlig informasjon som skilt, oppslag og lignende kan be-

nyttes. Muntlig informasjon kan selvsagt gis i tillegg. Hvor vidt bruk av produktperm, nettbrett og lignende vil oppfylle kravene til at matinformasjonen skal være lett tilgjengelig og plasseres på et iøynefallende sted, slik at den er godt synlig og lett leselig, må vurderes konkret i hver virksomhet.

Jeg er kjent med at flere land i EU har innført nasjonale bestemmelser som supplerer kravene i matin-

formasjonsforordningen. Det er ikke nødvendig å innføre nasjonale bestemmelser for å tillate bruk av ulike måter å gi skriftlig informasjon på. Jeg oppfatter at forordningen gir nødvendig fleksibilitet når det gjelder hvordan matinformasjonen om allergener formidles til forbrukerne, og ser foreløpig ikke behov for å innføre egne nasjonale bestemmelser.

SPØRSMÅL NR. 49

Innlevert 8. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 16. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre greie for opplysningane som er kommen fram i Bergens Tidende 1/10 om at det er gjort fleire sjølvordsforsøk i norske fengsel etter at innsette har fått beskjed om dei skulle vurderast for overføring til soning i Nederland, kor mange slike tilfelle er meldt og vil statsråden informere Stortinget om kva som blir gjort for å hindre slike dramatiske konsekvensar av soning i Nederland?»

GRUNNGJEVING:

Viser til oppslag i Bergens Tidende 1/10-15. Ber og om forklaring på opplysningane om at innsette som har barn som besøker dei i fengsel, likevel blir vurdert for overføring til Nederland.

Svar:

Jeg er kjent med to tilfeller hvor selvskade eller selvmordsforsøk er innrapportert i forbindelse med sak om overføring til Nederland. Jeg er også gjort kjent med at de to domfelte som har vært knyttet til selvmordsforsøk og som er omtalt i media, ikke er overført til Nederland.

Fra tid til annen skjer det dessverre alvorlige hendelser i kriminalomsorgen, også selvmord og forsøk på selvmord, noe som er trist å registrere. Slike hendelser er i enkelte tilfeller knyttet til endringer i innsattes hverdag, for eksempel i forbindelse med beslutning om overføring mellom fengsler uten samtykke.

Alle selvmord i kriminalomsorgen blir rapportert til Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) og gjennomgås for å samle erfaringer, lære og forebygge. De to ovennevnte tilfellene av selvmordsforsøk er også rapportert til KDI. KDI opplyser at det i 2013 og 2014 ble be-

gått henholdsvis 11 og 6 selvmord i norske fengsler. KDI har ikke tall på antall selvmordsforsøk. Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) gjennomfører forskning på selvmord og selvmordsforebygging i norske fengsler. I en publikasjon fra 2009 (Yngve Hammerlin: «Selvmord og selvmordsnærhet i norske fengsler - Selvmordsforebyggende arbeid i fengsel») skrives det:

«Man vet ikke hvor hyppig selvmordsforsøk er blant innsatte: det antas at for hvert selvmord, vil det være 6-8 forsøk. Selvmordstanker er alminnelig blant innsatte i løpet av avsoningen (s. 62)».

Jeg understreker at innsatte som har fått vedtak om soning i Nederland kan påklage vedtaket på vanlig måte dersom han mener å ha sterke grunner til ikke å bli overført.

Ellers kan jeg opplyse om at innsatte som mottar regelmessig besøk av barn under 18 år som de ellers har omsorg for eller samvær med ikke blir overført til Nederland uten samtykke.

SPØRSMÅL NR. 50**Innlevert 8. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 14. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden informere om det er planlagt for, eller gjort vedtak om utsending av innsatte i norske fengsel til soning i Nederland som er under behandling av LAR og i tilfelle kor mange dette gjeld, og kan statsråden informere om det er planlagt for eller gjort vedtak om tvangsutsending av innsatte som har omsorg for barn?»

BEGRUNNELSE:

Viser til Innst.305 S(2014-2015), Meld. St.(2014-2015).

Svar:

Etter straffegjennomføringsloven skal innsatte som overføres til Norgerhaven fengsel i Nederland ha tilsvarende rettigheter som om de gjennomførte straffen i et fengsel i Norge, og de skal få tilbud om likeverdi-

ge helsetjenester. I Prop. 92 LS (2014-2015) uttales at LAR-pasienter av denne grunn antakelig ikke vil kunne overføres til Nederland. I ettertid har det vist seg at Nederland tilbyr LAR tilsvarende den oppfølgingen domfelte får i fengsel i Norge. Noen innsatte som følger LAR-behandling har selv søkt om overføring til Nederland. Disse har fått dette innvilget. Jeg er kjent med at dette pr. i dag dreier seg om tre personer. Innsatte på LAR-behandling vil imidlertid ikke bli oversendt uten samtykke.

Når det gjelder innsatte med barn er det slik at ingen innsatte som mottar regelmessig besøk av barn under 18 år som de ellers har omsorg for eller samvær med kan overføres til Nederland uten at de selv samtykker. I henhold til utkast til forskrift om straffegjennomføring i Nederland som nylig har vært på høring, skal dette gjelde med mindre en overføring uansett ikke medfører en begrensning i barnets rett til samvær utover den besøksordning eller samværsordning som er eller blir etablert.

SPØRSMÅL NR. 51**Innlevert 8. oktober 2015 av stortingsrepresentant Liv Signe Navarsete****Besvart 15. oktober 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden gjøre greie for kva produkt som ikkje lenger vil få offentlig støtte til å nytte merkeordninga Nyt Noreg, kva overgangsordningar departementet ser føre seg for desse merka, og kva statsråden trur blir dei økonomiske konsekvensane for dei merka som ikkje lenger får nytta merkeordninga Nyt Noreg?»

GRUNNGJEVING:

Onsdag 7. oktober kunne ein lese frå EU/EØS-nytt på Stortinget at matvarer som er omfatta av EØS-avtalen ikkje lenger vil få offentlig støtte for å nytte merkeordninga Nyt Noreg. Det kjem fram i svaret til EFTA sitt overvåkingsorgan ESA. I sommar opna ESA ei traktatbrotsak mot Noreg fordi merkeordninga Nyt Noreg favoriserer norsk mat. ESA meiner at sidan tiltaket er

støtta av offentlege midlar, har Nyt Noreg-merket same verknad som kvantitative importrestriksjonar.

LMD har i tidlegare brev argumentert for at EU sin felles landbrukspolitikk ikkje er en del av EØS-avtala. Sidan Nyt Noreg så og seie kun vert nytta av produkt som fell utanfor rammene av EØS-avtala, er ordninga ikkje bunden av avtala sitt forbod mot kvantitative importrestriksjonar.

I svarbrevet 1. oktober godtek departementet ESA si vurdering om at Nyt Noreg utgjør eit salsfremjande tiltak, med tilsvarende verknad som kvantitative restriksjonar, for dei produkta som er omfatta av EØS-avtala. For disse produkta vil bruk av merket Nyt Noreg ikkje lenger bli finansiert gjennom offentlege midlar.

Departementet jobbar for tida med Matmerk og produsentane som vert ramma for å finne overgangsordningar.

Ifølge LMD er det berre ein liten del av matvarene som nyttar Nyt Noreg-merket som blir rørt ved.

Svar:

Innleiingsvis vil eg peike på at det er berre eit lite fåtal av produkta i Nyt Noreg-ordninga som ikkje lenger kan få statsstøtte som følgje av pålegg frå ESA. Ei oversikt som blei utarbeida tidlegare i år syner at berre 137 av 2214 produkt (eller 6,2 %) som i dag er merka Nyt Noreg, er omfatta av Protokoll 3 til EØS-avtala. Det er desse produkta som etter ESA sitt syn ikkje lenger kan vere omfatta av den offentlege finansieringa av ordninga. Blant desse produkta finn me mellom anna produkt som potetmos, potetlomper og –lefser, gin,

vodka, akevitt, ferdiggraut, vatn, smakstilsett yoghurt og syna mjølk.

Det er den uavhengige stiftinga Matmerk som administrerer ordninga. Dei samarbeider med produsentane av dei aktuelle produkta for å avklara kor lang tid omstillinga vil ta og korleis den skal gjennomførast. Detaljane i dette arbeidet er førebels ikkje klart.

Ordninga vil bli endra for dei aktuelle produkta, slik at produsentane sjølv må dekkje omkostningane ved eventuelt å bruka Nyt Noreg-merket. Dei bedriftene som eventuelt ikkje ynskjer å dekkje kostnadene ved bruk av Nyt Noreg-merket sjølv, må fase ut bruken av merket. Ein vil leggje til rette for ei overgang for desse, slik at kostnadar knytt til mellom anna emballasje blir så låge som mogleg. Desse elementa greier Matmerk no ut i samarbeid og dialog med dei bedriftene det gjeld.

SPØRSMÅL NR. 52

Innlevert 8. oktober 2015 av stortingsrepresentant Siri Engesæth

Besvart 19. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til å utrede kostnader og gevinster ved å bygge et nytt vende- og hensettingsanlegg ved Asker stasjon som kan øke tog- og kollektivkapasiteten i Asker og Bærum, under og etter byggingen av en fornyet E18?»

BEGRUNNELSE:

Det er mulig å øke togkapasiteten i Asker og Bærum for bygging av ny Oslo-tunnel.

I dag stanser mange tog som kjører vestover fra Oslo i Lysaker, snur og kjører tilbake til Østfold. Der som disse togene i stedet kunne kjøre helt til Asker og snu der, vil vi få flere avganger og mindre trengsel inn til byen fra både Asker og Sandvika. Dette er det mulig å få til uavhengig av utbyggingen av ny jernbanetunnel under Oslo, fordi ekstraturen ut til Asker ikke vil gå utover kapasiteten i tunnelen.

Forslaget støtter opp om Ruters strategiplan (M2016 – som del av KVVU Oslo-navet) for utviklingen av kollektivtilbudet i Asker og Bærum hvor høyfrekvente lokalbusser til tog vil gi et bedre totalt tilbud. Ruters gjennomføring av strategiplanen for vestområdet hindres i dag av fulle tog. Ruters strategiplan innebærer at det på sikt ikke vil gå direktebusser til Oslo lenger.

Den betydelige kapasitetsøkningen som kan oppnås ved å etablere et nytt vende- og hensettingsanlegg i Asker bør ses på i en helhetlig kapasitetsvurdering av tog, buss, sykkel og bil i Vest-korridoren i forbindelse med planene for fornyet E18. Dagens tall for andel av kollektivveksten som må tas av bussen (55 %) er basert på at Østfold-togene vender på Høvik, og bør derfor revideres.

En forsering av et slikt vende- og hensettingsanlegg vil også kunne redusere byggekostnadene av E18, samt redusere de samfunnsøkonomiske tapene ved økt reisetid under den lange byggeperioden.

Svar:

Jeg er opptatt av at reisende inn mot og gjennom Oslo skal ha et godt utbygd transporttilbud på både veg og bane. Jernbanen har en sentral rolle i Vestkorridoren, og tusenvis av reisende benytter seg av toget mellom Oslo og Asker hver dag. Ti persontog i timen trafikkerer strekningen i grunnrute, noe som gir Oslo-Asker det mest høyfrekvente persontogtilbudet i Norge.

I årene fra 2012 til 2014 har den årlige gjennomsnittlige veksten på Østlandet vært hele på 6,5 pst. som er langt høyere enn antatt vekst. Hittil i år melder NSB om nye rekorder i antall passasjerer. Dette er meget gledelig dersom vi skal nå målet om at veksten

i transportbehov skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange. Det gir imidlertid noen utfordringer for jernbanen som er preget av lange ledetider for å utvikle ny infrastruktur. Det er et potensiale for å utnytte infrastrukturkapasiteten i Østlandsområdet enda bedre ved å kjøre dobbeltsett i flere avganger i morgen og ettermiddagsrush. Regjeringen har derfor i sitt budsjettforslag for 2016 foreslått å gi NSB restverdigaranti for innkjøp av 26 nye tog, der en del av disse togsettene vil benyttes til økt kapasitet i lokaltog Oslo.

Samtidig må vi se på utvidet kapasitet i infrastrukturen. En eventuell utredning, planlegging og bygging av hensettingskapasitet i Asker må vurderes på bakgrunn av den samlede kapasitetsutnyttelsen av jern-

baneinfrastrukturen i Vestkorridoren sett opp mot det togtilbudet som tilbys på strekningen. Dette omfatter også det framtidige rutetilbudet på Vestfoldbanen og Ringeriksbanen når disse InterCity-prosjektene står ferdig. Den langsiktige utviklingen av transporttilbudet i Vestkorridoren må også ses opp mot konseptvalgutredningen for økt transportkapasitet inn mot og gjennom Oslo (KVU Oslo-navet). Denne KVUen belyser om og eventuelt hva slags kollektivt transporttilbud som må utvikles for at det overordnede politiske målet om at veksten i persontransport skal skje med kollektivtransport, sykkel og gange. De langsiktige prioriteringene av eventuelle tiltak vil jeg komme tilbake til i Stortingsmeldingen om nasjonal transportplan.

SPØRSMÅL NR. 53

Innlevert 9. oktober 2015 av stortingsrepresentant Siri Engesæth

Besvart 16. oktober 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Marianne Heske har satt opp et falleferdig hus utenfor Stortinget for å minne oss om at vanlig bygg forfaller mens samfunnet bruker ressurser og krefter på monumentalbygg. Landet rundt faller vår bygningsarv ned, mens Riksantikvaren freder Operaen, Akershus festning og andre monumentalbygg, samtidig bruker staten 350 millioner på Eidsvollsbbygningen.

Hvordan har statsråden tenkt å nå 2020-målene, når behovet er 200 millioner ekstra hvert år frem mot 2020?»

BEGRUNNELSE:

I Sundvollenerklæringen sier Regjeringen at den vil prioritere fredete eiendommer i privat eie. St. meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med Kulturminner ble lagt frem for Stortinget med mål om at: Innen 2020 skal det årlige tapet av verneverdige kulturminne minimeres, fredete og fredningsverdige kulturminner skal være sikret og ha et ordinært vedlikeholds nivå,.... I 2008 påpeker Riksrevisjonen at Klima- og miljødepartementet ikke følger godt nok opp. I 2013 følger KLD opp med Stortingsmeldingen Framtid med fotfeste hvor 2020-målene gjentas. I det fremlagte budsjettet er det lagt opp til nullvekst for fredete bygg i privat eie.

Dette er alvor. Det fins referansekommuner hvor man måler tapet årlig. Det ligger nå på 1 %, over dobbelt så mye som forventet. I 1982-3 hadde Sola kom-

mune opptelling av sine verneverdige, SEFRAK bygg. Ved telling nå i 2014 hadde 50 % av byggene gått tapt.

Svar:

Da St.meld. nr.16 (2004-2005) Leve med kulturminner ble behandlet, sluttet et samlet storting seg til de foreslåtte nasjonale målene for kulturminnepolitikken. Disse omfattet mål om at man innen 2020 skulle minimere det årlige tapet, at fredete og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljøer skulle være sikret og ha et ordinært vedlikeholds nivå og at et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljøer skulle være fredet. For å målrette og effektivisere arbeidet med å nå målene ble det gjennom St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand etablert ti bevaringsprogram.

I Meld. St. 35 (2012-2013) Framtid med fotfeste ble både ambisjonsnivået og målene som Stortinget vedtok i 2005 opprettholdt og videreført.

De ti bevaringsprogrammene har vært det viktigste virkemiddelet i arbeidet med å nå 2020-målene knyttet til de fredete og fredningsverdige kulturminnene og kulturmiljøene, og da særlig målet om ordinært vedlikeholds nivå. Dette har vært en vellykket satsing som har gitt mange gode resultater. Til tross for en vesentlig opptrapping av tilskuddsmidlene viser en gjennomgang at flere av bevaringsprogrammene er preget av etterslep, noe som også skyldes manglende kapasitet

og tilgang til riktig fagkompetanse. Bildet varierer imidlertid fra program til program.

Norsk kulturminnefond, som ble opprettet i 2002, er hovedvirkemiddelet i arbeidet med å ta vare på mangfoldet av verneverdige kulturminner. I perioden fra 2005-2016 (budsjettforslag) har budsjettet til Norsk kulturminnefond økt fra 13 millioner kroner til 77,2 millioner kroner. Videre er kommunene særlig viktige for god forvaltning av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer, men det krever kompetanse, innsikt i lokalhistorien og kunnskap om kulturminnene. Som en oppfølging av funnene som ble trukket fram i Riksrevisjonens forvaltningsrevisjon fra 2009, er det satt i gang flere satsinger som skal bidra til å sikre viktig kulturminner og kulturmiljøer lokalt. Dette omfatter blant annet lokale registreringer, veiledningsmateriell og stimuleringsmidler.

Det er de respektive statlige sektormyndighetene som har ansvar for å sette sine fredete og fredningsverdige kulturminner og kulturmiljøer i stand. Dette var blant annet tilfelle med Eidsvollsbbygningen, som re-

presentanten Siri Engesæth trekker fram i spørsmålet. Kulturdepartementet var her formelle eier og den som sørget for at bygningen ble satt i stand. Eierskap og bygningsmessig forvaltning av Eidsvollsbbygningen er i 2014 overført til Statsbygg.

Som nevnt ovenfor er ett av målene at et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljøer skal være fredet innen 2020. Dette innebærer at fredningslisten både skal gjenspeile en geografisk, sosial, næringsmessig og tidsmessig bredde. Det betyr også at enkelte signalbygg skal være representert på fredningslisten. For å sikre at man når målene knyttet til representativitet, har Riksantikvaren utformet en fredningsstrategi, som skal ligge til grunn for vurderingen av hvilke objekter man velger å frede.

Regjeringen har i sitt forslag til statsbudsjett for 2016 varslet at vi vil komme tilbake med en gjennomgang av måloppnåelsen på kulturminnefeltet og en vurdering av veien videre i budsjettforslaget for 2017. Målet er å få et best mulig grunnlag til å gjøre de riktige prioriteringene framover.

SPØRSMÅL NR. 54

Innlevert 9. oktober 2015 av stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg

Besvart 19. oktober 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Under FNs 70. generalforsamling i New York pågår det nå flere diskusjoner rundt ulike resolusjoner om atomnedrustning.

Hvordan vil utenriksministeren konkret ivareta Norges ledende rolle i det humanitære initiativet under FNs 70. generalforsamling?»

BEGRUNNELSE:

Norge var med i gruppen av 16 land som startet opp det såkalte «humanitære initiativet» innen atomnedrustning, som har satt humanitære konsekvenser av kjernevåpen på dagsorden og ført til nytt engasjement for global nedrustning. Initiativet har blant annet ledet frem til bred støtte til en fellesuttalelse om humanitære konsekvenser av atomvåpen, sist fremmet under Ikke-spredningskonferansens tilsynskonferanse i vår, med støtte fra 159 land. I videreutviklingen av det humanitære initiativet har Norge til nå hatt en ledende rolle, og hvordan dette følges opp på FNs 70. generalforsamling vil være viktig, herunder den foreslåtte resolusjonen «Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons».

Svar:

Regjeringens nedrustnings- og ikke-spredningspolitikk er basert på visjonen om en kjernevåpenfri verden. Som jeg redegjorde for i Stortinget 12. juni, må vi arbeide mer for å stoppe spredningen av kjernevåpen og skape økt forståelse for faren knyttet til slike våpen. Derfor arbeider vi målrettet langs flere akser. Det norske faktabaserte initiativet om humanitære konsekvenser av kjernevåpen og konklusjonene fra Oslo-konferansen, har vært ett viktig bidrag for å etablere en mer konstruktiv dialog om kjernefysisk nedrustning.

Det er positivt at det humanitære perspektivet har blitt en vesentlig og integrert del av den internasjonale diskusjonen om kjernevåpennedrustning. Det reflekteres i en rekke innlegg og resolusjonsforslag under 1. komité i FNs 70. generalforsamling. Vi koordinerer våre posisjoner tett med nærstående land, og vi arbeider for mest mulig samtlende løsninger, også på tvers av regioner.

Situasjonen i dag er at enkeltland har dreiet prosessen med humanitære konsekvenser over i et spor som bryter med premissene som lå til grunn for konklusjonene etter Oslo-konferansen. Det østerrikske «Huma-

nitarian Pledge» er et eksempel på dette. Det som i utgangspunktet var et inkluderende innspill for å bringe alle land, kjernevåpenmakter så vel som ikke-kjernevåpenstater, sammen til en konstruktiv dialog, bidrar nå til polarisering. Fellesinnlegget om humanitære konsekvenser, som Norge tidligere har stilt seg bak, hadde ikke en forbudslinje som formål. Ingen NATO-land er med på å fremme den østerrikske resolusjonen om humanitære konsekvenser av kjernevåpen. I resolusjonsteksten settes enkeltdeler av fellesinnlegget på spissen i operative paragrafer. Dette virker splittende, og flere land i 16-landsgruppen – Danmark, Egypt, Filipinene, Sveits og Vatikanet – er så langt heller ikke medforslagsstillere til resolusjonen. Heller ikke tidligere regjeringer har støttet forslag som tar til orde for forbud. Og det ville ikke være i tråd med våre NATO-forpliktelser.

Norge ønsker å bygge videre på Oslo-konferansen om humanitære konsekvenser, og da med vekt på de elementene som kan samle statene. Målet må være å redusere antall kjernevåpen i verden.

Verifikasjon av nedrustning er et effektivt tiltak for å fremme nedrustning. Norge har i lengre tid samarbeidet med Storbritannia om å utvikle metoder for å verifisere destruksjon av kjernevåpenstridshoder. Vi er

en aktiv deltaker i det internasjonale partnerskapet IP-NDV om samme tema slik vi presenterte det under et sidearrangement i FN 14. oktober. Allerede i november er Norge vertskap for neste plenumsmøte i partnerskapet, der både kjernevåpenstater og ikke-kjernevåpenstater samarbeider. Det er gledelig å se at interessen for å delta i arbeid med verifikasjon er stor, og at det banebrytende arbeidet Norge og Storbritannia gjør nå utvikles videre. Gjennom denne type innsats har vi håp om konkret fremgang slik Ikkespredningsavtalens artikkel 6 pålegger oss.

Norge støtter aktivt opp om Prøvestansavtalen, et robust ikke-spredningsregime, Nuclear Security Summit-prosessen og andre tiltak som vil lede oss mot vårt felles mål om en verden uten kjernevåpen. Fremdrift i oppfølgingen av NPTs nedrustningsforpliktelser står sentralt i dette arbeidet frem mot neste tilsynskonferanse i 2020.

Utgangspunktet for både denne og den forrige regjeringens politikk er at en troverdig nedrustningsprosess er avhengig av at kjernevåpenmaktene engasjeres på en positiv og konstruktiv måte. I dagens sikkerhetspolitiske situasjon er dette krevende, men Norge fortsetter aktivt å fremme arbeidet for balansert og verifiserbar nedrustning.

SPØRSMÅL NR. 55

Innlevert 12. oktober 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 19. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Flere nordmenn har de siste åra foretatt stamcellebehandling mot MS i utlandet.

Vil statsråden ta initiativ til å skaffe en oversikt over hvor mange personer dette gjelder, kostnader og hvilke resultater denne behandlingen har gitt?»

Svar:

Jeg vil innledningsvis understreke at vi har flere ordninger i Norge som gir pasienter anledning til å få dekket utgifter til helsehjelp mottatt i andre land. Dette gjelder blant annet dersom en pasient ikke kan få den nødvendige helsehjelpen i Norge fordi det ikke finnes et adekvat tilbud her. For pasienter som får dekket utgifter til helsehjelp i utlandet etter disse ordningene, har de instanser som forvalter ordningene oversikt over antall pasienter og kostnader. Der det er etablert nasjonale

medisinske kvalitetsregistre, som norsk MS-register, vil man få en mer systematisk oversikt over effekter av ulike behandlingsmetoder som tilbys innenfor det ordinære behandlingstilbudet i Norge over tid for en hel pasientgruppe.

Det er også slik at flere reiser til utlandet for behandling og selv betaler for denne helsehjelpen. Helse- og omsorgsdepartementet sitter imidlertid ikke med informasjon om enkeltpasienter, og har derfor ingen oversikt over hvor mange som reiser til utlandet for å motta behandling, verken dekket av det offentlige eller av pasienten selv.

Når det gjelder nye behandlingsmetoder har vi i Norge etablert et nasjonalt system for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten. Dette for å sikre at den behandlingen som tilbys pasienter i norske sykehus er veldokumentert, effektiv og sikker, og at disse forholdene er grundig gjennomgått og vurdert før behandlingen tilbys pasienter. Dette er et grunnleggende

pasientsikkerhetsmessig hensyn. I systemet utarbeides det kunnskapsbaserte metodevurderinger for nye metoder som er utviklet enten i utlandet eller nasjonalt før det fattes beslutning om innføring av en metode i sykehusene. Dette bidrar til å sikre kvalitet og pasientsikkerhet, likeverdig tilgang til nye, virksomme metoder samt gode prioriteringer.

Bruk av autolog stamcelletransplantasjon i behandling av MS-pasienter er en ny metode for behandling av MS i norske sykehus. Metoden er derfor meldt inn i nasjonalt system for innføring av nye metoder. Behandlingen har blitt ansett som utprøvende behandling i Norge. Kunnskapssenteret er nå i ferd med å oppsummere og vurdere tilgjengelig dokumentasjon om

behandlingens nytte, sykdommens alvorlighetsgrad og om kostnaden står i et rimelig forhold til nytten. På bakgrunn av Kunnskapssenterets metodevurdering vil man i nasjonalt system for innføring av nye metoder ta stilling til om autolog stamcelletransplantasjon skal etableres som standard behandling for MS-pasienter i Norge.

I påvente av at metodevurderingen blir ferdigstilt har de fire helseregionene besluttet at Helse Bergen HF midlertidig skal kunne utføre autolog stamcelletransplantasjon hos MS-pasienter. Helse Bergen HF har ansvaret for å vurdere hvilke pasienter som får tilbud om dette behandlingstilbudet.

SPØRSMÅL NR. 56

Innlevert 12. oktober 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 16. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kvifor skal det nasjonale analyse- og etterretnings-senteret mot økonomisk kriminalitet som er omtala på s. 87 i Prop. 1 S (2015-2016) leggjast til POD, og ikkje Økokrim?»

Svar:

Utvikling og etablering av eit nasjonalt analyse- og etterretningssenter er eit svært viktig tiltak for å forsterke innsatsen i kampen mot økonomisk kriminalitet.

Finansdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet arbeider saman om dette tiltaket. Det er sendt eit felles oppdragsbrev til Skatteetaten og Politidirektoratet om utgreiing av korleis eit slikt senter kan organiserast og etablerast.

Spørsmålet om kvar senteret skal plasserast er ikkje avgjort – i oppdragsbrevet står det følgjande om dette: «Utredningen skal inneholde en begrunnet anbefaling

om hvor senteret bør være lokalisert, herunder hvilket organ det bør underlegges administrativt, og hvordan det bør være organisert og bemannet.»

Utgreiinga er venta i desember, og vil deretter bli behandla i begge departementene. Senteret skal etter planen vere i drift første kvartal 2016.

SPØRSMÅL NR. 57**Innlevert 12. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 21. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan fordelte fødslene seg i Norge i hhv. 2013 og 2014 på de ulike fødetilbudene (fødeklinikker, fødeavdelinger og fødestuer) oppgitt med navn på fødestedet og foretak, og hva var antallet uplanlagte fødsler utenfor sykehus og transportfødsler oppgitt fylkesvis?»

fødeinstitusjonene, og fylkesvis oversikt over planlagte og ikke-planlagte hjemmefødsler samt fødsler under transport for de samme årene.

2 vedlegg til svar.

Fødsler i Norge etter mors bofylke.

Fødsler i Norge etter helseregion og institusjon.

Svar:

Vedlagt ligger oversikt fra Medisinsk fødselsregister over fordeling av fødsler i 2013 og 2014 på de ulike

Fødsler i Norge etter mors bofylke *

Tabellen har fødsler som enhet iht. MFRs kriterier: Alle levendefødte, samt dødfødte ≥ 500 gram eller ≥ 22 uker.

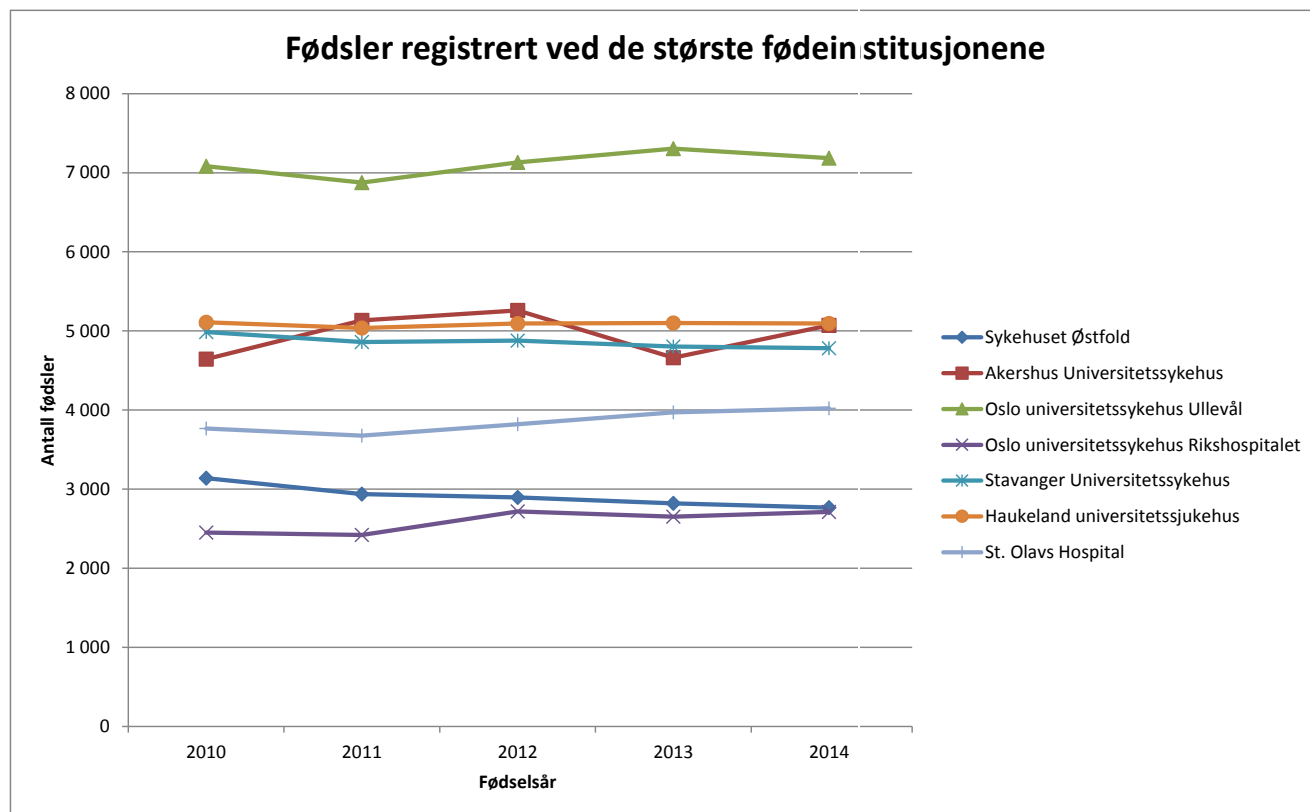
Mors bofylke	2013						2014					
	Totalt	I institusjon	Hjemme, planl.	Hjemme, ikke planl.	Under transport	Utenfor inst. uspes.	Totalt	I institusjon	Hjemme, planl.	Hjemme, ikke planl.	Under transport	Utenfor inst. uspes.
Østfold	2 887	2 860	9	7	0	11	2 915	2 881	17	6	1	10
Akershus	6 027	5 982	21	16	2	6	6 208	6 150	25	20	2	11
Oslo	9 995	9 948	13	19	12	3	10 172	10 129	11	24	3	5
Hedmark	1 729	1 716	2	3	5	3	1 699	1 684	4	4	0	7
Oppland	1 697	1 677	1	7	2	10	1 781	1 765	4	3	1	8
Buskerud	2 749	2 729	11	4	1	4	2 853	2 814	18	11	1	9
Vestfold	2 365	2 348	11	5	1	0	2 267	2 244	10	5	5	3
Telemark	1 655	1 643	1	4	2	5	1 632	1 617	2	6	1	6
Aust-Agder	1 225	1 215	1	4	1	4	1 174	1 168	1	4	0	1
Vest-Agder	2 187	2 164	6	8	5	4	2 049	2 031	2	9	1	6
Rogaland	6 157	6 111	2	24	17	3	6 118	6 044	13	32	23	6
Hordaland	6 183	6 126	11	26	18	2	6 226	6 159	12	31	21	3
Sogn og Fjordane	1 126	1 107	1	2	12	4	1 116	1 100	0	3	13	0
Møre og Romsdal	2 758	2 729	0	10	17	2	2 738	2 721	0	6	11	0
Sør-Trøndelag	3 660	3 620	6	9	18	7	3 739	3 701	13	9	12	4
Nord-Trøndelag	1 492	1 480	1	2	9	0	1 388	1 374	2	3	9	0
Nordland	2 452	2 409	8	13	18	4	2 372	2 347	6	6	9	4
Troms	1 792	1 770	9	8	3	2	1 763	1 730	11	11	7	4
Finnmark	818	808	0	2	2	6	753	743	0	1	4	5
Ukjent	30	29	0	0	0	1	16	16	0	0	0	0
Totalt antall fødsler	58 984	58 471	114	173	145	81	58 979	58 418	151	194	124	92

Fødsler i Norge etter helseregion og institusjon *

Tabellen har fødsler som enhet iht. MFRs kriterier: Alle levendefødte, samt dødfødte ≥ 500 gram eller ≥ 22 uker. Ved < 3 fødsler per år er antallet ikke oppgitt for den enkelte fødeinstitusjon, men totalen inkluderer alle.

Helseregion	Institusjonsnavn	Fødsler 2013	Fødsler 2014
Helse Sør-Øst	Sykehuset Østfold	2 821	2 767
	Akershus Universitetssykehus	4 661	5 071
	Oslo universitetssykehus Ullevål	7 306	7 186
	Oslo universitetssykehus Rikshospitalet	2 650	2 712
	Sykehuset Innlandet Kongsvinger	421	399
	Sykehuset Innlandet Elverum	894	875
	Sykehuset Innlandet Tynset	55	60
	Sykehuset Innlandet Gjøvik	729	765
	Sykehuset Innlandet Lillehammer	1 161	1 216
	Valdres Fødestogo	-	-
	Bærum sykehus, Vestre Viken HF	1 522	1 587
	Drammen sykehus, Vestre Viken HF	1 990	1 988
	Ringerike sykehus, Vestre Viken HF	719	761
	Kongsberg sykehus, Vestre Viken HF	326	387
	Hallingdal sjukestugu	3	5
	Sykehuset i Vestfold - Tønsberg	2 016	1 930
	Sykehuset Telemark	1 741	1 690
	Blefjell sykehus Rjukan	-	-
	Sørlandet sykehus Arendal	1 003	1 000
	Sørlandet sykehus Kristiansand	2 097	1 938
	Sørlandet sykehus Flekkefjord	382	364
Helse Vest	Stavanger Universitetssykehus	4 802	4 782
	Haugesund sjukehus, Helse Fonna HF	1 528	1 470
	Odda sjukehus, Helse Fonna HF	12	10
	Stord sjukehus, Helse Fonna HF,	437	500
	Voss sjukehus, Helse Bergen HF	431	463
	Haukeland universitetssjukehus	5 100	5 093
	Førde sentralsjukehus, Helse Førde HF	876	911
	Lærdal sjukehus, Helse Førde HF	-	-
Helse Midt-Norge	Nordfjord sjukehus, Helse Førde HF,	3	4
	Ålesund sjukehus	1 402	1 329
	Molde sjukehus	525	542
	Volda sjukehus	485	479
	Kristiansund sykehus	410	393
	St. Olavs Hospital	3 970	4 021
	Orkdal Sjukehus St. Olavs Hospital HF	-	-
	Sykehuset Levanger	978	882
Helse Nord	Sykehuset Namsos	409	412
	Helgelandssykehuset Mosjøen	33	32
	Brønnøysund Fødestue	35	45
	Helgelandssykehuset Sandnessjøen	256	242
	Helgelandssykehuset Mo i Rana	362	344
	Nordlandssykehuset Bodø	1 011	1 034
	Nordlandssykehuset Lofoten	100	97
	Nordlandssykehuset Vesterålen	331	317
	Steigen Fødestue	-	-
	Universitetssykehuset Nord-Norge-Narvik	182	235
	Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN)	1 388	1 359
	Universitetssykehuset Nord-Norge-Harstad	439	301
	Fødestua i Midt-Troms	98	116
	Fødestua i Nord-Troms, Sonjatun	33	31
	Finnmarkssykehuset HF, Klinikk Hammerfest	438	389
	Finnmarkssykehuset HF, Klinikk Kirkenes	179	191
	Alta Helsesenter Fødestua	97	84
	Karasjok helsesenter Sykestue	-	-
	Kautokeino sykehjem Sykestua	-	-
	Longyearbyen sykehus (UNN)	-	-
Ikke inst.reg	Ikke registrert ved fødeinstitusjon	134	168
	Totalt antall fødsler	58 984	58 979

	2010	2011	2012	2013	2014
Sykehuset Østfold	3 137	2 936	2 896	2 821	2 767
Akershus Universitetssykehus	4 643	5 133	5 260	4 661	5 071
Oslo universitetssykehus Ullevål	7 084	6 876	7 132	7 306	7 186
Oslo universitetssykehus Rikshospitalet	2 449	2 421	2 717	2 650	2 712
Stavanger Universitetssykehus	4 986	4 858	4 878	4 802	4 782
Haukeland universitetssjukehus	5 108	5 037	5 093	5 100	5 093
St. Olavs Hospital	3 767	3 676	3 821	3 970	4 021

SPØRSMÅL NR. 58**Innlevert 12. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 23. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Jeg er gjort kjent med at Widerøe har endret sine rutiner for transport av handikappede, som i praksis betyr at flere handikappede nå nektes å fly med dem.

Synes statsråden det er greit at Widerøe endrer sine rutiner som får slike følger for passasjerene, og vil statsråden ta dette opp med Widerøe for å få en løsning for handikappede som ønsker å benytte kortbanenettet?»

BEGRUNNELSE:

Et av tilfellene som jeg er gjort kjent med er en multihandikapped passasjer fra Lakselv som tidligere har benyttet Widerøe for å komme seg heim. Nå må han reise via Alta og ta drosje mellom Lakselv og Alta, som gir en ekstra reisetid på 2,5 timer og en ekstra prislapp på kr. 6 300,-, hver vei. Grunnen til dette er at Widerøe har endret sine rutiner for transport av handikappede og begrunnet dette med sikkerhet. Ruten mellom Lakselv og Tromsø inngår i Statens kjøp av flyruter. Endringen som Widerøe har gjort er så langt jeg kjenner til ikke nye eksterne krav, men en selvpålagt endring av rutinene, begrunnet i sikkerhet. Som medførte at denne kunden som har benyttet Widerøe i alle år, plutselig ble nektet å fly med dem. Når Staten utarbeider anbudskriterier for kortbanenettet er det viktig at man også ivaretar tilbudet til de handikappede. Det kan ikke være greit at Widerøe midt i en kontraktperiode selvpålagt endrer på rutinene slik at det får slike konsekvenser for brukerne.

Svar:

Jeg er opptatt av at Norge skal ha et godt og trygt flytilbud som kommer hele landet til gode. Tilsvarende er jeg opptatt av at funksjons- og bevegelseshemmede skal kunne reise på like vilkår som andre.

Sikkerhet er sentralt i luftfartspolitikken. Vi må ta sikkerhetsspørsmål på alvor, og forholder oss til Luftfartstilsynets anbefalinger og krav knyttet til sikkerhetsregler. I noen tilfeller skaper dog dette situasjoner som er uheldige, og som vi jobber for å finne gode løsninger på.

Flyselskapene skal forholde seg til kravene som følger av europaparlamentets- og rådsforordning (EF) nr. 1107/2006/EF av 5. juli 2006 om funksjonshemmedes og bevegelseshemmedes rettigheter ved lufttransport (heretter kalt forordningen) og forskrift av 16. juli 2013 om universell utforming av lufthavner, og om funksjonshemmedes og bevegelseshemmedes rettigheter ved lufttransport. I forordningen står det at funksjonshemmede og bevegelseshemmede bør ha adgang til transport og ikke bli nektet dette på grunn av sin funksjonshemning eller bevegelseshemning, med mindre det kan berettiges av sikkerhetshensyn og er lovfestet.

Ved innføring av nytt felleseuropeisk regelverk for luftfartsoperasjoner i 2014 ble flyselskapene pålagt å innføre et sikkerhetsstyringssystem (Safety Management System, SMS) i sitt overordnede styringssystem. SMS-systemet skal kartlegge potensiell risiko ved alle operasjoner, som så analyseres og møtes med kompenserende tiltak. I denne saken er det nettopp slike risikoanalyser som ligger til grunn for selskapets selvpålagte restriksjoner.

Luftfartstilsynet er kjent med risikoanalysen som Widerøe har utført, og som har resultert i en del begrensninger. Luftfartstilsynet har forståelse for at Widerøe må sette begrensninger av hensyn til forsvarlig evakuering i nødssituasjoner. I tillegg har Widerøe også involvert og informert Helse Nord og Norges Handikapforbund. Widerøe har mye syketransport og det var derfor nødvendig å involvere Helse Nord. For øvrig har Widerøe tatt hensynet til rullestolbrukere som et av kriteriene i vurderingen av nye fly til kortbanenettet.

SPØRSMÅL NR. 59**Innlevert 13. oktober 2015 av stortingsrepresentant Eigil Knutsen****Besvart 20. oktober 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Vil statsråden legge en eventuell endring av Plan for anlegg og drift (av oljerørledning fra Sverdrup-feltet til Mongstad) frem for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Ved Stortingets behandling av St.prp. 114S (2014-2015) ble også Plan for anlegg og drift av oljerørledning fra Sverdrup-feltet til Mongstad behandlet. Stortinget fikk da opplyst:

«På regionalt plan er det anslått at sysselsettings-effekter av modifikasjoner på terminalen og bygge- og anleggsarbeider langs traseen på land vil generere rundt 200 årsverk i anleggsfasen, fordelt over fire år fra 2016-2019. Sysselsettingseffekten vil være sterkest i 2018 med godt over 100 årsverk»

Statoil har nå på høring en tilleggsutredning hvor de utreder ny trase for rørledningen. Dersom ny trase blir resultatet vil mesteparten av de regionale ringvirkningene forsvinne og norsk innhold i bygging av rørledningen vil bli redusert med ca. 1 mrd. kroner, altså en vesentlig endring av forutsetningene Stortinget la til grunn.

Svar:

Olje- og energidepartementet mottok Plan for anlegg og drift (PAD) av Sverdrup oljerørledning 13. februar 2015. Planen ble mottatt sammen med øvrige deler av Sverdrup-feltets første byggetrinn: plan for utbygging og drift (PUD), PAD for gassrørledningen og PAD for kraft fra land-løsningen. Utbyggingsplanene ble presentert samlet for Stortinget i Prop. 114 S (2014-2015) Norges største industriprosjekt – utbygging og drift av Johan Sverdrup-feltet med status for olje- og gassvirk-somheten. Stortinget samtykket 18. juni 2015 blant annet til at Olje- og energidepartementet gir tillatelse til anlegg og drift av Sverdrup oljerørledning. Tillatelsen ble gitt av departementet 20. august.

Oljerørledningen utgjør en liten del av den samlede utbyggingen. De samlede investeringene i Sverdrup-feltets første byggetrinn er i PUD og PAD estimert til 117 mrd. kroner. Investeringene i oljerørledningen,

inkludert modifikasjoner på Mongstad, er i PAD estimert til om lag 7,5 mrd. 2015-kroner.

I henhold til PAD skulle rørledningen ha landfall i Bergsvikhamn i Austrheim kommune. De siste 10 km av rørledningen skulle legges over land gjennom Austrheim kommune til Mongstad-terminalen, delvis nedgravd i grøft og delvis i tunnel som skulle graves for formålet.

Rettighetshaverne vurderer nå å gjøre endringer i traséen for oljerørledningen, jf. omtale i Prop 1 S (2015-2016), Olje- og energidepartementet. Konkret vurderer rettighetshaverne å endre en del av traséen slik at rørledningen går gjennom Fensfjorden og får landfall på Mongstad. En konsekvensutredning (KU) for traséendringen har vært på offentlig høring. Operatøren anslår i KU at investeringskostnadene for rørledningen vil kunne reduseres med 0,9 mrd. kroner som følge av en slik traséendring. Videre vurderes de negative virkninger for miljø og samfunn til å være lavere. Sammenlignet med landtraséen gir den redusert trafikkbelastning og støy, og man unngår en lang anleggsperiode samt inngrep i natur og landbruksområder. En virkning av dette er en lavere sysselsettingseffekt regionalt i anleggsfasen. Ifølge operatøren vil imidlertid om lag halvparten av den regionale sysselsettingseffekten knyttet til oljerørledningsprosjektet som er beskrevet i opprinnelig konsekvensutredning ikke påvirkes av den foreslåtte traséendringen fordi disse er knyttet til modifikasjonsarbeidet som skal gjøres på Mongstad-terminalen.

Det er generelt viktig at myndighetene legger til rette for vellykket prosjektgjennomføring i petroleumssektoren gjennom effektiv behandling av utbyggingsplaner. Dersom rettighetshaverne ønsker å gjennomføre endringen må de søke departementet om endret tillatelse til anlegg og drift. Departementet tar sikte på behandle denne søknaden i henhold til petroleumsloven § 4-3 jf. § 4-2 syvende ledd. En eventuell endring i trasevalg for oljerøret for Sverdrup-feltet er av begrenset art. Departementet har ikke planer om å legge en eventuell endret PAD fram for Stortinget, men vil holde Stortinget orientert om utfallet av saken på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 60**Innlevert 13. oktober 2015 av stortingsrepresentant Hanne Thürmer****Besvart 23. oktober 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Regjeringen offentliggjorde 9.10 at finansieringen av private barnehager endres. To modeller for finansiering av de private barnehagene har vært på høring. Regjeringen har besluttet å benytte en modell med kommunal sats, som i hovedsak betyr at dagens system videreføres. Siden 2011 har finansieringssystemet vært kraftig kritisert, og frustrasjonen både i barnehagesektoren og kommunesektoren har vært stor.

Hvordan ser statsråden for seg at regjeringens finansieringsmodell vil løse utfordringene?»

BEGRUNNELSE:

Alle barnehagebarn skal ha et godt barnehagetilbud, uansett om barnet går i en kommunal eller ikke-kommunal barnehage. Det er viktig at alle barn sikres nok voksne og god omsorg.

Det må sikres god og effektiv finansiering av både kommunale og private barnehager, og at offentlige midler til barnehagedrift går til barnehagevirksomhet.

Kommunale og ikke-kommunale barnehager og kommunene trenger en finansieringsordning som er forutsigbar, enkel, som ikke krever mye ressurser og stor kapasitet for å administrere i kommunene og i den enkelte barnehage, som sikrer at de offentlige midlene går til barnehagedrift.

Forventningene har vært høye til en ny og enklere modell som skulle rydde opp i det som av mange har vært opplevd som et tilskuddkaos.

To modeller for finansiering av de private barnehagene har vært på høring, én som innebærer en nasjonal sats og én som innebærer kommunal sats. Regjeringen har besluttet å benytte en modell med kommunal sats, som i hovedsak betyr at dagens system videreføres.

Private barnehager sto for 85 prosent av hørings-svarene, og disse ønsket i hovedsak en nasjonal sats. PBL mener regjeringens løsning vil gi et enda mer komplisert og byråkratisk system enn det vi har i dag.

Svar:

Regjeringen har lagt vekt på at barnehager i samme kommune skal ha likeverdige forutsetninger for å gi et godt barnehagetilbud og har derfor bestemt seg for å videreføre ordningen med kommunale satser. En finansieringsmodell basert på en nasjonal sats kunne gitt utilsiktede kvalitetsforskjeller mellom private og kommunale barnehager i samme kommune. Regjeringen ønsker også å styrke lokaldemokratiet og redusere den statlige styringen. Beslutningen om å videreføre ordningen med kommunale satser sikrer at kommunene fortsatt vil ha mulighet til å gjøre lokale prioriteringer og ivareta en helhetlig barnehagepolitikk i egen kommune. 80 prosent av kommunene som leverte høringsinnspill, ønsket å videreføre dagens ordning med kommunale satser.

Fra 2015 blir tilskuddet til de private barnehagene beregnet ut fra kommunens regnskap og ikke budsjettet slik som tidligere. Dette innebærer at tilskuddet kun blir beregnet én gang per år, noe som øker forutsigbarheten for de private barnehagene og gjør det enklere for kommunene å administrere ordningen. Fra 2016 blir finansieringssystemet enda enklere og mer treffsikkert gjennom innføring av et sjablongtillegg for pensjon og et differensiert kapitaltilskudd basert på nasjonale satser. Antallet klager og henvendelser om finansieringsordningen har gått betydelig ned de siste to årene. Kommunene har videre fått mer erfaring og kunnskap om beregningen av tilskudd. Samlet sett vil endringene gi en finansieringsordning som er vesentlig enklere enn den ordningen som gjaldt da regjeringen tiltrådte.

Gjennom regjeringens forslag vil de private barnehagene nå ha rett til å få tilskudd som tilsvarer 100 prosent av hva kommunen bruker på egne barnehager. Med det når vi en viktig milepæl, og vi sikrer private barnehager gode og stabile rammebetingelser.

SPØRSMÅL NR. 61**Innlevert 14. oktober 2015 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 21. oktober 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil det være mulig å pålegge bankene å motta kontanter og å gi ut kontanter når kundene ønsker dette, samt å ha et tilbud til kunder som ikke er i stand til å bruke nettbank til for eksempel å betale regningene sine?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar fra Finansdepartementet, deres ref.:12/1372 JCW, datert 29.03.2012. Undertegnede er gjort kjent med at eldre mennesker i distriktene fortsatt opplever at lokale banker ikke gir mulighet til å ta ut kontanter i bankfilialer.

Svar:

Stortinget vedtok i vår lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven). Loven trer i kraft 1. januar 2016.

Det følger av lovens § 16-4 første ledd at «[b]anker skal i samsvar med kundenes forventninger og behov, motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter». I Prop. 125 L (2013-2014) uttalte departementet følgende i spesialmerknaden til bestemmelsen (kapittel 13.16):

«Første ledd lovfester bankenes plikt til å motta kontanter fra kundene og gjøre innskudd tilgjengelig for kundene i form av kontanter. Dette er motstykket til den lovfastsatte enerett til å motta innskudd som banker har, og innebærer en plikt for bankene til å tilby allmennheten effektive og rasjonelle ordninger for innskudd og bruk av innskuddskonti i samsvar med kundegruppenes vanlige behov. Det er opp til bankene selv å innrette seg slik at de oppfyller denne plikten. Det avgjørende er at kundenes behov for kontantinnskudd

og kontantuttak dekkes på en hensiktsmessig måte. Forslaget til bestemmelse utelukker ikke at bankene for eksempel kan ta betalt for innskudd eller uttak, og stiller heller ikke krav om at banken nødvendigvis må utføre kontanthåndteringen selv.»

Finanskomiteen hadde i Innst. 165 L (2013-2014) ikke merknader til departementets forslag eller kommentarer til det departementet her skrev i spesialmerknaden.

I § 16-4 annet ledd har Stortinget, i tråd med departementets forslag, vedtatt en hjemmel for departementet til å fastsette en forskrift om kontanthåndtering. Departementet uttalte følgende om dette forslaget i Prop. 125 L (2013-2014) kapittel 7.1.3:

«Etter departementets syn bør bankene i første omgang selv få anledning til å innrette virksomheten slik at kravet om tilgjengeliggjøring av kontanter etter første ledd er oppfylt. Departementet foreslår likevel en hjemmel for departementet til å gi forskrift om kundenes adgang til å gjøre innskudd og uttak av kontanter hos innskuddsmottakerne, slik at rekkevidden av plikten etter første ledd kan avklares i forskrift dersom det viser seg at det er behov for dette.»

Som nevnt innledningsvis trer finansforetaksloven i kraft 1. januar 2016. I tråd med uttalelsene i proposisjonen legger departementet til grunn at bankene vil innrette virksomheten slik at kravet om tilgjengeliggjøring av kontanter etter første ledd er oppfylt. Dersom dette ikke skulle bli gjort på en god måte, og det viser seg at det er behov for å avklare rekkevidden av plikten etter første ledd, vil departementet komme tilbake til spørsmålet om en forskrift i medhold av annet ledd.

SPØRSMÅL NR. 62**Innlevert 14. oktober 2015 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 21. oktober 2015 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Hvordan er utviklingen for andelen kvinner innen norsk film så langt i 2015, og hvordan var situasjonen i 2013 og 2014?»

BEGRUNNELSE:

Det har over flere år vært tydelige krav til og forventninger om økt kvinneandel innen norsk film.

Svar:

De siste årene har kvinneandelen i norsk film vært i positiv utvikling.

Norsk filminstitutt statistikk over kvinneandelen i norsk kinofilm måles på to nivåer:

1. Prosentandel kvinner i nøkkelposisjoner som regissør, manusforfatter og produsent i prosjekter som er tildelt produksjonstilskudd (forhåndstilskudd) det aktuelle året.

2. Prosentandel kvinner i nøkkelposisjoner som regissør, manusforfatter og produsent i filmer med premiere det aktuelle året.

Disse to nivåene kan ikke uten videre sammenstilles, da en film for eksempel kan ha mottatt produksjonstilskudd i 2014, men ikke får kinopremiere før i 2016. Antall prosjekter som får tildelt tilskudd til produksjon fra NFI ett år, og antall filmer med premiere ett år, er totalt såpass lite at én film fra eller til kan utgjøre store utslag på statistikken. Av den grunn er det viktig å se på utviklingen over tid, og i mindre grad på års- eller halvårsbasis.

I 2014 var kjønnsbalansen på kinofilmer som har mottatt forhåndstilskudd fra NFI 40 prosent, mens det for kinofilm produsert uten forhåndstilskudd kun var en kvinneandel på 11 prosent. Dette er ifølge NFI et gjennomgående trekk ved premierefilmene år etter år.

Årsstatistikk 2015 foreligger først i januar 2016. De foreløpige tallene for kategorien kinofilm er:

Se tabell nedenfor.

Prosentandel kvinner i nøkkelposisjoner i premierefilmer 2007-2015 (inkludert kinodokumentar)									
	007	008	009	010	011	012	013	014	015
Kinofilm med forhåndstilskudd					0 %	5 %	5 %	0 %	8,2 %
Kinofilm uten forhåndstilskudd					0 %	7 %	,0 %	1 %	1 %
Kinofilmer totalt	3 %	5 %	8 %	5 %	5 %	6 %	7,7 %	0 %	7,6 %

Forhåndstilskudd til kinofilm gis både etter kunstnerisk vurdering og etter markedsvurdering. Det er en langt høyere kvinneandel i ordningen med kunstnerisk vurdering enn etter markedsvurderingen. I 2014 var 53,9 prosent kvinneandel i prosjekter som fikk tilskudd til kinofilm etter kunstnerisk vurdering, mens tabellen her viser totalt 40 prosent kvinneandel for kinofilm med forhåndstilskudd. Det er derfor interessant å merke seg at både markedsvurdert film, og film produ-

sert uten forhåndstilskudd, fremstår som dominert av mannlige aktører. Jeg har nylig hatt et møte med kvinnelige aktører i filmbransjen der vi diskuterte nettopp disse perspektivene, og hva bransjen selv eventuelt kan gjøre for å bidra til en enda bedre utvikling.

Jeg er i tillegg opptatt av at publikum i alle aldre og målgrupper bør få tilgang til et stort mangfold av historier og perspektiv som i større grad reflekterer samtiden og samfunnet vi lever i.

SPØRSMÅL NR. 63

Innlevert 14. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 23. oktober 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Det er kommet eksempler på at personer med dysleksi er nektet særskilt vurdering ved opptak til høyere utdanning begrunnet med at deres tidligere skoleløp har vært tilrettelagt, og at de derfor stiller på lik linje med andre søkere. Departementet skriver i svar til Dysleksiforbundet at de ikke finner grunnlag for å gjøre endringer/presiseringer i forskriften.

Mener statsråden at studenter med dysleksi som tidligere har mottatt tilrettelegging, ikke skal ha særskilt vurdering ved opptak?»

BEGRUNNELSE:

Det er helt avgjørende at dersom det blir vurdert at tilrettelegging har så og si "nullet ut" vedkommende lærevanske, må det dokumenteres i den enkelte sak, og ikke bare antas være tilfelle, med påfølgende avslag på opptak.

Svar:

Tilrettelegging i videregående opplæring gir i seg selv ikke grunnlag for avslag på søknad om særskilt vurdering ved søkning om opptak til høyere utdanning. Hver enkelt sak må vurderes individuelt.

I forbindelse med årets opptak til høyere utdanning har departementet fått flere henvendelser fra pårørende til søkere med dysleksi. Disse har ofte vært knyttet til spørsmål om forståelsen av bestemmelsen om særskilt vurdering i forskrift om opptak til høyere utdanning (opptaksforskriften) og merknadene til denne. Interesseorganisasjonen Dysleksi Norge har også tatt opp denne saken i brev av 17. august 2015 til departementet.

Jeg ser behov for å klargjøre premissene for institusjonenes vurderinger knyttet til bestemmelsen.

Departementet foretar årlig revisjon av opptaksforskriften og merknadene til denne. Forslag om endringer i forskriften ble sendt på høring i brev av 8. september 2015. I brevet ble høringsinstansene bedt om blant annet å vurdere bestemmelsen om særskilt vurdering, og "...å redegjøre for dilemmaer knyttet til anvendelsen av bestemmelsen og gi innspill til eventuelle endringer/presiseringer i merknadsteksten".

Jeg håper høringen vil bidra til nyttige innspill til hvordan en kan gi bedre veiledning til institusjonenes saksbehandling i saker knyttet til dysleksi, og større forutsigbarhet for de søkerne det gjelder.

SPØRSMÅL NR. 64**Innlevert 14. oktober 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 22. oktober 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Er statsråden kjent med tilfeller av at selskapene på sokkelen utsetter lønnsomme tidskrisiske prosjekter slik situasjonen har blitt på norsk sokkel, og kan statsråden gi en liste over investeringsprosjekter for økt utvinning som må gjennomføres i løpet av det kommende året?»

BEGRUNNELSE:

Utviklingen på norsk sokkel gir grunn til bekymring for hvorvidt tidskrisiske investeringer for økt utvinning kan bli gjennomført. God ressursforvaltning tilsier at lønnsomme prosjekter for økt utvinning gjennomføres.

Svar:

Investeringsnivået på norsk sokkel er høyt - både absolutt og i historisk perspektiv. Samtidig har næringen de siste årene vært preget av sterkt økende kostnader og press på selskapenes lønnsomhet. Regjeringen har stor oppmerksomhet på å legge til rette for at potensialet i eksisterende felt og infrastruktur utnyttes og på å støtte opp under næringens arbeid med omstilling, kostnadskontroll og ta i bruk nye, mer effektive tekniske og kommersielle løsninger. Jeg forventer at rettighetshaverne driver sine felt mest mulig effektivt og gjennomfører alle lønnsomme investeringer og alle lønnsomme tiltak for økt utvinning. Det betyr også at ressurser må utnyttes før det er for sent.

Behovet for nye investeringer og tiltak på felt i drift er omtalt i Prop. 114 S (2014-2015) om utbygging av Johan Sverdrup-feltet og status for olje- og gassvirksomheten, behandlet av Stortinget i juni 2015. For å øke

olje- og gassutvinningen på norsk sokkel ytterligere, har rettighetshaverne i de ulike feltene konkretisert en rekke prosjekter for økt utvinning og forlenget levetid. Ved fremleggelsen av Prop. 114 S (2014-2015) var det 160 slike prosjekter i utrednings- eller planleggingsfasen. Tiltakene spenner fra nye produksjonsbrønner til nye produksjonsplattformer. Felles for tiltakene er at de krever at rettighetshaverne tar nye investeringsbeslutninger. Mange prosjekter for økt utvinning er svært lønnsomme og robuste. Andre er det ikke.

Lønnsomheten er avhengig av utviklingen i oljepris, kostnadsnivå og teknologi. Allerede før fallet i oljeprisen, igangsatte aktørene i næringen tiltak for å øke effektiviteten. Tiltakene ventes å få en tiltakende virkning. Videre er det viktig at næringen og forskningsmiljøer går sammen for å utvikle bedre løsninger. I statsbudsjettet for 2016 styrker regjeringen satsingen på forskning og utvikling, blant annet gjennom Petromaks II og DEMO 2000-programmet. Dette vil kunne bidra til at flere prosjekter kan realiseres.

I rammeverket for petroleumsvirksomheten er det en klar rolle- og ansvarsfordeling mellom myndighetene og næringen. Myndighetene styrer gjennom tydelige og forutsigbare rammer. Innenfor disse rammene er det oljeselskapene som har ansvaret for den daglige driften av feltene og som fatter de kommersielle beslutningene i alle faser av et felts levetid.

Petroleumsmyndighetene følger opp at selskapene legger vekt på langsiktige løsninger, oppsidemuligheter, samdrifts- og stordriftsfordeler og at ressurser ikke går tapt. For å oppnå dette må produktiviteten i næringen opp. De tiltak som er iverksatt for å bidra til dette er positive. Samtidig følger myndighetene opp at kostnadskutt ikke medfører at tidskrisiske ressurser ikke blir utnyttet.

SPØRSMÅL NR. 65**Innlevert 14. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Sigbjørn Toskedal****Besvart 22. oktober 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Ordningen med startlån er tenkt som en hjelp for mennesker uten mye egenkapital for å komme inn på

boligmarkedet. Det rapporteres om at regelverket for startlån er så omfattende og stiller så strenge krav at det er et uaktuelt verktøy for mange.

Er statsråden enig i dette, og vil statsråden ta initiativ til forenklinger som gjør dette virkemidlet mer relevant?»

BEGRUNNELSE:

I Meland kommune har man budsjettert med nye startlån for 7 millioner kroner i 2015, men så langt i år er det bare blitt utbetalt ett startlån. KrFs gruppeleder Marit Jøssang har stilt spørsmål i sin kommune om dette, og fått til svar av kommunens administrasjon at regelverket for startlån har blitt så strengt at nesten ingen av aktuelle søkere oppfyller kravene. Det er derfor betimelig å spørre om statsråden mener kravene er for strenge eller om det muligens er slik at enkelte kommuner tolker dem for strengt. Startlån er jo tenkt som en ordning for å komme inn på boligmarkedet også for dem som ikke har egenkapital/sikkerhet nok til å få ordinært banklån. Hvis regelverket er altfor strengt, kan man spørre seg om ordningen fungerer etter intensjonen.

Svar:

Husbankens startlåneordning ble opprettet i 2003. Startlånet har vært, er og skal fortsatt være en viktig låneordning. I 2014 formidlet kommunene nesten 8 800 startlån, og ordningen er prioritert innenfor Husbankens låneramme også i 2015. Foreløpige tall fra kommunene viser at 3 714 personer har fått startlån ved utgangen av august 2015.

I flere år fant det sted en kraftig økning i etterspørselen etter startlån. I 2012 utbetalte kommunene startlån til hele 12 500 låntakere. Det var mer enn en dobling sammenlignet med 2007. Undersøkelser viste også at kommunenes praksis ved formidling av startlån varierte betydelig. Mange kommuner ga kun startlån til personer med store boligsosiale utfordringer. Andre kommuner ga også lån til unge som hadde tilstrekkelig inntekt til å kunne få vanlig banklån, men som på kort sikt ikke oppfylte bankenes krav til egenkapital.

Den 1. april 2014 ble forskriften for startlånsordningen endret. Da gjorde vi låneordningen mer målrettet. Startlån skal bidra til at personer med langvarige boligfinansieringsproblemer kan skaffe seg en egnet bolig og beholde den. Personer i målgruppen kan for eksempel være lavtlønnede, enslige forsørgere, flyktninger og utviklingshemmede.

Forskriftsendringen kan innebære at en del unge må vente noe lengre før de kan kjøpe seg en bolig, mens de sparer opp tilstrekkelig egenkapital. Med oppspart egenkapital kan mange unge greie seg uten eller med et mindre startlån. Siden regjeringen tiltrådte har vi i flere omganger styrket ordningen med Boligsparing for ungdom (BSU). Det maksimale årlige sparebeløpet i BSU ble i 2014 økt fra 20 000 til 25 000 kroner, og det samlede sparebeløpet ble økt fra 150 000 til 200 000 kroner. Regjeringen foreslår å øke det samlede sparebeløpet ytterligere til 300 000 kroner fra 2016. Det bidrar til å hjelpe flere unge inn på boligmarkedet.

Jeg vil også understreke at startlånet ikke skal gis i konkurranse med private banklån eller undergrave Finansdepartementets og Finanstilsynets tiltak for å redusere gjeldsveksten blant norske husholdninger. Dersom startlån i stor grad tar markedsandeler på lån som de private bankene er forhindret fra å gi på grunn av Finansdepartementets forskrifter, kan startlånet komme i konflikt med konkurransereglene og EØS-regelverket.

Jeg kan ikke gå inn på enkeltsaker eller saksbehandlingen i de enkelte kommuner. Startlån er en nasjonal låneordning, mens boligmarkedet er svært ulikt i de ulike deler av landet. Ved utarbeidelse av ny forskrift var jeg imidlertid opptatt av at det ble foretatt en balansegang som både ivaretar en avgrensning til hvilke grupper som er aktuelle for startlån, samtidig som vi ønsker å ivareta en tilstrekkelig grad av fleksibilitet for kommunene i deres saksbehandling. Selv om forskriften innebærer en større målretting av startlånsordningen enn tidligere, er det fortsatt anledning for kommunene til å utøve skjønn i den kommunale saksbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 66

Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 19. oktober 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Vil regjeringen vurdere å øke egenkapitalen til Kommunalbanken for å motvirke økende rentekostnaden for kommunesektoren?»

BEGRUNNELSE:

I følge en artikkel i Dagens Næringsliv 5. oktober øker rentekostnadene til kommunene, påslaget på lånene til kommunene er det høyeste siden finanskrisen i 2008. I

artikkelen fremgår det at en årsak til dette er at Kommunalbanken ikke kan låne ut så mye som før, som blant annet skyldes at banken er pålagt økte krav til egenkapital. Også en sak i Bergens Tidene 12. oktober omtaler dette:

«En utløsende faktor var at Kommunalbanken satte opp renten til kommuner samtidig som den låner ut mindre penger»

«Kommunalbanken må i likhet med andre banker øke sin egenkapital for å nå myndighetenes krav. Finansminister Siv Jensen har imidlertid ikke ønsket å bidra med mer penger og i stedet pålagt banken å hente inn mer egenkapital gjennom økt inntjening. Det betyr økte renter til kommunene, som nå velger andre finansieringskilder som obligasjonsmarkedet. Dermed er kommunene med å presse opp rentene i obligasjonsmarkedet og innlånskostnadene til banken.»

Svar:

Kommunalbanken må oppfylle de kravene som stilles av Finansdepartementet og Finanstilsynet. Blant annet

besluttet Finansdepartementet i 2014 at Kommunalbanken skulle bli ansett som en systemviktig institusjon. Finansdepartementet besluttet 18.6.2015 at nivået på det motsykliske kapitalbufferkravet for bankene skal økes til 1,5 prosent fra 30. juni 2016, i tråd med råd fra Norges Bank. Kommunalbanken kan nå kravene til økt egenkapital ved å få tilført ny egenkapital av eier eller øke egen inntjening. For at Kommunalbanken skulle kunne møte nye regulatoriske krav om økt egenkapital, ble egenkapitalen i Kommunalbanken styrket med 1,4 mrd. kroner i statsbudsjettet for 2015. Kommunalbanken ble tilført et egenkapitaltilskudd på 1 mrd. kroner. I tillegg utbetalte ikke banken utbytte, noe som medførte en styrking av egenkapitalen på knapt 400 mill. kroner.

Avkastningskrav defineres normalt som den forventede avkastningen staten kunne ha oppnådd ved en alternativ plassering med tilsvarende risiko. For perioden 2016–2018 er det i forslaget til statsbudsjett lagt til grunn at avkastningskravet reduseres fra 10 pst. og settes til 8 pst. av verdijustert egenkapital. Dette vil isolert sett styrke mulighetene for Kommunalbanken til å øke egenkapitalen. Det er ikke foreslått å tilføre egenkapitaltilskudd til Kommunalbanken i statsbudsjettet for 2016. Departementet vil som eier av Kommunalbanken følge bankens egenkapitalsituasjon løpende.

SPØRSMÅL NR. 67

Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Siri Engesæth

Besvart 23. oktober 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Under finanskrisen ble bevilgning til hovedordningen i Garantiinstituttet for eksportkreditt økt betydelig hvert år fra 2008 til og med 2014. Summen er nå 145 mrd. Tilsvarende økning er ikke gitt til ordningene som dekker fornybare prosjekter, 3 mrd. eller til byggefinansordningen som er på 20 mrd.

Hva mener statsråden kan gjøres for å få fortgang på GIEKs arbeid innen fremtidsrettede næringer?»

BEGRUNNELSE:

Garantiinstitusjon, GIEK, som har nær 90 % av alle sine forpliktelser knyttet til Petroleums- og shippingnæringene. Stortinget har ikke vært i stand til å bidra til å utvikle ordninger som kunne gi vår øvrige industri og næringssektorer, også innen fornybare sektorer som vannkraft og solindustri, tilstrekkelig dra-

hjelp i sin internasjonalisering. Det blir helt nødvendig i årene fremover.

GIEK gir garanti om betaling for prosjekter der kjøper ikke har midler til å betale umiddelbart. Ordningen dekker store deler av norske selskapers prosjekter i utlandet innen petroleum og petroleumsrelatert shipping. Lånene har lang varighet, og porteføljen er preget av alle prosjektene som nå skal innfri og betales innen disse områdene.

Det er nå stadig flere sol, vind, offshore skip og installasjoner til vind med videre som søker. Disse får i dag midler under u-landsordningen, ramme 3 mrd. og byggefinansordningen, ramme 20 mrd. Ingen av disse monner i forhold til hovedordningen på 145 mrd. Omstilling må skje.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentant Engesæth om at det må skje en omstilling i norsk næringsliv. Omstillingen må komme i og være drevet av næringslivet. Det vi kan gjøre gjennom GIEK og Eksportkreditt Norge er å ha rammer tilgjengelig slik at kvalifiserte bedrifter og prosjekter kan få tilbud om eksportfinansiering.

For å gjøre det enklere for små og mellomstore bedrifter å bruke eksportfinansiering, lanserte GIEK og Eksportkreditt Norge i 2014 en felles forenklet finansieringsløsning for små og mellomstore kontrakter. GIEK og Eksportkreditt har i 2015 arbeidet aktivt for å fremme prosjekter innenfor fornybar energi. Videre har de satt i gang et arbeid med å få fram flere eksportkontrakter som kan bidra til omstilling hos underleverandørene til leverandørindustrien innenfor olje og gass.

I behandlingen av Innst. 2 S Tillegg 1 (2014–2015) Tilleggsinnstilling fra finanskomiteen om nasjonalbudsjettet for 2015 ba Stortinget regjeringen om "å utrede om GIEK og Eksportkreditt Norges mandater kan utvikles for å fremme økte investeringer i fornybar energi, innenfor virksomhetenes formål. (...)". Regjeringen la frem sin vurdering og to oppfølgingstiltak i Prop. 119 S (2014-2015) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2015. For å bidra til å fremme investeringer i fornybar energi, har regjeringen harmonisert Eksportkreditt Norges regelverk med GIEKs knyttet til hva som anses å være i norsk interesse og åpnet for at Eksportkreditt Norge, for små lån og mindre deler av store lån til prosjekter i utviklingsland og fremvoksende økonomier, kan bruke kontantdepot som sikkerhet i stedet for bankgaranti. Finanskomiteen tok dette til orientering, ref. Innst. 360 S (2014-2015), og det kom en merknad om at "Flertallet mener regjeringen bør vurdere rammene for GIEKs u-landsordning med særlig tanke på å fremme norsk næringslivs virksomhet i fattige land."

Som en del av den maritime strategien "Maritime muligheter – blå vekst for grønn fremtid" lettet regjeringen i 2015 på krav i GIEKs byggelånsgarantiordning. Fra å ha et krav om hvor stor andel av kontraktsummen kjøperen av skipet måtte betale inn til verftet i løpet av byggeperioden, kan GIEK nå selv bestemme denne delen ut fra risikoen i den enkelte sak. Lettere tilgang til finansiering vil gjøre norske verft mer konkurransedyktige.

I Meld. St. 35 (2014-2015) Sammen om jobben, som ble lagt fram for Stortinget i juni, skrev regjeringen at den vil "Vurdere rammene for GIEKs u-landsordning dersom dagens garantiramme bindes opp, med særlig tanke på å fremme norsk næringslivs virksomhet i fattige land."

De senere årene har etterspørselen etter garantier fra GIEK økt betydelig, og GIEKs rammer er økt i tråd med dette. GIEK administrerer følgende garantiordninger:

- Alminnelig garantiordning: Foreslått ramme i Prop. 1 S (2015-2016) er 145 mrd. kroner. Ordningen er åpen for alle næringer.
- U landsordningen: Foreslått ramme i Prop. 1 S (2015-2016) er 3,15 mrd. kroner, men rammen kan ikke overstige sju ganger det til enhver innstående beløpet på grunnfondet. Ordningen er åpen for alle næringer.
- Byggelånsgarantiordningen: Foreslått ramme i Prop. 1 S (2015-2016) er 5 mrd. kroner. Ordningen benyttes i forbindelse med bygging eller ombygging av skip, fartøy og innretninger til havs.
- Kraftgarantiordningen: Foreslått ramme i Prop. 1 S (2015-2016) er 20 mrd. kroner. Målgruppen for ordningen er kraftintensiv industri innenfor trelast, trevare, treforedling, kjemisk produksjon og metaller.

Alle søknader behandles først under Alminnelig garantiordning, og en rekke prosjekter innenfor fornybar energi og i utviklingsland får garantier over Alminnelig garantiordning. U landsordningen brukes til å møte etterspørselen etter garantier som dekker lån til kjøpere med høyere risiko enn det som er akseptabelt under Alminnelig garantiordning. Mange av eksport- og investeringsprosjektene innfor fornybar energi, er rettet mot land og kjøpere med høy risiko. Dette er årsaken til at mange av prosjektene innenfor fornybar energi gis garantier gjennom U landsordningen.

Næringsfordelingen i GIEKs portefølje følger av strukturen i norsk næringsliv og norsk eksport av kapitalvarer. Per andre tertial 2015 var 82 pst. av garantiene i GIEKs portefølje knyttet til olje- og gassnæringen. På samme tid var GIEKs garantiansvar knyttet til fornybar energi på til sammen snau 3 mrd. kroner knyttet, fordelt med 2,4 mrd. kroner under Alminnelig garantiordning og 516 mill. kroner under U-landsordningen. Under begge ordningene var det også prosjekter knyttet til annen energi.

GIEK opplever nå en økning i søknader knyttet til fornybar energi og landbasert industri. Per andre tertial 2015 hadde GIEK søknader til behandling for 6,1 mrd. kroner knyttet til fornybar energi, og ytterligere 5,5 mrd. kroner knyttet til energi og industri utenom olje og gass.

SPØRSMÅL NR. 68**Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Siri Engesæth****Besvart 23. oktober 2015 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Både nye selskaper og etablerte selskaper får dekket 78 % av sine kostnader til leting etter petroleum. Tilsvarende fabelaktig subsidiering finnes ikke på land. Oljefelt som Goliat er avhengig av en oljepris opp mot \$110 for å bli lønnsomt. Uten drivverdige funn er det anslått at statens kostnader med 23. konsesjonsrunde vil kunne komme opp i nærmere 200 milliarder kroner.

Har statsråden gjort en vurdering av risiko av de finansielle kostnadene for staten med dagens oljepris?»

BEGRUNNELSE:

Både nye selskaper og etablerte selskaper får dekket 78 % av sine kostnader til leting etter petroleum. Tilsvarende fabelaktig subsidiering finnes ikke på land. Oljefelt som Goliat er avhengig av en oljepris opp mot \$110 for å bli lønnsomt. Oljefeltet Castberg som anslåes til å være 500-600 millioner fat i Barentshavet er utsatt og må også ha tilsvarende oljepris for å bli lønnsomt. I forbindelse med 23. konsesjonsrunde ligger disse mye lengre ut fra land og må være betydelig større for å være lønnsomme. Sjansen for kommersielt drivverdige funn som er store nok til å bli lønnsomme er dermed meget liten. 23. konsesjonsrunde inneholder i alt 61 nye leteblokker. Med 4-5 prøveboringer i hver vil statens andel av kostnadene beløpe seg til direkte utbetalinger til selskaper som ikke er i skatteposisjon, og fradrag for skatten for de selskaper som er på opp mot nærmere 200 milliarder kroner. Med dagens oljepris er sjansen for drivverdige funn sterkt redusert.

Svar:

Leterefusjon innebærer ikke subsidiering av letevirk-somhet, men bedrer likviditeten til selskaper som ikke er i skatteposisjon.

Petroleumsskatteregimet er innrettet slik at det ikke skal hindre leting etter og utvinning av petrole-umsressurser der lisenshaverne finner lønnsomhet. Dermed kan oljeselskapene benytte sin kompetanse til å påvise, planlegge og gjennomføre ressursutvinnin-gen på en måte som også gir høy samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Staten deltar som en passiv medinvestor og får en høy andel av overskuddet, men vil også ta en høy andel av underskudd i de tilfeller det ikke påvises lønnsomme ressurser. Med et høyt skattenivå bør skat-tegrunnlaget utformes slik at selskapenes etter-skatt beslutninger også maksimerer den samfunnsøkon-omiske lønnsomheten. Da må selskapene få fullt fradrag for alle relevante kostnader, inklusiv letekostnader.

Skattemessig regnes letekostnader som utgifter som selskapene kan fradragsføre direkte. For etablerte selskap som går med overskudd, vil letekostnader der-for redusere skattebetalingen i samme inntektsår som letingen gjennomføres. Dersom et selskap har under-skudd, kan det skattemessige underskuddet framføres med rente til senere år. Skulle selskapet aldri komme i skatteposisjon, kan skatteverdien av underskudd utbe-tales ved opphør av sokkelvirksomhet. Selskapene har dermed sikkerhet for at de vil få utnyttet alle skatte-fradrag, og fremføringsrenten kompenserer selskaper som må vente på skattefradrag til senere år.

Leterefusjonsordningen ble innført i 2005 for å re-dusere ev. inngangsbarrierer for nye aktører og legge til rette for lønnsom leting. Ordningen innebærer at selskap som går med underskudd, kan velge mellom å få utbetalt skatteverdien av letekostnadene umiddel-bart eller fremføre med rente. Når skatteverdien av le-tekostnader kreves utbetalt, vil kostnadene ikke være fradragsberettiget ved fremtidig ligning av selskapet. Refusjonsordningen gir dermed lik økonomisk verdi av skattefradraget for letekostnader for selskaper i og utenfor skatteposisjon. Nåverdien av statens framtidige skatteinntekter er uavhengig av om fradrag for le-tekostnader skjer løpende det enkelte år, eller med et større fradrag når selskapet kommer i skatteposisjon. Leterefusjon innebærer derfor ikke subsidiering av le-tevirksomhet, men den bedrer likviditeten til selskaper som ikke er i skatteposisjon.

Svarbrevet har vært forelagt Olje- og energimi-nisteren som legger til:

«Regnestykket som blir presentert om 23. konsesjons-runde ignorerer helt læringseffekten fra brønner, og at man er avhengig av gode prospekt for å bore letebrønner. Man for-utsetter at det skal bores 5 brønner i hver blokk i 23. konse-sjonsrunde. Dette er på nivå med det totale antall letebrønner i hele Norskehavet eller nærmere tre ganger mer enn antallet letebrønner i Barentshavet fram til nå. Regnestykket tilsvarer 35 års leteboring i Norskehavet, en leteaktivitet som har gitt en rekke funn og skapt store verdier for landet. Det er urea-listisk å bore det antallet brønner som forutsettes uten at det gjøres lønnsomme funn.»

SPØRSMÅL NR. 69**Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 26. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kva er grunngevinga for tilrådinga om eit eige særorgan for politiet sine nasjonale beredskapsressursar i KVVU-en som tilrår dette?»

GRUNNGJEVING:

Viser til Steffen Ousdal, frå beredskapsseksjonen i POD, sitt foredrag på Sårbarhetskonsferansen 14.10.15 der dette vart nemnd.

Svar:

Konseptvalgutredningen (KVVUen) representanten viser til gjelder politiets nasjonale beredskap. Det er undersøkt hvordan politiets nasjonale beredskapsressurser bør innrettes og plasseres for å sikre en best mulig nasjonal beredskap ved ekstraordinære hendelser og kriser. KVVUen ble levert fra Politidirektoratet til Justis- og beredskapsdepartementet 12.12.2014, og har gjennomgått ekstern kvalitetssikring. Det foreligger KS1-rapport som er publisert på Justis- og beredskapsdepartementets hjemmesider. I samråd med ekstern kvalitetssikrer konkluderte Justis- og beredskapsdepartementet på et tidlig tidspunkt med at spørsmålet om eventuell etablering av særorgan for de nasjonale

beredskapsressursene ikke skulle inngå i kvalitetssikringsgrunnlaget. Begrunnelsen for dette er at spørsmålet om etablering av et særorgan krever en bredere og grundigere behandling, jf. også Stortingets vedtak i forbindelse med Innst. 306 S (2014-2015) og Prop. 61 LS (2014-2015).

I den ovennevnte KVVU-rapporten av 12.12.2014 begrunnet Politidirektoratet (POD) forslaget med følgende:

- det nasjonale mandatet og bistandsansvaret vil bli tydeligere, og legge til rette for en mer helhetlig disponering av de nasjonale beredskapsressursene.
- det vil legge til rette for en mer helhetlig og langsiktig styring av den nasjonale beredskapen, herunder i særlig grad bedre forutsetningene for god strategisk styring
- det vil bidra til et sterkt kompetansemiljø for de nasjonale beredskapsressursene

På bakgrunn av kvalitetssikrers foreløpige konklusjoner 18.3.2015 ble POD bedt om å oppdatere KVVUen. Oppdatert rapport forelå 19.5.2015, og her kommer det frem at organisasjonsmodellen (dvs. særorgansspørsmålet) ikke er av betydning for tilrådingen om et beredskapssenter på Grønmo.

SPØRSMÅL NR. 70**Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 22. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kva er dei nye rutinane for samarbeidet mellom PST og POD om handsaming av trusselvurderingar?»

GRUNNGJEVING:

Viser til Steffen Ousdal, frå beredskapsseksjonen i POD, sitt foredrag på Sårbarhetskonsferansen 14.10.15 der det vart nemnd at det no vert arbeida med dette.

Svar:

Dei nasjonale trusselvurderingane vert utarbeidd av Politiets sikkerhetstjeneste, og det er ikkje laga nye rutinar for korleis desse skal handsamast.

I samband med Politidirektoratet sin etablering av Politiets situasjonssenter vert det arbeidd med å fastsette nye rutinar for handtering av trusselvurderingar i den nye organisasjonen. Dette skal tryggje at desse trusselvurderingane fortsatt vert handtert på ein god måte etter at Politiets situasjonssenter opnar den 1.1.2016.

SPØRSMÅL NR. 71**Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 23. oktober 2015 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Ifølge NRK nett stanser forsvaret nå eiendomssalg på grunn av Putins Russland. I Bodø skal ansvaret for flyplassen overføres fra forsvaret til Avinor AS.

Er det riktig at det er stans i salg av forsvarseiendommer, og på hvilken måte vil det eventuelt berøre overføringen av eiendom, bygg og anlegg ved Bodø hovedflystasjon til Avinor AS?»

BEGRUNNELSE:

Å legge til rette for videre utvikling av sivil lufttrafikk er sentralt for Bodøs framtid. Dette er berørt både i gjeldende nasjonale transportplan (Meld. St. 26 (2012-2013)) og eierskapsmeldingen for Avinor (Meld. St. 38 (2012-2013)).

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 15. oktober 2015 med spørsmål fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen om stans i salg av forsvarseiendommer og eventuelle konsekvenser for overføring av eiendom, bygg og anlegg ved Bodø hovedflystasjon til Avinor AS.

I forbindelse med en revisjon av operative planer nasjonalt og i alliert sammenheng, gjennomgår Forsvaret enkelte eiendommer, bygg og anlegg (EBA) for operative formål på nytt. Hensikten er blant annet å sikre at EBA, som kan ha operativ verdi i det fremtidige Forsvaret, ikke blir solgt.

Det legges til rette for videre utvikling av sivil lufttrafikk i Bodø ved at ansvaret for driften av Bodø hovedflystasjon overføres til Avinor AS innen 1. august 2016. Dette arbeidet berøres ikke av Forsvarets gjennomgang av EBA til operative formål.

SPØRSMÅL NR. 72**Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås****Besvart 22. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer Justisdepartementet effekten av forslaget som et innvandringsregulerende tiltak på kort og lang sikt?»

BEGRUNNELSE:

I høringsnotatet Endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften - hevet botidskrav for permanent oppholdstillatelse fra 3 til 5 år problematiseres blant annet tilhørighet til riket, begåelse av straffbare handlinger, proforma ekteskap og utenlandsopphold som viktige grunner til å utvide kravet om botid for å kunne innvilge permanent oppholdstillatelse. Det er imidlertid ikke gjort vurderinger av hvilken innvandringsregulerende effekt forslaget vil ha knyttet til om situasjonen i land som for eksempel Syria, Eritrea og Afghanistan bedrer seg.

Svar:

Jeg vil først avklare at spørsmålet og dets begrunnelse er knyttet til to ulike endringer på utlendingsfeltet; forslag om å heve botidskravet for permanent oppholdstillatelse fra tre til fem år, som var på høring til 15. mai 2015, og forslag om å revurdere flyktningers beskyttelsesbehov som følge av endrede forhold i hjemlandet.

Permanent oppholdstillatelse innebærer en i utgangspunktet varig rett til å bo i Norge, uten at det må søkes om fornyelse, og forslaget om å heve botidskravet innebærer bl.a. at det vil gå lengre tid før en utlending får et utvidet vern mot utvisning. Forslaget om å heve botidskravet som var på høring i vår har imidlertid i seg selv ingen betydning for hvorvidt personer som er innvilget beskyttelse (asyl) i Norge, skal returnere til sitt hjemland dersom beskyttelsesbehovet senere opphører.

Forholdene i det landet som en utlending har flyktet fra kan endre seg over tid. FNs flyktningkon-

vensjon og utlendingsloven åpner for å kalle tilbake flyktningstatus og oppholdstillatelse dersom beskyttelsesbehovet faller bort og flyktningen trygt kan vende tilbake til hjemlandet, men denne adgangen er ikke systematisk benyttet. Regjeringen ønsker å endre praksis etter utlendingsloven, slik at flyktninger uten behov for beskyttelse skal returnere, med mindre de har vært så lenge i Norge at de har fått permanent oppholdstillatelse eller kan få oppholdstillatelse av andre grunner.

Ved gjennomføringen av en slik praksisendring vurderer departementet hvilke konsekvenser det vil få

at norske myndigheter ved et hevet botidskrav vil kunne revurdere utlendingens beskyttelsesbehov inntil fem år etter at utlendingen ble gitt oppholdstillatelse i Norge. Når botidskravet for permanent oppholdstillatelse heves fra tre til fem år, vil endringer i praksis knyttet til revurdering av beskyttelsesbehovet få en større effekt, da det øker sannsynligheten for at forholdene i det landet som en utlending har flyktet fra har endret seg før permanent oppholdstillatelse er innvilget.

SPØRSMÅL NR. 73

Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 22. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden fremme egen sak for Stortinget om nedlegging av tingrettene, og når vil ev. en slik sak bli fremmet?»

BEGRUNNELSE:

I prop. 1S (2015-2016) skriver regjeringen at den tar sikte på å gjennomføre blant annet sammenslåing av Sør-Trøndelag tingrett og Fosen tingrett i løpet av 2016. Motstanden blant ansatte og lokalmiljø har vært stor mot sammenslåing.

Svar:

Som representanten skriver, er forslaget om blant annet sammenslåing av Fosen tingrett og Sør-Trøndelag tingrett omtalt i Prop. 1. S (2015-2016). I budsjettproposisjonen er fire øvrige sammenslåingsforslag også omtalt. Dette er en fremgangsmåte som er brukt tidligere i slike saker, for eksempel ved sammenslåing av Sør-Trøndelag tingrett og Trondheim tingrett i 2010, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009), Budsjett-innst. S. nr. 4 (2008-2009).

Forslagene til sammenslåinger har vært på høring. Høringsfristen var 5. september 2015. Høringsinnspillene er til gjennomgang i departementet, og regjeringen har derfor ennå ikke tatt stilling til sammenslåingsforslagene.

SPØRSMÅL NR. 74

Innlevert 15. oktober 2015 av stortingsrepresentant Janne Sjølmo Nordås

Besvart 21. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre rede for hvordan staten kan bidra til å bedre mobil- og internettdækningen i Nesna og Leirfjord, og mener statsråden det er naturlig at små

kommuner skal måtte finansiere store investeringer for at lokalbefolkningen skal ha tilfredsstillende infrastruktur på ekom-feltet?»

BEGRUNNELSE:

Både Leirfjord og Nesna kommuner har bygder med svært dårlig mobil- og internetdekning, og lokalt har det i flere år blitt jobbet for å gjøre noe med dette. De to kommunene samarbeider på dette feltet. I Nesna er det for eksempel nedsatt en arbeidsgruppe som prøver å få gjort noe med saken. Her har man imidlertid støtt på følgende problem: Telenor krever lokal medfinansiering, med henvisning til at investeringene vil ha begrenset samfunnsnytte – all den tid det er relativt få personer som vil ha nytte av investeringene. I små kommuner med begrensede økonomiske ressurser kan dette lett bli en for stor byrde.

Svar:

God mobil- og internetdekning er viktig for folk i hele landet. Norge har i dag meget god mobil- og bredbåndsdekning i internasjonal sammenheng. Omlag 99,8 % av befolkningen har mobildekning (2G) der de bor. Rundt 92 prosent har tilbud om mobilt bredbånd med LTE-standarden (4G). Mer enn 99,9 prosent av befolkningen har tilbud om bredbånd med minimum 10 Mbit/s nedstrømhastighet dersom alle aktuelle

teknologier, herunder satellittbasert bredbånd, tas i betraktning.

Selv om mobil- og bredbåndsdekningen generelt sett er god i Norge, er det som representanten peker på, utfordringer i enkelte områder i landet. Dette gjelder særlig i spredtbygde kommuner.

Representanten spør om jeg mener at det er naturlig at små kommuner skal finansiere store investeringer for at lokalbefolkningen skal ha tilfredsstillende infrastruktur på ekom-feltet? Jeg mener at det er naturlig at utbygging av bredbånd og mobil i områder som ikke får et tilstrekkelig markedsbasert tilbud, skjer gjennom spleiselag hvor utbygger og både kommune og stat deltar. I tillegg kan det være aktuelt at for eksempel lokalt næringsliv og privatpersoner, gjennom dugnadsinnsats, deltar i et slikt spleiselag. Det finnes eksempler på vellykket utbygging hvor lokalbefolkningens dugnadsinnsats har vært avgjørende for etablering av nytt bredbåndstilbud.

Fra statens side bidrar vi årlig med midler til utbygging av bredbånd i områder der den markedsbaserte utbyggingen ikke er tilstrekkelig. Bredbåndsmidlene forvaltes av Nasjonal kommunikasjonsmyndighet gjennom en søknadsbasert ordning. Ordningen er teknologinøytral og kan også benyttes til utbygging av mobilt bredbånd.

SPØRSMÅL NR. 75

Innlevert 16. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 23. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre greie for kva som er det faglige grunnlaget for å kategorisere barrieklutar/hudfilmklutar som vaskeprodukt og ikkje som førebyggjande behandlingsprodukt mot utvikling av irritasjonsdermatitt, og kan statsråden gjøre greie for kor mange pasientar som brukar slike produkt og i dag og for kva diagnose?»

GRUNNGJEVING:

Viser til Prop. 1S, statsbudsjettet for helse- og omsorgsdepartementet. På side 214 står kuttet på 30 millionar på medisinsk forbruksmateriell omtalt. Det vert føreslått at såkalla barrieklutar/hudfilmklutar ikkje lenger skal dekkast av blåreseptordninga og at produktgruppa fjernast frå produkt- og prislistene for inkontinens og

stomi. Begrunnelsen er at produkta først og fremst vert nytta som vaskeprodukt.

Svar:

HELFO er i gang med å gå gjennom dei største produktområda under § 5 i blåreseptforskrifta om medisinsk forbruksmateriell. Føremålet er å sikre rett prioritering og god kostnadskontroll. Forslaget om å ta barrieklutar ut av blåreseptordninga byggjer på delrapport 3 frå HELFO om stomiområdet. Ifølgje rapporten er det er ein stor risiko for at barriere-/hudfilmklutar vert nytta til vask og ikkje i hovudsak som eit barriereprodukt, som er føremålet med produkta og grunnen til at dei har vore ført opp i produkt- og prislistene. Denne omtalen byggjer på innspel frå fagråd og anna helsepersonell, marknadsføring av desse produkta og ikkje minst

at dei er utforma som vaskeklutar. Produkt nytta til vask fell ikkje inn under folketrygdloven sitt føremål.

Størstedelen av forbruket av desse produkta er knytta til inkontinens (94 %) med omlag 30 500 unike brukarar siste tolv månader. For stomi var det i overkant av 1 100 brukarar som tok ut desse produkta i same tidsrom.

Barriereklutar har også ein betrakteleg høgare kostnad enn andre produkt til same føremål. Det er fleire produkt i blåreseptordninga til same føremål: å behandle irritasjonsdermatitt for personar med inkontinens og å beskytte og behandle huda for stomiinnhold og kleberar, for personar med stomi.

Fjerning av barriereklutar fører derfor ikkje nødvendigvis til at personar med inkontinens og stomi får ekstra utgifter. Det vil fortsatt vere eit stort utval av barriereprodukt både i produkt- og prislista for stomi og i produkt- og prislista for inkontinens som ikkje blir fjerna. Forslaget inneber dermed ikkje at personar med inkontinens og stomi vil miste retten til barriereprodukt på blå resept. Det vert kun gjort ei justering i kva type produkt som er tilgjengelege for brukarane i blåreseptordninga. Brukarar med stomi og inkontinens vil fortsatt få dekk utgiftene sine til produkt dei treng dagleg.

SPØRSMÅL NR. 76

Innlevert 16. oktober 2015 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 26. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Det er de siste årene stilt strengere krav til vinterdekk på tunge kjøretøy. I NLF Magasinet nr. 7 2015 hevdes det at produsentene omgår de nye kravene ved å merke dekkene for vinterføre, uten at de faktisk er fremstilt særskilt for vinterkjøring. Det hevdes også at det hersker uklarhet om hvordan regelverket skal håndheves.

Er statsråden enig i disse påstandene, og hvordan vil han følge dette opp overfor dekkprodusentene/-importørene?»

Svar:

Regjeringen har et særskilt fokus på fremkommelighets- og trafiksikkerhetsutfordringer ved bruk av tunge kjøretøy på norske vinterveger og har iverksatt en rekke tiltak på dette området. Vi har blant annet firedoblet vegkantkontrollene av tunge kjøretøy, hvor kritiske elementer som bremses og dekkutrustning er prioritert. Sist vinter ble vinterdekkpåbudet utvidet til også å omfatte tunge tilhengere.

Tunge kjøretøy skal være rustet til å takle utfordringene på norske vinterveier, og det stilles derfor særlige krav til bruk av vinterdekk og kjetting. Det er ikke uklart hvordan regelverket skal håndheves mht. merking av vinterdekk, lovlig mønsterdybde og påbudt antall kjettinger. Det overordnede kravet er at kjøretøyet skal være sikret tilstrekkelig veggrep i forhold

til føret. Dersom kontrollen viser at kjøretøyet ikke oppfyller dette kravet, kan det nedlegges bruksforbud. Dersom kjøretøyet ikke har godkjente vinterdekk i perioden dette er påbudt, skal det reageres med gebyr.

Vinterdekk for tunge kjøretøy skal være særskilt fremstilt for vinterkjøring. Merking med M+S, MS, M&S, M-S, «Mud and snow», 3PMSF eller «3 peak mountain snowflake» skal synliggjøre dette. Jeg viser for øvrig til de særlige og utførlige bestemmelsene i forskriftsverket om krav til dekk og kjetting for kjøretøyer over 3500 kg. Vegvesenets kontrollpersonell har gjennomgått særlig opplæring i kontroll av tunge kjøretøyer, herunder om kravene til dekk/hjul-utrustning.

Det er produsentens ansvar å merke dekkene og vi har ikke dokumentasjon på at de markedsfører og selger sommerdekk som vinterdekk. Vegvesenet vil likevel følge opp dette i videre dialog med dekkbransjen. Vegvesenet er imidlertid kjent med at enkelte transportører selv har merket dekkene med vintermerking. Slike tilfeller følges opp i forbindelse med kontrollene.

At regelverket for dekkutrustning etterleves, handler om sikkerhet og fremkommelighet for alle trafikanter. Jeg tar derfor påstandene fra Norges Lastebileier-forbund svært alvorlig. Vi får ikke den effekten vi skal ha dersom dekkene er merket for vinterføre, uten at de faktisk er fremstilt for vinterkjøring. Som nevnt over følger jeg nå opp dette for å sikre at det brukes egnede dekk på norsk vinterføre.

SPØRSMÅL NR. 77**Innlevert 16. oktober 2015 av stortingsrepresentant Lisbeth Berg-Hansen****Besvart 22. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvorfor har ikke regjeringen fulgt opp Nasjonal transportplan (NTP) og foreslått bevilgning til incentivordninger for å få mere gods på sjø?»

BEGRUNNELSE:

Det har gjennom mange år, av skiftende regjeringer, vært snakket mye om viktigheten av å flytte mer av godstransporten fra vei, til sjø og bane. Mere gods sjøveien vil bidra til mindre klimautslipp og bedret framkommelighet langs veiene.

I NTP 2014-2023 foreslo regjeringen Stoltenberg II tre forskjellige støtteordninger for å stimulere til godsoverføring til sjø. Stortinget sluttet seg til dette forslaget. I arbeidet med regjeringen Stoltenberg sin strategi, "Mer gods på sjø", ble det av aktørene i bransjen understreket betydningen av å ha en midlertidig incentivordning for at rederiene skulle tørre å ta risiko med å opprette nye båttruter. Flere har nå trodd at regjeringen ville følge opp NTP, også på dette området, og satt i gang arbeidet med å forberede etablering av nye båttruter. Et eksempel er Rørvik havn i Vikna og Hitra kysthavn, i samarbeid med Blue Water Shipping, for å transportere laks fra norskekysten til Esbjerg havn. Dette prosjektet er "gryteklart" og representanter fra disse havnene har i møter med politisk ledelse i Samferdselsdepartementet, hatt en helt klar oppfatning av at dette initiativet ble positivt mottatt og opplevd at det ville komme en incentivordning i Statsbudsjettet for 2016. Forslaget til statsbudsjett for 2016 inneholder ingen incentivordning og vi risikerer i verste fall at denne båttruten ikke blir etablert.

Svar:

Regjeringen jobber målrettet for å styrke både jernbanen og nærskipsfarten rolle innen godstransport. En rekke tiltak er allerede gjennomført eller i prosess med å gjennomføres.

Nasjonal havnestrategi, losreformen og økt bruk av farledsbevis er viktige elementer for nærskipsfarten.

Når det gjelder mer direkte økonomisk støtte, så minner jeg om at Regjeringen allerede har foreslått et gebyr- og avgiftsregime som styrker nærskipsfarten. I budsjettet for 2016 foreslår vi en reduksjon i losberedskapsavgiften på 86 millioner kroner. Avgiftsreduksjonen innrettes slik at nærskipsfartens rammebetingelser styrkes. Dette kan legge til rette for at mer gods kan transporteres til sjøs. Jeg foretrekker å styrke næringslivet gjennom lavere skatte/avgiftsnivå, fremfor å opp-

rettholde et høyere skatte/avgiftsnivå for deretter å dele ut subsidier.

Samtidig jobber regjeringen med flere virkemidler hvor staten kan stimulere tiltak på ulike måter. Gjennom sammenslåing av Enova og Transnova har vi fått et langt mer effektivt og kapitalsterkt miljø som kan støtte energieffektive og miljøvennlige tiltak innen blant annet transportsektoren. Sammen med olje- og energiministeren jobber vi med Enova for å få en best mulig virkemiddelbruk også for skipsfarten.

Som en del av grunnlaget for neste nasjonale transportplan har transportetatene gjennomført prosjektet "Bred samfunnsanalyse av godstransport". Jeg fikk overlevert analysen i Drammen havn 4. september, og departementet arbeider nå med å gjennomgå resultatene.

Godsanalysen konkluderer blant annet med at all godstransport må bli sikrere, mer miljøvennlig og effektiv, uavhengig av hvordan godset fordeles mellom transportmidlene, for at vi skal nå nasjonale og globale mål på klima- og miljøområdet. Godsanalysen peker på at det norske godstransportsystemet i hovedsak har en transportmiddelfordeling som er riktig og funksjonell, samt at konkurranseflatene mellom transportmidlene er små. Analysen viser at 5 til 7 mill. tonn av dagens godstransport på om lag 270 mill. tonn på vei potensielt sett kan overføres til sjø eller jernbane, med bruk av sterke virkemidler. Med utgangspunkt i samfunnsøkonomisk lønnsomhet synes overføringspotensialet mer beskjedent, men endret transportmiddelfordeling kan ha stor betydning for enkelte vareeiere, logistikk-systemer, varegrupper og geografiske strekninger.

Det er viktig at vi har et langsiktig perspektiv. I arbeidet med Nasjonal transportplan 2018-2029 har transportetatene fått i oppdrag å utarbeide en godsstrategi, herunder å vurdere en midlertidig tilskuddsordning for godsoverføring rettet mot bedrifter som velger å benytte sjøtransport fremfor landtransport, som kan realisere aktuelle deler av potensialet for godsoverføring fra vei til sjø. Forholdet til statsstøtteregelverket ved en eventuell tilskuddsordning skal også vurderes.

Det må sikres at en eventuell ordning har en god effekt på transportmiddelfordelingen som står seg over tid, og at den vil bidra til å frigjøre kapasitet på veiene. Vi må også unngå at det opprettes en ordning som kommer i konflikt med statsstøtteregelverk, og derved skaper mer trøbbel enn nytte for aktører som blir det av ordningen.

En vurdering av en midlertidig incentivordning utelukker ikke at andre virkemidler vurderes opp imot

denne, som avgifter, eller at det pekes på strukturelle utfordringer, som terminalstruktur.

Jeg minner til slutt om at det i januar i år ble lansert en nasjonal havnestrategi som skal tilrettelegge for at havnene utvikles til effektive knutepunkt, slik at de

fremstår som attraktive for vareeiere og transportører. En tilskuddsordning for havnesamarbeid ble etablert i 2015 og denne er videreført i budsjettforslaget for 2016.

SPØRSMÅL NR. 78

Innlevert 16. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 23. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Bompenger er et tema som engasjerer folk. Det er et politikkområde som er preget av mange tall.

Vil statsråden ta initiativ til at Statens vegvesen skal utarbeide et samlet oppsett over norsk bompengepolitikk, historisk utvikling og status for bompenger i Norge ved å utgi en årlig publikasjon om "fakta om bompenger i Norge"?»

Svar:

I de årlige budsjettproposisjonene blir det gitt en egen omtale av bompenger som forutsettes stilt til disposi-

sjon kommende år sammenlignet med tidligere år. I st.prp 1 (2015-2016) finnes denne oversikten på side 69. Ved å lese statsbudsjettet vil man altså finne den informasjonen som her etterspørres. Videre utarbeider Statens vegvesen en årlig oversikt over bompengeselskapenes drift, basert på selskapenes regnskaper for det enkelte år. Oversikten omfatter bl.a. opplysninger om bompenginntekter, selskapenes drifts- og finansieringskostnader, lånegjeld og lånevilkår. Oversikten omfatter også flere sammenligninger med tidligere års resultater. Jeg kan derfor ikke se at det er behov for å utarbeide ytterligere oversikter.

SPØRSMÅL NR. 79

Innlevert 16. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 26. oktober 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Regjeringen vedtok i oktober 2014 å utrede ulike modeller for organisering og privatisering av Statskog SF sin skogsvirksomhet. I statsbudsjettet for 2016 varsles det at det skal foretas en marginal økning av arronderingssalget fra 600 000 dekar til 750 000 dekar.

Betyr det at alle andre planer om privatisering av Statskog SF sin virksomhet er lagt bort?»

Svar:

Regjeringens mål er å legge til rette for at vi i Norge kan få utnyttet skogressursene på en bedre måte slik at det kan skapes flere arbeidsplasser og mer verdier i distrikts- Norge. Dette var bakgrunnen for at regjeringen ba Statskog SF om å utrede ulike modeller for hvordan selskapet kan organiseres og hvilke grep som kan gjøres for å utnytte verdiene på en mer optimal måte.

Statskog SFs utredning ble levert til departementet i mars i år. Utredningen trekker opp ulike alternativer for nye selskapsetableringer og privatisering av skogsvirksomheten, og belyser hvordan allmennhetens til-

gang til jakt og vilkår for jakt, fisk, friluftsliv og andre brukerinteresser kan sikres ved en eventuell privatisering.

En av konklusjonene i utredningen er at det er grunnlag for å utvide arronderingssalget som ble igangsatt av den rødgrønne regjeringen, med ytterligere 150 000 dekar utover de 600 000 dekar som allerede er planlagt. Dette vil kunne gjennomføres under de samme forutsetninger som det pågående salget. Arronderingssalget har så langt bidratt til å styrke det lokale private eierskapet til skogressursene. De sis-

te oversiktene fra Statskog SF viser at det så langt er solgt 151 eiendommer som til sammen utgjør 281 000 dekar, fordelt på 73 kommuner i 16 fylker. 71 prosent av eiendommene er solgt til lokale kjøpere, mens 21 prosent er solgt til kommuner og til Miljødirektoratet.

Med utgangspunkt i Statskog SFs utredning har regjeringen kommet til at å videreføre og utvide arronderingssalget, der dette gir arronderingsmessig gevinst for foretaket, er den løsningen som best ivaretar målet om effektiv forvaltning av Statskog SFs skogeiendommer.

SPØRSMÅL NR. 80

Innlevert 16. oktober 2015 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 26. oktober 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil Norge støtte at bombingene av Leger uten grensers sykehus i Kunduz blir gransket av den uavhengige kommisjonen IHFFC, og vil Norge be USA og Afghanistan om å akseptere en uavhengig granskning?»

BEGRUNNELSE:

Leger uten grensers sykehus i Kunduz i Afghanistan ble 3. oktober utsatt for bombeangrep fra amerikanske fly. Sykehuset er det eneste i sitt slag i det nordøstlige Afghanistan, og gir gratis livreddende traumebehandling. USA har innrømmet at det var de som sto bak angrepet som drepte 12 pasienter, deriblant tre barn, og 10 ansatte ved sykehuset. Ifølge Leger uten grenser var sykehuset godt kjent for afghanske og amerikanske myndigheter og militære, og organisasjonen har også på det sterkeste tilbakevist at Taliban-krigere brukte sykehuset til å skyte på regjeringsstyrker.

USA har bedt om unnskyldning for angrepet, og tatt initiativ til en granskning i regi av Department of Defense. Leger uten grenser mener at en slik granskning i amerikanernes egen regi er utilstrekkelig. Det trengs en uavhengig granskning av det som utgjør et åpenbart brudd på internasjonal humanitær rett, hvor sykehus i konfliktsoner er beskyttet. Leger uten grenser har bedt om at en slik granskning skjer i regi av den uavhengige kommisjonen International Humanitarian Fact-Finding Commission. IHFFC har sitt grunnlag i første tilleggsprotokoll til Genèvekonvensjonene, og minst en av signaturstatene til denne protokollen må ta initiativ dersom kommisjonen skal sette i gang en granskning. 14. oktober ble det kjent at kommisjonen

vil bli iverksatt, forutsatt at USA og Afghanistan bestemmer seg for å samarbeide.

Svar:

Bombing av sykehus er uakseptabelt. Regjeringen ser meget alvorlig på at Leger uten Grensers sykehus ble truffet i et amerikansk luftangrep i Kunduz og at helsearbeidere og pasienter, inkludert barn, ble drept.

Dette er en tragisk hendelse, som ikke bare har rammet pasienter og helsearbeidere som befant seg i sykehuset, men som også innebærer at sivilbefolkningen i området mister et helsetilbud av stor betydning.

Det er svært viktig at det så fort som mulig blir full klarhet i hvordan dette kunne skje og hvordan sikre at det ikke kan skje i fremtiden. Jeg legger til grunn at alle ønsker full åpenhet om denne saken.

Ifølge internasjonal humanitærrett er det i første rekke statene selv som har ansvaret for å undersøke denne type hendelser, og eventuelt igangsette straffeforfølgning der det er mistanke om straffbare forhold. Dette sikrer at ansvaret ligger hos den staten som har tilgang til alle berørte personer i kommandokjeden, og all relevant informasjon.

USA har satt i gang en full etterforskning, og har gjort det klart at de vil holde personer som eventuelt har gjort seg skyldig i brudd på folkeretten ansvarlig. President Obama har personlig tatt kontakt med de berørte og beklaget. NATO og Afghanistan har også startet egne granskinger. UD har full tillit til at både president Obama og NATOs generalsekretær, Jens Stoltenberg, sikrer granskninger som gir all nødvendig informasjon.

Jeg ser frem til å få resultatene fra disse tre granskningene og har tillit til at disse til sammen vil gi et klart, tilstrekkelig og fullstendig svar på hvordan en

slik tragisk hendelse kunne skje. Det forventer det internasjonale samfunn, Norge inkludert.

SPØRSMÅL NR. 81

Innlevert 19. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 30. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kan statsråden gjøre greie for korleis ny turnusordning for legar fungerer, korleis fungerer ordninga for lokalsjukehus og rekrutteringssvake kommunar, korleis fungerer søknadsprosessen, er det ventelister for å få turnusplass og kor mange søkarar må eventuelt vente på plass og kor lenge?»

GRUNNGJEVING:

Viser til at Regjeringa i St. Meld 1 (2015-2016), statsbudsjettet for Helse- og omsorgsdepartementet, skriv at det blir tilsett omlag 475 legar i turnusstillingar kvar halvår. For fysioterapeutane står det at alle som søker, får plass, men det er uklart om dette også gjeld for legar.

Svar:

Den nye turnusordningen for leger fungerer etter hensikten. Det har vært god søkning til alle turnusstillingene, uavhengig av hvor i landet disse har vært lokalisert. Helseforetaket som fikk færrest søknader under søknadsrunden våren 2015 fikk 279 søknader. Alt tyder på at søknadsprosessen nå begynner å bli godt innarbeidet både hos arbeidsgivere og søkere, etter at ordningen ble gjort søknadsbasert. Fra og med tilsettingsrunden

våren 2015 gikk man også bort fra å utlyse i to omganger. Dette innebærer en mer komprimert søknadsprosess, noe som både arbeidsgivere og søkerne har etterlyst. Helsedirektoratet har også samarbeidet med Den norske legeforeningen om utviklingen av screeningspørsmål som arbeidsgiver kan bruke i tilsettingsprosessen.

Siden leger nå må søke på turnusstillingene på linje med andre stillinger i arbeidslivet, og man har gått bort fra tildeling gjennom loddtrekning, er det ikke lenger venteliste på turnusstillinger. Det er flere som søker på stillingene enn det er ledige stillinger. I søknadsrunden våren 2015 var det 938 søkere. 457 av disse ble tilsatt, mens 481 ikke fikk stilling. De som ikke får turnusstilling kan velge om de ønsker å søke igjen ved senere utlysninger, forsøke å fullføre turnustjenesten ved å søke på reststillinger og/eller eventuelt gjøre andre valg.

Avslutningsvis ønsker jeg å påpeke at Helse- og omsorgsdepartementet har hatt god dialog med berørte parter i forbindelse med endringene av turnusordningen. Helsedirektoratet har et følge-med-ansvar for ordningen, og har også hatt tett kontakt med berørte parter. Dette har vært et viktig bidrag for å sikre at den nye ordningen fungerer. Helsedirektoratet utarbeider også halvårlige statusevalueringer av tilsettingsrundene. Disse er offentlig tilgjengelig og gir god informasjon om hvordan ordningen fungerer.

SPØRSMÅL NR. 82**Innlevert 19. oktober 2015 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 27. oktober 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil Norge stemme imot følgende resolusjonsforslag i 1. komité i FNs generalforsamling: Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons, Taking forward multilateral nuclear disarmament negotiations, Humanitarian Pledge for the Prohibition and Elimination of Nuclear Weapons og Ethical Imperatives for a Nuclear-Weapons-Free World, og i tilfelle hvorfor?»

BEGRUNNELSE:

Norge var med å starte opp det humanitære initiativet vedrørende atomvåpen i 2012, og har hatt en ledende rolle i å vektlegge kunnskap om humanitære konsekvenser av atomvåpen internasjonalt.

Det humanitære initiativet representerer en unik mulighet til å få slutt på den fastlåste situasjonen i eksisterende nedrustningsregimer og få på plass et juridisk instrument som kan legge grunnlaget for reell atomvåpennedrustning. Siden Ikke-spredningsavtalen (NPT) feilet tidligere i år, har flere og flere stater tilsluttet seg det som omtales som det «humanitære løftet» om å jobbe for å forby og avskaffe atomvåpen. Under debatten i Stortinget 12. juni i år, og i flertallsmerknadene fra Stortinget under behandlingen av representantforslag om et globalt forbud mot kjernevåpen fremgår det tydelig at Norge skal ta en pådriverrolle i prosessen mot et forbud mot atomvåpen.

I FNs førstekomité under FNs 70. generalforsamling som pågår nå er det lagt frem fire resolusjoner som kan bidra til å bringe det humanitære initiativet fremover.

Blant disse er Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons, en resolusjon basert på fellesuttalelsen om humanitære konsekvenser av atomvåpen som Norge har støttet i flere omganger i FN og NPT siden 2012, og som sist fikk støtte av hele 159 land under NPTs tilsynskonferanse i vår. Norge står ikke som medforlagsstiller på denne resolusjonen, og det kan sås tvil om Norges engasjement for humanitær nedrustning.

Svar:

I tråd med Norges langvarige engasjement for nedrustning har vi også i år tegnet oss som medforlagsstiller til en resolusjon fremmet av Japan, som skisserer en realistisk og målrettet vei for total avskaffelse av kjernevåpen samtidig som den understreker ikke-spredningsregimets fundamentale betydning. Resolusjonen understreker også den humanitære dimensjonen, og den viser til Norges langvarige engasjement på verifi-

kasjon av nedrustning. Troverdige verifikasjonsordninger er helt grunnleggende for å sikre endelig eliminering av kjernevåpen.

Norge kan ikke stemme for den sørafrikanske resolusjonen «Ethical Imperatives for a Nuclear-Weapons-Free World». Resolusjonsutkastet slik det nå foreligger, legger vekt på at kjernevåpen underminerer sikkerhet, at modernisering av kjernevåpen står i motsats til nedrustningsforpliktelsene, og at all bruk av kjernevåpen strider mot folkeretten. Dette bryter med NATOs strategiske konsept fra 2010 som slår fast at NATO vil være en kjernefysisk allianse så lenge det finnes kjernevåpen, og konseptet beskriver kjernevåpen som et sentralt element i NATOs avskrekkingstrategi.

Norge kan heller ikke støtte det østerrikske forbudsinitiativet. Resolusjonen «Humanitarian Pledge for the Prohibition and Elimination of Nuclear Weapons» omhandler forbud mot kjernevåpen. Heller ikke denne resolusjonen vil være i tråd med våre allianseforpliktelser fordi en hensiktsmessig kombinasjon («an appropriate mix») av kjernefysisk og konvensjonell avskrekking forblir et kjerneelement i NATOs strategi. Denne politikken ble senest bekreftet i erklæringen fra toppmøtet i Wales i 2014. Norge ønsker å bygge videre på Oslo-konferansen om humanitære konsekvenser, og da med vekt på de elementene som kan samle statene. Det østerrikske initiativet er eksempel på at enkeltland har dreiet prosessen med humanitære konsekvenser over i et spor som bryter med premissene som lå til grunn for konklusjonene etter Oslo-konferansen. Det som i utgangspunktet var et inkluderende innspill for å bringe alle land, kjernevåpenmakter så vel som ikke-kjernevåpenstater, sammen til en konstruktiv dialog, bidrar nå til polarisering.

«Taking forward multilateral Nuclear Disarmament Negotiations» er et resolusjonsforslag fra Mexico som tar til orde for å opprette en arbeidsgruppe på kjernefysisk nedrustning. Iran har også fremmet en resolusjon om å opprette en slik arbeidsgruppe («Effective Measures on Nuclear Disarmament»). Det pågår nå forhandlinger om disse i New York, og norsk holdning vil avhenge av resultatet av forhandlingene. Det er viktig å unngå at gruppen utvikler seg til et parallelt spor utenfor NPT. En åpen arbeidsgruppe vil kunne være nyttig dersom den får riktig innretning og mandat.

Når det gjelder «Humanitarian Consequences of Nuclear Weapons», forsøkte Norge tidlig å gå i dialog med Østerrike med sikte på å justere teksten i den andre østerrikske resolusjonen, uten å lykkes. I resolusjonen er de mest kontroversielle enkeltformuleringene fra det

tidligere fellesinnlegget hentet ut og plassert i operative paragrafer. Derfor fremstår ikke resolusjonen like balansert som fellesinnlegget, og tonen er også noe

skjerpet. Det gjelder særlig omtalen av kjernevåpenstatenes rolle og ansvar.

Det vises for øvrig til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 54 (2015-2016).

SPØRSMÅL NR. 83

Innlevert 19. oktober 2015 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 27. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Har regjeringen besluttet om Norge på frivillig basis vil delta i EUs relokalisering av 160 000 flyktninger og i tilfelle med hvor mange?»

BEGRUNNELSE:

EU har vedtatt å relokalisere 40 000 + 120 000 flyktninger, bl.a. fra Helles og Italia til øvrige EU-land. Både statsministeren og justisministeren er sitert på uttalelser i media som må forstås slik at regjeringen

mener Norge skal være med på denne dugnaden for å avlaste de mest belastede landene på frivillig basis.

Svar:

Som representanten Hansen viser til, har regjeringen signalisert at den har som intensjon å bidra til engangsrelokaliseringen vedtatt av EUs justis- og innenriksråd. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med oppfølgingen av dette ved fremleggelsen av tilleggsnummer til st. prp 1.

SPØRSMÅL NR. 84

Innlevert 20. oktober 2015 av stortingsrepresentant Siri Engesæth

Besvart 29. oktober 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Norske aktører er ledende i å presse frem skipsfart i Arktis. Polarkoden er internasjonalt bindende regler for skip som opererer i polare farvann. Disse ble vedtatt av IMO, FNs maritime organisasjon, i november 2014, og vil tre i kraft i 2016.

Kan statsråden belyse hvordan regjeringen vil håndheve regelverket i Arktis, og er det satt i verk tiltak for å få til samarbeid med andre flaggstater for å overholde reglene?»

BEGRUNNELSE:

Norske aktører er ledende i å presse frem skipsfart i Arktis. Skipene ledsages av isbrytere. Russlands pre-

sident Putin har i Arktisk råd sagt at nordøstpassasjen er en av de aller største økonomiske mulighetene for Russland.

Vi er ikke i tvil om at klimaeffekten er reell. Vi må kutte CO₂. Vi må også unngå direkte smelting. Sotlegging av Arktis medfører raskere smelting av isen og isbryting medfører en råk som tiltrekker seg varme. Råka er en ting, i tillegg kommer sotutslippene som er enorme. Disse kommer i tillegg til all sot som langttransporteres og som lander i de arktiske strøk. Alle har gått barbert på asfalt. Lys asfalt kan være kjølig selv på en stekende dag. Svart asfalt brenner beina.

Noen norske aktører har tatt til ordet for at Norge ikke må motarbeide trafikken. Det er ikke motarbeiding å bremse når skaden virkelig kan såre det sårbare miljøet - ikke bare ved lokale utslipp og hendelser,

men regionalt og globalt ved ikkeopprettbar forsering av issmelting. Det vil bli skipstransport, men vi må gjøre det vi kan for å utsette tidspunktet for når isen endelig er smeltet.

Polarkoden er viktig for Norge som kyst- og flaggstat. Det er også viktig for kloden. Det er vurdert i Norges interesse at polarkoden etableres med klare sikkerhets- og miljøkrav som kommer i tillegg til andre konvensjonskrav. Koden skal sikre at skipenes design, utstyr og operasjon er egnet for seilas i polare farvann og at miljøhensyn adresseres på en riktig måte, men det stilles spørsmål både fra sjøfartsorganisasjonene, sjøoffiserene og andre forbund, miljø- og sikkerhetsorganisasjonene om dette er nok og om det vil kunne håndheves. Det er mye usikkerhet knyttet til om de ulike flaggstatene har kompetanse til å sjekke at rederiene håndhever regelverket, og om kravene vil følges opp globalt.

Når isen har smeltet og reglene er klare kan næringsvirksomhet basert på nordøstpassasjen ta seg opp. Men inntil da må vi holde hodet, og Arktis, kaldt og slutte å forsere klimaødeleggende trafikk.

Svar:

Det bemerkes at spørsmålet er overført fra Utenriksministeren til Næringsministeren som rett adressat for spørsmålet.

Regjeringen er opptatt av å legge til rette for en bærekraftig utvikling av nordområdene, ved å balansere aktivitet i nord med miljøhensyn. Norge har råderett over store havområder og har en nøkkelposisjon i Arktis. Vi har derfor et særskilt ansvar som både flagg- og kyststat.

Frem til nå har det ikke eksistert regler som er særskilt tilpasset de spesielle forhold som råder i polare

farvann. Norge har derfor vært pådriver for å få på plass særskilte globale kjøreregler for skipsfart i polare farvann. Polarkoden trer i kraft 1. januar 2017 og er en global milepæl i arbeidet for å sikre en bærekraftig skipsfart i polare farvann.

Det arbeides nasjonalt og internasjonalt for å sikre en effektiv implementering av polarkoden.

Polarkoden skal nå gjennomføres i norsk rett. Sjøfartsdirektoratet har igangsatt arbeidet, og et utkast til endring av forskrifter vil bli sendt på høring første halvår 2016, slik at forskriftsendringene kan fastsettes i god tid før polarkodens ikrafttredelse.

For Norge som flaggstat vil håndhevelsen blant annet skje gjennom behandling av sertifikatsøknader der Sjøfartsdirektoratet, eller et av våre anerkjente klasseselskaper, kontrollerer at krav til design, utstyr og prosedyrer er oppfylt, både på miljøsidene og sikkerhetssiden. Skipene vil også etter sertifisering være gjenstand for besiktelser. Sjøfartsdirektoratets inspektører utfører også uanmeldte tilsyn på norskflaggede skip for å kontrollere gyldighet av sertifikater og skipets tilstand utenom planlagte besiktelser.

For å sikre at fremmede skip tilfredsstiller eksisterende krav har havnestaten rett til å foreta havnestatskontroller. Sjøfartsdirektoratet er ansvarlig for gjennomføring av slike kontroller i norske havner. For å sikre en så harmonisert håndhevelse av regelverket som mulig har Norge initiert arbeid i det regionale havnestatsforum Paris MoU med å utarbeide felles retningslinjer for havnestatskontroll av skip som omfattes av Polarkoden.

For å sikre en harmonisert fortolkning av internasjonalt regelverk har Sjøfartsdirektoratet utstrakt kontakt med andre lands maritime administrasjoner. Dersom det oppdages behov for klargjøring av polarkoden vil Norge arbeide for å på plass en internasjonal fortolkning gjennom FNs sjøfartsorganisasjon IMO.

SPØRSMÅL NR. 85

Innlevert 20. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 30. oktober 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Arbeidsledige som går på dagpenger kan oppleve å tape inntekt dersom de takker ja til å jobbe, men uten å være sikret verken fremtidig arbeid eller nok lønn til å dekke sine utgifter. Takker man nei til arbeid, står man i fare for å miste dagpengene. Statsråden sa

i Trønder-Avisa 1. september at han ville gjøre om på regelverket.

Hva vil statsråden gjøre, og når kommer forslaget til Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en arbeidsgiver om en person som er arbeidssøkende og har fått en liten stilling som tilkallingshjelp mens hun søker etter andre jobber. Hun ønsker å jobbe alle timene hun kan få og er skikkelig motivert for å jobbe. Hun har fått innvilget søknaden om dagpenger, og i tilsagnsbrevet kommer det fram at hun får utbetalt 2945,00 pr. uke. NAV har beregnet fastsatt vanlig arbeidstid til 9 timer pr uke. I regelverket står det at dersom man jobber mer enn 50 % av gjennomsnittlig arbeidstid i løpet av meldeperioden (14 dager), så mister man dagpengene.

Regnestykket blir da slik: Dersom hun ikke jobber, får hun netto utbetalt 5890 kr pr. 14. dager. Dersom hun jobber for eksempel 10 timer på 14 dager, så får hun netto utbetalt 1073 kr. Regjeringen er opptatt av at det skal lønne seg å jobbe, men her blir deltagelse i arbeidslivet et økonomisk tapsprosjekt ved at hun får utbetalt 4817 kr mindre ved å jobbe 10 timer på 14 dager. Det er positivt at statsråden ønsker å rydde opp i regelverket.

Svar:

For å ha rett til dagpenger er det blant annet et vilkår om tap av arbeidstid med minst 50 prosent i forhold til arbeidstiden den arbeidsledige hadde forut for ledigheten ("vanlig arbeidstid"), se folketrygdloven § 4-3. For å ha rett til graderte (avkortede) dagpenger er vilkåret at arbeidstiden er redusert med minst 50 prosent i løpet av en meldeperiode på 14 dager, jf. folketrygdloven § 4-13. Dersom en dagpengemottaker arbeider mer enn 50 prosent av sin vanlige arbeidstid i en meldeperiode, faller dagpengene helt bort i den perioden. Det er den prosentandelen faktisk arbeidete timer utgjør av vedkommendes vanlige arbeidstid som er utslagsgivende; ikke vedkommendes stillingsbrøk. Når det graderes på grunnlag av tid i arbeid og ikke inntekt, har det sam-

menheng med det grunnleggende kravet om å være reell arbeidssøker, dvs. om å være aktiv arbeidssøker og fullt ut disponibel for ethvert arbeid, som følger av folketrygdloven § 4-5. Det har derfor ikke betydning om arbeidet er lønnet eller ikke, eller hvor høy lønnen er.

Dagpengene beregnes på grunnlag av tidligere inntekt, begrenset oppad til seks ganger folketrygdens grunnbeløp, og utgjør 2,4 promille av grunnlaget per dag, dvs. om lag 62,4 prosent av tidligere årsinntekt. Har tidligere inntekt vært høy, gjenspeiles det i dagsatsen for dagpengene. I de fleste tilfeller vil inntekt fra arbeid være høyere enn dagpengene, men ikke alltid. En dagpengemottaker som tar arbeid som er vesentlig lavere lønnet enn tidligere arbeid, kan dermed oppleve å tape på å arbeide fremfor å motta dagpenger, fordi lønnsinntekten per dag er lavere enn dagpengene per dag.

Samtidig er det også slik at dagpengemottakere for å regnes som reelle arbeidssøkere, er forpliktet til å ta ethvert arbeid som er lønnet etter tariff, på heltid eller deltid, og kan ilegges sanksjoner i form av midlertidig stans av dagpengene om man uten rimelig grunn takker nei til arbeid (tidsbegrenset bortfall).

For de fleste vil det som regel lønne seg å arbeide fremfor å motta trygd, og erfaringsmessig er det også lettere å få nytt arbeid når man jobber litt, enn om man har lengre perioder uten noe arbeid. Samtidig ser jeg at de gjeldende avkortingsreglene i noen tilfeller ikke gir tilstrekkelige insentiver til å arbeide. Som jeg tidligere har sagt, gir dette grunnlag for å vurdere alternative avkortningsregler i dagpengeordningen, eventuelt å gjøre justeringer innenfor gjeldende avkortningsregler. I den varslede meldingen til Stortinget som skal fremmes våren 2016, vil det i gjennomgangen av inntektssikringsordningene bli lagt vekt på hvordan utformingen av ordningene bidrar til at det skal lønne seg å jobbe.

SPØRSMÅL NR. 86

Innlevert 21. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 27. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Digitalisering av straffesakskjeden kan være svært ressursbesparende både for politi og domstoler ved gjennomføring av hovedforhandlinger. Løsninger har blitt utredet, og det er et sterkt ønske fra både påtale-

myndigheten og domstolene om at det kan iverksettes raskt. I enkelte politidistrikt har man kommet langt, men det viser seg at domstolene ikke har tilstrekkelig utstyr.

Når har statsråden ambisjon om at dette kan iverksettes?»

Svar:

Det gjøres mye viktig arbeid innenfor IKT-utvikling og digitalisering i domstolene i dag. Dersom regjeringens forslag for statsbudsjettet 2016 vedtas vil domstolene totalt ha fått en bevilgning på 110 mill. kroner siden 2014 til utviklingen av nye saksbehandlingsløsninger og digitale samhandlingsløsninger.

IKT-utviklingen som foregår i domstolene i dag er et viktig ledd i moderniseringen av domstolene og den erfaring man nå er i ferd med å samle er avgjørende for at domstolene skal kunne bli fulldigitale i nær fremtid. Det er flere prøveprosjekter for å forsøke å finne gode og effektive digitale arbeidsmåter i domstolene. Dette

gjelder i så vel straffesaker som sivile saker, for både dommere og rettens kontakt med andre aktører. Større straffesaker med omfattende bevismateriale, gjennomføres allerede i stor grad digitalt, blant annet Acta-saken er et eksempel på dette.

Regjeringen vil ta stilling til ytterligere satsinger knyttet til moderniseringen og digitaliseringen av domstolene når statsbudsjettet for 2017 skal behandles.

For øvrig er det Domstoladministrasjonen som foretar de nødvendige prioriteringer innenfor domstolene når annet ikke fastsettes gjennom Stortingets budsjettbehandling. Justis- og beredskapsdepartementet har ingen alminnelig instruksjonsmyndighet over domstolene i administrative spørsmål og kan derfor ikke styre hvordan domstolenes ressurser skal brukes. Regjeringen har tillit til at Domstoladministrasjonen prioriterer domstolenes ressurser på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 87

Innlevert 21. oktober 2015 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 28. oktober 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvilke virkemidler bruker myndighetene i dag for å bekjempe hets og trakassering mot kvinner som deltar i offentlige debatter, og hvilke ytterligere virkemidler vil statsråden vurdere for å redusere dette alvorlige problemet?»

BEGRUNNELSE:

Ytringsfrihet er en bærebjelke i et liberalt, demokratisk samfunn. Det er avgjørende for en åpen og opplyst debatt om viktige samfunnsspørsmål at alle har mulighet til å delta med sin innsikt og sine synspunkter på aktuelle spørsmål, uten frykt for represalier og sanksjoner. Det dreier seg ikke bare om at staten ikke skal legge begrensninger på hvilke ytringer som er lovlige og hvem som lovlig kan ytre seg. Like viktig er det at samfunnet skal sørge for at folk er i stand til å benytte seg av ytringsfriheten på en konstruktiv måte, gjennom utdanning, offentlig tilgjengelig informasjon, mediemangfold og mye annet, slik også grunnloven slår fast.

Det er flere grupper som av ulike årsaker kan føle at deres ytringsfrihet er begrenset. Det kan for eksempel dreie seg om sosial kontroll i religiøse grupperinger, press fra arbeidsgivere eller frykt for negative reaksjoner fra omverdenen. Blant de mest alvorlige begrensningene på ytringsfriheten i Norge i dag, er den sji-

kanen og trakasseringen mange kvinner som ytrer seg offentlig, spesielt om kontroversielle temaer, risikerer å bli utsatt for. Det kan dreie seg om anonyme eposter med grovt sjikanerende innhold, regelrette trusler på sosiale medier eller uønskede seksuelle tilnærminger, for å nevne noen eksempler.

Mange kvinner har sterke og tydelige stemmer i offentligheten, og gir regelmessig viktige bidrag til mange debatter. Flere av disse deltar også i debatten om dette konkrete problemet. Uttalelser som «dette må man dessverre forvente om man som kvinne skal stå frem i offentligheten» går igjen.

Flere medier har bidratt til å sette søkelys på problemet, gjennom dokumentarer og reportasjer som både viser omfanget og alvorligheten av hetsen mange kvinner utsettes for. Det er også godt kjent at mange redaksjoner som arbeider med debattstoff har problemer med å innhente kvinnelige stemmer. Det er rimelig å anta at risikoen for å bli utsatt for hets og sjikane er en del av årsaken til dette.

Slik trakassering er alvorlig, både rent personlig for de som blir utsatt for den, men også fordi samfunnet går glipp av viktige perspektiver og viktig kunnskap når kvinner velger å takke nei til å delta i ordskiftet.

Svar:

Jeg er enig med representanten Nybø om at ytringsfriheten er en bærebjelke i et liberalt demokratisk samfunn. Ytringsfriheten står sterkt i Norge og vi skal fortsatt verne om den. I et samfunn som er basert på demokratiske verdier og universelle menneskerettigheter, skal det ikke spres eller oppfordres til hets og trakassering i Norge. Hets og trakassering mot personer som deltar i den offentlige debatten mener jeg er å anse som hatefulle ytringer. Dette er ytringer som begrenser den enkeltes muligheter til å delta i den offentlige debatten og som dermed begrenser det offentlige ordskiftet. Hatefulle ytringer skader ikke bare de som rammes, enten det er enkeltpersoner eller grupper av personer, men også samfunnet forøvrig.

Norsk lov forbyr enkelte former for alvorlige hatefulle ytringer. Diskriminerende eller hatefulle ytringer rammes av straffeloven § 185. I tillegg heter det etter straffeloven § 77 at det «ved avgjørelsen av om andre særdeles skjerpene omstendigheter foreligger, skal det legges særlig vekt på om overtredelsen er begått mot en forsvarsløs person, om den er motivert av fornærmedes hudfarge, nasjonale eller etniske opprinnelse, religion, livssyn, homofile orientering eller nedsatte funksjonsevne, om den er skjedd uprovosert, om den er begått av flere i fellesskap og om den har karakter av mishandling».

Politiets straffesakssystem er nå utstyrt med en registreringsfunksjon som gjør det mulig å skille ut saker der motivet for handlingen vurderes å være hatrelatert. Hatkriminalitet er fulgt opp i Riksadvokatens mål og prioriteringsskriv for straffesaksbehandlingen i 2015. Oslo politidistrikt har fra 1. september 2014 utvidet kapasiteten i en ungdomsetterforskningsgruppe som er etablert ved Manglerud politistasjon. Gruppen skal etterforske alle hatkriminalitetssaker i Oslo politidistrikt, og bygge opp spesialisert kunnskap og kompetanse på slik kriminalitet. Jeg vil i denne sammenheng også vise til at det etter diskrimineringslovgivningen er forbudt å trakassere på grunn av kjønn, etnisitet, religion, livssyn, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Trakassering er definert som handlinger, unnlatelser eller ytringer som virker eller har til formål å virke krenkende, skremmende, fiendtlig, nedverdiggende eller ydmykende. Likestillingsloven § 8 forbyr i tillegg seksuell trakassering.

Et sterkt og godt håndhevingsapparat er viktig for en god og effektiv håndheving av loven. Mitt departement har igangsatt en utredning av dagens håndhevingsapparat. Utredningen tar sikte på å skille lovhåndheverrollen og pådriverrollen. Det er også et siktemål med utredningen å styrke lovhåndhevingen.

Regjeringen er bekymret for omfanget av hatefulle ytringer på grunn av kjønn, etnisitet, religion eller livssyn, nedsatt funksjonsevne eller seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.

Arbeidet mot hatefulle ytringer er derfor satt høyt på dagsorden og jeg har ansvar for å koordinere dette arbeidet. Vi har oppnevnt et statssekretærutvalg som blant annet skal følge opp forslagene som fremkom på regjeringens rundebordskonferanse om hatefulle ytringer i 2014. Blant de omforente tiltakene kan nevnes behovet for mer kunnskap og forskning, arbeidet i samfunnsinstitusjoner som barnehage og skole, innsats lokalt i samarbeid med frivilligheten og enkeltindivider og holdningsskapende arbeid.

Jeg vil også nevne at en del tiltak for å bekjempe hatefulle ytringer allerede er iverksatt.

I 2014 og 2015 har Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet bidratt med midler til den nasjonale Stopp hatprat-kampanjen som er tilknyttet Europarådets kampanje Young people combatting hate speech online. Midlene benyttes til sosiale møteplasser og informasjonsarbeid som skal støtte ungdom og grupper som i større grad enn andre utsettes for trakassering og diskriminering på internett.

Arbeidet mot hatefulle ytringer må også ses i sammenheng med arbeidet med å forebygge voldelig ekstremisme. I Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, er det flere tiltak som retter seg mot hatefulle ytringer som: Tiltak 24 – styrke politiets tilstedeværelse på internett, tiltak 25 – forebygge diskriminering, trakassering og hatefulle ytringer på internett, tiltak 26 – forebygging av hatretorikk, tiltak 27 – øke kunnskapen om hvordan motvirke uønskede opplevelser på internett og tiltak 28 – styrke arbeidet mot hatefulle ytringer og radikaliserings på internett.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gitt midler til informasjonstiltak mot antisemittisme. Ett av tiltakene i planen er oppnevning av Jødiske veivisere, som skal drive informasjonsarbeid rettet mot ungdom for å motarbeide negative holdninger og ytringer og forbedre deres kunnskap om og forståelse av det å være jøde. Konseptet jødiske veivisere er inspirert av samiske veivisere. I tillegg er regjeringen i gang med et arbeid med handlingsplan mot antisemittisme.

Politihøgskolens studietilbud Kulturforståelse og mangfold skal styrke studentenes kompetanse om blant annet hatrelatert kriminalitet. Temaet står også sentralt i Politihøgskolens grunnutdanning i forebyggende polititjeneste. Videre er politiets straffesakssystem utstyrt med en registreringsfunksjon som gjør det mulig å skille ut saker der motivet for handlingen vurderes å være hatrelatert.

Til tross for mange gode tiltak trenger vi mer kunnskap om hatefulle ytringer, om hvem som rammes på hvilken måte, hvem som fremsetter slike ytringer og hvordan vi kan forebygge hatefulle ytringer. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet har derfor i høst fått i oppdrag å foreta en systematisk gjennomgang av eksisterende tiltak, kunnskap og forskning på feltet. Deres rapport vil foreligge 1. juni 2016, og vil danne grunnlag for videre arbeid på feltet. I statsbudsjettet

for 2016 har regjeringen også foreslått å styrke arbeidet med kunnskapsgrunnlaget ytterligere.

Gjennom pågående tiltak og forslag til videre innsats mener jeg at regjeringen nå er godt i gang med

å bidra inn i arbeidet for å bekjempe hatefulle ytringer. Dette er et arbeid som ikke kan løses av offentlige myndigheter alene, men vi har alle et felles ansvar for å skape et godt og trygt samfunn.

SPØRSMÅL NR. 88

Innlevert 21. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 27. oktober 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Vil statsråden ta initiativ til en endring av kommunelova for å presisere at kommunerådet i parlamentarisk styrte kommuner skal benevnes som "kommuneråd" eller "byråd" og at fylkesrådet i parlamentarisk styrte fylkeskommuner skal benevnes som "fylkesråd"?»

BEGRUNNELSE:

For å gjøre det enklest mulig for innbyggerne å forstå og kunne engasjere seg i politiske prosesser er det viktig med en mest mulig presis og konsekvent navnetting av de kommunale organer. Kommunestyre, fylkesting, byråd og fylkesråd er eksempler på slike innarbeidede navn på kommunale og fylkeskommunale organer.

I Oslo har det nye flertallet ønsket å endre navn på byrådet til "byregjering". Regjering brukes om den øverste utøvende myndighet i et land. Det finnes ingen tradisjon i Norge for å bruke begrepet om de kommunale organer. Dette er egnet til å skape et inntrykk av at det er et kommunalt organ som har makt og myndighet utover det som tradisjonelt ligger til kommunale styringsorganer. Det er uheldig.

Siden endring av begrepet ikke har noe materielt innhold må det være et uttrykk for forfengelighet. Behovet for dette må veies opp mot den uklarhet som denne språklige nyvinningen skaper.

Dette kan løses ved å foreslå et nytt punkt i kommunelova § 18 punkt 2 som slår fast at kommunerådet skal benevnes kommuneråd eller byråd og fylkesrådet skal benevnes fylkesråd.

Svar:

Sommeren 2013 ble det nedsatt et utvalg (kommunelovutvalget) som jobber med en fullstendig og helhetlig gjennomgang av kommuneloven. En del av mandatet er å gjennomgå den parlamentariske modellen som styringsmodell for kommunene og fylkeskommunene.

Etter planen skal utvalget overlevere sin utredning til meg før påske neste år. Utvalgets utredning vil deretter bli sendt på høring. Jeg mener at det er mest hensiktsmessig å avvente utvalgets forslag, og ikke iverksette et eget lovprosjekt om begrepsbruken i parlamentariske styrte kommuner og fylkeskommuner.

SPØRSMÅL NR. 89**Innlevert 21. oktober 2015 av stortingsrepresentant Marit Nybakk****Besvart 28. oktober 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva er regjeringens begrunnelse for at Norge som eneste nordiske land, kutter støtten til Den Nordiske Folkehøgskolen i Genève?»

BEGRUNNELSE:

Den Nordiske Folkehøgskolen i Genève har eksistert siden 1931 med deltakere fra de ulike arbeidstakerorganisasjonene i de nordiske land. Skolens formål og virksomhet er knyttet til ILO og benyttes av hele fagbevegelsen (LO, YS og UNio). Skolen bidrar dessuten til å styrke det nordiske samarbeidet.

Svar:

Den nordiske folkehøgskolen i Genève mottok tilskudd over kap. 253 post 72 Tilskudd til nordiske folkehøgskoler til og med 2014.

Folkehøgskolen i Genève er etablert av fagbevegelsen i Norden, og tilbyr kurs primært rettet mot tillitsvalgte. Genève-skolen er ikke en godkjent folkehøgskole etter folkehøgskoleloven. I statsbudsjettet for 2015 foreslo regjeringen å avvike bevilgningen til Genève-skolen. Stortinget ga sin tilslutning til dette.

SPØRSMÅL NR. 90**Innlevert 21. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karianne O. Tung****Besvart 30. oktober 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Kan arbeids- og sosialministeren garantere at foreldre med ME-syke barn etter endringene i pleiepengeordningen får innvilget rett på pleiepenger, og når kan foreldre av alvorlig syke ME-barn som Birgitte regne med at endringer i NAVs ordning med pleiepenger også inkluderer dem?» Begrunnelse:

Mange foreldre med ME-syke barn opplever å få avslag på pleiepenger fra NAV.

Mange av disse har likedan historiefortelling som Birgitte fra Trondheim. Hun har ikke vært på skolen på 5 år og har det siste 1,5 år vært sengeliggende. Hun trenger bistand til alle gjøremål og tilsyn i 24 timer. Pr. dags dato er det ingen medisiner som kan hjelpe.

Hennes mor søkte 01.11.2014 om pleiepenger, men fikk avslag i mars 2015 med begrunnelse i folketrygdlovens § 9-10 og 9-11. Nav finner ikke tilstanden livstruende, eller av alvorlig nok karakter slik at § 9-11 kan anvendes.

Alvorlighetskravet er meget strengt og ME er en diagnose som normalt ikke omfattes av bestemmelsen.

Dette til tross for at barnet på grunn av sykdommen har behov for svært tett oppfølging, hjelp og tilrettelegging av både foreldre og hjelpeapparat.

Jeg vil gi statsråden ros for å ha signalisert, og også sendt på høring, forslag til endringer i ordningen om pleiepenger.

Svar:

Jeg har nylig sendt på høring forslag til ny pleiepengeordning i forbindelse med syke barn. I forslaget lempet regjeringen på dagens strenge krav til livstruende eller svært alvorlig sykdom for rett til pleiepenger etter folketrygdloven § 9-11. Vi foreslår at det skal være tilstrekkelig at barnet er sykt, det vil si at sykdommen i seg selv ikke må være livstruende eller svært alvorlig, men at det må være behov for kontinuerlig tilsyn og pleie for rett til pleiepenger.

Stortingsrepresentanten spør som jeg kan garantere at foreldre til ME-syke barn vil få pleiepenger etter ny modell. Det kan jeg selvsagt ikke. Det skyldes at det ikke bare er vilkår knyttet til barnets sykdom og behovet for kontinuerlig tilsyn og pleie som må være oppfylt for rett til pleiepenger, men også vilkår knyttet til foreldre. Dette dreier seg om medlemskap i trygden, forutgående yrkesaktivitet og arbeidsinntekt osv. Her viderefører vi gjeldende rett. Men selv om jeg ikke kan gi noen garantier, vil forslaget til ny pleiepengeordning

føre til at flere barn med alvorlige sykdommer vil fylle kriteriene for rett til pleiepenger enn med dagens ordning.

Forslag til ny pleiepengeordning har høringsfrist 15. desember 2015, og Regjeringen tar deretter sikte

på å fremme en lovproposisjon til Stortinget så raskt som mulig. Det er derfor på nåværende tidspunkt ikke mulig å si noe om når ny ordning kan tre i kraft.

SPØRSMÅL NR. 91

Innlevert 21. oktober 2015 av stortingsrepresentant Tone Merete Sønsterud

Besvart 28. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Jeg har merket meg at statsråden og andre representanter fra regjeringspartiene begrunner manglende jernbaneinvesteringer med at det ikke finnes ferdige planlagte prosjekter å investere i.

Hva er status for planlegging av forbedringer på Kongsvingerbanen, og er det aktuelt for statsråden å framskynde arbeidet med krysningsspor ved å øke investeringsmidlene?»

Svar:

Siden stortingsvalget i 2013 er jernbaneverkets budsjett økt med ca. 50 %, tilsvarende rundt 6 mrd. kr. Dette gir en samlet bevilgning for årene 2014–2016 som er 2,3 mrd. kr over 3 år med gjennomsnittlig årlig planramme for første fireårsperiode av Stoltenberg II sin Nasjonal transportplan 2014–2023. Med regjeringens budsjettforslag for 2016 ligger vi med andre ord godt foran skjema når det gjelder investeringer i jernbane.

Jeg er uenig i en beskrivelse om at er «manglende jernbaneinvesteringer» i statsbudsjettet. Det er satt av mer enn 9,6 mrd. kr til jernbaneinvesteringer i 2016. Men det er et faktum at dette nivået er noe lavere for 2016 enn i 2015. Dette skyldes primært at investeringsbehovene på de store pågående jernbaneprosjektene var ekstraordinært høye i 2014 og i 2015, mens de er nå er noe lavere i 2016 – bl.a. som følge av at to store prosjekter på Dovrebanen (Langset-Kleverud) og Vestfoldbanen (Holm-Holmestrand-Nykirke) ferdigstilles i hhv. 2015 og 2016.

Alle igangsatte store jernbaneprosjekter får bevilgning til optimal videreføring i 2016. Samtidig er planstatus slik for de neste store planlagte prosjektene at de ikke klarer fremskyndes til oppstart 2016. Vi bruker derfor 2016 til en ytterligere kraftig vekst i planlegging av nye prosjekt. Det settes av 1 144 mill. kr til planlegging og grunnerverv for nye investeringsprosjekter,

som bl.a. inkluderer flere tiltak på Kongsvingerbanen, rettet mot å bedre transportforholdene for både passasjerer og gods, jf. Prop. 1 S (2015–2016). Til sammenligning var bevilgning i 2012 (tredje år i forrige NTP periode, altså sammenlignbart år med tanke på forberedelse av prosjekter til påfølgende NTP periode) på 47 mill. kr.

Vi fortsetter også veksten i satsingen på vedlikehold og fornyelse av eksisterende jernbane. Vedlikeholdsetterslepet kuttes dermed for andre år på rad, etter veldig mange år med økende forfall. Det foreslås i budsjettet å bevilge over 4,8 mrd. kr til vedlikehold av jernbaneinfrastrukturen, dette er en økning på vel 30 pst. fra saldert budsjett 2015. Jernbaneverkets vedlikeholdsbudsjett for 2016 inkluderer 544 mill. kr til ERTMS-prosjektet (innføring av en helt ny generasjon signal- og sikringsanlegg).

Jernbaneverket planlegger flere stasjonstiltak på Kongsvingerbanen for å legge til rette for flere tog og lengre togsett. Tiltakene, som omfatter flere og lengre plattformer samt nye kulverter, legger til rette for mer stabil trafikkavvikling og bedre tilgjengelighet på stasjonene. I første omgang gjennomføres det planlegging av stasjonene på Sørumsand, Skarnes og Rånåsfoss/Auli:

- På Sørumsand stasjon starter arbeidet med byggeplan i 2016, med sikte på byggestart i 2018. Anslått prosjektkostnad er 170–180 mill. kr.
- På Skarnes stasjon gjennomføres arbeidet med detaljplan i 2016, med sikte på byggestart i løpet av perioden 2018–2023.
- På Rånåsfoss/Auli pågår det en konsekvensutredning (KU) for å fastlegge framtidig plassering av stasjon. Det planlegges å gjennomføre arbeidet med reguleringsplan i 2016, med sikte på gjennomføring i perioden 2018–2023.

For å bedre forholdene for godstransporten foreslår regjeringen bl.a. å sette av 5 mill. kr til å ferdigstille tømmerterminalene på Norsenga og Koppang i 2016. Tømmerterminalen på Norsenga ble tatt i bruk i 2012, og prosjektet ferdigstilles i 2016. Anslått sluttkostnad er 35 mill. kr.

Jernbaneverket opplyser at det ikke behov for økte bevilgninger til kap. 1350, post 30 Investeringer i linjen i 2016 til bygging av nye kryssingsspor, da planstatus tilsier at det er lite sannsynlig at det er mulig å starte bygging av nye kryssingsspor på Kongsvingerbanen i 2016. Jernbaneverket arbeider for tiden med en analyse for å utfinne hvilke ytterligere tiltak som

gir størst effekt på kjøretid og kapasitet på Kongsvingerbanen, herunder kryssingsspor og andre tiltak. Analysen er planlagt fullført i løpet av året, og på denne bakgrunnen kan det iverksettes tiltak som bidrar til å få mest mulig kapasitet ut av enkeltsporet på Kongsvingerbanen.

Jernbaneverket holder også på med å revidere strategien for gods på jernbane, og dette arbeidet kan få konsekvenser for Kongsvingerbanen. Dette arbeidet planlegges også fullført i løpet av året, og vil være del av grunnlaget for etatenes forslag til Nasjonal transportplan 2018-2029.

SPØRSMÅL NR. 92

Innlevert 21. oktober 2015 av stortingsrepresentant Norunn Tveiten Benestad

Besvart 29. oktober 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Mechatronics Innovation Lab (MIL) er et resultat av et sterkt samarbeid mellom Universitetet i Agder og næringsklyngene på Sørlandet, med NODE- klyngen i spissen. I årets statsbudsjett styrkes virkemiddelapparatet, deriblant Miljøteknologifondet. Samtidig hevdes det at det ikke finnes ordninger i det etablerte virkemiddelapparatet som er egnet for denne type satsing som MIL er.

Kan statsråden avklare om det finnes egnede ordninger for MIL, og hvilke ordninger dette i så fall er?»

BEGRUNNELSE:

MIL er et sentralt element i Global Center of Expertise Norwegian Offshore and Drilling Engineering og SFI Offshore Mechatronics. Laben vil ha stor betydning både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. MIL er et av de viktigste omstillingsverktøyene for den verdensledende oljeleverandørindustrien, og vil ha viktige funksjoner i forhold til produkttesting, pilotering, forskning og undervisning. Prototyp utvikling og testing på utstyr/ideer er kostbart. MIL vil kunne gjøre det enklere å komme i gang til lavere kostnad. Investorer vil dermed få bedre kvalitet på forespørslene, og risikoen blir mindre. Det kan legge grunnlaget for å skape nye arbeidsplasser og omstille til «et grønt skifte». Samarbeidet med universitetet gir også nye muligheter for forskning og utdanning. For å fullføre etableringen av MIL trengs ytterligere 80 mill. kroner.

Svar:

Samarbeidet mellom Universitetet i Agder og næringsklyngene i regionen om Mechatronics Innovation Lab (MIL) ser jeg som svært positivt. Regjeringen gikk derfor inn for å støtte prosjektet med 20 mill. kroner gjennom en bevilgning i revidert nasjonalbudsjett for 2015. Bevilgningen skal gå til delfinansiering av utstyr i det planlagte laboratoriet, og skal ifølge søknaden fra Universitetet i Agder utløse et tilsvarende bidrag fra næringslivet og være utløsende for oppstart av byggeprosjektet.

Søknaden fra Universitetet i Agder har vært til vurdering både i Kunnskapsdepartementet og i Nærings- og fiskeridepartementet, og det har vært krevende å finne egnede ordninger for prosjektet. Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur under Norges forskningsråd og Miljøteknologiordningen under Innovasjon Norge er de mest aktuelle. Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur har utlysninger hvert annet år. Forskningsinstitusjoner må være søkere, men næringslivet kan være partnere. Det er et krav at infrastrukturen skal gjøres tilgjengelig for alle relevante brukere, også brukere fra næringslivet, men statsstøtteregulverket setter begrensninger for støttebeløpet dersom mer enn 20 pst. av kapasiteten ved slik infrastruktur brukes til økonomisk aktivitet. Forskningsrådet kan i tillegg støtte investeringer i forskningsinfrastruktur gjennom den såkalte "avskrivingsordningen", der forskningsaktørens avskrivninger på egne investeringer kan regnes inn i driftskostnadene for infrastrukturen, og belastes prosjekter med finansiering fra Forskningsrådet.

Miljøteknologiordningen kan støtte pilot- og demonstrasjonsanlegg der målet er å utvikle mer miljøvennlig teknologi, men ordningen er tilpasset prosjekter i regi av enkeltbedrifter.

Det er altså ingen ordninger som treffer MILs behov helt direkte, men det finnes etablerte ordninger som kan dekke deler av behovet.

Verifisering og testing er i ferd med å bli en naturlig del av utviklingsarbeidet i store deler av næringslivet, og etterspørselen etter testfasiliteter i Norge er økende. Dette forsterkes nå av omstillingsbehovet i olje- og

gassrelaterte bransjer. I Prop. 1 S (2015-2016) for Nærings- og fiskeridepartementet fremgår det, som svar på anmodningsvedtak nr. 791 (2014-2015), at regjeringen senest i statsbudsjettet for 2017 vil legge fram en vurdering av behovet for og eventuelt hvordan det offentlige kan stimulere etablering og videreutvikling av næringsnære sentre/anlegg for testing, simulering og visualisering. I den forbindelse vurderer jeg også et felles innspill fra Innovasjon Norge, Siva og Norges forskningsråd.

SPØRSMÅL NR. 93

Innlevert 22. oktober 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 9. november 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Hvordan har statsråden fulgt opp sitt eget forslag i Dokument 8:114 S (2011-2012)?»

BEGRUNNELSE:

Som stortingsrepresentant fremmet statsråden et dokument 8-forslag om endringer i folketrygdloven vedrørende beregning av sykepenger for frilansere med både lønnsinntekt og næringsinntekt. De konkrete forslaget i saken lyder slik:

"Stortinget ber regjeringen fremme de nødvendige lovendringer i lov om folketrygd, slik at de som kombinerer næringsinntekt og frilansinntekt får beregnet sykepenger etter de samme regler som arbeidstakere med ordinær lønnsinntekt og næringsinntekt."

Jeg kan ikke se at dette forslaget er omtalt i noe forslag fra statsråden.

Svar:

Det er riktig at jeg i dokument 8: 114 S (2011-2012) ba den daværende regjeringen fremme de nødvendige forslag til lovendringer i lov om folketrygd, slik at personer som kombinerer frilansinntekt og næringsinntekt får beregnet sykepenger etter samme regler som arbeidstakere som kombinerer ordinær lønnsinntekt og næringsinntekt. Daværende regjering viste liten vilje til å imøtekomme dette forslaget.

Jeg vil om kort tid sende ut et høringsnotat der blant annet forslaget i dokument 8: 114 S (2011-2012) blir vurdert.

SPØRSMÅL NR. 94**Innlevert 22. oktober 2015 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 28. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden se på ulike tiltak for å forenkle saksbehandlingen i UDI som følge av den økte asyltilstrømmingen vi nå ser?»

BEGRUNNELSE:

Økningen i asylankomster antas å medføre nye utfordringer for saksbehandlingen i UDI og det er derfor viktig å iverksette tiltak for å avverge en dramatisk økning i saksbehandlingstiden. Mange asylsøkere sitter allerede lenge i mottak og venter på behandlingen av sin asylsøknad. For de mange som med stor sannsynlighet får opphold er det viktig at man raskt kommer i gang med integreringen i det norske samfunn med tilbud om språkundervisning og en mulighet til å bidra i samfunnet gjennom jobb eller annen aktivitet. UDI sin behandling av asylsøknader for denne gruppen søkere bør derfor prioriteres og tiltak for å forenkle saksbehandlingen bør vurderes.

Svar:

De høye ankomsttallene innebærer store oppgaver for norske myndigheter, ikke minst Utlendingsdirektoratet (UDI). Det er en målsetning at saksbehandlingen skal

være så effektiv som mulig, uten at det går på bekostning av nødvendig kontroll og kvalitet.

Jeg har tatt initiativ overfor andre involverte departementer og virksomheter, herunder UDI, for å klarlegge om det er fleksibilitetshindringer i fullmakter eller regelverk som bør vurderes i en situasjon med høye ankomster. Det vurderes fortløpende tiltak som kan effektivisere asylprosessen.

UDI og PU samarbeider om å prøve ut et opplegg der PU gjør noe mer innledningsvis, slik at UDI kan fatte vedtak uten eget asylintervju i ordinære saker med statsborgere fra Syria. Formålet er at man skal høste erfaring for hvordan man kan gjennomføre en raskere behandling, men samtidig ivareta hensynet til kontroll og sikkerhet.

Samtidig er det slik at det høye antallet asylsøkere gjør det viktigere enn noensinne å identifisere hvem som har et beskyttelsesbehov og hvem som ikke har det, og å returnere dem som får avslag. Det er derfor nødvendig å gjennomføre en grundig saksbehandling også overfor nasjonalitetsgrupper med høy innvilgesprosent. Vi må blant annet føre kontroll med opplysninger om nasjonalitet og identitet, samt foreta de undersøkelser og vurderinger som er nødvendige for å sikre at vi ikke gir opphold til noen som kan utgjøre en sikkerhetstrussel eller som bør ekskluderes fra flyktningstatus iht flyktningkonvensjonen.

SPØRSMÅL NR. 95**Innlevert 22. oktober 2015 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 30. oktober 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Ser statsråden de prinsipielle, menneskerettslige og praktiske problemene ved departementets krav til politiske flyktninger om politiattest fra hjemlandet for å få godkjent lærerutdanning?»

BEGRUNNELSE:

Viser til utsagn fra statssekretær Jordahl i Klassekampen den siste tiden samt regelverket som krever at flyktninger med utdanning som lærer, språklærer eller

førskolelærer må ha politiattest fra hjemlandet på at de ikke er kriminelle for å få godkjent utdanning. Viser også til at disse kravene ikke stilles ved ansettelse som lærer.

Svar:

Personer med utdanning som barnehagelærer eller lærer fra utlandet som ønsker å arbeide i norsk skole eller barnehage, må søke Utdanningsdirektoratet om godkjenning av sin utenlandske utdanning. Tilsvaren-

de krav til godkjenning gjelder praksis fra andre land i de samme yrkene. I tillegg til det faglige innholdet av utdanningen og praksisen, omfatter denne godkjenningsordningen vedkommende søkers vandel fra hjemlandet. Normalt gjelder dette et bevis, ikke eldre enn tre måneder, for at vedkommende ikke er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep i hjemlandet, jf. § 14.7 i forskrift til opplæringsloven. Dersom hjemlandet ikke utferdiger slike bevis, eller andre forhold gjør det umulig å skaffe bevis fra myndighetene i landet, skal det legges frem en egenerklæring på ære og samvittighet gitt til aktuell myndighet i hjemlandet. Etter fast praksis er det som alternativ godtatt at den leveres til dette landets ambassade i Norge og at det fra denne bekreftes at erklæringen er levert av rette vedkommende.

Hvis vedkommende senere søker en konkret stilling i norsk skole eller barnehage på grunnlag av godkjent utdanning og praksis, må norsk politiattest som dokumenterer vandelen for den perioden personen har bodd i Norge fremlegges. Denne kan ikke være eldre enn tre måneder. Attesten skal ikke vedlegges søknaden, men må fremlegges dersom man blir innstilt til stillingen. I en slik søknadsprosess skal ikke bevis for vandel fra hjemlandet fremlegges – dette er gjort tidligere i forbindelse med godkjenningen av utdanningen og praksisen, jf. avsnittet ovenfor.

For en flyktning kan det ofte være et problem å fremlegge dokumentasjon, blant annet bevis av ny dato for vandel i hjemlandet. Jeg har forståelse for at verken flyktningen selv eller noen på dennes vegne ønsker

å kontakte myndighetene i det landet vedkommende flyktet fra og be om slikt bevis utstedt eller egenerklæring levert. Det samme vil gjelde kontakt med hjemlandets ambassade i Norge fordi mange flyktninger ikke ønsker å fortelle sitt hjemlands myndigheter hvor de befinner seg.

Kravet om bevis for vandel fra hjemlandet for å få utdanning og praksis godkjent, er begrunnet i hensynet til å beskytte barna i skole og barnehage. Jeg mener at det ikke er forenlig med arbeid i skole og barnehage – uansett om de faglige kravene til selve utdanningen og praksisen er oppfylt – dersom personen er siktet, tiltalt eller dømt for seksuelle overgrep. Når barn er i skole eller barnehage og dermed under andre enn foreldrenes oppsyn, må det være et krav at de har så trygge omgivelser som overhodet mulig.

Det samme hensynet – barns trygghet – ligger bak kravet om norsk politiattest i forbindelse med en konkret stilling i skole eller barnehage dersom utdanningen og praksisen tidligere er godkjent.

Jeg vil likevel på grunn av den spesielle situasjonen som har oppstått med mange flyktninger som kommer til landet, ta initiativ til at gjeldende regelverk på området blir nærmere vurdert. I den sammenheng vil jeg se om det er mulig, på en bedre måte enn i dag, å kombinere hensynet til flyktingenes dokumentasjonsproblem om vandel og hensynet til barna som har krav på en trygg hverdag i skole og barnehage. Jeg vil understreke at hensynet til barnas beste i en slik avveining alltid vil måtte være tungtveiende.

SPØRSMÅL NR. 96

Innlevert 22. oktober 2015 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 29. oktober 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Vil statsråden sikra at ytringsfridom vert ein del av folkevaldopplæringa, som alle folkevalde på kommune- og fylkesnivå no skal gjennom?»

GRUNNGJEVING:

I Sosiologisk tidsskrift Nr 1-2, 2015 kan me lesa at Sissel C. Trygstad, forskar ved Fafo, i rapporten "Ytringsfridom i arbeidslivet" mellom anna skriv om politikarar si vurdering av kor akseptabelt det er at tilsette seier meininga si offentleg. Mellom anna syner rapporten at på spørsmålet: «Synes du det er akseptabelt at arbeids-

takere benytter media og lignende for å kritisere kommunen der de jobber?», svarer 60 % av politikarane nei. Og på spørsmålet: «Synes du det er akseptabelt at arbeidstakere deltar i demonstrasjoner eller markeringer mot kommunen der de jobber?», svarer 36 % nei.

Dette er eit problem primært av to årsaker: For det fyrste avdi ytringsfridom er ein grunnleggjande menneskerett, som er heimla i grunnlova. Det skal svært sterke grunner til før ein har lov å redusere denne retten. For det andre avdi ein god kultur for openheit og ytringar på arbeidsplassen gjer tenestene og organisasjonane betre. Om dei som kjenner tilhøva best, ikkje

skal kunna nytta kunnskapen sin, og peika på områder som kan betrast, vert tenestene dårlegare.

Kommune- og fylkestingsmedlemmene har det formelle arbeidsgjevaransvaret. Kunnskap om lovverket for ytringsfridomen til dei tilsette vil vere viktig for at dei kan ivareta rolla si på ein god måte.

Svar:

Eg er samd med representanten Tajik i at det er viktig at dei folkevalde er bevisste om rolla som øvste arbeidsgjevar i kommunen og fylkeskommunen. Som eg tidligare har uttala, mellom anna i Stortinget 26. november 2014, bør kommunane arbeide for å skapa ein kultur for openheit og eit godt klima for ytringar. Ein open kultur og god dialog mellom administrasjon og politikk, legg som representanten Tajik seier, grunnlag for at tenestene og organisasjonen blir utvikla på grunnlag av røynsleane til dei som kjenner tilhøva best i kvardagen. Kommunane bør derfor leggje til rette for at tilsette er kjent med og kan nytte ytringsfridomen sin, også på deira eigne fagområde. Kommunane kan ikkje vedta reglement eller gjere andre handlingar som

er ulovlege avgrensingar av ytringsfridomen. Dette temaet har vore, og vil i framtida vere, ein del av dialogen departementet har med KS om etikkarbeidet i kommunane.

Når det gjeld folkevaldopplæringa representanten Tajik viser til, reknar eg med at ho meiner folkevaldopplæringa til KS. Dette er ein del av deira folkevaldprogram. Programmet inneheld fire dagar gratis program som KS tilbyr alle kommunar og fylkeskommunar etter valet. Meir om programmet finnas her: <http://ks.no/fagomrader/samfunn-og-demokrati/lokal-demokrati-og-folkevalgt/ks-folkevalgtprogram/>. Her finn ein også boka "Tillit – Folkevalgt i kommunen og fylkeskommunen" som blir sendt til alle folkevalde i kommunane og fylkeskommunane etter valet.

Innhaldet i folkevaldopplæringa og boka er noko KS sjølv fastset. Innhaldet er utarbeidd med bakgrunn i den breie erfaringa og kompetansen KS har om kva dei folkevalde er opptekne av og har mest behov for å lære om. Korkje eg eller departementet har noko ansvar eller rolle med omsyn til innhaldet i folkevaldprogrammet til KS. Me kan heller ikkje påleggje KS at tilsette si ytringsfridom eller andre tema skal vere ein del av programmet.

SPØRSMÅL NR. 97

Innlevert 22. oktober 2015 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen

Besvart 29. oktober 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«En uerklært indisk embargo av Nepal har pågått i nesten to uker.

Har utenriksministeren reagert overfor den indiske regjeringen for å få dem til å avslutte embargoen, ble spørsmålet reist med India under utenriksministerens deltakelse i FNs generalforsamling, og hvis spørsmålet ikke har blitt reist ennå, vil det bli gjort i nærmeste framtid?»

BEGRUNNELSE:

Den nepalske grunnloven ble vedtatt 21. september. Kort tid seinere stengte den indiske regjering grenseovergangene til Nepal, under dekke av sikkerhetshensyn. Denne uerklærte embargoen har pågått i nesten to uker og det er nå bensin- og gassmangel i Nepal og flygninger til den internasjonale flyplassen har blitt kansellert. Det antas at embargoen skyldes misnøye med deler av grunnloven og uttalelser fra nepalske

politikere i etterkant av at den ble vedtatt, men siden ingen formell uttalelse er kommet fra den indiske regjeringen er man tvunget til å spekulere om dette.

Den uerklærte embargoen er et brudd på Nepals rettigheter som et land uten egen kyst og en ekstra byrde for det nepalske folk som allerede lider i etterkant av jordskjelvene i april og mai. Det er ikke akseptabelt at en regional stormakt bruker slike metoder for å legge politisk press på et lite naboland, noe Norge som en liten nabo til Russland burde være svært klar over.

Norge har en lang felles historie med Nepal, knyttet til utviklingssamarbeid, fredsprosess, humanitær hjelp og kraftutvikling.

Det er i Norges og det internasjonale samfunns interesser at Nepals suverenitet respekteres og at en hver politisk konflikt med India løses gjennom demokrati og Folkeretten, ikke gjennom åpent eller skjult økonomisk press slik India nå gjør. Det er derfor viktig at andre land støtter Nepals suverenitet og deres rettigheter i henhold til Folkeretten, og dermed at også

Norge reagerer overfor India for å få dem til å avslutte embargoen umiddelbart.

Svar:

Jeg reiser på offisielt besøk til India 2. og 3. november for å lede Norges delegasjon til møtet i den norsk-indiske samarbeidskommisjonen. I dette møtet vil spørsmål knyttet til Nepal stå på dagsorden, i tillegg til bilaterale, regionale og globale spørsmål.

Arbeidet med en grunnlov for Nepal har vært en langtrukken prosess i kjølvannet av en borgerkrig som har rammet landet hardt. Norge hilser vedtaket av den nye grunnloven velkommen. Norge har hatt et langt og nært samarbeid med Nepal. Landet er valgt som fokusland for norsk bistand, og Norge er den nest største bilaterale giveren til FN-appellen etter jordskjelvene i vår. Jeg deltok selv på giverlandskonferansen for gjenoppbyggingen av Nepal i juni.

India er regionens stormakt, og landet er en fremvoksende økonomi med globale ambisjoner. Indiske

myndigheter har uttrykt bekymring for at befolkningen på slettelandet langs grensen til India blir marginalisert gjennom den nye grunnloven. Denne delen av befolkningen utgjør opp mot 40 prosent av Nepals totale befolkning.

Når det gjelder problemene på grensen mellom India og Nepal, så er det en kjensgjerning at store deler av varetransporten over den viktigste grenseovergangen til Nepal ikke får krysse. I henhold til vår informasjon oppholder noen tusen nepalske demonstranter seg ved grenseovergangen, og indiske myndigheter klarer derfor ikke trafikk over denne grenseposten. Det gjøres nå forsøk på å kanalisere deler av trafikken som skulle gått over denne grenseposten til andre grenseoverganger.

Det er oppmuntrende at Nepals visestats- og utenriksminister Kamal Thapa besøkte New Delhi forrige uke og at de to landene er innstilt på å fortsette sin nære dialog. Vi håper at dialogen bidrar til løsninger som ivaretar Nepals langsiktige interesser.

SPØRSMÅL NR. 98

Innlevert 22. oktober 2015 av stortingsrepresentant Siri Engesæth

Besvart 30. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Snart kommer den første nasjonale helse- og sykehusplanen. Vi vet at det frem til nå har blitt gitt politiske føringer til helseforetakene, som ikke har vært synlige. Det er uholdbart. Et eksempel er hvorvidt Bærum sykehus er et områdesykehus, eller om en ikkesynlig plan er å kun gi sykehuset akuttfunksjoner.

Kan ministeren bekrefte at Bærum sykehus har status som områdesykehus og kommentere at det blir åpen behandling av sykehusstrukturprioriteringer i de nasjonale helseplanene?»

BEGRUNNELSE:

Akershus har to store sykehus og flere små. Ahus står trygt. Bærum sykehus er truet. Bærum sykehus er et allment sykehus med trussel om store endringer i horisonten. Det kan virke som noen heller ønsker de svære fysiske enhetene fremfor mindre funksjonelle enheter.

Bærum har 120 000 innbyggere. Området har spesielle utfordringer med kø på kritiske tider av døgnet i alle retninger. Bærum er i dag Norges 8.største akutt-sykehus og betjener en av landets største befolkninger.

Sykehuset må ha trygghet og utviklingsmuligheter passende til ansvaret. Det innebærer midler til investering, og tilstrekkelig med funksjoner som understøtter den driften som trengs med befolkningens størrelse.

I Vestre Vikens utviklingsplan står det at det skal være likeverdig fordeling av områdefunksjoner. I praksis ser det ut til at investeringer skal gå til de nye store, mens de eksisterende skal avstå funksjoner.

Bærum sykehus er et områdesykehus. Sykehuset har i dag akuttberedskap innen indremedisin, generell kirurgi og noe av det beste innen ortopedi, fødetjenester samt anestesi for kirurgi, akutt indremedisin og fødselshjelp, og i tillegg røntgen og laboratorietjenester av god kvalitet og med flere modaliteter innen det sykehuset dekker. Venstre mener sykehuset også burde ha barneleger nok til å ha en poliklinikk for barn slik at disse skal slippe dagpendling til Drammen for behandling, og akutte hendelser.

I tillegg til områdesykehusfunksjoner, mener Venstre at både områdesykehus og lokalsykehusene må avlaste universitetssykehusene ved at enkelte spesialiserte oppgaver legges ut til disse.

Befolkningssammensetning og sykdomsspekter er i rask endring. Dette påvirker etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester og krever endringsvilje og fleksibilitet. Sykehusstruktur og behandlingstilbud må derfor vurderes fortløpende. Det er klart. Vi, politikerne, må derfor sørge for at dette kommer opp til politisk vurdering. Det er intensjonen bak helseplanen som snart kommer. I dag vet vi at det gis politiske føringer til helseforetakene, som ikke blir synlige. Det er uholdbart. Det er rett og slett store svakheter knyttet til dagens system med ansvarsfordeling og byråkratisering. Venstre ønsker en åpen og tydelig styring av omstillingsprosesser der politisk ansvar blir synliggjort.

Venstres intensjon med den nasjonale helse- og sykehusplan er rullerende årlig forankre og ansvarliggjøre hvordan vi definerer og konkretiserer sykehusstrukturen, behandlingstilbudet og de overordnede prioriteringene i helsevesenet. Ved en slik rullerende plan vil det komme tydelig frem ved votering hvilke sykehus det satses på og hvorfor.

Det holder ikke med et svært sykehus i Buskerud. Det holder ikke med store sykehus i Oslo. Det er i tillegg aldeles umoderne å tro at store fysiske bygninger

er svaret. Moderne teknologi gjør det nå mulig å ha passe store fysiske enheter med tilgang til eksperter like effektivt som om de satt i rommet ved siden. Vi kan ha organisatoriske håndterbare enheter, og større administrative.

Svar:

Bærum sykehus er ett av fire somatiske sykehus i Vestre Viken. Sykehuset er lokal- og akuttstusykehus for befolkningen i Asker og Bærum. Sykehuset har i dag områdefunksjoner for hele Vestre Vikens befolkning på enkelte områder som plastikkirurgi, fedmeoperasjoner og aldersmedisinsk kompetansesenter.

Det er ikke aktuelt for meg å gå inn i det som kommer i den nasjonale helse- og sykehusplanen nå, men jeg kan si at det ikke kommer noe i planen som vil svekke Bærum sykehus framover. Bærum sykehus er et av de større norske sykehusene, ligger i et område med befolkningsvekst og vil fortsatt være et viktig sykehus framover, i et viktig samspill med de øvrige sykehusene i Vestre Viken.

SPØRSMÅL NR. 99

Innlevert 22. oktober 2015 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren

Besvart 30. oktober 2015 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Hvordan stiller statsråden seg til at selskap gjør endringer som påvirker basestruktur i etterkant av politisk behandling av PUD?»

BEGRUNNELSE:

I Prop. 97 S (2012–2013) Utbygging og drift av Aasta Hansteen-feltet står det: Helikoptertransporten av personell vil foregå fra Brønnøysund og forsyningsbasen vil bli lokalisert til Sandnessjøen. Utbyggingen vil bidra til å styrke det petroleumsrettede næringslivet på Helgelandskysten.

I Stortingets behandling av proposisjonen stiller en samlet komite seg bak dette.

Tidligere denne uken ble det kjent at Statoil vurderer å fjerne SAR- funksjonen (søk og redningshelikopter) i Brønnøysund.

Svar:

Operatørens plan for helikoptertransport av personell og bruk av forsyningsbase er ikke endret siden plan for utbygging og drift (PUD) for Aasta Hansteen ble myndighetsbehandlet.

Etter at en plan for utbygging og drift (PUD) er godkjent, skal departementet underrettes om og godkjenne "vesentlige avvik eller endringer av forutsetningene for fremlagt eller godkjent plan og vesentlige endringer av innretningene", jf. petroleumsloven § 4-2 syvende ledd. Departementet avgjør om en endring er vesentlig etter en konkret vurdering i den enkelte sak. Rettighetshaverne har en viss frihet til å gjøre endringer på driftsopplegget eller innretningene, da det bare er de vesentlige endringene som etter loven krever departementets godkjennelse.

Petroleumsvirksomheten på norsk sokkel er underlagt strenge krav til sikkerhet og beredskap. Spørsmålet om SAR-kapasiteten er tilstrekkelig i området vil bli behandlet av Petroleumstilsynet i forbindelse med samtykke til oppstart av produksjon for Aasta

Hansteen. En eventuell endring vedrørende planlagt SAR-helikopter i Brønnøysund er ikke et tiltak av en

slik karakter at det krever Olje- og energidepartementets godkjenning.

SPØRSMÅL NR. 100

Innlevert 23. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jonas Gahr Støre

Besvart 29. oktober 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Hvordan vurderer regjeringen mulighetene for en ambisiøs avtale i Paris hvor også store industriland og land med høye utslipp påtar seg forpliktelser, og vil regjeringen i så fall melde i Paris at Norge framskynder målet om karbonnøytralitet til 2030?»

BEGRUNNELSE:

I klimaforliket, Innst. 390 S (2011–2012) vedtok et bredt flertall på Stortinget at Norge skal være karbonnøytralt i 2050, og at Norge, som en del av en global og ambisiøs klimaavtale der også andre industriland tar på seg store forpliktelser, skal ha et forpliktende mål om karbonnøytralitet senest i 2030. Det innebærer at Norge skal sørge for utslippsreduksjoner tilsvarende norske utslipp i 2030.

I Meld. St. 13 (2014–2015) Ny utslippsforpliktelse for 2030 – en felles løsning med EU viser regjeringen til målene fra klimaforliket. Regjeringen opplyser at målet er formidlet til FNs klimakonvensjon. Et bredt flertall på Stortinget har bekreftet at målene står ved lag.

149 land har nå meldt inn sine klimamål for perioden etter 2020 til sekretariatet for FNs klimakonvensjon (UNFCCC), herunder store utslippsland som USA, India, Kina og samtlige EU-land. Klima- og miljødepartementet viser til at de 149 landene står for mer enn 85 prosent av verdens totale utslipp av klimagasser. Til sammenligning meldte rundt 90 land inn nasjonale klimamål for 2020 i forbindelse med klimatoppmøtet i København, og den nye Kyoto-avtalen som gjelder for perioden fram til 2020 dekker bare 12 pst. av de globale utslippene.

Ifølge Klima- og miljøminister Tine Sundtoft betyr dette at:

«oppkjøringen til klimatoppmøtet i Paris allerede er den største dugnaden for å skjerpe klimapolitikken verden noen gang har sett».

Svar:

Forhandlingene om en ny global klimaavtale skal avsluttes på FNs klimakonferanse i Paris i desember i år. Landene har i rammen av forhandlingene om ny klimaavtale blitt enige om å sende inn sine foreløpige nasjonale klimamål i forkant av konferansen. Dette arbeidet har fått stor oppslutning. Fram til nå har 155 land lagt fram sine indikative nasjonale klimamål til Paris-avtalen. Dette dekker mer enn 85 % av de globale utslippene av klimagasser, inkludert de største utslippslandene. Dette reflekterer nasjonale prosesser for å skjerpe klimapolitikken i et omfang vi tidligere ikke har sett. Det store omfanget av nasjonale mål gir et kraftig signal om at den nye avtalen kan få en global oppslutning som tidligere avtaler ikke har hatt.

Norge ønsker en global klimaavtale som kan føre til tilstrekkelige utslippsreduksjoner for å begrense global temperaturstigning til to grader sammenlignet med førindustriell tid. De foreløpige nasjonale målene ville, dersom de blir gjennomført, gi vesentlige, men ikke tilstrekkelige utslippskutt ut fra hva som er nødvendig ut fra togradersmålet. Foreløpige analyser tyder på at de foreløpige målene gir i størrelsesorden en tredjedel av de kutt som burde vært gjort i 2030 for å sette verden på sporet av togradersmålet.

Hvorvidt Paris-avtalen blir ambisiøs vil også avhenge av andre ting enn de foreløpige nasjonale målene. Også om disse blir formalisert som formelle mål i den nye klimaavtalen, vil målene kun reflektere begynnelsen på et mer langsiktig arbeid for å redusere utslipp. Et langsiktig utslippsmål, bestemmelser og rutiner for å styrke innsatsen over tid og forpliktende regler om måling og rapportering vil alle kunne være viktige elementer for styrke det globale samarbeidet over tid. Gode rammer for samarbeid om gjennomføring og for støtte mellom parter, inkludert fleksible mekanismer og klimafinansiering vil også bidra til økt innsats. Et styrket globalt samarbeid vil kunne bidra til mer ambisiøse nasjonale mål over tid og større samlede utslippsreduksjoner i tiårene som kommer.

Det er ikke mulig å forskutere utfallet av klimakonferansen i Paris, selv om det er grunn til å håpe

på at man blir enige om en global og ambisiøs avtale. Det siste forhandlingsmøtet i Bonn 19. – 23. oktober viste at det fortsatt er stor avstand mellom landene i forhandlingene, og det er mange uavklarte spørsmål man må bli enige om i Paris. Ett av disse spørsmålene er i hvilken grad utviklingsland, som står for mer enn to tredjedeler av de globale utslippene av klimagasser, skal ha konkrete utslippsforpliktelser under den nye avtalen, uavhengig av finansiell støtte.

Regjeringen arbeider for at Paris-avtalen kan bli en bred og ambisiøs global klimaavtale. Det er likevel for tidlig å konkludere på om dette vil bli utfallet i Paris. Regjeringen vil opp mot, og eventuelt under, Paris-konferansen vurdere hvordan Norge best kan arbeide for et slikt utfall. Dette vil inkludere en vurdering av hvordan en mulig styrking av norske klimamål, inkl. det norske målet om karbonnøytralitet, kan bidra til en global og ambisiøs avtale.

SPØRSMÅL NR. 101

Innlevert 23. oktober 2015 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 2. november 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva er bakgrunnen for at samferdselsministeren mener at Kulturdepartementet er adressat for en slik søknad og hvilken post i Kulturdepartementets budsjett mener samferdselsministeren det er relevant å søke på for den nystiftede Pendleralliansen?»

BEGRUNNELSE:

Pendleralliansen er en nystiftet overbygning for flere pendlerforeninger i Norge. Ifølge organisasjonen er det omlag en million mennesker som har skattefradrag over den fastsatte egenandelen for fradrag for reiseutgifter. Det betyr at en stor andel av den yrkesaktive befolkningen pendler fram og tilbake mellom hjem og arbeidssted. Denne pendlingen bidrar til avlastning på boligmarkedet i pressområder og er med på å opprettholde bosettingen i mange deler av Norge. Men den oppleves også som byrdefull for mange som bruker lang tid på sin arbeidsreise.

I flere områder er det etablert interesseforeninger som dekker spesifikke pendlerstrekninger. Det har ikke vært en overbygning som har kunnet fremmet denne store gruppas interesser. Pendleralliansen er etablert av 20 foreninger som dekker store deler av Norge og vil kunne være et felles talerør for disse foreningene. De har allerede hatt kontakt med samferdselsmyndighetene i flere fylker og har hatt nyttig kontakt med NSB.

Jeg er sikker på at denne alliansen vil være en nyttig bidragsyter i statsrådets arbeid med en brukervennlig samferdselssektor.

Foreningen har søkt statsråden om tilskudd slik at foreningen kan få dekket noen av sine utgifter. I møte med statsråden er de henvist til å søke Kulturdepartementet om midler.

Svar:

Norsk Pendlerallianse har i brev av 29. september 2015 til Samferdselsdepartementet søkt om årlig tilskudd på 2 mill. kr for å organisere og fremme pendlerne og deres interesser. Samferdselsdepartementet har i svarbrev 7. oktober svart: "Det er ingen poster på Samferdselsdepartementets budsjett som kunne dekke et slikt tilskudd. Vi ønsker pendleralliansen lykke til i sitt arbeid". Det er i brevet ikke henvist til Kulturdepartementet.

I et tidligere møte med Norsk Pendlerallianse var jeg tydelig på at Samferdselsdepartementet ikke har noen tilskuddsordning til det formål de søker om støtte til. I samtalen om andre departement kan ha støtte å tildele, så kom Kulturdepartementet opp. De har på sine nettsider en oversikt over statlige tilskuddsordninger for frivillige organisasjoner. Denne oversikten fikk Norsk Pendlerallianse overlevert.

SPØRSMÅL NR. 102**Innlevert 23. oktober 2015 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 29. oktober 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Hvorfor forholder ikke miljømyndighetene seg til de alternativene som var besluttet utredet i forslaget til marin verneplan for LoppHAVet?»

BEGRUNNELSE:

Da arbeidet med marin verneplan for LoppHAVet ble startet opp, ble det besluttet at man skulle konsekvensutrede et «0-alternativ» og et «fjordalternativ». I forslaget til marin verneplan for LoppHAVet slik den er framlagt av Fylkesmannen i Finnmark er det imidlertid foreslått helt andre vernegrenser, og et langt mer omfattende areal enn i de før omtalte alternativene.

Svar:

Utredningsområdet som er kartfestet i oppstartsmeldingen fra 2009 for arbeidet med det marine verneom-

rådet LoppHAVet utgjør fortsatt de ytre rammene for arbeidet. Konsekvensutredning for området ble utført i 2010, og omfatter to avgrensningsalternativer og et såkalt nullalternativ.

De to avgrensningsalternativene som er utredet er 1) utredningsområdet som er kartfestet i oppstartsmeldingen og 2) avgrensning av utredningsområdet til kun å gjelde området utenfor den såkalte fjordlinjen. I tillegg er det utredet et nullalternativ, i dette tilfellet en beskrivelse av forventet utvikling i utredningsområdet dersom vern ikke gjennomføres.

Fylkesmannen i Finnmark arbeider nå med et høringsutkast for LoppHAVet, og konsekvensutredningen inngår i grunnlagsmaterialet for arbeidet. Fylkesmannen vil etter utarbeiding av høringsutkast sende forslaget på høring, og etter oppsummering av innkomne høringsuttalelser gi tilråding til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet gir deretter tilråding til Klima- og miljødepartementet. Eventuelt vedtak skjer ved kongelig resolusjon.

SPØRSMÅL NR. 103**Innlevert 23. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 30. oktober 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helse- og omsorgsministeren sørge for at helgestengingen av barneavdelingen i Kristiansund kan opphøre, uavhengig av når Helsetilsynets granskningsrapport av dødsfall 22.02.15 kommer, samt bidra til at Helsetilsynets granskningsrapport kan ferdigstilles så fort dette er faglig og kvalitetsmessig forsvarlig?»

BEGRUNNELSE:

Helsetilsynet er ikke ferdige med sin rapport om dødsfallet til en 10 måneder gammel gutt under behandling ved barneavdelingen i Kristiansund 22.02.2015.

I påvente av rapporten oppfatter de ansatte ved sykehuset at avgjørelser vedrørende barneavdelingens åpningstider og drift er satt på vent. Frem til rapporten er klar vil ikke fylkeslegen ta stilling til videre drift av

avdelingen, og barneavdelingen har dermed fremdeles begrenset drift i helgene.

Svar:

Styret i Helse Møre og Romsdal vedtok 25. februar 2015 å sette i verk nødvendige tiltak for å redusere belastningen helgestengningen av barne- og ungdomsavdelingen ved Kristiansund sjukehus påfører pasienter og påførende. Dette innebar tiltak som barnelege på vakt i helg, pleiepersonell med pediatrik kompetanse også på vakt i helg, forsterket ambulanskapasitet og tiltak for å redusere belastningen på barneavdelingen ved inntak. Det ble videre vedtatt at det skulle utredes en 7-dagers driftsform tilpasset behovene i forhold til sesongvariasjoner og helg.

Helse Møre og Romsdal har i påvente av Helse-tilsynets rapport avventet denne utredningen. Helse

Midt-Norge opplyser at Helse Møre og Romsdal nå har konkludert med at de vil gjennomføre en internevaluering av 5-døgnsdriften ved barne- og ungdomsavdelingen ved Kristiansund sjukehus i slutten av november, uavhengig av når rapporten fra Helsetilsynet kommer. Helseforetaket planlegger å legge resultatet fra evalueringen frem for styret i desember. Evalueringen skal gjøres i samarbeid med egne og eksterne fagmiljøer, brukerrepresentant og andre samarbeidspartnere. Resultatet fra evalueringen vil sammen med rapporten fra Helsetilsynet danne grunnlag for utred-

ningen av en mer langsiktig driftsform for barne- og ungdomsavdelingen i Kristiansund.

Frem til dette arbeidet er gjennomført opplyser Helse Møre og Romsdal at barne- og ungdomsavdelingen i Kristiansund vil drives videre med en 7-døgns driftsform der tiltakene som ble satt i verk i februar 2015 med å sette inn barnelege og pediatrik pleiepersonell på vakt i helgene, videreføres.

Jeg har forsikret meg om at Helsetilsynet vil sluttføre sin vurdering så snart som mulig på en forsvarlig måte.

SPØRSMÅL NR. 104

Innlevert 23. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 30. oktober 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva er bakgrunnen for at statsråden har valgt å åpne for import av eple- og pæretrær fra land med pærebrann?»

Svar:

Det har lenge vært et ønske i fruktbransjen om å åpne for import av eple- og pæretrær. Det er et stort potensiale for økt lønnsomhet og produksjon i fruktbransjen. For å bidra til å hente ut det vekst- og inntekspotensialet som er i fruktdyrking, er man avhengig av tilgang til tilstrekkelig plantemateriale av god kvalitet og å kunne ta i bruk moderne utplantning. I dag produseres det for lite produksjonsklare trær for utplantning i fruktfelt i Norge. Dette skyldes i stor grad norske dyrkingsforhold. Import av slike trær fra Europa vil derfor gi norske fruktbønder mulighet til raskere fornying og produksjonsøkning i sine fruktfelt.

Ved å åpne for import har vi lagt til rette for at norske fruktbønder kan optimalisere sin produksjon gjen-

nom å kunne forlenge sesongen for norsk frukt, øke avling og volum samt gi mulighet for økt sortsmangfold; et mangfold som vil komme både den norske forbruker og næringsmiddelindustrien til gode.

Friske planter og formeringsmateriale er sentralt i arbeidet med plantehelse, og det er viktig å hindre introduksjon og spredning av nye skadegjørere i størst mulig grad. Dette gjelder både ved innenlands produksjon og ved import.

Plantesykdommen pærebrann forekommer allerede i Norge. Gjennom import vil risikoen for utbrudd av pærebrann kunne øke. Imidlertid er det satt strenge vilkår knyttet til importen, og import tillates kun i tråd med EUs strengeste regelverk på området. Det innebærer bl.a. at det stilles strenge krav til sykdomstesting og sertifisert produksjon.

Det legges til grunn at de vilkår som er satt etter anbefaling fra Mattilsynet, er tilstrekkelige, og at risikoen for introduksjon av pærebrann og andre skadegjørere ved import av eple- og pæretrær blir lav.

SPØRSMÅL NR. 105**Innlevert 23. oktober 2015 av stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad****Besvart 2. november 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Korleis vurderer utanriksministeren utsiktene til eit nytt presidentval i dei sjølvstyrte kurdiske områdene i Irak, og kva er Norges haldning i den politiske situasjonen som no har oppstått?»

GRUNNGJEVING:

24.-26. august 2015 vitja utanriksministeren dei sjølvstyrte kurdiske områda i Irak, og møtte president Barzani til eit offisielt møte. Barzanis forlenga periode som president gjekk ut den 20.august 2015. Etter to periodar sidan 2005 fekk Barzani i 2013 forlenga sin presidentperiode med to år. Han har ikke vist vilje til å tre tilbake og skrive ut nyvalg ved presidentperiodens slutt. Opposisjonsparti sine parlamentsmedlemer har meldt at dei opplever seg truga av sikkerhetsmyndighetene under presidentens kontroll. Dei oppgir å ha blitt hindra å møte i parlamentet og er bedne om å forlate Erbil. Dette påverkar den demokratiske prosessen i det kurdiske parlament og regjering og øvrige institusjoner og har vakt misnøye og frykt blant folk i Kurdistan, og blant kurdarar i eksil.

Opposisjonen opplever at den norske utanriksministeren ved sitt besøk legitimerer Barzanis fortsatte presidentskap. Presidentkontoret brukar omtale av besøket til støtte for forlengelse av presidentperioden. Kritiske røyster og opposisjonen tek til orde om at Norge på den måten svikter den demokratiske prosessen i dei sjølvstyrte kurdiske områda.

Svar:

Utanriksdepartementet deler den uroa representanten Gjerstad gjev uttrykk for med omsyn til den konstitusjonelle krise i dei sjølvstyrte kurdiske områda i Irak. Det er ei uro som gjer seg gjeldande i store delar av

det internasjonale samfunnet. For at dei politiske tilhøva i Irak skal bli betre og meir stabile og kampen mot ISIL skal lukkast, er det naudsynt at dei konstitusjonelle spelereglane vert fylgde i alle delar av landet. På mange vis har det kurdiske sjølvstyreområdet vorte eit døme på eit etter måten godt politisk system i Irak, men den krise vi har sett i haust har rokka ved dette biletet.

Fleire internasjonale aktørar har freista å mekle i den kurdiske krise. Dette er noko vi gjev full støtte til, og som vi håpar vil lukkast. Dei siste meldingane tyder på at alle folkevalde politikarar no får kome til Erbil og får sleppe inn i parlamentet, men dette er sjølv sagt ikkje tilstrekkeleg. Det er ikkje Noreg si oppgåve å avgjere kva slags løysing kurdarane skal finne, men eg vil endå ein gong framheve at det hastar med å kome fram til eit resultat som alle partar kan vere nøgde med.

Saman med forsvarsministeren vitja eg Erbil 24. august. Allereie då uttrykte vi kor naudsynt det var at krise vert løyst. Vi hadde møte med både president Masoud Barzani, statsminister Nechirvan Barzani og den dåverande ministeren for Peshmergaen, dei kurdiske militære styrkane og Mustafa Sayyid Qadir frå Gorran-partiet. Gorran-partiet er av dei som har retta sterkast kritikk mot president Barzani og det regjerande KDP-partiet under krise. Qadir sa, i eit intervju etter møtet, at han meinte det var naudsynt og viktig at representantar for deltakarland i koalisjonen som kjempar mot ISIL, møter dei kurdiske styresmaktene, jamvel om dei er i ei konstitusjonell krise. Det møtet vi hadde, var med andre ord eit møte som òg opposisjonen tok del i og støtta.

Etter vitjinga har representantar frå Gorran-partiet ved to høve hatt møte på embetsnivå med Utanriksdepartementet og lagt fram synspunkta sine. Vi lyttar til og snakkar med alle dei involverte partane som ein del av arbeidet for å fylgje utviklinga i dei kurdiske områda.

SPØRSMÅL NR. 106**Innlevert 23. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 30. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan justisministeren redegjøre for hva som er praksis når enslige mindreårige asylsøkere søker asyl sammen med søsken, men de faller inn under to forskjellige registreringskategorier, under/over 15 år og under/over 18 år, samt praksis der mindreårige asylsøkere søker asyl sammen med andre i familien som for eks. tante, onkel eller besteforeldre, og hva gjøres for å sikre at PU har kompetanse til barnets beste-vurderingen i disse sakene?»

BEGRUNNELSE:

Frivillige som har jobbet utenfor Politiets utlendingsenhet har meldt om flere episoder der søsken som søker asyl uten foreldre har blitt splittet når de har blitt videresendt fra registrering, enten som følge av at noen søsken er under 15 år (og dermed sendt til omsorgssentre) og andre over 15 år (og derfor sendt til mottak for EMA mellom 15 og 18 år) eller under 18 år (sendt til mottak for EMA 15-18 år) og over 18 år (sendt til ordinære mottak).

Det følger av barnekonvensjonen at søsken ikke skal skilles, med mindre det er til barnets beste. Artikkel 9, 3 og 12 er viktige her. Barnekomiteen er tydelig på at artikkel 9 om å ikke splittes fra foreldre også gjelder søsken.

Det er uklart hvordan Politiets Utlendingsenhet vurderer disse sakene, om de som sitter med avveininger har riktig kompetanse i slike saker og i hvilken grad barnets beste aktivt er en del av beslutningsgrunnlaget.

Det vises i den sammenheng til ekstrabevilgningen på 2 millioner til barnefagligkompetanse i PU som Stortinget bevilget i forbindelse med behandlingen av Prop. 152 (2014-2015).

Svar:

I utgangspunktet legger politiet til grunn den oppgitte alderen til alle som søker om beskyttelse, men politiet har myndighet til å endre alder på asylsøkere som oppgir å være mindreårige i tilfeller hvor det er åpenbart at de er over 18 år gamle.

Ansvar for enslige mindreårige asylsøkere er i dag delt mellom Utlendingsdirektoratet (UDI) og Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat). Asylsøkere som kommer alene og er 15 år eller eldre får tilbud om å bo på asylmottak for enslige mindreårige i regi av UDI, mens de under 15 år får tilbud om plass på et omsorgssenter for mindreårige drevet av Bufetat.

Enslige mindreårige asylsøkere som kommer til Norge sammen med en følgeperson uten dokumentert foreldreansvar, f.eks. tante, eldre søster, besteforeldre, etc., får i utgangspunktet tilbud om plass i mottak for voksne sammen med følgepersonen så lenge barna ikke uttrykker at de ikke ønsker det. Mottaket skal følge særskilt med på om følgepersonen er i stand til å ivareta omsorgsansvaret for barnet/barna. Ved mistanke om at omsorgen ikke blir ivaretatt sender mottaket/UDI bekymringsmelding til lokalt barnevern med forespørsel om å vurdere omsorgssituasjonen til barnet/barna. Barnevernets vurdering legges til grunn for eventuell omplassering eller ekstra tiltak på mottaket.

UDI etterstreber å holde søsken samlet, uavhengig av alder og kjønn, med mindre barnet/barna selv uttrykker at de ikke vil dette. Det foretas individuelle vurderinger i alle saker på flere tidspunkter i asylløpet. Hvis det kommer andre overbevisende argumenter blir plasseringen vurdert på nytt. Barnets beste tas alltid med i vurderingen.

Vurdering av hva som er mest hensiktsmessig sett opp mot barnets beste er særlig viktig der søsken består av flere barn med ulik alder (under 15 år, mellom 15 og 18 år, og over 18 år). UDIs rutine er at søsken som er mellom 15 og 18 år gamle får tilbud om plass på samme mottak for enslige mindreårige. Hvis den eldste i søskenflokket er 18 år eller eldre håndteres søskenflokket som regel som enslige mindreårige med følgeperson og får tilbud om plass i mottak for voksne.

Jeg har fått opplyst fra Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet at det i følge rutiner for plassering av enslige mindreårige i Bufdir er et mål å ha et tilpasset botilbud som i utgangspunktet skal kunne ivareta søsken. Det anbefales og tilstrebes at søsken bor sammen.

Hvis begge er under 18 år, men den ene er under 15 år, vil begge få tilbud om opphold på samme omsorgssenter. For søskengrupper som omfatter flere enn to personer, hvor de både er over og under 15 år, gjøres det en konkret vurdering av hvor barna skal bo. I vurderingen skal det blant annet legges vekt på hva som vil være best for den yngste. Hvis en av søsknene er eldre enn 18 år skal det gjøres en individuell vurdering av om barnet skal bo på omsorgssenteret eller sammen med den eldste på asylmottak. I vurderingen skal det blant annet legges vekt på hva søsknene selv gir uttrykk for.

Når det gjelder barnefaglig kompetanse i Politiets utlendingsenhet (PU), opplyser Politidirektoratet at PU blant annet har en ansatt i rollen som barnefaglig koordinator som skal holde oppsyn med den barnefaglige

kompetansen hos de ansatte, herunder bistå med å arrangere kurs. Koordinatoren rapporterer også jevnlig

til samarbeidende etater om barnefaglige problemstillinger, både på enkeltsaksnivå og på overordnet nivå.

SPØRSMÅL NR. 107

Innlevert 26. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. november 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil regjeringen gjøre en ny vurdering av om akupunktører kan bli vurdert som helsepersonell og få autorisasjon, og hva er argumentene for ikke å gjøre dette?»

BEGRUNNELSE:

Akupunktur er blitt en mye benyttet metode og anvendes både i helse- og omsorgstjenesten og i spesialisthelsetjenesten. Innslaget av akupunktur i palliativ behandling har økt, leger henviser til akupunktur og det er en mye brukt smertelindring i sykehus.

Pasienter skal være sikre på at de får kvalitativ god hjelp av kvalifisert helsepersonell når de møter helse-tjenesten. Autorisasjonsordningen er et viktig bidrag til dette. En utdannet akupunktør har treårig bachelorutdanning, men er i dag ikke innlemmet i autorisasjonsordningen.

Svar:

Spørsmålet om å autorisere akupunktører i henhold til helsepersonelloven ble som representanten viser til vurdert for forholdsvis kort tid siden. Helse- og omsorgsdepartementet konkluderte i brev av 3. juli 2014 med at vi ikke fant grunn til å autorisere akupunktørene i henhold til helsepersonelloven og at vi derfor heller ikke ville sende på høring forslag om å autorisere personellgruppen. I tillegg til anmodningen om å inkludere akupunktører i helsepersonellovens autorisasjonsordning, hadde departementet til vurdering anmodning om autorisasjon for tolv andre personellgrupper. Disse gruppene var osteopat, musikkterapeut, hudpleier, logoped, audiopedagog, genetisk veileder, homøopat, naprapat, barnevernspedagog, sosionom, ernæringsfysiolog og manuellterapeuter. Departementet kom til at heller ingen av disse gruppene burde gis autorisasjon etter helsepersonelloven.

De ulike autorisasjonsanmodningene var gjenstand for en grundig saksbehandling. Akupunkturforeningens autorisasjonsanmodning ble oversendt Helsedirektoratet for vurdering. Direktoratet oversendte 27.

mars 2012 sin vurdering av i alt syv autorisasjonsanmodninger, herunder anmodningen fra Akupunkturforeningen. Direktoratet anbefalte ikke autorisasjon for akupunktører og ved departementets brev av 27. juni 2012 ble direktoratets vurdering oversendt Akupunkturforeningen. Foreningen ble bedt om å oversende eventuelle kommentarer til direktoratets vurdering og tilråding, noe foreningen gjorde ved brev av 17. september 2012. Akupunkturforeningens kommentarer og tilleggsdokumentasjon ble deretter oversendt direktoratet som i en tilleggsvurdering av 5. november 2012 opprettholdt sin opprinnelige vurdering og tilråding om å ikke anbefale autorisasjon for akupunktørene. Også denne tilleggsvurderingen ble gjort kjent for Akupunkturforeningen. Det har etter dette også funnet sted korrespondanse mellom Akupunkturforeningen og departementet knyttet til autorisasjonsanmodningen, samt også vært avholdt møte mellom foreningen og departementet.

I departementets brev av 3. juli 2014 er det redegjort for helsepersonellovens autorisasjonsordning og vilkårene for å autorisere nye personellgrupper. Departementet har her blant annet vist til at hvorvidt det skal gis autorisasjon etter helsepersonelloven vil bero på en hensiktsmessighetsvurdering. Ingen personellgrupper har noe rettskrav på å få autorisasjon og dette gjelder selv om vilkårene som eksplisitt fremgår av helsepersonelloven § 48 fjerde ledd vurderes å være oppfylt. Når det gjelder vurderingen av den konkrete autorisasjonsanmodningen uttalte departementet blant annet:

"Når det gjelder direktoratets konkrete vurdering og begrunnelse vises det til deres første vurdering av 27. mars 2012. Det vises også til direktoratets andre vurdering av 5. november 2012 hvor direktoratet, etter å ha vurdert en rekke innspill, presiseringer og ny dokumentasjon fra Akupunkturforeningen, har opprettholdt sin første vurdering og tilråding.

Etter en helhetsvurdering slutter departementet seg i all hovedsak til direktoratets vurdering av autorisasjonsanmodningen fra Akupunkturforeningen og tilråding om ikke å inkludere akupunktørene i helsepersonellovens autorisasjonsordning. Departementet ser

imidlertid at det på enkelte punkter er ulik oppfatning mellom Akupunktørforeningen og direktoratet når det gjelder de ulike vurderingskriteriene som er relevant for autorisasjonsspørsmålet, og særlig når det gjelder vurderingen av om de ulike vurderingskriterier eller vilkår er oppfylt eller ikke. Vi ser også at en litt annerledes vektning av enkelte argumenter kan gjøre autorisasjonsspørsmålet mer åpent for noen av de gruppene som direktoratet har vurdert. Departementet kan likevel ikke se vesentlige faglige argumenter som skulle tilsi behov for å overprøve direktoratets vurdering av autorisasjonsanmodningen fra Akupunkturforeningen. Departementet er derfor av den oppfatning at akupunktørene ikke oppfyller de nødvendige kriteriene for autorisasjon som følger av helsepersonelloven.

Det vises til at hensynet til pasientsikkerhet vil være ivaretatt selv om akupunktørene ikke inkluderes i helsepersonellovens autorisasjonsordning, idet helsepersonelloven uansett vil komme til anvendelse overfor personell som arbeider i helse- og omsorgstjenesten og yter helsehjelp. For personell som arbeider utenfor helse- og omsorgstjenesten vil brukernes sikkerhet og forbrukervern bli ivaretatt innenfor de rammer som følger av lov om alternativ behandling av sykdom.

Det skjer allerede i dag et utstrakt samarbeid mellom autorisert og ikke-autorisert personell ved ytelse av helsehjelp. Selv om det i fremtidens helse- og omsorgstjeneste fortsatt vil være viktig med sterke fagprofesjoner, kan det også være behov for kompetanse som dagens profesjoner i liten grad innehar. Det dukker jevnlig opp nye grupper som ønsker autorisasjon, men en utvikling mot stadig nye autoriserte grupper kan innebære risiko for en mer fragmentert og profesjonsdelt helse- og omsorgstjeneste. Dette tilsier en forholdsvis restriktiv praksis når det gjelder å innlemme nye personellgrupper i autorisasjonsordningen.

Departementet vil også påpeke at selv om de europeiske landene har mange likheter når det gjelder hvilke behandlingsformer/personellgrupper som er offentlig godkjent eller autorisert, er det også flere ulikheter. Dette kan ha historiske eller tradisjonsbundne årsaker eller skyldes ulikheter i de offentlige godkjenningsordningene. Det at en personellgruppe eller behandlingsform har autorisasjon eller offentlig godkjenning i et annet europeisk land, er derfor i seg selv ikke noe avgjørende argument for at personellgruppen skal gis autorisasjon også i Norge. Departementet viser i den forbindelse også til at man i EU nylig har tatt initiativ

for å bremse en utvikling mot stadig godkjenning av flere yrker i henhold til yrkeskvalifikasjonsdirektivet, blant annet fordi dette medfører økt byråkrati og administrative kostnader.

Departementet vil også vise til at autorisasjonsanmodningen fra akupunktørene gjelder personell som tilbyr alternativ behandling. I norsk offentlige helse- og omsorgstjeneste har man tradisjonelt operert med et skille mellom på den ene siden helse- og omsorgstjenester og helsepersonellgrupper som har en "skolemedisinsk" forankring, og på den andre side alternative behandlingsformer og behandlere. Dette skillet er også lagt til grunn i gjeldende lovgivningen. Helse- og omsorgstjenestelovgivningen regulerer tjenester og personellgrupper som gjennom sin utdanning har en "skolemedisinsk" forankring, mens lov om alternativ behandling regulerer helserelaterte tjenester som ikke er å anse for helsehjelp i henhold til helsepersonelloven.

Med "skolemedisin" forstås grovt sett den kunnskap og yrkesaktivitet som er basert på en biomedisinsk forståelsesmodell og som ligger til grunn for den helsefaglige kunnskap som benyttes av autorisert helsepersonell. Skolemedisinen bygger på vestlig naturvitenskap og kravet om at behandling/effekt av behandling skal være dokumentert, enten gjennom vitenskapelig forskning eller erfaringsbasert systematisert kunnskap, står svært sentralt. Med alternativ behandling menes i stor grad behandling som bygger på et annet teoretisk grunnlag enn "skolemedisinen". Gjennomgående skiller mange av disse behandlingene seg fra skolemedisinen når det gjelder sykdomslære, forklaring av sykdommers årsak og behandlingsprinsipper for ulike sykdommer. Kunnskapsgrunnlaget, både når det gjelder forklarings-/virkningsmodellene for behandlingsformene og når det gjelder behandlingsformenes effekt, er varierende og i mange tilfeller mangelfullt vurdert i forhold til den standard man har bygget skolemedisinen og den ordinære helsetjenesten på. Slik departementet vurderer det, er dette et argument som også taler mot å imøtekomme ønsket fra akupunktører om å bli omfattet av helsepersonellovens autorisasjonsordning."

Under henvisning til den korte tid som har gått siden ovennevnte konklusjon, sammenholdt med den vurdering og begrunnelse som lå til grunn for konklusjonen, kan jeg ikke se at det skulle være grunn til noen fornyet vurdering av dette spørsmålet nå.

SPØRSMÅL NR. 108**Innlevert 26. oktober 2015 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 30. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan unntaksbestemmelsene i Dublin III-forordningen praktiseres slik at de gjøres gjeldende for syriske flyktninger som er gift med norske statsborgere, og at asylsøknader i denne kategorien kan realitetsbehandles i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Hovedregelen i Dublin-avtalen er at søknaden fra en asylsøker skal behandles av det første landet søkeren kommer til. I Dublin III-forordningen er det stipulert enkelte unntaksbestemmelser fra denne hovedregelen. Dersom disse kriteriene oppfylles kan asylsøknaden realitetsbehandles i Norge.

Morgenbladet refererer den 16. oktober 2015 til en sak som illustrerer et forhold som fortjener særskilt oppmerksomhet i denne sammenheng.

Den syriske flyktningen «Ahmed» er gift med en norsk statsborger, men har fått avslag på sin asylsøknad, uten realitetsbehandling, med henvisning til Dublin-regelverket. Grunnen er at han, på sin flukt til Norge for å gjenforenes med sin familie, ble registrert i Polen. Han lot seg registrere der fordi han fryktet retur til Syria dersom han i møte med polske myndigheter svarte at han ikke var asylsøker, noe som hadde skjedd med andre han kjente. Ahmed», som er lege og har arbeidet i Aleppo for Leger Uten Grenser i to år, samt hatt koordineringsansvaret for arbeidet til MSF i Aleppo og ett sykehus til inne i Syria (siste år med base på tyrkisk side), vil være meget utsatt for forfølgelse, overgrep og tvangsrekruttering til IS eller regjeringshær dersom han skulle bli returnert. Som syrisk flyktning til Norge ville han derfor også ha rett på beskyttelse på individuelt grunnlag.

Etter å ha kommet til Norge og levert sin søknad, fikk han avslag med henvisning til Dublin-regelverket og sendt tilbake til Polen der han nå venter på behandling av sin asylsøknad. Selv om ekteskapet er ansett som legitimt og registrert i det norske Folkeregisteret, henvises det i avslaget fra norske utlendingsmyndigheter til at ekteskapet 'ikke eksisterte i hjemlandet'. Ekteparets plan var nettopp å få familie i hjemlandet for flere år tilbake, men krigen stanset alle slike planer. «Ahmeds» norske kone bor og arbeider i Norge; det er ikke aktuelt for henne å flytte til Polen.

Saken er håndtert i henhold til UDIs retningslinjer. Selv med en streng fortolkning av Dublin III-forordningens unntaksbestemmelser synes det ikke rimelig å forvente at et ekteskap alltid skal ha 'eksistert i hjemlandet' i situasjoner der det er krig i eget land. I denne

sammenheng vises det til ordlyden i Dublin-forordningens artikkel 2 g, der det ikke er stilt et eksplisitt kriterium om at begge ektefeller må ha hatt familieband i hjemlandet. Med henvisning til forordet i Dublin-forordningen, der det står at «retten til familieliv bør være et grunnleggende hensyn» i anvendelsen av forordningens bestemmelser, bør det derfor kunne gis et signal til Utlendingsdirektoratet om praktiseringen av unntaksbestemmelsene som tilsier realitetsbehandling der en asylsøker kommer fra en krigssone, et område som tilsier et anerkjent beskyttelsesbehov, og er gift med en norsk borger.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å bemerke at verken jeg eller departementet har myndighet til å gripe inn i eller påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. På denne bakgrunn finner jeg ikke grunn til å uttale meg nærmere om den konkrete saken det vises til. Jeg kan imidlertid uttale meg generelt om regelverket.

Dublin III-forordningen gjelder som norsk lov. Forordningens artikkel 17 innebærer at en medlemsstat kan beslutte å ta en søknad om beskyttelse (asyl) til realitetsbehandling, selv om medlemsstaten ikke er ansvarlig etter bestemmelsene i Dublin III-forordningen. Av utlendingsloven § 32 annet ledd følger det at en asylsøknad likevel skal realitetsbehandles i Norge dersom asylsøkeren har en «tilknytning til riket som gjør at Norge er nærmest til å realitetsbehandle den». Kongen kan gi nærmere regler i forskrift. I utlendingsforskriften § 7-4 er det videre presisert at adgangen til å ta en søknad om beskyttelse til realitetsbehandling i Norge ellers bare skal benyttes dersom det foreligger «særlige grunner».

I saker der asylsøkeren har en ektefelle som har fått beskyttelse i Norge, vil norske myndigheter være ansvarlig for behandlingen av søknaden. Dette gjelder uavhengig av om familien var etablert i hjemlandet, eksempelvis i tilfeller der familielivet ble etablert i et naboland familien flyktet til. Dette følger av Dublin III-forordningen artikkel 9. I saker der asylsøkeren har en ektefelle med annen oppholdstillatelse i Norge, ev. norsk statsborgerskap, vil norske myndigheter være ansvarlig for behandlingen av søknaden dersom familien eksisterte i hjemlandet. Jeg viser til utlendingsforskriften § 7-4, hvor det står at dersom tilknytningen til Norge er familiemedlemmer i riket, skal definisjonene i Dublin III-forordningen legges til grunn. I Dublin

III-forordningen artikkel 2 nr. 1 bokstav g om familie-medlemmer forutsettes det at «familien allerede eksisterer i hjemlandet».

Dublin-regelverket inneholder prosessuelle regler for hvilken medlemsstat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad. Regelverket har ikke som formål å gi regler om realitetsbehandlingen av asylsøknadene eller om familieinnvandring. En utstrakt bruk av unntaksbestemmelsen med grunnlag i familietilknytning vil kunne undergrave formålet med Dublin III-forordningen. Utenlandske statsborgere som ønsker

familieinnvandring med et familiemedlem i Norge henvises derfor til å søke om familieinnvandring på selvstendig grunnlag. Utenlandske statsborgere har for øvrig også mulighet til å søke om studie- og arbeidstillatelse i Norge.

Jeg mener at utfordringene vi i dag står overfor ikke kan løses ved at enkelte land lager egne regler om unntak fra hovedreglene i Dublin-regelverket. Det er behov for felles europeiske løsninger. Varige og gode løsninger må utarbeides i dialog og fellesskap med andre europeiske land.

SPØRSMÅL NR. 109

Innlevert 26. oktober 2015 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 3. november 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Kva konkret vil statsråden gjere for å møte utviklinga med fleire alvorlege hendingar med personskadar på norsk sokkel i 1.halvår 2015, og vil statsråden ta konkrete grep for å avgrense den auka risikoen som kan følgje av fleire inn leigde arbeidstakarar og utvida høve til mellombelse tilsetjingar?»

GRUNNGJEVING:

Prop. 1 S (2015 – 2016) viser til at frekvensen for alvorlege personskadar på norsk sokkel synte ei svak auke i 2014, og at det 1. halvår 2015 var fleire alvorlege hendingar med personskadar på norsk sokkel. I proposisjonen blir det framheva at dei siste åra har vist at entreprenørtilsette og inn leigde arbeidstakarar er meir risikoutsette, samtidig som dei i mindre grad får tilbod om oppfølging og tilrettelegging.

Svar:

Det er svært viktig å vere merksam når det kjem indikasjonar på negativ utvikling i ulykkesstatistikken. Det er derfor desse indikasjonane er omtala i Prop. 1 S (2015 – 2016).

På tross av ei elles god utvikling i ulykkesstatistikken til og med 2014, har det vore fleire alvorlege hendingar i byrjinga av 2015. Petroleumstilsynet har granska eller på annan måte følgd opp desse hendingsane, og kan ikkje finne noko som tyder på at dei har samband med omfang av mellombels tilsetjing eller innleigd personell. Det er heller ikkje mogleg å seie

om eller i kva grad desse hendingane er knytta til kostnadspress og nedbemanning i bransjen.

Endringane i reglane om mellombels tilsetjing i arbeidsmiljølova blei gjort gjeldande frå andre halvår 2015. Det er derfor for tidleg å seie noko om moglege effektar av desse endringane. Dei kan først analyserast etter data og informasjon som blir rapportert inn i løpet av 2015.

Det er elles grunn til å merke seg at frekvensen av alvorlege personskadar har hatt ei positiv utvikling dei siste åra. Overvåkingsverktøyet Risikonivå norsk petroleumsvirksomhet (RNNP) viser frekvensen no er på om lag ein fjerdedel samanlikna med byrjinga av 2000-talet.

Tala viser at andelen mellombels tilsette i petroleumsvirksomda er låg og har lege mellom ca. 3,5 % til 4 % dei seinare åra. Andelen mellombels tilsette er tilnærma lik blant entreprenør- og operatørtilsette. Andelen mellombels tilsette ligg på eit stabilt nivå, som historisk sett er lågt. Tala, som baserer seg på data frå 2013, viser også at 5,5 % av dei midlertidig tilsette har vore utsette for ei arbeidsulykke, medan tilsvarande tal for fast tilsette er 5,1 %. Denne skilnaden er ikkje vurdert som statistisk signifikant.

Petroleumstilsynet har i år følgd opp risikoutsette grupper og effektar av endra rammebetingelsar som følgje av nedbemanning, kostnadspress og effektiviseringsprosessar. Dei same områda vil også bli prioritert i 2016.

Sjølv om tala frå RNNP 2014 viser god utvikling på fleire område, har det vore ein negativ start på 2015. Eg ser svært alvorleg på dette og vil sørge for at Petroleumstilsynet følgjer utviklinga nøye.

SPØRSMÅL NR. 110**Innlevert 26. oktober 2015 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 3. november 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«I 2014 fekk Arbeidstilsynet ansvaret for å legge til rette for det operative samarbeidet i treparts bransje-program innan transport, uteliv og reinhald.

Kva resultat har dette gitt for utviklinga av bransje-programma?»

Svar:

Treparts bransje-program er eit verkemiddel for samarbeid mellom offentlege styresmakter og partane i arbeidslivet om målretta innsats i utsette bransjar. Det er i gang treparts bransje-program innan reinhald, uteliv og delar av transportbransjen. Arbeidet med bransje-programma er forankra i departementet. Arbeidstilsynet har fått oppgåva med å vere tilretteleggjar for satsinga. Gjennom etatsstyringsdialogen følgjer departementet opp arbeidet.

Frå og med i år er det også innført ei ordning med faste møte med dei tre respektive bransje-programgruppene og departementet. Det er lagt opp til at desse møta er halvårlege, men oftare ved behov. Dette er meint som ein arena for å drøfte tiltak som kan krevje politisk oppfølging. Denne møteforma er etablert etter at partane i arbeidslivet ønska nærare dialog med politisk leiding i departementet.

Det ser ut til å vere ei god utvikling i arbeidet med treparts bransje-program. Det er sett ned eigne grupper for kvart einskild bransje-program. Desse gruppene blir for tida leia av Arbeidstilsynet. Det er stort engasje-

ment i alle gruppene. Partane i arbeidslivet deltar aktivt i arbeidet. Som ein del av bransje-programma er det gjennomført informasjonstiltak retta mot unge arbeidstakarar i utelivsbransjen og mot private innkjøparar av reinhaldstenester. Arbeidstilsynet har ein særskilt tilsynsinnsats overfor verksemdar innan mellom anna reinhald, uteliv og transport. Gjennom bransjesamarbeidet har det vore dialog mellom Arbeidstilsynet og partane om gjennomføringa av tilsynsinnsatsen og korleis resultata frå desse tilsyna kan nyttast i oppfølginga gjennom bransje-programma.

Treparts bransje-program har medverka til å styrke dialogen med andre etatar, til dømes innan transportbransjen der Arbeidstilsynet har innleia eit nærare samarbeid med Vegdirektoratet og andre aktuelle kontrollatar.

Sjølv om det er skilnader mellom dei einskilde bransje-programma når det gjeld kor langt ein er kome, blir det i alle gruppene arbeidd aktivt med tiltak, innfallsvinklar og metodar for å møte utfordringane som gjeld arbeidsforhold og arbeidsmiljø innanfor bransjane.

Gjennomføringa av bransje-programma blir jamleg drøfta med hovudorganisasjonane i arbeidslivet, mellom anna i Arbeidslivs- og pensjonspolitisk råd.

Det er også naturleg å nemne at det over lang tid har vore eit nært samarbeid mellom offentlege etatar og partane i arbeidslivet innan bygg- og anleggsbransjen, men der er samarbeidet organisert noko annleis. Arbeidstilsynet har ei sentral rolle i dette samarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 111**Innlevert 26. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 30. oktober 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Mer gods på bane krevjer lange, sammenhengende strekninger. Strøm på Røros og Solørbanen gir i realiteten dobbeltspor mellom Midt-Norge og Østlandet og godsterminal på Kongsvinger kan det godset som ikke skal inn til Oslo unngå å belaste Alnabru. Et flertall på stortinget har bedt om at det settes i gang en planleg-

gingsprosess for å utrede konsekvensene av elektrifisering av gjenværende dieselstrekninger.

Når vil statsråden starte planlegging av elektrifisering på Røros/Solørbanen?»

BEGRUNNELSE:

I någjeldende NTP står det:

«Det vil bli satt i gang en formell planleggingsprosess ved at Jernbaneverket får i oppdrag å utrede konsekvensene av elektrifisering av gjenværende dieselstrekninger, dvs. Røros- og Solørbanen, Nordlandsbanen, Raumabanen og Bratsberg banen.»

Stortinget (innstillingen om NTP 2014-2023) 11. juni 2013:

Enstemmig merknad:
kap 8.2 - regional utvikling:
«Jernbane

Komiteen mener at tog er et effektivt transportmiddel for reiser i og omkring byområdene, og fjern-togstrekningene knytter landsdelene sammen. Videre er fjerntogstrekningene også viktige for godstransport både innenlands og til og fra utlandet. Komiteen er tilfreds med at det settes i gang en formell planleggingsprosess ved at Jernbaneverket får i oppdrag å utrede konsekvensene av elektrifisering av gjenværende dieselstrekninger.»

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2012-2013/inns-201213-450/8/#a2.3>

Flertallsmerknad - alle partier unntatt FrP:

Kap. 15.7.3 Jernbaneinvesteringer i korridoren (Oslo – Trondheim):

«Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, vil vise til at Dovrebanen, Rørosbanen, Gjøvikbanen, Hovedbanen, Gardermobanen, Raumabanen og Solørbanen inngår i denne korridoren, og at de ulike strekningene har svært ulike roller og markedsgrunnlag.

«Flertallet er opptatt av kapasitetsøkende tiltak for gods og forbedring av togtilbud for de reisende. Kryssingsspor, strømforsyning og stasjonstiltak er viktige tiltak, og flertallet understreker at kryssingsspor er relativt rimelige tiltak med stor positiv effekt for samfunnet. Flertallet er svært tilfreds med at det nå settes i gang en planleggingsprosess for å utrede konsekvensene av elektrifisering av gjenværende dieselstrekninger.»

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2012-2013/inns-201213-450/15/#a7.3>

Svar:

Jernbaneverket har allerede igangsatt en utredning som ser på elektrifisering av de ikke-elektrifiserte strekningene, herunder Røros- og Solørbanen. Dette er i tråd med vedtaket representanten Andersen viser til. Dette har jeg også omtalt i svar på Dokument nr. 15:938 (2014-2015).

Utredningen omfatter også en kunnskapsinnhenting og sammenlikning av energibærere/driftsformer som kan utgjøre alternativer til konvensjonell elektrifisering. Dette arbeidet vil i løpet av høsten ferdigstilles.

SPØRSMÅL NR. 112

Innlevert 26. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 2. november 2015 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Ledelsen i Sykehuset Innlandet vil frata Kongsvinger sjukehus og andre avdelinger i virkeområdet for differensiert arbeidsgiveravgift halve gevinsten av den reduserte arbeidsgiveravgiften, og bruke pengene i foretaket uavhengig av om pengene da blir brukt i område utenfor virkemiddelsona.

Er dette i samsvar på regelverket og den politiske målsetningen med ordningen og vil ikke flytting av pengene til områder som ikke er støtteberettiget, undergrave legitimiteten til ordningen?»

Svar:

Redusert arbeidsgiveravgift til helseforetakene er en del av ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift. Statsstøtteregulverket i EØS gjelder imidlertid ikke støtte til offentlige virksomheter som ikke anses å drive økonomisk aktivitet. Redusert arbeidsgiveravgift til helseforetakene omfattes derfor ikke av ordningen som er notifisert til ESA.

Formålet med ordningen er å stimulere til økt sysselsetting i virkeområdet og derved styrke grunnlaget for å opprettholde en spredt bosetting. Redusert ar-

beidsgiveravgift kan ha betydelig økonomisk effekt for helseforetak og andre som legger virksomhet innenfor

virkeområdet. Foretakene er imidlertid selv ansvarlige for hvordan de utnytter denne fordelene.

SPØRSMÅL NR. 113

Innlevert 26. oktober 2015 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 2. november 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«På Øvre Romerike dreneres en torvmyr helt inn til naturreservatet Grenimåsans gransumpskog.

Hvordan vil ministeren sikre at verneforskriftene for naturreservatet ivaretas slik at verneverdiene ikke reduseres gjennom inngrep på naboarealene?»

BEGRUNNELSE:

I Ullensaker og Nes kommune i Akershus pågår stortilt drenering av den 1.140 mål store myra Jødahlsåsan/Flakstadmåsan som forberedelser til industriell torvproduksjon. Dreneringsgrøftene når helt inntil skogkanten tilhørende naturreservatet Grenimåsans gransumpskog. Gransumpskogens kjennetegn er at grunnvannstanden står svært høyt. Dreneringstiltaket få meter fra sumpskogen må nødvendigvis få negative konsekvenser for naturreservatet. Naturmangfoldloven legger restriksjoner på tiltak på eiendommer som grenser til naturreservater.

I «Forskrift om verneplan for skog, Grenimåsan naturreservat, Nes kommune, Akershus», med ikrafttredelse 02.11.2007, står det følgende:

«§ 3. Vernebestemmelser

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygninger, anlegg og varige eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering, annen form for tørrlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.»

Svar:

Saken gjelder tiltak knyttet til torvuttak på Jødahlsåsan. I mitt svar på skriftlig spørsmål fra Karin Ander-

sen 10. mars 2015 om denne saken viste jeg til at uttak av torv reguleres av plan- og bygningsloven. Det er kommunen som er myndighet etter denne loven, og som er rette vedkommende til å vurdere de konkrete forholdene i saken. Jeg kan derfor ikke kommentere denne saken spesielt. I spørsmålet fra Elvestuen vises det til verneforskriften for Grenimåsan. Verneforskrifter gjelder kun innenfor verneområder. De regulerer ikke virksomhet utenfor verneområdene.

Generelt er det slik at hvis et tiltak utenfor et verneområde krever tillatelse etter annet lovverk enn naturmangfoldloven, og tiltaket kan virke inn på verneverdiene i et verneområde, skal det ved avgjørelse av om tillatelse bør gis legges vekt på verneverdiene. Dette følger av naturmangfoldlovens § 49 hvor det heter at "kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6."

Tiltak som ikke omfattes av naturmangfoldloven § 49 vurderes etter den generelle aktsomhetsplikten i naturmangfoldloven § 6. Bestemmelsen sier at "enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er tilstede."

Når det gjelder plan- og bygningsloven og torvuttak vil jeg på generelt grunnlag vise til at uttak utover husbehov i landbruk (for eksempel behov som følger av alminnelig landbruksdrift på eiendommen) skal avsettes til formålet råstoffutvinning i kommuneplan. Dette går fram av plan- og bygningsloven § 11-7 annet ledd nummer 1, bebyggelse anlegg underformål råstoffutvinning. Torvuttak regnes som råstoffutvinning i følge veileder T-1491, Kommuneplanens arealdel. På side 58 heter det at "Uttak for produksjonsformål kan også rette seg mot andre slags masser eller forekomster i grunnen, med uttak av torv som det vanligste

eksempel. Masseuttak, utenfor områder som er avsatt til råstoffutvinning, er ikke tillatt. Unntatt fra dette er masseuttak til husbehov i landbruk som tillates i LN-F(R)-område.".

Etter plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav k kreves det også søknad og tillatelse til torvuttak og grøfting dersom terrenginngrepet er vesentlig. Kom-

munal- og moderniseringsdepartementet har utgitt en egen temaveileder om uttak av mineralske forekomster og planlegging etter plan- og bygningsloven der det er forklart hvordan man gi føringer for eller fastsetter arealbruk i randsonen rundt et uttaksområde for å minske innvirkningen på omkringliggende områder, slik som verneområder.

SPØRSMÅL NR. 114

Innlevert 27. oktober 2015 av stortingsrepresentant Trond Giske

Besvart 2. november 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil statsråden gi støttebrev til Trollfjell Geopark i forbindelse med innsendelse av søknad om å bli tatt opp som UNESCO Global Geopark, og vil statsråden sende et intensjonsbrev direkte til sekretariatet i UNESCO i god tid før søknaden skal sendes (frist 30. november 2015,) som beskriver nasjonalstatens støtte til at Trollfjell Geopark blir tatt opp som en UNESCO Global Geopark?»

BEGRUNNELSE:

For Trollfjell Geopark vil en anerkjennelse som Global Geopark under UNESCO-paraplyen forsterke en allerede etablert UNESCO verdensarvstatus i Vegaøyan Verdensarvområde, samt gi hele regionen et kvalitetsstempel som vil ha betydning for økt verdiskaping. En slik anerkjennelse vil også være ekstremt viktig i internasjonale og nasjonal markedsføring og gi området en høyere status som kan bidra til økt tilstrømming innen reiseliv til Helgeland.

Trollfjell Geopark må ha støtte fra den nasjonale UNESCO-kommisjonen, i form av et støttebrev som vedlegg til søknadsdokumentet. I forkant av søknaden,

må også den nasjonale UNESCO-kommisjonen sende et intensjonsbrev til Geoparksnettverkets sekretariat ved UNESCO i Paris, der kommisjonen varsler om at det kommer til å sendes en søknad fra Norge i år. Vi har fått informasjon fra Geoparksnettverkets sekretariat ved UNESCO i Paris at det er kommet inn flere slike intensjonsbrev fra andre land, og at det derfor oppmuntres til at Norges UNESCO-kommisjon gjør det samme så snart som mulig, slik at Trollfjell Geopark har mulighet å søke om medlemskap i UNESCO Global Geoparks innen tidsfrist 30. november.

Svar:

Jeg er kjent med at Den norske UNESCO-kommisjonen v/ leder Tora Aasland har sendt et støttebrev for Trollfjell Geopark til UNESCO, datert 28. oktober 2015. Vi har foreløpig ikke mottatt informasjon fra UNESCO-sekretariatet i Paris om at støttebrevet fra UNESCO-kommisjonen ikke er tilstrekkelig som grunnlag for den videre prosess, eller at det skulle være behov for supplerende involvering fra norske myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 115**Innlevert 27. oktober 2015 av stortingsrepresentant Pål Farstad****Besvart 30. oktober 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at Stortingets vedtak om å plassere sokkelansvaret i Kristiansund blir fulgt opp av politiet, slik at kompetanse og myndighet både hva gjelder det operasjonelle og den strategiske ledelsen vedrørende sokkelen forblir i Kristiansund?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom Stortingets forhandlinger om nærpolitireformen ble det i vår enighet om at sokkelansvaret skulle fordeles på fire politidistrikt og at dagens lokalisering skal opprettholdes. Dette betyr blant annet at sokkelberedskapen i Kristiansund skal opprettholdes.

Slik denne representant vurderer Stortingets beslutning om å opprettholde sokkelansvaret i Kristiansund, må dette bety at både det operasjonelle og den strategiske styringen av politiets aktivitet knyttet til sokkelen må skje fra Kristiansund, som i dag. Dette må også gjelde krisehåndtering.

Politiet i Kristiansund har gjennom mange år opparbeidet seg en betydelig kompetanse knyttet til aktivitet på sokkelen. Det er også et godt samarbeid med aktørene som opererer i dette området. I dag foretas det flere tusen helikopterflygninger offshore ut fra Kristiansund, og mange selskaper knyttet til sokkelaktivitet er lokalisert i byen. Kristiansund er også internasjonal nødhavn. Det må derfor være av stor viktighet at denne kompetansen beholdes hos politiet i Kristiansund.

POD har nå sendt ut på høring et forslag om at politimesteren for det nye politidistriktet skal lokaliseres i Ålesund. Dette vil også medføre at operasjonssentralen lokaliseres her.

Svar:

I arbeidet med Nærpolitireformen har regjeringen vært tydelig på at kompetanse og politikraft skal spres i det enkelte politidistrikt. Det skal hensyntas at flere politidistrikter allerede har godt fungerende driftsenheter, som er tilpasset geografiske forhold, kriminalitetsbilde, bosettingsmønstre mv. Dette er forhold som er påpekt i Justis- og beredskapsdepartementets oppdragsbrev til Politidirektoratet. Stortingets vedtak om opprettholdelse av lokalisering og kompetanse, samt geografiske ansvarsgrenser knyttet til kontinentalsokkelen er påpekt spesielt i oppdragsbrevet.

Politidistriktene skal innrette seg slik at de utvikler gode samhandlingsmåter, ikke minst ved bruk av ny teknologi. Politimesteren skal sikre at både operasjonell og strategisk ledelse blir ivarettatt på en god måte, også der fagmiljøet er plassert på annet sted en administrasjonsstedet.

Jeg er trygg på at de kommende prosesser ivaretar disse hensyn, slik at solide og hensiktsmessige fagmiljøer videreføres uavhengig av administrasjonsstedets plassering.

SPØRSMÅL NR. 116**Innlevert 27. oktober 2015 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 3. november 2015 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«NOAH har ikke fått noe svar basert på objektive kriterier om hvorfor de ikke mottar grunnstøtte, og det er ikke mulig å forstå uti fra de svarene som er gitt hvorfor NOAH ikke får når Dyrevernalliansen og Dyrebeskyttelsen Norge får slik støtte.

Hvorfor får ikke NOAH grunnstøtte?»

BEGRUNNELSE:

Landbruks- og matdepartementet forvalter organisasjonsstøtte til organisasjoner som arbeider for vern av dyr. NOAH - for dyrs rettigheter får ikke slik støtte. NOAH er en av de tre større organisasjonene som arbeider for vern av dyr i Norge. På ingen målbare kriterier som størrelse, aktivitetsnivå, fartstid, faglig kapasitet el.l. skiller NOAH negativt ut fra de to an-

dre organisasjonene som nå får 404 000 NOK hver i grunnstøtte.

NOAH er den organisasjon som anmelder flest dyremishandlingssaker, og jobber bredest innenfor saksfeltet dyrevelferd: NOAH har blant annet stått bak lokalpolitiske vedtak om å ikke leie ut tomter til sirkus som har eksotiske dyr, samarbeidet med universitetskantiner i hele landet om Meatless Monday, bidratt til å opprettholde forbudet mot buejakt, vært sentrale i arbeidet for opprettelsen av dyrepoliti, samarbeidet med Oslo Fashion Week om pelsfritt ståsted og bidratt til bedre dyrevelferdspolitikker i flere partier. NOAH deltar på høringer, politiske møter og i referansegrupper for regelverksutvikling - og har bl.a. hatt hovedrepresentant i Forsøksdyrutvalget de siste 6 årene. NOAH bidrar sterkt til frivillighet i Norge, ved å mobilisere et stort antall mennesker til frivillig innsats for vern av dyr. NOAH er også svært aktiv i samfunnsdebatten, med gjennomsnittlig 1-2 medieoppslag daglig.

NOAH fyller de overordnede inngangskriteriene for organisasjonsstøtte som foreligger hos departementet. Støtte skal gis til "organisasjoner som arbeider innenfor landbruks- og matpolitiske satsingsområder", og vern av dyr er et slikt satsingsområde. NOAH formidler kunnskap, interesse og positive holdninger til dyre- og miljøvennlig matpolitikk. Organisasjonen fremmer forståelse for grønne verdier hos ungdom spesielt og allmennheten generelt - både knyttet direkte til klima og miljø, samt til spesialfeltet dyrevelferd.

Grunnstøtte skal gis for å medvirke til et levende og aktivt organisasjonsliv, som skal kunne bidra til en bred debatt om viktige samfunnsspørsmål og være et korrektiv til politikerne. For å oppnå dette er man avhengig av at organisasjoner som NOAH gis like forutsetninger for å bidra til samfunnsdebatten.

Svar:

Landbruks- og matdepartementet forvalter en tilskuddsordning der det kan gis støtte til landsdekkende organisasjoner som arbeider innenfor landbruks- og matpolitiske satsingsområder generelt, og der dyrevern/dyrevelferd er ett av flere slike områder. Det er et stort mangfold av organisasjoner som hvert år søker. Støtte til organisasjoner er ikke en rettighetsbasert ordning, og det årlig avsatte beløpet er av begrenset størrelse. Bevilgningen kan derfor på langt nær dekke den totale summen det søkes om eller tilgodese alle organisasjoner som søker, selv om de oppfyller kriteriene for ordningen.

Det er med andre ord ikke slik at støtte skal gis til alle organisasjoner som søker. For inneværende år var det 30 som søkte og 14 som allerede hadde samarbeidsavtale med departementet. Av disse 44 var det kun 27 organisasjoner som etter stortingsbehandlingen ble tildelt støtte, mens 17 fikk avslag.

I budsjettproposisjonen for 2016 er det foreslått å gi støtte til 30 organisasjoner, det vil si at 18 organisasjoner som har søkt, ikke er foreslått støttet.

Fordelingen av støtte til organisasjoner er gjenstand for politiske prioriteringer. Den fremlagte budsjettproposisjonen viser departementets forslag til fordeling av midler, mens det er Stortinget som gjennom budsjettbehandlingen bestemmer den endelige fordelingen og tildelingen, uten krav til begrunnelse for eventuelle endringer fra departementets forslag.

Det er ikke klageadgang på fordelingen av disse midlene, siden det er Stortinget som vedtar tildeling av støtte til den enkelte organisasjon.

Tildelingene har i stor grad vært videreført over flere år, selv med skiftende regjeringer. Dette har gitt en viss grad av forutsigbarhet for organisasjonene.

SPØRSMÅL NR. 117

Innlevert 27. oktober 2015 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 4. november 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil Utenriksministeren på vegne av Norge be om å aktivere IHFFC-kommisjonen for å foreta en uavhengig undersøkelse av bombeangrepet på sykehuset i Kunduz?»

BEGRUNNELSE:

De amerikanske flyangrepene ødela hovedbygningen på Leger Uten Grensers sykehus i Kunduz, og sykehuset er ikke lenger operativt. Dermed står titusener av mennesker uten tilgang til akuttmedisinske og kirurgiske tjenester i en by som er ødelagt av flere uker med intense kamper.

IHFFC ble etablert under tilleggsprotokollene til Genèvekonvensjonene og er den eneste permanente institusjonen som er satt opp spesifikt for å etterforske brudd på internasjonal humanitærrett.

Det er viktig for de berørte partene her å få en forsikring om at krigens regler ikke er endret, hverken for Kunduz eller for sikkerheten til alle hjelpearbeidere som jobber i sykehus på frontlinjer over hele verden.

Svar:

Bombing av sykehus er uakseptabelt. Regjeringen ser meget alvorlig på at Leger uten Grensers sykehus ble truffet i et amerikansk luftangrep i Kunduz og at helsearbeidere og pasienter, inkludert barn, ble drept.

Dette er en tragisk hendelse, som ikke bare har rammet pasienter og helsearbeidere som befant seg i sykehuset, men som også innebærer at sivilbefolkningen i området mister et helsetilbud av stor betydning.

Det er svært viktig at det så fort som mulig blir full klarhet i hvordan dette kunne skje og hvordan sikre at det ikke kan skje i fremtiden. Jeg legger til grunn at alle ønsker full åpenhet om denne saken.

Ifølge internasjonal humanitærrett er det i første rekke statene selv som har ansvaret for å undersøke denne type hendelser, og eventuelt igangsette straffeforfølgning der det er mistanke om straffbare forhold.

Dette sikrer at ansvaret ligger hos den staten som har tilgang til alle berørte personer i kommandokjeden, og all relevant informasjon.

Når det gjelder The International Fact-Finding Commission (IHFFC), har USA ikke sluttet seg til 1. Tilleggsprotokoll til Genèvekonvensjonene og har følgelig heller ikke akseptert å være bundet av kompetansen til IHFFC. Afghanistan er heller ikke part til denne granskingskommisjonen, selv om de er part til 1. Tilleggsprotokoll. Kommisjonen har derfor ikke kompetanse til å iverksette en granskning av saken, med mindre man på amerikansk og afghansk side har et ønske om å akseptere dette.

USA har satt i gang en full granskning, og har gjort det klart at de vil holde personer som eventuelt har gjort seg skyldig i brudd på folkeretten ansvarlig. Utenriksdepartementet tar dette til etterretning.

President Obama har også personlig tatt kontakt med de berørte og beklaget. NATO og Afghanistan har også startet egne granskninger. UD har full tillit til at både president Obama og NATOs generalsekretær, Jens Stoltenberg, sikrer granskninger som gir all nødvendig informasjon.

Jeg ser frem til å få resultatene fra disse tre granskningene og har tillit til at disse til sammen vil gi et klart, tilstrekkelig og fullstendig svar på hvordan en slik tragisk hendelse kunne skje. Det forventer det internasjonale samfunn, Norge inkludert.

SPØRSMÅL NR. 118

Innlevert 27. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 2. november 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere tiltak som bidrar til å sikre at økonomien til friskoler er solid nok til å drive ut skoleåret?»

BEGRUNNELSE:

På grunn av dårlig økonomi måtte styret ved Røyken Videregående Steinerskole slå skolen konkurs midt i et semester. Skolen har hatt en vanskelig økonomi over lang tid. Likviditeten har vært stram, og skolen har ikke hatt noen reserver å tære på. Dette medfører at elevene får sin utdanning avbrutt uten forvarsel, og det på en skole med annen pedagogikk enn det som er vanlig, noe som gjør deres situasjon ytterligere komplisert. En annen faktor som gjør dette spesielt van-

skelig er at dette er en internatskole. Disse elevene står nå plutselig uten både skoleplass og bosted, og har fått beskjed å flytte ut av sin bopel i løpet av få dager.

Svar:

Skoler godkjent etter friskoleloven mottar statsstøtte som utgjør rundt 85 prosent av driftskostnadene i offentlige skoler, og de kan ta skolepenger med inntil 15 prosent av tilskuddsgrunnlaget. I tillegg til de ordinære skolepengene kan skolene ta inntil 3 400 kroner per år for elever i grunnskolen og inntil 4 500 kroner per år for elever i den videregående skolen for dekning av utgifter til husleie eller kapitalkostnader. Jeg viser også til at det i 2014 ble opprettet et eget kapitaltilskudd til friskoler på statsbudsjettet.

Innenfor denne tilskuddsordningen har styret ved den enkelte friskole ansvar for at skolen har en forsvarlig økonomiforvaltning og håndterer sine betalingsforpliktelser. De aller fleste friskoler klarer dette, og det skjer sjelden at en skole må legge ned midt i skoleåret grunnet økonomiske problemer.

Friskoleloven stiller strenge krav til godkjenning av skoler med rett til statstilskudd, og regelverket gir adgang til å avslå søknader fra useriøse søkere. Til tross for dette vil det alltid være en viss risiko knyttet til valget av en friskole.

Konsekvensene for elevene ved nedleggelse avhenger av hvilket skoleslag det gjelder: Dersom en grunnskole blir nedlagt, skal hjemkommunen sørge for at elever i opplæringspliktig alder straks får et of-

fentlig tilbud på nærskolen. Dersom en videregående skole blir lagt ned, kan elevene på lik linje med andre elever søke om inntak i en offentlig videregående skole innenfor den søknadsfristen som gjelder. Elevene kan også søke seg til andre friskoler, som da må vurdere om de har plass og kapasitet til å imot nye elever midt i skoleåret.

I forbindelse med konkursen ved Røyken videregående Steinerskole har jeg lagt til rette for at elevtilskuddet på visse vilkår kan følge med elever som velger å bytte til en annen friskole godkjent på samme grunnlag, og som der fortsetter med samme utdanningsprogram.

På denne bakgrunn anser jeg at tilskuddsordningen for godkjente friskoler er tilfredsstillende.

SPØRSMÅL NR. 119

Innlevert 27. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 2. november 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Flere skoler i Norge, både private skoler og offentlige, er internatskoler. Når slike skoler må legge ned driften midt i et semester skaper det ekstra store vanskeligheter for elevene.

Vil statsråden vurdere spesielle tiltak eller endre lovverket, for å skape større forutsigbarhet og trygghet for elevene på slike skoler?»

BEGRUNNELSE:

På grunn av dårlig økonomi måtte styret ved Røyken Videregående Steinerskole slå skolen konkurs midt i et semester. Skolen har hatt en vanskelig økonomi over lang tid. Likviditeten har vært stram, og skolen har ikke hatt noen reserver å tære på. Dette medfører at elevene får sin utdanning avbrutt uten forvarsel, og det på en skole med annen pedagogikk enn det som er vanlig, noe som gjør at deres situasjon ytterligere kompliseres. En annen faktor som gjør dette spesielt vanskelig for mange er at det er en internatskole. Disse skolene står nå plutselig uten både skoleplass og bosted.

Svar:

Styret ved en friskole er ansvarlig for at skolen har en forsvarlig økonomiforvaltning og håndterer sine betalingsforpliktelser. Ingen friskoler er pålagt å ha internat til sine elever, men dersom de velger å drive internat er

det en forutsetning at økonomien er forsvarlig også for denne virksomheten. Et mindretall av dagens friskoler har internat.

Hvis friskolen legger ned virksomheten, må elevene søke seg over til andre skoler, offentlige eller private. Fylkeskommunene har ikke plikt til å finne plass til elevene etter at det vanlige inntaket er avsluttet. Dersom elevene har bodd på internat tilknyttet skolen, må de flytte hjem til sine foreldre eller finne et annet bosted. Dette gjelder uansett om nedleggelsen skjer mellom skoleår, eller i løpet av skoleåret. Situasjonen blir likevel mer prekær for elevene når det skjer i skoleåret.

Elever som på grunn av ekstraordinære forhold står uten skoleplass ved en friskole, kan bytte til andre friskoler av samme type som har kapasitet til å ta dem imot. Jeg har lagt til rette for at elevtilskuddet kan følge med til den friskolen eleven velger å bytte til. Dette er viktig for at de elevene som ønsker det, kan fortsette sin skolegang med samme pedagogikk eller utdanningsprogram. Jeg planlegger ikke andre tiltak rettet mot dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 120**Innlevert 28. oktober 2015 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 4. november 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Med hvilken rett kan barnevernet neglisjere en alvorlig medisinsk diagnose, og ikke la familien og barnet få utpekt en medisinskfaglig sakkyndig i en sak hvor det er snakk om omsorgsovertakelse?»

BEGRUNNELSE:

Flere familier med alvorlig ME-syke barn har den senere tid opplevd at barnevernet igangsetter sak om fosterhjemsplassering av barn på bakgrunn av bekymringsmelding. Meldingen kan f.eks. komme fra skolen, fordi barnet har mye fravær. Til tross for at det foreligger erklæring fra lege om at barnet er sykt og har diagnosen ME, har flere familier opplevd at barnevernet igangsetter sak om omsorgssvikt. Barnevernet forholder seg ikke til den medisinske diagnosen. Erklæringer fra lege synes ikke å ha noen betydning.

Når sak om fosterhjemsplassering forberedes til fylkesnemnda peker barnevernet selv ut sakkyndige, f.eks. psykologer eller andre uten medisinskfaglig kompetanse om ME. I flere tilfeller har familier bedt om å få sakkyndige som har en medisinskfaglig kompetanse på ME, men de blir avvist med begrunnelse om at saken kun dreier seg om omsorgssvikt, og ikke sykdom. Det hevdes at det er familien, f.eks. mor som gjør barnet sykt gjennom overbeskyttelse eller annet, mens realiteten dreier seg om svært syke barn. Nylig ble et søskenpar plassert i fosterhjem, med kun tre årlige besøk av mor, noe som har skapt stor fortvilelse både hos mor og barn.

En annen sak er satt i gang, hvor familien ikke får en medisinskfaglig person utpekt til tross for at det foreligger flere uttalelser fra både fastlege og ME-spesialist om at barnet har ME, og at det ikke foreligger omsorgssvikt.

Disse familiene burde få hjelp med sine alvorlig syke barn og ikke være redde for at om de ber om hjelp så blir det en sak om omsorgssvikt i stedet.

Svar:

Jeg er opptatt av at barnevernet skal jobbe for å sikre barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. For å oppnå dette formålet er det en forutsetning at barneverntjenesten følger opp innkomne bekymringsmeldinger på en god måte i samsvar med barnevernlovens krav.

Dersom barneverntjenesten mottar en melding som gir rimelig grunn til å anta at det er grunnlag for tiltak

etter barnevernloven, skal barnets situasjon undersøkes av barneverntjenesten. Undersøkelsen skal kartlegge barnets hjelpe- og omsorgsbehov, og gi grunnlag for å vurdere om barnet har behov for tiltak etter loven. Forvaltningsloven § 17 første ledd pålegger barneverntjenesten å påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Saken opplyses blant annet gjennom barneverntjenestens kontakt med barnet og foreldrene og ved innhenting av opplysninger fra andre offentlige instanser. Barn med alvorlige medisinske diagnoser vil normalt ha tett oppfølging av helsepersonell. Helsemedisinske opplysninger vil i slike tilfeller normalt være sentrale i saken. Barneverntjenesten skal innhente denne type opplysninger i undersøkelsen, og kan ikke se bort fra en legeerklæring om at det foreligger sykdom, men kan på tross av en slik legeerklæring vurdere at det er grunn til å begjære omsorgsovertakelse.

Dersom det i tillegg til dette er nødvendig med sakkyndig medisinsk kompetanse, kan barneverntjenesten engasjere en sakkyndig. Foreldrene kan ikke kreve at barneverntjenesten engasjerer en sakkyndig, men barneverntjenesten kan anmodes om dette. Foreldrene kan alltid på eget initiativ engasjere en sakkyndig.

Dersom undersøkelsen avdekker alvorlig omsorgssvikt, og hjelpetiltak ikke vil være tilstrekkelig for å avhjelpe situasjonen, skal barneverntjenesten fremme en sak om omsorgsovertagelse for fylkesnemnda. Det er en forutsetning at barneverntjenesten vurderer at et slikt alvorlig skritt vil være til barnets beste. Fylkesnemnda skal, før de behandler saken, vurdere om saken er godt nok opplyst. Vitneførsel knyttet til alvorlige medisinske diagnoser vil kunne være et sentralt bevis i fylkesnemnda. I medhold av barnevernloven § 7-12 bokstav d kan nemndsleder på selvstendig grunnlag vurdere behovet for en sakkyndig utredning. Dersom nemndsleder vurderer at det er nødvendig med en sakkyndig utredning får den sakkyndige sitt mandat direkte av fylkesnemnda. Den sakkyndige skal i en slik situasjon avgi rapport til nemnda, men skal ikke delta i avgjørelsen.

Både barneverntjenesten og fylkesnemnda har med andre ord uavhengig av hverandre en selvstendig plikt til å vurdere behovet for en sakkyndig medisinsk utredning av barnet, men foreldrene har ikke noe ubetinget krav på en slik utredning.

I enhver barnevernssak skal det tilstrebes at den sakkyndige som engasjeres er en som foreldrene og barnevernet kan enes om. For at de sakkyndige som oppnevnes for å utrede saker for den kommunale barneverntjenesten skal oppleves som uavhengige og

nøytrale av den private part, anmodet daværende Barne- og familiedepartementet i 2005 fylkesmennene om å bistå med å utpeke en sakkyndig i saker der kommunen og den private part ikke blir enige om hvem som skal oppnevnes. Barnevernssaker er ofte preget av konflikt, og den sakkyndige bør i sitt arbeid og i sin tilnærming søke konfliktreduserende løsninger der det er forenelig med barnets beste.

Jeg er opptatt av at det legges til rette for å sikre god faglig standard på sakkyndige rapporter i barnevernssaker. Dette er viktig av rettssikkerhetsmessige hensyn. For å sikre dette skal rapporter som sakkyndige utarbeider i barnevernssaker alltid vurderes av Barnesakkyndig kommisjon. Kommisjonen har som oppgave å kvalitetssikre sakkyndige rapporter bestilt av barneverntjenesten, fylkesnemnda, domstolene eller de private parter, knyttet til barnevernssaker. Kommisjonen er et eksternt organ, og skal foreta en selvstendig og uavhengig vurdering av rapportene. Først når en rapport er gjennomgått av kommisjonen, kan den gi grunnlag for tiltak etter barnevernloven. Barnesakkyndig kommisjon har nylig blitt evaluert, og rapporten vil offentliggjøres i nær fremtid.

Departementet har laget veiledende retningslinjer for sakkyndig arbeid i barnevernssaker for barnevern-

tjenesten, fylkesnemnda og domstolen. Retningslinjene beskriver blant annet hva en sakkyndig rapport forventes å omfatte og utgjør det strukturelle grunnlaget for medlemmene av Barnesakkyndig kommisjon til å vurdere om rapportene er av en slik kvalitet at blant annet rettssikkerhet, faglighet, etiske betraktninger og kritisk anvendelser av metoder er ivaretatt. Retningslinjene er også ment å fungere som en orientering til sakens parter om de sakkyndiges arbeid i slike saker og hva som forventes av en sakkyndig rapport.

I tillegg til dette utarbeidet departementet i 2014 veiledende retningslinjer for bruk av egenerklæring ved engasjering eller oppnevning av sakkyndig i barnevernssaker. Formålet med retningslinjene er å sikre uavhengighet til parter og andre som kan ha interesse i barnevernssaken, samt å styrke åpenheten ved det sakkyndige arbeidet.

Avslutningsvis vil jeg påpeke at tjenester og tiltak etter barnevernloven skal være forsvarlige. Det er fylkesmannen som fører tilsyn med at den kommunale barneverntjeneste utfører sine lovpålagte oppgaver. I saker der privat part er misfornøyd med oppfølgingen til barneverntjenesten er det anledning til å ta saken opp med fylkesmannen.

SPØRSMÅL NR. 121

Innlevert 27. oktober 2015 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 4. november 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hvilke andre initiativ utover det som allerede er gjort direkte til usbekiske myndigheter og via ambassaden i Moskva, vil utenriksministeren ta ovenfor myndighetene i Usbekistan, for å få klarhet i hva som har skjedd med Daniel Anderson?»

BEGRUNNELSE:

Daniel Anderson er norsk statsborger, og har tilhørt det eksil-usbekistanske miljøet, som blant annet har kritisert myndighetene i Usbekistan. Han reiste våren 2014 til Usbekistan for å besøke sin mor, men ingen i Norge har hørt fra ham siden da. Etter det vi kjenner til, har UD arbeidet med å finne ut av hvor han er og hva som har skjedd siden i fjor høst. Det har ikke lyktes UD å få svar fra diplomatisk hold.

Svar:

Jeg deler representantens bekymring over at våre gjentatte henvendelser til myndighetene i Usbekistan vedrørende Daniel Andersons situasjon foreløpig står ubesvarte. Jeg kan forsikre om at denne saken blir fulgt opp innenfor de rammer og retningslinjer vi har for konsulær bistand, og i tråd med stortingsmeldingen om bistand til nordmenn i utlandet (St.meld. 12 (2010-2011)) som fikk tilslutning fra et samlet Storting i 2011.

Utenrikstjenesten ved ambassaden i Moskva vil fortsette arbeidet overfor usbekiske myndigheter for å få klarhet i hva som har skjedd med Daniel Anderson.

Utenrikstjenesten opplever at det kan oppstå særskilte utfordringer når norske borgere med dobbelt statsborgerskap returnerer til sine tidligere hjemland og kommer i en situasjon hvor de kan ha behov for konsulær bistand fra norske myndigheter. Dette fordi

det andre landets myndigheter ikke nødvendigvis anerkjenner det norske statsborgerskapet. I slike tilfeller

kan det være ekstra krevende å oppnå kontakt og få rede på hva som har skjedd med vedkommende.

SPØRSMÅL NR. 122

Innlevert 28. oktober 2015 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 4. november 2015 av næringsminister Monica Mæland

Spørsmål:

«Statsråden har i media varslet en evaluering av påbudet om flytevest i småbåt.

Kan statsråden garantere at regjeringen vil presisere og effektivisere flytevestpåbudet og ikke ta en omkamp om påbudet om flytevest i småbåt, og vil forslagene fremmes for Stortinget slik at de kan gjøres gjeldene for båtsesongen 2016?»

Svar:

Arbeidet med sjøsikkerhet på fritidsbåter er et kontinuerlig arbeid. Det er naturlig at vi etter årets båtsesong

foretar en evaluering av om flytevestpåbudet og unntakene virker etter sin hensikt.

Ulykkesstatistikken så langt i 2015 viser en svak oppgang i antall dødsulykker. Jeg har fått innspill fra flere hold, herunder enkeltpersoner og organisasjoner som representerer fritidsbåtbrukere om at det er behov for å evaluere påbudet. En evaluering gir oss muligheten til en systematisk gjennomgang av båtbrukernes, politiets og andre fageters erfaringer med påbudet.

Jeg mener at det ikke er riktig å forskuttede resultatene av en slik evaluering allerede før den er påbegynt. Men vi må ha som utgangspunkt at evalueringen skal gi oss et bedre grunnlag for å vurdere eventuelle tiltak som kan føre til at antallet ulykker med fritidsbåt går ned.

SPØRSMÅL NR. 123

Innlevert 28. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 3. november 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Hva er begrunnelsen for, og hvilke avtaler foreligger med FEFO som begrunnelse for at man inkluderer FEFOs grunn i forslaget til vern av Lopp havet, hvor hele Hasvik inngår?»

BEGRUNNELSE:

Viser til arbeid med vern av Lopp havet. I brev fra Miljødirektoratet til Hasvik kommune står det at verneforslaget i hovedsak er trukket utenfor privat grunn, mens FEFOs eiendom er inkludert i verneforslaget. FEFO er som kjent en stiftelse som forvalter eiendomsretten til innbyggerne i Finnmark fylke. De foreslåtte

grensene vil legge sterke begrensninger på hvilke aktiviteter man kan legge til rette for i fremtiden. Dette vil kunne slå negativt ut for Hasvik som fiskerikommune. Kommunen har heller ikke fått reell innflytelse til å påvirke prosessen.

Svar:

Fylkesmannen kunngjorde melding om oppstart av planarbeidet for Lopp havet i september 2009. Oppstartsmeldingen skisserer hva som vil bli utredet i den videre planprosessen. I oppstartsmeldingen pekes det bl.a. på at grensen for området i hovedsak er tenkt truk-

ket utenfor privat grunn. Finnmarkseiendommens sjøgrunn er tenkt inkludert i forslaget.

Marint vern omfatter kun sjøområder, og et utgangspunkt for avgrensning opp mot land er normal flo (midlere høyvann). Det innebærer at grunne sjøområder også tas med. Eiendomsretten i sjø går normalt ut til marbakken eller to meters dybde. Behovet for å ta med grunne sjøområder vurderes opp mot verneverdier og verneformål. Dersom man kommer frem til at behovet ikke er til stede, kan grensen trekkes dypere. Lopp-havet har både stor spennvidde i naturtyper og spesielle kvaliteter. Spørsmålet om hvorvidt de grunneste delene av sjøområdet bør inkluderes vil bli vurdert ut fra de aktuelle verneverdiene.

Fylkesmannen i Finnmark arbeider nå med et høringsutkast for marint vern i Lopp-havet, og det er ikke konkludert fra fylkesmannens side med hva det endelige høringsforslaget om vern bør eller skal omfatte. Departementet har fått opplyst at et foreløpig utkast skal

ligge til grunn for diskusjon på møter med referansegruppen og Hasvik kommune om kort tid. Fylkesmannen har hatt møte med Finnmarkseiendommen (FeFo), som også har fått oversendt det samme utkastet som referansegruppen og Hasvik kommune. Fylkesmannen har samtidig gitt beskjed om at de gjerne møter FeFo igjen dersom de ønsker det.

Departementet har videre fått opplyst at Hasvik kommune på lik linje med andre berørte kommuner har fått tilbud om å sitte i referansegruppen.

Det vil være gode muligheter for medvirkning og innflytelse også i den videre prosessen. Fylkesmannen vil etter utarbeiding av høringsutkast sende forslaget på høring, og etter oppsummering av innkomne høringsuttalelser gi tilråding til Miljødirektoratet. Miljødirektoratet gir deretter tilråding til Klima- og miljødepartementet. Eventuelt vedtak skjer ved kongelig resolusjon.

SPØRSMÅL NR. 124

Innlevert 28. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø

Besvart 3. november 2015 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Er det riktig forståelse av regelverket at det ikke er mulig å motta noen form for godtgjørelse som folkevalgt og samtidig motta sykepengen eller arbeidsavklaringspenger?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en person som har vært folkevalgt som kommunestyrerepresentant og som har fått brev fra NAV om at all godtgjørelse for vervet som folkevalgt de siste fire årene må tilbakebetales. Dette begrunnes i at vedkommende har vært delvis i jobb og mottatt arbeidsavklaringspenger i løpet av perioden. Jeg er videre gjort oppmerksom på at flere kommunestyrerepresentanter og fylkestingsrepresentanter som har mottatt sykepengen eller arbeidsavklaringspenger i ettertid har mottatt brev fra NAV med krav om tilbakebetaling av godtgjørelse. I disse tilfellene er det ikke snakk om tapt arbeidsfortjeneste, men møtegodtgjørelse.

Svar:

Representant Bergstøs spørsmål dreier seg om hvorvidt det er mulig å motta godtgjørelse som folkevalgt samtidig som man mottar sykepengen eller arbeidsavklaringspenger. Representanten viser til at hun har blitt kontaktet av en person som har vært folkevalgt som kommunestyrerepresentant og som har fått brev fra Arbeids- og velferdsetaten om at all godtgjørelse for vervet som folkevalgt de siste fire årene må tilbakebetales. Dette skal være begrunnet i at vedkommende har vært delvis i jobb og mottatt arbeidsavklaringspenger i løpet av perioden.

Jeg finner innledningsvis grunn til å presisere at Arbeids- og velferdsetaten ikke ber om tilbakebetaling av godtgjørelse for verv som folkevalgt, men kun kan kreve feilaktig utbetalt ytelse fra folketrygden tilbake.

Det er et vilkår for rett til sykepengen fra folketrygden at man har mistet inntekt på grunn av arbeidsuførhet (funksjonsnedsettelse) som klart skyldes sykdom eller skade. Møtegodtgjørelse regnes som inntekt og tas med i sykepenges grunnlaget. I de tilfeller der vedkommende er 100 prosent sykmeldt kan man ikke motta kompensasjon fra folketrygden for tapt inntekt samtidig som man mottar godtgjørelse for verv i kommunestyret, da dette regnes som inntekt. Graderte sy-

kepenger kan imidlertid utbetales samtidig som man mottar godtgjørelse for verv i kommunestyret.

Arbeidsavklaringspenger skal reduseres ut fra det antall timer stønadsmottakeren har vært eller kunne ha vært i inntektsgivende arbeid. Ytelsen utbetales da på bakgrunn av informasjon som stønadsmottaker fører på meldekortet, som sendes Arbeids- og velferdsetaten hver fjortende dag. Mottakeren skal alltid oppgi de timene han eller hun har utført arbeid eller utøvet verv

som gir inntekt eller godtgjørelse. Dette gjelder også politiske verv. Timene skal føres selv om inntekten/godtgjørelsen kommer på et senere tidspunkt. Mottakeren skal føre de timene som godtgjørelsen er ment å dekke.

Dersom noen får et vedtak fra Arbeids- og velferdsetaten som de mener er feil, kan vedkommende klage på vedtaket slik at saken kan prøves på nytt.

SPØRSMÅL NR. 125

Innlevert 28. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 2. november 2015 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Det er fritak for eingongsavgift ved erverv av enkelte køyretøy, det gjeld mellom anna ambulansar, brannbilar, pansra bilar til offentlig bruk og gravferdsbilar. Derimot er ikkje politibilar fritakne for eingongsavgift.

Kva er bakgrunnen for dette, og meiner finansministeren reglane for alle desse køyretøya burde vore like?»

Svar:

Føremålet med eingongsavgifta har først og fremst vore å skaffe staten inntekter. Avgifta er i tillegg utforma slik at ein tek omsyn til miljø-, trafikktryggleik og fordeling. Ein må sjå dei ulike fritaka og satsane i avgifta i lys av dette.

I eingongsavgifta har ein forsøkt å skjerma nyttekøyretøy frå avgift. Dette heng saman med at ein i eingongsavgifta tradisjonelt har ønskja å avgiftslegge sluttbruken. Dette viser seg mellom anna ved at tunge lastebilar og bussar ikkje er omfatta av avgifta, og at ein svarer redusert avgift for varebilar og drosjer. Fritaket for gravferdsbilar er også eit døme på dette.

Andre typar køyretøy er fritakne av omsyn til den særreigde karakter til køyretøya og deira særskilde

bruksføremål. Dette gjeld mellom anna ambulansar og dei spesialutrusta køyretøya som brannvesenet nyttar. Av same omsyn er også pansra køyretøy til politiet fritakne frå avgift. Når brannvesenet, helsevesenet og politiet skaffar seg ordinære køyretøy, skal dei derimot svare avgift på vanleg måte.

I eventuelle løyvingforslag om kjøp av nye politibilar vil ein ta med kostnadene til å dekke eingongsavgifta. Å fritak politibilar frå eingongsavgift vil derfor ikkje spare staten for utgifter, berre flytte kostanden frå utgiftssida til inntektssida. Derimot vil eit slikt fritak kunne gjere at ein ikkje lenger oppnår dei ønska måla med avgifta, til dømes ønsket om å stimulere til kjøp av meir miljøvennlege køyretøy.

Eg vil elles vise til at regjeringa, saman med KrF og Venstre, har gjennomgått bilavgiftene i sin heilskap. Gjennomgangen blei presentert i revidert nasjonalbudsjett for 2015, sjå Meld. St. 2 (2014-2015). I gjennomgangen blei det mellom anna vist til at i eit effektivt og robust avgiftssystem bør ein ha så få unntaks-, fritaks- og særordningar som mogleg, og at eventuelle kompensasjonar for utslag som er urimelege eller ikkje ønska bør vere mellombelse og skje på utgiftssida av budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 126**Innlevert 28. oktober 2015 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 9. november 2015 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«På hvilken måte kan man styrke lovgivningen for å sikre bedre tilrettelegging for studenter i høyere utdanning med lærevansker, og har statsråden en intensjon om å gjøre dette?»

BEGRUNNELSE:

I flere år har det vært ulike medieoppslag om studenter med dysleksi og andre lærevansker som ikke får tilrettelagt studiene. Det er mangel på tilrettelegging av læringsmateriell, undervisning og vurderingsformer.

Studentene er formelt kvalifisert og skal ha like gode muligheter til å fullføre studiene som alle andre, men kan trenge lydbøker, programvare og andre digitale verktøy, tettere veiledning med mer for å kunne gjennomføre studiene.

Ifølge lov om universiteter og høyskoler skal institusjonene "så langt det er mulig og rimelig, legge til rette for studenter med særskilte behov".

Flere dyslektikere opplever at de ikke får tilgang på læremateriell tilpasset dem, blant annet i form av lydbøker. Dysleksi er ganske vanlig og det er uheldig både for den enkelte og for samfunnet om universitet og høyskolesektoren gjennom for dårlig tilrettelegging ikke sikrer at studenter med lærevansker får tilrettelagt studiene.

Svar:

Det er en viktig problemstilling representanten Aasen tar opp i sitt spørsmål. Det er en viktig målsetning at høyere utdanning skal legge til rette for alle studenter gjennom et tilgjengelig og inkluderende læringsmiljø.

Etter min vurdering gir gjeldende lovverk tilstrekkelig grunnlag for å sikre at studenter med nedsatt funksjonsevne får et godt tilpasset og likeverdig studietilbud i høyere utdanning. Jeg er opptatt av at

universitetene og høyskolene følger opp. Departementet har fått flere henvendelser fra enkeltpersoner som mener at de ikke får tilfredsstillende tilrettelegging. Derfor ble dette tatt opp i styringsdialogen med institusjonene i år. I den skriftlige tilbakemeldingen til alle statlige institusjoner skriver departementet: "Høyere utdanning er et viktig virkemiddel for å sikre mennesker med nedsatt funksjonsevne mulighet til arbeid og aktiv samfunnsdeltakelse. Departementet understreker institusjonenes ansvar for et godt og inkluderende læringsmiljø av høy kvalitet for alle studenter. Dette er en del av institusjonens arbeid med studiekvalitet. Alle universiteter og høyskoler må sikre at studenter med nedsatt funksjonsevne får kvalitetssikrede tilbud og tjenester med utgangspunkt i studentenes reelle behov. Alle læresteder skal ha handlingsplaner for universell utforming og individuell tilrettelegging for studenter som trenger det."

De studentene det gjelder, har ulike behov. Jeg mener det beste er å ha regelverk som gir institusjonene handlingsrom til å kunne gjøre individuelle tilpasninger. Samtidig som institusjonene har plikt til nødvendig tilrettelegging, har de også ansvar for å sikre det faglige nivået på utdanningene og læringsutbyttet for den enkelte student.

Universell, det nasjonale senteret for tilgjengelighet i høyere utdanning, er i ferd med å utarbeide en veileder til institusjonene. Den skal inneholde eksempler på god praksis og hvilke forventninger som bør stilles til universitets- og høyskolesektorens tilrettelegging. Veilederen skal også inneholde tiltak rettet mot studenter som har dysleksi. Etter planen vil veilederen foreligge i nær framtid. Jeg forventer at institusjonene benytter den aktivt i arbeidet med å utvikle studiehverdagen. I tillegg har jeg forsikret meg om at Universitets- og høyskolerådet vil drøfte de aktuelle spørsmålene knyttet til institusjonenes tilrettelegging.

SPØRSMÅL NR. 127**Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 5. november 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Jeg har blitt kontaktet av en ung kvinne og hennes foreldre vedrørende avslag på nødvendig bo- og behandlingstilbud innen kommunal psykisk helsetjeneste i en kommune i Akershus.

Kan helse- og omsorgsministeren svare meg på om kommuner har mulighet til å fraskrive seg faglig og økonomisk ansvar for mennesker med moderat til omfattende omsorgs- og behandlingsbehov innen psykisk helse?»

BEGRUNNELSE:

Pasienten er en ung kvinne på 26 år med hele 10 år bak seg innen psykisk helsevern. Hun har siden september 2014 vært beboer/pasient ved et bo- og behandlingssenter i regi av spesialhelsetjenesten men er planlagt utskrevet november 2015.

Forut for nevnte opphold hadde hun i flere år bostedsadresse i gjeldende kommune. Denne leiligheten solgte hun i 2014 da hun innså at hun hadde et større omsorgsbehov. Årsskiftet 2014/2015 søkte hun om døgnkontinuerlig bo- og behandlingstilbud i nevnte kommune og fikk mars 2015 avslag begrunnet i at hun har sagt hun ikke vil bo i kommunen. Dette medfører ikke riktighet.

Det riktige er altså at hun ikke lenger har en bolig der.

Ifølge mine kunnskaper sier Helse- og omsorgstjenesteloven § 3.1 og Rundskriv 1- 43/99 fra Helse- og omsorgsdepartementet at bostedskommunen forut for innleggelse i spesialisthelsetjenesten eller den kommunen pasienten ønsker å flytte til har ansvar for å tilby rett og nødvendig helsehjelp.

Svar:

Jeg kan bekrefte at stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos har rett i at den kommunen pasienten ønsker å bo i eller flytte til, også vil ha et ansvar for å sikre denne pasienten nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Som representanten er inne på, følger det av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 første ledd at kommunen skal sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til alle som oppholder seg i kommunen. Kommunens ansvar gjelder uavhengig av hvorfor pasienten måtte oppholde seg i kommunen. Det er altså ikke noe krav om at pasienten har boligadresse i kommunen.

Det er videre på det rene at mennesker med store tjenestebehov har den samme rett til å flytte og bosette seg i den kommunen han eller hun ønsker, på samme måte som andre innbyggere i riket. Rundskriv I-43/99, som representanten viser til, tar nettopp utgangspunkt i de situasjoner der tjenestemottakeren er avhengig av at et tjenestetilbud står klart i den kommunen de ønsker å flytte til. Rundskrivet, som enda er gjeldende, slår derfor fast at en kommune ikke kan avvise eller avslå en søknad om tjenester med den begrunnelse at vedkommende ikke bor eller oppholder seg i kommunen på søknadstidspunktet. Søknaden må behandles på ordinær måte, og kommunen må innen de rammer regelverket setter vurdere søkerens behov for helse- og omsorgstjenester, og disse tjenestenes form og omfang.

For ordens skyld gjør jeg avslutningsvis oppmerksom på at den type avslag denne pasienten har fått, kan påklages til fylkesmannen etter bestemmelsene i pasient- og brukerrettighets-loven.

SPØRSMÅL NR. 128**Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 5. november 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Hvilke av oppgavene som ligger til LDO mener statsråden har utviklingstrekk som gir grunnlag for mindre

engasjement, gitt regjeringens foreslåtte kutt i forslaget til statsbudsjett for 2016?»

BEGRUNNELSE:

Hovedoppgavene til Likestillings- og diskrimineringsombudet er å fremme likestilling, arbeide mot diskriminering på grunnlag av blant annet kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og -uttrykk og alder. Ombudet har de siste år fått tilført flere oppgaver, som tilsyn med CRPD, og ny LHBT-lov. Ombudet melder om en økning i antall saker og henvendelser, og har også prioritert og økt den utadrettede formidlingsaktivitet gjennom foredrag og debatter. Til tross for økende ansvar, aktivitet og pågang har regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett for 2016 foreslått bevilgningen til LDO redusert med vel 1 million kroner.

Svar:

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, administrativt tilknyttet Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Formål og oppgaver går fram av diskrimineringsombudsloven §§ 1 og 3. Hovedoppgaven

til LDO er å fremme likestilling og hindre diskriminering uavhengig av blant annet kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder. Likestillings- og diskrimineringsombudet hadde 63 ansatte per 31.12.2014.

I regjeringens forslag til statsbudsjett er det foreslått en bevilgning på 52,964 mill. kroner til LDO på kapittel 873, post 50. Dette er en reduksjon på 1,017 mill. kroner sammenlignet med budsjettet for inneværende år.

Reduksjonen er en følge av de prioriteringene som har vært gjort på Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets budsjettområde. Som følge av disse prioriteringene er også bevilgningen til Likestillings- og diskrimineringsnemnda på kap. 870, post 01 foreslått økt med 1 mill. kroner.

Departementet har ikke instruksjonsrett overfor LDO. LDO vurderer selv hvordan budsjettmidlene som stilles til rådighet skal disponeres, innenfor de rammene som gjelder for ombudets arbeid. En bevilgning på nær 53 mill. kroner i 2016 gir etter departementets vurdering et godt grunnlag for ivaretagelse av LDOs oppgaver.

SPØRSMÅL NR. 129

Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 2. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Vil statsråden likevel sørge for at det opprettes et slikt kunstregister, og ev. når kan et slikt register være på plass?»

BEGRUNNELSE:

En samlet familie- og kulturkomité har ved flere anledninger bedt om at det opprettes et Kunstregister som verktøy mot stadig økende kunstkriminalitet. Mangelen på et slikt register er med på å gjøre Norge til et lukrativt marked for slik kriminalitet. Ifølge POD er planene om registeret skrinlagt sammen med politiets IKT-prosjekt.

Svar:

Et register som gir oversikt over kunst- og antikvitetsgjenstander var en del av den funksjonalitet Merverdi-programmet skulle levere sammen med ny IKT-plattform etter 2017.

Regjeringen har imidlertid ønsket en ny retning for modernisering av politiets IKT systemer. Den endrede gjennomføringsstrategien vil bli knyttet til nærpolitireformen. Politidirektoratet arbeider derfor med en digitaliseringsstrategi der det vurderes om behovene kan realiseres i form av flere mindre prosjekter som tidligere får effekt for brukerne.

En viktig del av nærpolitireformen handler om modernisering av politiets IKT-systemer for å sikre et fremtidsrettet, effektivt og moderne politi. Herunder skal nye arbeidsprosesser og arbeidsmetoder tas i bruk i nesten alle ledd. Ny teknologi skal tas i bruk for å effektivisere politiarbeidet. Det er i denne sammenheng en kunst- og antikvitetbase må vurderes.

Arbeidet med politiets digitaliseringsstrategi er påbegynt, men det er mange enkeltelementer som må avklares før det er mulig å konkret tidfeste når et eventuelt register for kunst- og antikvitetsgjenstander kan tas i bruk av politiet.

SPØRSMÅL NR. 130**Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 2. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det ble i dag klart at Anders Anundsen og Justisdepartementet må betale 25 000 kroner i straffegebyr for brudd på personvernet i forbindelse med videoen "Trygghet i hverdagen".

Hvem er det som, hvis boten blir vedtatt, skal ta regningen for denne feilen gjort av statsråden?»

BEGRUNNELSE:

29.10 2015 ble det klart at Datatilsynet gir justisminister Anders Anundsen (Frp) og Justisdepartementet 25.000 kroner i gebyr for bruk av overvåkingsbilder i skrytevideoen «Trygghet i hverdagen».

Tilsynet mener at bruken av bilder fra overvåkingskameraer i videoen bryter med personopplysningsloven. Det rapporteres videre at tilsynet mener opplysningene som kommer frem i videoen har karakter av å være strengt taushetsbelagte og at de omfatter personer som er i en svært sårbar situasjon.

Dette er ikke første gangen denne videoen havner i søkelyset. Da den kom var det store diskusjoner om dette egentlig var en reklame-film for FrP mer enn at det var en informasjonsvideo fra Justisdepartementet. I etterkant viser det seg at denne videoen har kostet omtrent 50 000 kroner å lage, og at det er departementets og da skattebetalernes penger som er brukt på videoen. Dette er noe jeg finner svært spesielt. En kan stille spørsmål ved om dette er på kanten til misbruk av

rollen som minister med tilhørende ressurser. Når det nå er klart at Justisdepartementet og Anundsen, dersom de vedtar boten, må betale 25 000 kroner i gebyr for videoen, er det grunn til å stille spørsmål om hvem som skal betale for denne feilen gjort av statsråden.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet har mottatt et forhåndsvarsel fra Datatilsynet om et overtredelsesgebyr på 25 000 kroner for brudd på personopplysningsloven i forbindelse med filmen «Trygghet i hverdagen». Videoen er en informasjonsvideo laget av og for departementet. Det er departementet som er den eneste naturlige adressat av varselet og vedtak i samsvar med varselet fra Datatilsynet.

Bakgrunnen for forhåndsvarselet er at det i den første versjonen av filmen som ble lagt ut på internett, var et kort innslag der overvåkingsmonitorene på Trandum var avfilmet på en slik måte at enkelte av beboerne kunne gjenkjennes. For en nærmere redegjørelse vises til Datatilsynets brev 21.10.2015 til Justis- og beredskapsdepartementet.

Som det fremgår av en pressemelding fra departementet 29.10.2015, har departementet allerede besluttet at departementet ikke skal ta til motmæle. Et vedtak fra Datatilsynet i samsvar med forhåndsvarselet vil rette seg mot Justis- og beredskapsdepartementet, og gebyret vil bli betalt av departementet.

SPØRSMÅL NR. 131**Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 4. november 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil klima- og miljøministeren ta initiativ til å greie ut korleis Noreg kan bidra til å redusere miljøskade frå bomullsindustrien, til dømes gjennom ei miljøavgift differensiert etter mengda vatn og kjemikalier som vert nytta i produksjonen?»

GRUNNGJEVING:

Ifølgje Institute for Sustainable Communication (ISC) er tekstilindustrien ansvarleg for omlag 20 prosent av vassforureininga i verda. Til saman 72 ulike giftige kjemikalier blir spreidde i naturen som følgje av farging av tekstilar. Bomullsindustrien er den største jordbruksindustrien som ikkje handlar om matproduksjon, og den nyttar store mengder dyrkbar jord og vatn. For

å dyrke ein kilo bomull treng ein 20 000 liter vatn. Ein kilo bomull er nok til ei t-skjorte og eit par jeans.

Vi har allereie mangel på reint drikkevatt mange stadar i verda, og problemet veks raskt. Bomullsproduksjon fører også til utslepp til overflatevatn, og utsleppa går ikkje alltid gjennom reinseanlegg. Dermed vert drikkevatt og grunnvatn forureina, og giftige kjemikaliar vert sluppe ut i naturen. Resultatet av utsleppa via vatn, er at organisk liv døyr, og dei giftige elementa kjem inn i matkjeda. Rester av giftige og kreftframkallande sprøytemidlar er funne i drikkevatt over heile India.

Også handsamingen av bomullsfibrane har skadelege effektar. Bleiking skjer ofte med klor, og fargestoffa kan innehalde tungmetallar som koppar og krom. Fargestoffa kan også vere allergiframkallande, eller ha kreftframkallande eller reproduksjonsskadeleg effekt.

Svar:

Råvareprodusenter og tekstilindustri bruker kjemikaliar under fiberframstilling, forbehandling, farging, trykking og etterbehandling av tekstiler. Det er derfor særlig viktig at industrien tar et ansvar for å redusere de negative miljøkonsekvensene av egen virksomhet. Også klesbransjen har en rolle gjennom de produktene de selger og den informasjonen som gis forbrukeren. I

tillegg kan bransjen bidra til økt gjenbruk og materialgjenvinning av tekstiler.

Tekstiler omsettes i et globalt marked. Et effektivt virkemiddel er derfor å skjerpe de internasjonale regelverkene for bruk og utslipp av helse- og miljøfarlige kjemikaliar som inngår i produkter som tekstiler. Forbud i EU og globalt hindrer import av produkter med helse- og miljøfarlige kjemikaliar, og at bruken av disse kjemikaliene også i tekstiler reduseres. Forbud gir også grunnlag for utvikling av nye løsninger for å unngå helse- og miljøfarlige kjemikaliar.

En avgift anses ikke egnet til å løse det store problemet dette er internasjonalt. Norge har derfor valgt å legge vekt på å redusere bruken av de farlige kjemikaliene gjennom internasjonale og regionale kjemikaliereguleringer.

Norge spiller en aktiv rolle i det internasjonale arbeidet for å regulere helse- og miljøfarlige kjemikaliar. Norge har også innført et særnasjonalt forbud mot bruk av miljøgiften PFOA i forbrukerprodukter slik som tekstiler.

Jeg vil også opplyse om at det er utarbeidet en Nordisk handlingsplan for en bæredyktig mote- og tekstilbransje. Handlingsplanen skal være en plattform for felles utdanningstiltak for design fra bærekraftige tekstiler, styrket nordisk innflytelse i EUs kjemikalieregulering, frivillige bransjeavtaler om bærekraftig tekstilproduksjon, samarbeid og veiledning om grønne innkjøp, økt tilbudet av miljømerkede produkter, og arbeid med markedet for gjenbruk.

SPØRSMÅL NR. 132

Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Odd Omeland

Besvart 4. november 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Reguleringsplanen for Nussir ASA ble godkjent i mars 2014. Nussir søkte utslippstillatelse i 2011, men etter 4 år er det fortsatt ingen avklaring fra Miljødirektoratet. For Nussir er den lange behandlingstiden et stort problem da selskapet presses av investorer som hadde forventet avklaring for lengst. Dette inngir ikke den nødvendige tillit til myndighetsprosessene.

Hva vil statsråden forta seg for å gjenopprette tilliten til prosessen, og når kan Nussir forvente svar på utslippssøknaden?»

BEGRUNNELSE:

Nussir ASA søkte om utslippstillatelse i Repparfjorden i Finnmark i 2011.

I oktober/november 2014 uttalte Miljødirektoratet til pressen at de forventet en avklaring i løpet av 2014. Det siste året har direktoratet flere ganger lovet at de skal komme med en avgjørelse, men dette har ikke skjedd. Dette har skapt betydelige negative konsekvenser for både prosjektet og for Norges renomme i bransjen internasjonalt. Det svekker også muligheten til å få finansiert slike prosjekter i kapitalmarkedet. Det er spesielt utfordrende at direktoratet nå ikke lenger kommuniserer ut hva de egentlig jobber med i denne saken, og hvorfor det ikke kommer noen avklaring.

Regjeringen har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det skal bli mer forutsigbarhet i slike prosesser.

Svar:

Etter at reguleringsplanen ble avgjort av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i mars 2014, har Miljødirektoratet hatt søknad om utslippstillatelse etter forurensningsloven til behandling. Etablering av ny gruvevirksomhet krever omfattende kunnskap og

vurderinger av forurensningsvirkninger og vilkår. Innhenting av ny informasjon har vært nødvendig. Det er også kontakt med flere andre myndigheter og det er konsultasjoner med Sametinget.

Det er også Miljødirektoratet som må avgjøre når saken er godt nok opplyst til at det kan treffes avgjørelse i saken. Direktoratet har signalisert at de vil avgjøre saken før jul.

Miljødirektoratets avgjørelse vil kunne påklages til Klima- og miljødepartementet.

SPØRSMÅL NR. 133

Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 9. november 2015 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«En fylkesleder i NFU ble ilagt besøksforbud overfor en kvinne med lett utviklingshemning. Saken var oppe i tingretten, domsslutningen fra 19.10.2015 opphevet besøksforbudet. Begrunnelsen for opphevelsen var at det nå er fattet et vedtak om bruk av tvang og makt etter helse- og omsorgstjenesteloven. Vedtaket regulerer hvem kvinnen kan besøke og hvem som kan besøke henne.

Ser statsråden problemer med at helse- og omsorgstjenesteloven brukes som et alternativ til straffeprosessloven eller straffeloven?»

BEGRUNNELSE:

Flere ganger tidligere har jeg tatt opp spørsmål knyttet opp mot ulike sider av helse og omsorgstjenestelovens kapittel 9 og dermed rettsikkerheten ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning.

Likestilling- og diskrimineringsombudet tar opp forholdet i deres siste rapport om Norges etterlevelse av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Professor i rettsvitenskap K. M. Larsen fra Senter for Menneskerettigheter, skrev på oppdrag fra regjeringa en vurdering av konsekvensene av en eventuell Norsk ratifisering av tilleggsprotokollen til CPRD, at kapittel 9 i helse og omsorgstjenesteloven neppe er i samsvar med konvensjonen.

Den enkelte vil erfare stor forskjell i hvor restriksjonene hjemles. Rettsikkerheten varierer med lovverket. I eksemplet overfor blir en kvinne med lett utviklingshemning pålagt alvorlige inngrep i sin frihet.

Dette til tross for at hun verken har forbrutt seg eller det er påvist fare for at kvinnen skal begå forbrytelser.

Svar:

Jeg ber om forståelse for at jeg som helse- og omsorgsminister ikke kan gå inn i enkeltsaker som den stortingsrepresentant Freddy de Ruiter refererer til i spørsmålet sitt. Den konkrete saken, og den aktuelle kvinnens rettssikkerhet, vil bli vurdert og ivaretatt i det overprøvings- og klagesystemet som lovgiver har bestemt skal gjelde i denne type saker.

Spørsmålet fra stortingsrepresentanten reiser imidlertid enkelte generelle og prinsipielle problemstillinger som jeg gjerne vil kommentere.

Helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 regulerer bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemning. Formålet med disse reglene er å hindre at personer med utviklingshemning utsetter seg selv eller andre for vesentlig skade, og å forebygge og begrense bruk av tvang og makt i tjenesteytingen til denne gruppen brukere av kommunale helse- og omsorgstjenester. Det er innledningsvis i loven understreket at tjenestetilbudet skal tilrettelegges med respekt for den enkeltes fysiske og psykiske integritet, og så langt som mulig i overensstemmelse med tjenestemottakerens selvbestemmelsesrett.

Helse- og omsorgstjenesteloven oppstiller strenge vilkår for at kommunene skal kunne ta i bruk tvang og makt som ledd i tjenesteytingen til personer med utviklingshemning. Blant annet skal andre løsninger være prøvd først, og tvang og makt kan bare brukes når det er faglig og etisk forsvarlig. Tiltaket må være nødvendig, og det må stå i forhold til det formålet som

skal ivaretas. Tvang og makt kan som nevnt bare brukes for å hindre eller begrense vesentlig skade.

Handlinger som kan medføre vesentlig skade kan også være straffbare. Helse- og omsorgs-tjenesteloven kapittel vil derfor i utgangspunktet kunne brukes for å hindre eller avverge straffbare handlinger. Forutsetningen er at lovens formål, vilkår og saksbehandlingsregler er oppfylt. Tiltak som innebærer bruk av tvang og makt overfor utviklingshemmede som kun har til formål å verne samfunnet og forebygge lovbrudd og ikke kan anses som ledd i kommunale helse- og omsorgstjenester, faller utenfor helse- og omsorgstjenestelovens virkeområde og formål og kan ikke hjemles i lovens kapittel 9. Helse- og omsorgstjenestelovens regler om bruk av

tvang og makt overfor enkelte utviklingshemmede skal altså ikke brukes som et alternativ til straffeprosessloven og straffeloven, men vil i noen tilfeller kunne omfatte liknende handlinger eller tiltak.

FNs konvensjon om rettighetene til personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) har som hovedformål å sikre personer med nedsatt funksjonsevne like muligheter til å realisere sine menneskerettigheter, samt å bygge ned hindre som vanskeliggjør dette. Konvensjonen skal bidra til å motvirke diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne. Konvensjonen ble signert av Norge i 2007 og ratifisert i 2013. Ved ratifikasjonen avga Norge følgende tolkningserklæringer:

"Artikkel 12

Norge anerkjenner at personer med nedsatt funksjonsevne har rettslig handleevne på lik linje med andre, i alle sammenhenger. Norge anerkjenner også forpliktelsene til å sikre at personer med nedsatt funksjonsevne mottar den støtte og bistand de trenger for å

utøve sin rettslige handleevne. Norge erklærer videre dets forståelse av at konvensjonen tillater fratakelse av rettslig handleevne eller bistand til å utøve rettslig handleevne og/eller tvungent vergemål der slike tiltak er nødvendige, som en siste utvei og underlagt kontrollmekanismer.

Artikkel 14 og 25

Norge anerkjenner at ethvert menneske med nedsatt funksjonsevne har rett til frihet og personlig sikkerhet og en rett til respekt for sin fysiske og psykiske integritet på lik linje med andre. Norge erklærer videre som sin forståelse at konvensjonen tillater tvungen omsorg og behandling av mennesker, herunder tiltak iverksatt for å behandle psykiske lidelser, når omstendighetene gjør slik behandling nødvendig som en siste utvei, og behandlingen er undergitt rettssikkerhetsgarantier."

Regjeringen mener tolkningserklæringene er i tråd med ordlyden i konvensjonen og i overensstemmelse med en utbredt forståelse blant konvensjonens statsparter.

Dagens regelverk inneholder flere regelsett som regulerer bruk av tvang i helse- og omsorgssektoren. Helse- og omsorgsdepartementet har igangsatt et arbeid med å vurdere dagens tvangsregelverk. Som en del av dette arbeidet vil departementet nøye vurdere om CRPD gjør det nødvendig å justere tvangslovgivningen.

Til orientering har regjeringen nedsatt et utvalg som skal se på grunnleggende rettigheter til mennesker med utviklingshemning, herunder selvbestemmelse, rettssikkerhet og god helse og omsorg. Utvalget skal levere sin innstilling innen 1. juni 2016.

SPØRSMÅL NR. 134

Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 9. november 2015 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å møte anmodningen fra FNs høykommissær for flyktninger om hjelp til de flomrammede leirene til Sharawi-flyktningene i Algerie, og vil det bli tatt et selvstendig initiativ fra norske myndigheter om å bistå spesielt i den humanitære katastrofen som står for døren i flyktningeleirene?»

BEGRUNNELSE:

Mens medias søkelys i stor grad er rettet mot den pågående flyktningestrømmen til Europa, har den katastrofale utviklingen i flyktningeleirene for Saharawi-flyktningene i Algerie, falt utenfor søkelyset.

Den siste tids regnmengder i området har ført til enorme oversvømmelser. Som følge av dette har fem av flyktningeleirene, som huser 90 000 av de mest sår-

bare Saharawi-flyktingene, opplevd store ødeleggelser. Sykehus, skoler, matlagre og ikke minst hjem har blitt totalødelagt og Røde halvmåne i Saharawi-leirene og FNs høykommissær for flyktinger har gått ut med oppfordring om økonomisk bistand i det som karakteriseres som en svært alvorlig situasjon. Røde halvmåne i områdene har i en uttalelse 21. oktober understreket at behovet for telt, mat og medisiner er spesielt prekær.

Flyktingeleirene i Tindouf-regionen sør-vest i Algerie har vært hjem for Saharawi-flyktingene de siste 40 årene. Det er her de har sine hjem og sine liv, som etter regnskyllene den siste tiden, har blitt borte. De allerede utsatte flyktingene står nå enda sårbare tilbake.

Selv om få har blitt skadet i oversvømmelsene så langt er det et tidsspørsmål før den humanitære situasjonen når et kritisk punkt. FNs høykommissær for flyktinger understreker at de ikke har de økonomiske midlene som skal til for å møte den situasjonen som kommer, og ber derfor om strakstiltak.

Svar:

Sahrawi-flyktingene i Algerie lever under svært vanskelige forhold og vi vet at deres situasjon gikk fra vondt til verre etter de kraftige regnskyllene i oktober. Dette er en av verdens glemte kriser. Redde liv, lindre nød og sikre humanitære beskyttelse av sivile rammet av krise og konflikt er en helt sentral del av norsk utenrikspolitikk. Vår humanitære innsats konsentreres om land der det er store udekkede behov og der Norge har spesielle forutsetninger til å bidra. Akutte og omfattende

de kriser i Midtøsten og Afrika har gjort at Regjeringen har tatt et krafttak og økt de humanitære budsjettene til et historisk høyt nivå. Vi ønsker å hjelpe så mange som mulig på best mulig måte.

Regjeringen er opptatt av at det i verden i dag er flere alvorlige glemte humanitære kriser som ikke får den oppmerksomheten de fortjener. I tillegg til Sahrawi-flyktingene i Algerie, er andre eksempler på dette situasjonen i Jemen, Den sentralafrikanske republikk, Den demokratiske republikken Kongo og i Sahel der over 28 millioner mennesker trenger humanitær bistand. Regjeringen bevilget så sent som i august i år 50 millioner kroner ekstra til flere av disse krisene.

Vi følger nøye med på Sahrawi-flyktingenes situasjon og vet at situasjonen er forverret etter oversvømmelsene i oktober. Norge bidrar allerede: Norcap har sekondert én person og UD finansierer en ernærings ekspert for Kirkens Nødhjelp som er tilstede i leirene. I lys av den prekære situasjonen som nå har oppstått vil Regjeringen gi en ekstrabevilgning på 5 millioner kroner til Verdens matvareprogram (WFP), som koordinerer utdeling av mat i leirene.

I tillegg er Norge en stor bidragsyter til flere av de internasjonale organisasjonene som arbeider i disse leirene, blant annet gir vi i år kjerne støtte på 300 millioner kroner til UNHCR, 212 millioner kroner i kjernebidrag til WFP og 450 millioner kroner i kjerne støtte til UNICEF. Norge støtter også FNs nødhjelpsfond og Røde Kors Nødhjelpsfond med betydelige midler. Det er nettopp slike store kjernebidrag som Norge gir som skal gjøre organisasjonene i stand til å respondere raskt på akutte behov.

SPØRSMÅL NR. 135

Innlevert 29. oktober 2015 av stortingsrepresentant Knut Storberget

Besvart 5. november 2015 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Hva har Regjeringen lagt til grunn vedrørende grunnforholdene for bygging av arkivbygg på Tynset, og hva vil den nye modellen Regjeringen har valgt for digitalisering medføre med henblikk på antall ansatte og varighet, og er informasjonsplikten overfor Stortinget fulgt opp i tilstrekkelig grad?»

BEGRUNNELSE:

Stoltenbergregjeringen foreslo i 2013 å bevilge oppstartsmidler til bygging av arkiv på Tynset (helsearkiv).

Dette ble fjernet av Solbergregjeringen. Flere statsråder har seinere garantert for at det blir arkivbygg på Tynset. Overraskende brytes løftene i 2016 budsjettet. Det hevdes at grunnforhold for bygg er for dårlig, men at med den nye modellen vil det tilkomme like mange arbeidsplasser til Tynset. Avisa Østlendingen har gått gjennom underlagsdokumenter til Regjeringens saksbehandling som tydelig indikerer at grunnforholdene er gode nok, og at antall arbeidsplasser med ny modell blir betydelig færre.

Svar:

Etter at Statsbygg hadde utarbeidet forprosjekt for arkivbygg på Tynset, ble prosjektmaterialet underlagt ekstern kvalitetssikring (KS2) i samsvar med gjeldende regler for forberedelse av større statlige investeringstiltak. KS2-rapporten "Arkivverkets sentraldepot og Norsk helsearkiv på Tynset" utarbeidet av Holte Consulting forelå 14. mars 2014. I rapportens pkt. 3.5 Vesentlige kostnadsdrivere er grunnforholdene på den valgte tomten første tema. Den foreslåtte løsning ble av ekstern kvalitetssikrer vurdert som "meget kostnadskrevende". Holte Consulting stiller spørsmål ved tomtens "egnethet", mens Statsbygg på sin side legger til grunn at tomten er "egnet" til formålet.

Et arkivbygg med store magasiner stiller store krav til stabilitet og fundamentering. Mye er teknisk mulig, men det vil være kostbart sammenliknet med en mer ideell tomt. Alternative tomter ligger imidlertid utenfor regulert område og vil innebære ekstra kostnader til ny infrastruktur. Blant annet av disse grunner har regjeringen konkludert med at det vil være mer hensiktsmessig å lokalisere permanent oppbevaring av papirarkiver annetsteds.

I NOU 2006: 5 Norsk helsearkiv –siste stopp for pasientjournalene– om arkivdepot for spesialisthelsetjenesten ble bemanningsbehovet for helsearkivet ansett å være 14 årsverk i 2015 og 19 årsverk i 2025.

I en pressemelding fra Kulturdepartementet 1. september 2011 ble det uttalt at sentraldepotet i første omgang ville gi om lag 15 arbeidsplasser og helsearkivet

18-20, dvs. til sammen 33-35 arbeidsplasser. I Arkivverkets budsjettøknader og innspill om Tynset-prosjektet er det fremført ønsker om å øke innsatsen på Tynset til mer enn det dobbelte. Arkivverket har for egen del understreket at estimer og forslag til bemanning er foreløpige og ikke resultat av nøyte analyse. Departementet har ikke tatt stilling til driftsrammene, herunder driftsbudsjett og bemanning for framtidig ordinær drift av Norsk helsearkiv og et sentraldepot for Arkivverket. Hvor mange ansatte en arkivenhet på Tynset vil få, er et budsjettspørsmål som må forelegges Stortinget på vanlig måte.

Det er heller ikke mulig å gi eksakte tall for hvor mange stillinger som må knyttes til den funksjonen regjeringen nå foreslår å plassere annetsteds, men det er i alle tilfelle tale om et mindre antall, ikke minst fordi papirarkivene forutsettes lokalisert til en allerede eksisterende "papirforvaltende" enhet.

For arbeid knyttet til digitalisering har den teknologiske utviklingen endret mye i løpet av et par tiår, og vi må være forberedt på å hensynta nye endringer i årene framover. I lys av dette synes det riktig å planlegge arbeidsplasser på Tynset i et 30-årsperspektiv, men arbeidets karakter kan bli vesentlig endret i løpet av denne perioden.

Kulturdepartementet har i budsjettproposisjonen for 2016 informert Stortinget om regjeringens vurdering og etter hvilken modell det nå blir arbeidet videre med saken. Så snart tilstrekkelig grunnlagsmateriale foreligger, vil saken bli lagt fram for Stortinget med forslag til vedtak om gjennomføring.

SPØRSMÅL NR. 136

Innlevert 30. oktober 2015 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 6. november 2015 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Vil likestillingsministeren bidra med finansiering til en ny undersøkelse om likestilling og livskvalitet tilsvarende den som ble presentert i stortingsmeldingen om mannen for snart ti år siden?»

BEGRUNNELSE:

Undersøkelsen likestilling og livskvalitet ble publisert for snart ti år siden og ble senere gjennomført i 15 andre land. Ved sammenlikning av tallene med tilsvarende undersøkelse fra 1988, så vi store endringer i adferd og holdninger. En ny undersøkelse kan vise

endringer og bidra til at norsk likestillingspolitikk blir kunnskapsbasert.

Svar:

Regjeringens arbeid for likestilling mellom kvinner og menn

Norsk likestillingspolitikk skal være kunnskapsbasert. Det gjelder både i det daglige arbeidet og i de to siste store arbeidene levert på feltet, nemlig likestillingsmeldingen og høringsnotatet om én, felles likestillings- og diskrimineringslov.

Meld. St. 7 (2015-2016) Likestilling i praksis – like muligheter for kvinner og menn bygger på faktagrunnlaget og problembeskrivelsen i Likestillingsutvalgets utredninger, NOU 2011: 16 Struktur for likestilling og NOU 2012: 15 Politikk for likestilling. Tallmaterialet er oppdatert, men Skjeie-utredningens faktagrunnlag ligger til grunn også for denne regjeringens likestillingsmelding.

En sentral strategi for å gjennomføre en kunnskapsbasert likestillingspolitikk er å integrere likestillingsperspektivet i all politikkutforming både på sentralt, regionalt og lokalt nivå. For myndighetenes arbeid gjelder strategien om sektoransvar også for likestilling. Det betyr at hvert departement har ansvar for likestilling innen sine felt, noe som er tydelig i regjeringens stortingsmelding hvor fem fagområder er løftet særlig fram. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) har et koordineringsansvar for likestillingspolitikken.

Regjeringen har også lagt vekt på å ha en god dialog med kvinne-, familie-, og likestillingspolitiske organisasjoner og fagmiljøer for å få deres faglige og politiske innspill på likestillingsområdet. Fagmiljøene har vært og er invitert inn til å gi bidrag til arbeidet med likestillingsmeldingen og meldingen om familiepolitikken, som vil bli lagt fram neste år.

Regjeringen drøfter også likestillingsspørsmål jevnlig med partene i arbeidslivet. Partene i arbeidslivet har vært inkludert i prosessen rundt både felles likestillings- og diskrimineringslov og likestillingsmeldingen.

Som ett særlig viktig bidrag til en kunnskapsbasert likestillingspolitikk har vi finansiert CORE – kjerne miljøet for likestillingsforskning ved Institutt for samfunnsforskning. CORE har levert og har flere arbeidere på gang som bidrar til kunnskap om likestilling og livskvalitet.

I 2013 fikk Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) i oppdrag fra BLD å utvikle et system for dokumentasjon av levekår for personer med nedsatt funksjonsevne. Oppdraget er utvidet også til å etablere separate indikatorsystemer på levekår/likestilling for kvinner og menn.

På kjønnslikestillingsfeltet skal det utvikles nasjonale indikatorer som gir en god oversikt over likestil-

lingssituasjonen i Norge. Indikatorene vil bidra til å synliggjøre likestillingsutfordringer mellom kjønnene, følge med på utviklingen over tid og være en ressurs i internasjonal rapportering. Indikatorene er et viktig satsingsområde og skal være et kunnskapsbasert verktøy i arbeidet for å fremme kjønnslikestilling.

Arbeidet med å utvikle indikatorer består av å identifisere, samle inn, systematisere og formidle relevant statistikk om likestilling mellom kvinner og menn. Det finnes mye kunnskap på feltet, men den er spredt og ikke godt nok utnyttet. Denne kunnskapen skal systematiseres og formidles på en brukervennlig måte.

De valgte indikatorene vil etter planen publiseres i løpet av 2016. Målgruppen for indikatorene vil være fagpersoner og beslutningstakere i offentlig sektor, politikere og interesseorganisasjoner.

BLD har over år også finansiert utviklingen av likestillingsstatistikk som Statistisk Sentralbyrå (SSB) har stått for. Formålet har vært å styrke og utvikle likestillingsperspektivet i statistikkproduksjon, presentasjon og formidling i SSB. I tillegg sikrer koordinatorstillingen et kontaktpunkt innad i SSB og ut mot brukerne av statistikk på likestillingsfeltet. Koordinatoren i SSB har også aktivt bidratt inn i arbeidet med å utvikle indikatorer (se over).

I denne sammenheng er det også på sin plass å minne om SSBs tidsbrukundersøkelse. Hvert tiår siden 1971 (1971, 1980, 1990, 2000 og 2010) redegjør denne undersøkelsen for daglig tidsbruk på ulike gjøremål for alle i alderen 9-79 år. Perioden sett under ett kan se at andelen kvinner som utfører inntekstgivende arbeid har økt. Vi ser også at likestillingen i hjemmet har økt ved at kvinners tidsbruk på husholdsarbeid er redusert med over to timer, mens menns tidsbruk på husholdsarbeid har økt med omtrent tre kvarter (fra 1971 til 2010).

Det foreligger for tiden ikke konkrete planer om å igangsette et større forskningsprosjekt om likestilling og livskvalitet utover de innsatser som jeg nå har omtalt. Jeg er likevel trygg på at regjeringens samlede innsats bidrar til et solid kunnskapsgrunnlag for politikkutvikling og innsats både nasjonalt og internasjonalt.

SPØRSMÅL NR. 137**Innlevert 30. oktober 2015 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 4. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Tingretten i Kristiansand avsa nylig en dom der en mann fikk mildere straff for vold mot sin gravide kjæreste fordi han, ifølge media, «hadde fått vite at kjæresten hadde vært med en annen gutt.» Den gravide kvinnen ble slått, sparket og påført kutt på kroppen.

Er dette en rettstilstand statsråden kan akseptere, eller vil regjeringen ta initiativ til å endre lovverket for å sikre at det ikke gis rabatt for denne type vold?»

BEGRUNNELSE:

Vold i nære relasjoner er svært alvorlig. Samfunnet må reagere tydelig på slike tilfeller. En rettstilstand der vold mot en partner grunnet utroskap gis strafferabatt, vitner om et kvinnesyn som er foreldet og som er farlig for norske kvinner.

Det er et svært alvorlig signal til voldelige partnere dersom en kan forvente strafferabatt så lenge volden kan «forklares» i at voldsutøveren reagerer på noe partneren har gjort. I den omtalte saken skriver tingrettsdommeren følgende:

«I formildende retning kommer først og fremst at voldsutøvelsen skjedde i forbindelse med at tiltalte fikk opplyst at fornærmede hadde vært sammen med en annen gutt i flere måneder. Etter rettens oppfatning faller hans reaksjon inn under straffelovens § 56 bokstav b om «berettiget harme»»

De formildende omstendighetene var med på å gjøre at dommen ble satt til 30 timers samfunnsstraff i stedet for betinget fengsel i 45 dager som aktor ba om.

Svar:

Domstolenes uavhengighet er som kjent grunnleggende i vårt rettssystem. Det er domstolenes ansvar å idømme en riktig straff i det enkelte tilfellet. Domfelte

og påtalemyndigheten vil naturligvis kunne anke dommer de er uenige i. Jeg kommer derfor ikke til å kommentere den konkrete saken representanten viser til.

I norsk rett er det mange ulike omstendigheter som kan være relevante ved utmålingen av straff. En rekke typiske omstendigheter er nevnt i straffeloven §§ 77 og 78. Blant de omstendigheter som kan være formildende er dersom gjerningspersonen har handlet i såkalt «berettiget harme, jf. straffeloven § 78 bokstav a. Av straffeloven § 80 bokstav e følger at straffen også kan settes under minstestrafen i straffebudet eller til en mildere straffart når lovbyteren blant annet har handlet i berettiget harme. Bestemmelsene ble vedtatt av Stortinget i hhv. 2008 og 2005 og viderefører begrepet i den opphevede straffeloven 1902 § 56 bokstav b.

Ved fastsettelse av straff i den enkelte sak har domstolene ofte stor frihet innenfor den strafferammen som er satt av lovgiver. I straffesaker settes tingretten med en fagdommer og to lekdommere, blant annet for å sikre at straffeutmålingen er forankret i den alminnelige rettsbevissthet. Retten vurderer den enkelte sak ut fra det konkret foreliggende bevisbildet. Lovverket bør ikke avskjære retten fra å legge vekt på bestemte sider av faktum i den enkelte sak. Jeg finner derfor ikke per i dag grunn til å ta initiativ til en lovendring. Det gjøres imidlertid en løpende vurdering av om lovendringer er nødvendig for å gi voldsutsatte et tilstrekkelig straffereettslig vern.

Jeg vil for øvrig understreke at vold i parforhold og vold i nære relasjoner er alvorlig kriminalitet som jeg tar på det største alvor. Regjeringen gjennomfører en rekke tiltak mot vold i nære relasjoner og vurderer også løpende nye tiltak. Det er avgjørende for tilliten, både for den som er utsatt for vold og for befolkningen generelt, at politi, påtalemyndighet og domstoler håndterer slike saker med det alvor som kreves. Voldsutsatte skal møtes med empati samt kunnskap og innsikt i de særskilte forholdene som kjennetegner voldsutøvelse begått av nærstående.

SPØRSMÅL NR. 138**Innlevert 30. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 11. november 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«TV2-nyhetene hadde mandag 26. og tirsdag 27.oktober en reportasje fra Stanghelle på E16 mellom Oslo og Bergen hvor en usikret steinblokk gjør ferdseien for trafikantene på veien utrygg.

Hva vil statsråden gjøre for straks å sikre området og veien, slik at trafikantene kan ferdes trygt på strekningen?»

stenging av E16 i en lengre periode, noe som vil få store konsekvenser for trafikantene både på E16 og jernbanen.

Jeg føler meg trygg på at situasjonen håndteres av Statens vegvesen på en tilfredsstillende måte. La meg samtidig minne om at budsjettmidler til rassikring og vedlikehold/fornyning av vei og jernbane på strekningen Voss-Arna har økt betydelig etter regjeringsskiftet.

Svar:

Ifølge Statens vegvesen ble det allerede i 2012 satt i gang overvåking av den omtalte steinblokka i lia over E16 ved Stanghelle. Tiltaket som representanten Juvik nå uttaler seg kritisk til, var altså et grep som ble iverksatt under rødgrønn regjeringsperiode.

Overvåkningen av steinblokka er omfattende, med to tiltmetere (et instrument konstruert for å måle svært små endringer i horisontalplanet), to ekstensometere (et instrument som benyttes til å måle små lengdeendringer), rystelsesmålere samt en værstasjon på toppen av blokka. Det sendes ut signaler hvert 10. minutt, og intervallet kan kortes inn dersom det registreres endringer i bevegelsene.

Registreringene viser at bevegelsene i steinblokka er små, og de er ikke akselererende. Det må påregnes en vesentlig akselerasjon i bevegelsene før en eventuell utrasing. Det vurderes derfor ikke som noen nær forestående fare for at steinblokka skal rase ut.

Dersom steinblokka begynner å bevege seg, vil det være god tid til å stenge vegen. Så lenge bevegelsene er så små, vurderes det derfor som lite hensiktsmessig å sprengne ned blokka. Dette vil dessuten innebære

SPØRSMÅL NR. 139**Innlevert 30. oktober 2015 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 4. november 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Har Riksantikvaren på noe tidspunkt vurdert å innføre en tilsvarende bestemmelse om automatisk vern av kvenske kulturminner som gjelder for samiske kulturminner, og hvis ikke, vil statsråden be Riksantikvaren om å foreta en slik vurdering?»

BEGRUNNELSE:

Kvener ble anerkjent som nasjonal minoritet i 1998, og har vært bosatt i Norge i hvert fall siden 1500-tallet. Tidligere generasjoner kvener har etterlatt seg flere kulturminner av forskjellig art. Mange av disse ble ødelagt under 2. verdenskrig.

28. oktober kunne NRK Finnmark melde at en kvensk tjæremile i Alta står i fare for å bli ødelagt, fordi det skal etableres en trafostasjon i forbindelse med utbygging av en kraftledning fra Balsfjord til Skaidi. Tjæremilen er omtrent 300 år gammel, og fremstår dermed som et kulturminne av betydelig verdi.

Dersom det hadde vært snakk om et samisk kulturminne ville tjæremilen blitt automatisk fredet etter kulturminneloven, slik alle samiske kulturminner som er eldre enn 100 år blir. Kulturminneloven har imidlertid ikke tilsvarende bestemmelser for kvenske kulturminner.

Svar:

Kulturminneloven § 4 lister opp hva som er å regne som automatisk fredete kulturminner fra oldtid og middelalder (inntil år 1537). Det samme gjelder samiske kulturminner fra mer enn 100 år tilbake.

Forarbeidene til kulturminneloven er svært knapp i begrunnelsen for denne bestemmelsen i loven, men det

fremgår at samene som urbefolkning, har rett til vern av elementer fra sin kultur. Kvenske kulturminner eller kulturminner fra de fire andre nasjonale minoritetene har ikke tilsvarende bestemmelser i kulturminneloven.

Spørsmålet om kvenske kulturminner bør ha tilsvarende bestemmelser i kulturminneloven som for de samiske, har ved flere anledninger blitt tatt opp uten at man har funnet grunn til det. Jeg viser her til at bestemmelsen vedrørende automatisk vern av samiske kulturminner er basert på et rent alderskriterium uten konkret verneverdivurdering av det enkelte objekt. Vurderingen av de enkelte kulturminnenes verneverdi må derfor gjøres som en etterfølgende prosess. Et automatisk vern knyttet til kulturminners alder skaper også store utfordringer med hensyn til å ha oversikt over hvilke kulturminner som faller inn under bestemmelsen. Kulturminneforvaltningen har derfor funnet det mer hensiktsmessig at kvenske kulturminner tas inn i det ordinære fredingsarbeidet.

For at vi skal nå det nasjonale målet innen 2020 om et mer representativt utvalg kulturminner fordelt på geografisk, sosial, etnisk, nærings og tidsmessig bredde skal være fredet, har Riksantikvaren utarbeidet en fredningsstrategi. Strategien omhandler 10 temaer, der bl.a. nasjonale minoriteter inngår. Gjennom dette arbeidet vil et representativt utvalg av kulturminner og kulturmiljøer fra alle de fem nasjonale minoritetene, kvener, jøder, skogfinner, rom og romani bli ivaretatt.

Når det gjelder den konkrete saken det vises til, så omfattes den av vedtak om konsesjon for ny 420 kV-ledning fra Balsfjord til Hammerfest. Det er fylkeskommunen som er førsteinstans i kulturminneforvaltningen og som håndterer disse sakene. Konsesjonsvedtaket er ikke påklaget. Tjæremilen er etter hva jeg har fått opplyst utgravet og dokumentert.

SPØRSMÅL NR. 140**Innlevert 30. oktober 2015 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 5. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden informere om årsverktutviklinga på lensmannkontora i Hordaland politidistrikt dei siste 5 åra?»

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet, som har innhentet følgende oversikt fra Hordaland politidistrikt:

GRUNNGJEVING:

Ber om ein oversikt over utviklinga i både politifaglige og sivile stillingar på dei einskilde lensmannskontora/ politistasjon i Hordaland dei siste 5 åra.

r	Lensmannsdistrikt/ politistasjonsdistrikt	31. 12. 201 1	31. 12. 201 2	31. 12. 201 3	31. 12. 201 4	30. 09. 201 5
	Austevoll lensmannsdistrikt	4,6	5,6	5,6	6,6	5,6
	Politistillinger	4	5	5	6	5
	Sivile stillinger	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
	Fusa og Tysnes lensmannsdistrikt	7,6	7,6	8	10	10
	Politistillinger	6	6	6	8	8
	Sivile stillinger	1,6	1,6	2	2	2
	Gulen, Masfjorden og Solund lensmannsdistrikt	7,4	7,4	8,4 8	9,4 8	9,8 8
	Politistillinger	5,6	5,6	6,6	7,6	8
	Sivile stillinger	1,8	1,8	1,8 8	1,8 8	1,8 8
	Hardanger lensmannsdistrikt	19, 28	18, 88	22, 62	21, 87	22, 87
	Politistillinger	12	12	14	13	14
	Sivile stillinger	7,2 8	6,8 8	8,6 2	8,8 7	8,8 7

r	Lensmannsdistrikt/ politistasjonsdistrikt	31. 12. 201 1	31. 12. 201 2	31. 12. 201 3	31. 12. 201 4	30. 09. 201 5
	Kvam og Samnanger lensmannsdistrikt	10, 08	12, 08	11, 9	10, 9	11, 9
	Politistillinger	7	9	9	8	9
	Sivile stillinger	3,0 8	3,0 8	2,9	2,9	2,9
	Kvinnherad lensmannsdistrikt	12, 3	12	13, 3	14, 3	15, 3
	Politistillinger	9	9	10	11	12
	Sivile stillinger	3,3	3	3,3	3,3	3,3
	Norhordland lensmannsdistrikt	27, 3	27, 9	32, 3	30, 9	30, 9
	Politistillinger	18, 3	19, 3	23, 7	22, 1	22, 4
	Sivile stillinger	9	8,6	8,6	8,8	8,5
	Os lensmannsdistrikt	18	19	20, 5	22	21
	Politistillinger	14	15	17	18	17
	Sivile stillinger	4	4	3,5	4	4
	Sotra og Øygarden lensmannsdistrikt	53, 8	56, 55	53, 75	57, 2	50, 65
	Politistillinger	38, 8	40	38	40	36
	Sivile stillinger	15	16, 55	15, 75	17, 2	14, 65
0	Voss lensmannsdistrikt	22, 5	22	21, 7	22, 7	20, 96
	Politistillinger	17	17	17	18	16
	Sivile stillinger	5,5	5	4,7	4,7	4,9 6
1	Bergen Nord politistasjonsdistrikt	50, 51	50, 9	52, 65	48, 15	42, 15
	Politistillinger	42, 31	42, 5	44, 05	40, 55	37, 55
	Sivile stillinger	8,2	8,4	8,6	7,6	4,6
2	Bergen Sentrum politistasjonsdistrikt	239 ,53	263 ,2	249 ,37	239 ,65	260 ,55
	Politistillinger	220 ,03	243 ,5	230 ,47	218 ,75	238 ,65
	Sivile stillinger	19,	19,	18,	20,	21,

		5	7	9	9	9
3	Bergen Sør politistasjonsdistrikt	55	57	61, 4	66, 9	60, 42
	Politistillinger	47	48	52	52, 6	50, 62
	Sivile stillinger	8	9	9,4	14, 3	9,8
4	Bergen Vest politistasjonsdistrikt	40, 5	43, 3	43, 3	39, 3	38, 5
	Politistillinger	33	35	33, 8	31, 8	33
	Sivile stillinger	7,5	8,3	9,5	7,5	5,5

SPØRSMÅL NR. 141**Innlevert 30. oktober 2015 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 6. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Utgiftene til mottaksdrift er svært høye. Mange blir sittende svært lenge der, noe som forutsetter at de kvalitetskrav som stilles oppfylles hvis det skal være forsvarlig. Dette gjelder brannsikkerhet, personale, hygiene, tilbud til barn og skjerming av sårbare, osv. Dette er et meget lukrativt forretningsområde nå og mye tyder på at kontraktskravene tøyes pga. manglende kontroll.

Hvordan sikrer statsråden at leverandører leverer i tråd med alle kontraktskravene?»

Svar:

Ansvar for opprettelse, drift og nedleggelse av asylmottak er delegert fra Justis- og beredskapsdepartementet til Utlendingsdirektoratet (UDI).

UDI stiller krav til driftsoperatørene for asylmottak når det gjelder innkvarteringstilbudet. For å sikre at mottakene tilfredsstiller kravene til ordinære mottak og transittmottak gjennomfører direktoratet kontraktsoppfølging med driftsoperatørene.

Kontraktsoppfølgingen innebærer at UDI kontrollerer om driftsoperatøren følger kontrakten og tjenesten de har forpliktet seg til. Hvis det viser seg at mottaket ikke tilfredsstiller kravene, vil UDI følge opp dette med driftsoperatøren.

SPØRSMÅL NR. 142**Innlevert 30. oktober 2015 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson****Besvart 6. november 2015 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Rune Øygarden (H) i Hedmark fylkesting mener at Bård Sødal Grasbekk (MDG) har inntatt et rovdyrstandpunkt som ikke er forenlig med rovdyrproblemerne i Hedmark og at Grasbekk derfor ikke bør få sitte i Rovviltnemnd 5.

Mener statsråden at Øygardens begrunnelse er i tråd med de kriteriene som bør legges til grunn for valg av medlemmer til rovviltnemndene?»

Svar:

Av forskrift om forvaltning av rovvilt fremgår det at Klima- og miljødepartementet står for oppnevningen av medlemmer til rovviltnemnder i hver av de åtte forvaltningsregionene etter forslag fra fylkestinget. Alle medlemmer og varamedlemmer av rovviltnemnder skal ha fast plass i fylkestinget eller Oslo bystyre. Dersom fylkeskommunen har fylkesutvalg, skal alle medlemmer fra fylkeskommunen også ha fast plass i fylkesutvalget.

Rovviltforvaltning er et krevende felt med sterke synspunkter fra berørte interesser, og jeg mener det er

viktig å ha bredest mulig aksept for den rovviltpolitikken som føres. Som ledd i dette er jeg opptatt av at alle partier skal kunne være medlemmer av en rovviltnemnd.

De regionale rovviltnemndene har ansvaret for rovviltforvaltningen i sin region. De skal blant annet ivareta den todelte målsettingen, som innebærer å nå de regionale bestandsmålene for rovvilt og sikre levedyktig næringsvirksomhet i landbruket. Jeg mener det er en styrke om rovviltnemndene har en sammensetning som bidrar til at de kan finne de beste samlede løsningene både for beitedyrene og for rovviltet i sin region. Samtidig skal rovviltnemndene være lokalpolitisk forankret og nemdene bør representere den politiske sammensetningen av fylkestingene i sin region.

På generelt grunnlag vil jeg si at fylkestingene gjør en god jobb når de foreslår kandidater til rovviltnemndene. Jeg er generelt trygg på at fylkestingene legger vekt på at rovviltnemndene får en sammensetning som gjør dem best mulig i stand til å sikre at hensyn til den todelte målsettingen i rovviltforvaltningen ivaretas. Jeg har også tillit til at fylkestingene tar de grep som skal til for å løse eventuelle situasjoner i regionene på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 143**Innlevert 2. november 2015 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 9. november 2015 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Vil statsråden i sitt oppdragsbrev til ENOVA stille krav om effektkravet økes til 120kw og at elektrisitetsnettet i tilknytning til utbygging av ladestasjoner har tilstrekkelig med kapasitet for å oppgraderes til ladere med høyere effekt etter hvert som teknologien utvikles?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med at effektkravet fra ENOVA i forbindelse med utbygging av ladestasjoner er satt til 50kw. Hurtiglading er viktig for at elektrisk kjøretøy kan konkurrere effektivt mot biler med forbrenningsmotor. Vi vet at batteriteknologien utvikles raskt og at batteriene blir større. Med en slik utvikling er det av stor betydning at effektkapasiteten og effektkravene ved utbygging av ladestasjoner tar opp i seg denne utviklingen. Ved økt effektkrav i forbindelse med utbygging av ladestasjoner vil ladetiden reduseres og slik sett øke mulighetene for elektrisk transport.

Svar:

Olje- og energidepartementet styrer Enova på et overordnet nivå gjennom fastsettelsen av formål, hovedmål og et særskilt resultatmål i avtalen om forvaltningen av midlene i Energifondet. I tråd med styringsmodellen, er det opp til Enova å utforme programmer og programkriterier, og å tildele støtte til prosjekter basert på Enovas kunnskap og innsikt i de ulike markedene.

Enova har utformet en ladestrategi, og utlysningene under denne strategien skal sørge for at det finnes en grunnleggende infrastruktur for hurtiglading slik at det er mulig å kjøre med elbil over lengre avstander i de viktigste transportkorridorene i landet. Tilgang til ladestasjoner i disse områdene er viktig for å gi elbilbrukere trygghet for at elbilene har tilstrekkelig rekkevidde, og for å bidra til at flere kjøper elbiler og bruker dem til flere og lengre reiser. Når elbil-trafikken øker, gir dette kommersielt grunnlag for fortetting av ladestasjoner uten støtte.

Jeg er kjent med at Enova har lagt opp til å støtte prosjekter med ladestasjoner som tilfredsstiller standardene beskrevet i EUs direktiv om infrastruktur for alternative energibærere. Ladestasjonene kan betjene eksisterende og kommende kjøretøy. Enova har satt som vilkår i utlysningen minimum ladeeffekt på 50 kW, men det er opp til aktørene å vurdere om de ønsker å bygge kraftigere for egen regning, eller på ulike måter legge til rette for at ladestasjonen kan oppgraderes senere. Aktørene kan ha flere grunner til å investere i høyere effekt, særlig når det forventes at trafikken vil øke, at batteriene blir større og det blir konkurranse mellom ladestasjonene. En 50 kW hurtigladestasjon vil bidra til at det er grunnleggende ladeinfrastruktur på strekningen, også for fremtidens biler.

Departementet legger til grunn at utbyggerne har et langsiktig perspektiv for utvikling av ladestasjonene. I denne sammenheng er det nødvendig med god dialog mellom utbygger av ladestasjoner og de lokale nettselskapene i forbindelse med utbygginger. Dette for å ta tilstrekkelig hensyn til spørsmålet knyttet til kraftnett og mulighetene for videre utvikling av ladestasjonene.

SPØRSMÅL NR. 144**Innlevert 2. november 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 9. november 2015 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Kva er verdien av godkjend norsk våpeneksport dei siste fem åra?»

Svar:

Verdien av godkjend norsk våpeneksport blir presentert i den årlege stortingsmeldinga for eksport av forsvarsmateriell, eksportkontroll og internasjonalt ikkje-spreiingssamarbeid.

Eksporten av godkjent forsvarsmateriell fra 2010 til 2014 er 17 367 514 000 kroner. Disse tala gjeld eksport av forsvarsmateriell, ikkje tenester, retur utlandet og reparasjonar, produksjonsrettar og formidling. Heller ikkje fleirbruksvarer til militær sluttbruk er med. All statistikk er tilgjengeleg i Stortingsmelding nr 8 (2015-2016) side 42.

SPØRSMÅL NR. 145

Innlevert 2. november 2015 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 13. november 2015 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Hva vil forsvarsministeren gjøre for å forebygge seksuell trakassering og bedre holdninger til kvinner i Forsvaret i forkant av at det første kullet med vernepliktlige kvinner skal avtjene førstegangstjeneste neste år?»

BEGRUNNELSE:

Et sentralt råd fra den ferske rapporten fra Vernepliktsutvalget til regjeringen er å legge langt bedre til rette for kvinner i førstegangstjeneste. Det har kommet historier om en kultur som tillater en diskriminerende og seksualisert språkbruk, som særlig rammer kvinner.

Utvalget skriver at:

«Ved innføringen av allmenn verneplikt må Forsvarets kultur og holdninger tas på alvor av ledere på alle nivå. Eksisterende holdninger til kvinner må gjenomgås. Det må sees kritisk på språkbruk, særlig gjelder dette en type seksualisert språkbruk som ikke hører hjemme i et moderne samfunn.»

Neste år kommer det første kullet med vernepliktlige kvinner inn i førstegangstjenesten. Det er avgjørende at det i forkant av dette blir tatt grep for å rydde opp i ukultur og manglende likestilling i Forsvaret.

Svar:

Jeg er opptatt av at kvinner som tjenestegjør i Forsvaret skal tas imot og behandles på lik linje med sine mannlige kolleger. Ingen skal tåle nedverdiggende og respektløs adferd eller holdninger. Slik negativ oppførsel påvirker dessuten den enkeltes motivasjon, hele arbeidsmiljøet og utførelsen av oppdrag. Mobbing og seksuell trakassering er svært viktige temaer, som gis

Tala for 2015 er ikkje offentlege då dei først kan leggjast fram i stortingsmeldinga neste år. Årsaka er at Utanriksdepartementet må ta i mot lovpliktig rapportering frå eksportørar av forsvarsmateriell før tala kan utarbeidast.

stor politisk oppmerksomhet i dialogen med Forsvaret, og i møter med arbeidstakerorganisasjonene.

Kvinner er ikke et nytt fenomen i Forsvaret. Stortinget vedtok full yrkesmessig likestilling mellom kjønnene i 1984. Norge ble med dette også et av de første landene som åpnet for kvinner i stridende stillinger. Loven om allmenn verneplikt bidrar nå til å fjerne den siste skansen i det norske lovverket som var kjønnssegregert. Juridisk sett var dette et viktig grep for å bidra til et mer likestilt forsvar. Samtidig legger loven om allmenn verneplikt til rette for et styrket kompetansemangfold, og gir Forsvaret mulighet til å kunne rekruttere blant de beste og mest motiverte. Forsvaret er avhengig av rett kompetanse for å løse sine oppgaver, og trenger å rekruttere fra hele befolkningen.

Dessverre er det slik at mobbing og seksuell trakassering i Forsvaret forekommer. Dette er noe vi gjerne skulle vært foruten, og ett tilfelle er ett for mye. Alt personell i Forsvaret har ansvar for å verne om Forsvarets kjerneverdier og som et minimum følge de etiske retningslinjene for forventet og akseptert adferd. Samtidig har jeg klare forventninger til at ledere på alle nivåer går foran som gode forbilder tar ansvar for den kulturen de leder. Særlig har lederen et ansvar for å forhindre kommunikasjons- og samhandlingsformer som virker ekskluderende og støtende på grupper og enkeltindivider.

Innføringen av allmenn verneplikt legger til rette for et forsterket mangfold, der tradisjonell forsvarskultur i større grad utfordres av nye perspektiver, idealer og rollemodeller. Det er uansett Forsvarets ansvar å sørge for at nytt personell integreres på en god måte og i tråd med Forsvarets kjerneverdier.

Ny forskning utført i Forsvaret viser at økt samhandling mellom menn og kvinner gjør menn mer positive til kvinnelig deltakelse. Dette inntrykket understøttes av forskning som viser positive effekter ved at

menn og kvinner deler fellesrom. Tall fra Forsvarets sesjon tilsier en økt andel kvinner som møter til førstegangstjeneste fra juli 2016. Målet er at økt kvinneandel vil ha en positiv effekt på organisasjonskulturen, bidra til et mer likestilt Forsvar og et mer likestilt Norge.

Det er svært mange unge i tjeneste som gjør en utmerket jobb gjennom førstegangstjeneste og verving. Verneplikts- og medarbeiderundersøkelsen i Forsvaret har over lengre tid gitt oss gode tall for å understøtte vår kunnskap om alle former for mobbing i Forsvaret. I Vernepliktsundersøkelsene for 2013 og 2014 rapporterer 17 % av kvinnene at de har blitt utsatt for seksuell trakassering. Dette er en betydelig reduksjon fra 2012 da andelen var på 23 %. Samtidig er det en liten økning i det totale antallet som oppgir at de blir utsatt for seksuell trakassering i førstegangstjenesten, fra 5 % i 2013 til 7 % i 2014. Denne økningen forklares ved at noen flere menn svarer at de har blitt utsatt for seksuell trakassering, fra 2 % til 3 %. Forsvaret har selv iverksatt forskning for å finne årsaker og utarbeide tiltak på dette området.

Vernepliktsundersøkelsen for 2014 viser videre høy trivsel blant de vernepliktige. 82 % av de spurte oppgir at de trives ganske eller meget godt i Forsvaret. Dette er det beste resultatet som er rapportert noensinne. Kvinner trives i større grad enn menn. Nær ni av ti spurte kvinner oppgir at de trives godt i Forsvaret (88 %), mens for menn er andelen åtte av ti (80 %).

Forsvarsdepartementet har de siste årene finansiert en rekke studier og forskningsprosjekter som har bidratt til å gi ny kunnskap om temaene mobbing og seksuell trakassering. Dette arbeidet følges opp i 2016, med ny forskning som har til hensikt å ytterligere identifisere og adressere årsaker til mobbing og seksuell trakassering. Forsvaret jobber i tillegg med å utarbeide konkrete retningslinjer for etablering og evaluering av tiltak for å motvirke ekskluderende og diskriminerende språk, symbolbruk og annen kulturell praksis.

Gjennomføringsplanen til Forsvaret for innføring av allmenn verneplikt har spesielt fokus på fem tiltaksområder; kommunikasjon, kompetansekrav og seleksjonskriterier, eiendom, bygg og anlegg (EBA), personlig bekledning og utstyr (PBU), samt organisasjonskultur og ledelse. God og målrettet kommunikasjon med de kommende vernepliktige og deres foreldre er vesentlig.

Videre sees det på sammenhengen mellom krav til kompetanse og det soldatene selekteres på, da dette er avgjørende for hvem som skal tjenestegjøre. Bygningsmessige fasiliteter som har en mer lik standard, og er tilpasset begge kjønn og en jevnere kjønnsbalanse er også grunnleggende. Det samme gjelder for personlig bekledning og utstyr. I tillegg må det kontinuerlig jobbes systematisk og målrettet med organisasjonskultur og ledelse. På sistnevnte område har FD særskilt utfordret Forsvaret på tre områder; konkrete tiltak basert på forskning og erfaringer, lederskap på lavere nivå og aktiv policy og styringsdokumenter som er relevante på lokalt nivå.

Forsvarets utdanningsprogrammer blir kontinuerlig revidert for at de skal være best mulig tilpasset den virkeligheten som møter personellet i tjenesten. Gjennom befals- og offisersutdanningen satses det på å utdanne ledere med kompetanse innen mangfoldsledelse. Faglitteratur som omhandler kjønnskultur i Forsvaret brukes som pensum ved befals- og krigsskolene.

I tillegg mottar alt personell obligatorisk utdanning innen faget holdninger, etikk og ledelse (HEL). Hver av Forsvarssjefens direkte underlagte sjefer (DIF) har sine egne lokale tiltaksplaner for HEL. Arbeidet med å implementere disse tiltaksplanene følges tett opp av Forsvarsstaben, som jevnlig rapporterer og koordinerer sitt arbeid med Forsvarsdepartementet. Det er mitt inntrykk at Forsvarssjefen og de underlagte sjefene på dette området gjør god jobb.

Mitt klare mål er at ingen skal utsettes for nedverdiggende behandling eller holdninger.

SPØRSMÅL NR. 146

Innlevert 2. november 2015 av stortingsrepresentant Svein Roald Hansen

Besvart 10. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvordan er bevilgningen på 2 millioner kroner til arbeidet med Rygge beredskapssenter som ble bevilget i revidert nasjonalbudsjett 2015 over Kap. 451 Direk-

toratet for samfunnssikkerhet og beredskap, post 70, benyttet?»

BEGRUNNELSE:

I etterkant av vedtaket om endringer ved Rygge Flystasjon i forbindelse med behandlingen av Forsvarets Langtidsplan våren 2013, har kommunene Rygge, Råde, Moss og Våler foreslått å benytte fasiliteten ved flystasjonen til å utvikle et beredskaps-, trenings- og kompetansesenter hvor beredskapsetene kan trenes hver for seg og sammen. Tanken har vært at Rygge kunne være et pilotprosjekt for øving og samvirke innenfor samfunnssikkerhet og beredskap.

I forbindelse med behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2015, bevilget Stortinget 2 millioner kroner til dette arbeidet over Justisdepartementets budsjett.

Svar:

I forbindelse med Stortingets behandling av revidert nasjonalbudsjett 2015 ble det bevilget 2 mill. kroner til Rygge beredskapssenter på kap. 451, post 70.

Midlene er ikke utbetalt, hovedsakelig grunnet nødvendige avklaringer knyttet til at Rygge Beredskapssenter ikke er å anse som en egen juridisk enhet.

Østfold fylkeskommune har i brev av 5. oktober 2015 bedt om at midlene utbetales Østfold fylkeskommune. Fylkeskommunen driver prosjektet «Rygge Beredskapssenter» sammen med Mossregionens Næringsutvikling AS. Prosjektleder for Rygge Beredskapssenter er innforstått med og stiller seg bak at midlene overføres fylkeskommunen.

Justis- og beredskapsdepartementet finner imidlertid at Stortingets budsjettvedtak må presiseres før tilskuddet kan overføres fylkeskommunen.

For å oppfylle Stortingets intensjon foreslår derfor regjeringen at bevilgningen øremerkes Østfold fylkeskommunes arbeid knyttet til prosjektet «Rygge Beredskapssenter», gjennom nysalderinga. Fylkeskommunen har ansvar for at bevilgningen benyttes etter gjeldende regler, herunder lov om offentlige anskaffelser og statsstøtteregelverket.

SPØRSMÅL NR. 147

Innlevert 3. november 2015 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 6. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvilken organisasjon er nå innført, og hva er de fremtidige behovene denne organisasjonen er ment å ivareta?»

BEGRUNNELSE:

Direktoratet for nødkommunikasjon ble etablert i 2007 for å gjennomføre utbyggingen av nytt digitalt nødnett. Det nye nødnettet skal være ferdig utbygd i 2015. Ifølge Prop. 1 S (2015-2016) (Justisdepartementet) vil nødnettprosjektet ha "flere milepæler knyttet til kontraktuell ferdigstilling frem mot sommeren 2016. Milepælene gjelder leveranser av ikke-kritiske elementer samt sluttokumentasjon".

I årsrapporten for 2014 skriver direktoratet at de nå har innført den organiseringen som «tilpasser direktoratet for fremtidige behov».

Svar:

Det ble i 2014 gjennomført en intern prosess i Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) for å tilpasse

organisasjonen bedre til oppgavene direktoratet sto overfor. Det var blant annet behov for å tilpasse virksomheten til både å håndtere rask utbygging og egnet driftsoppfølging i stadig større områder. Siden DNK også har ansvar for innføring og oppfølging av Nødnett hos andre brukergrupper enn nødetatene, var det behov for å innrette virksomheten bedre for dette. Bemanningen i DNK ble ikke endret i forbindelse med denne omorganiseringen.

Den interne omorganiseringen som ble gjennomført, legger ingen føringer for departementets vurdering av hvordan oppgaver på nød- og beredskapskommunikasjonsfeltet skal ivaretas i årene fremover, herunder hvilke oppgaver og omfang DNK skal ha. Dette ligger til departementet å avgjøre, og arbeidet med å vurdere dette er i gang.

SPØRSMÅL NR. 148**Innlevert 3. november 2015 av stortingsrepresentant Ib Thomsen****Besvart 13. november 2015 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil fortsatt samferdselsministeren anmode Telenor om å bidra i størst mulig grad til Telemuseets rammebetingelser slik at det kan forvalte sitt museumsfaglige ansvar, og at museet på best mulig måte får anledning til å bidra til å forvalte Telenors kulturarv og verneplan for kulturminner?»

BEGRUNNELSE:

Som det fremgår av Stortingets behandling av St.prp. nr. 66 (1999-2000) ble Telenor museet gjort om til en stiftelse i 2000. Samferdselsdepartementet har som kjent siden denne omgjøringen hatt kompetanse til å oppnevne to medlemmer i museets styre. Departementet har derfor fortsatt en sterk interesse i at museets videre drift og samlinger sikres forutsigbare og tilstrekkelige økonomiske rammevilkår, slik at det er mulig å oppfylle museumsfaglige forpliktelser slik disse er nedfelt i stiftelsesdokumentene.

Svar:

Telemuseet ble opprettet i 1992 som etatsmuseum for Televerket og omgjort til en selvstendig stiftelse i 2001. I sin formålsparagraf har museet blant annet en forpliktelse til å ta vare på alle museale samlinger og kulturminner overført fra Telenor og andre. Museet har i sitt magasin på Fetsund samlinger fra hele den norske telesektoren fra 1855 til i dag, med gjenstander, fotografier, filmer, bøker osv. Store deler av samlingen finnes på nettstedet Digitalt Museum (www.digitalt-museum.no). Telemuseet er en ressurs for fagmiljøer, myndigheter, medier og bedrifter i ekombransjen, og for publikum, blant annet gjennom sin utstilling under samme tak som Teknisk Museum i Oslo. Museet er videre del av et landsdekkende nettverk med kultur-myndigheter i fylker og kommuner gjennom den såkalte Verneplanen, og med utstillinger i verneplanoobjekter og i andre museer.

Telenor har i lang tid vært største bidragsyter når det gjelder å finansiere driften av museet. Museet har for tiden 6,3 årsverk, hvorav 1,4 årsverk selges til Telenor for arbeidet med deres verneplan. For 2015 var inntektsprognosene 8,5 mill. kr, mens prognose for kostnadene var estimert til 10,4 mill. kr. For 2016 er inntektsprognosene ca. 7 mill. kr, hvorav 5 mill. kr er kontraktsfestet.

I den senere tid har Telenor gitt uttrykk for at de ønsker å trappe ned sine bidrag til museet. Telenor er et kommersielt selskap og kan ikke pålegges å opprettholde sin støtte. Styret i Telemuseet har derfor tatt opp spørsmålet om videre drift av museet med Kulturdepartementet og Samferdselsdepartementet med sikte på å komme fram til en tilfredsstillende løsning.

Det er derfor behov for å vurdere annen finansiering og eventuelt annen organisering av museets fremtidige drift. Det er ennå ikke avklart hvordan dette best kan løses.

Det er heller ikke avklart i hvilken form en videre drift skal ha, men museets styre har gitt uttrykk for at de ønsker en videre museumsdrift. Styret ser for seg et nasjonalt museum for tele, media og elektronisk kommunikasjon, basert på Telemuseets samlinger i Fetsund og NRKs samlinger. Styret mener at investerings- og driftskostnader i all hovedsak må dekket over statsbudsjettet med midler fra Samferdselsdepartementet og Kulturdepartementet.

Telemuseets styre har derfor tatt opp spørsmålet om framtidig organisering og finansiering av museet. Det ble i denne forbindelse nylig avholdt møte om saken med representanter for museet i Samferdselsdepartementet der også Kulturdepartementet var til stede.

Samferdselsdepartementet vil anmode Telenor om å fortsette å bidra til å ivareta denne kulturarven, samtidig som staten vil se nærmere på hvilken rolle den skal spille videre framover. Det er også naturlig å invitere andre aktører på ekomarkedet til å ta del i samfunnsansvaret som ligger i en videre museumsdrift.

SPØRSMÅL NR. 149**Innlevert 3. november 2015 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 10. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Meiner statsråden det er rett at brannvesena og kommunane må dekkje kostnader ved å utføre politioppgåver ved oppdrag der politiet anten er for seint ute eller ikkje dukkar opp?»

GRUNNGJEVING:

Det kjem stadig nye eksempel frå heile landet der brannvesenet må fungere som politi når politiet sjølv er for seint ute, eller ikkje dukkar opp. 02.11.15 gikk brannsjefen i Aurland kommune, Reinhardt Sørensen, ut i NRK Sogn og Fjordane og fortalde at dette både er farleg og dyrt:

«Belastinga blir større. Vi kan kome i fleire farlege situasjonar som vi ikkje er trente til å takle, slik politiet er».

Brann og redningsetaten i Aurland kommune er lei av å ta på seg oppgåver som dei meiner er politiet sine når politiet anten kjem for seint eller ikkje kjem i det heile. Brannvesenet i Aurland har rykt ut på alt frå mistanke om promillekøyning og husbråk. Ikkje berre gjer brannvesenet oppgåver dei ikkje er pålagte å gjere, men dette fører også til store kostnader for den enkelte kommunen. Aurland kommune reknar med at slike oppdrag kostar kommunen mellom 10-15 000 kroner for kvar utrykking. Dette er ikkje unikt for Aurland.

Brannsjef i Namsskogan, Frode Bjørhusdal, kunne 05.05.15, fortelje til NRK at dei

«...bruker så mye penger på utrykninger til alle mulige oppdrag at det ikke blir igjen penger til å kjøpe inn nytt utstyr. Vi sliter derfor med både gammelt og dårlig utstyr».

Dette handlar altså om to ulike naudetatar, den eine kommunal og den andre statleg, der den eine gjer oppgåver for den andre.

Det framstår som urimeleg dersom kommunane og brannvesena skal dekkje utgifter til oppdrag som eigentleg er politiet sine. Viss ein skal gjera noko med denne situasjonen, vil det vera ein fordel med felles retningslinjer for alle politidistrikta.

Svar:

Brann- og redningsvesenet er den største beredskapssetaten i dei fleste kommunane og òg den viktigaste tekniske redningsressursen. Dette gjeld ikkje berre ved brann, men ved alle hendingar som krev evne til teknisk handtering. Dei lovpålagte oppgåvene til brann- og redningsvesena går fram av brann- og eksplosjonsvernlova § 11 første ledd. Lova opnar for at kommunane kan leggje andre oppgåver til brann- og redningsvesenet, men dette gjeld berre i den grad det ikkje svekkjer evna brannvesenet skal ha til å utføre dei primære oppgåvene som loven krev.

Det går vidare fram av lova § 12 at dersom brann- og redningsvesenet kjem først til ein ulukkesstad har brannsjefen ordensmynde og ansvar for leiinga av skadestaden inntil politiet kjem til staden. Samstundes er det slik at brannvesena i utgangspunktet ikkje er forplikta til, og i mange tilfelle heller ikkje har føresetnader for, å rykke ut for å ta hand om reine politioppgåver. I samband med gjennomføringa av nærpolitireformen vil operasjonssentralane til politiet og 110-sentralane til brannvesena bli samlokalisert. Ved naudmeldingar vil samlokaliseringa gjere koordinering, samhandling og avklaring av oppgåver mellom brannvesena og politiet enklare.

Det er viktig for beredskapen å sikre at politiet kan kome raskt til åstader. Sia 1. januar 2015 har det vore stilt krav til responstida til politiet. Kravet til responstid gjeld ved ekstraordinære hendingar, hendingar kor liv er direkte truga og/eller kor det er behov for umiddelbar innsats frå politiet. Målingar som Politidirektoratet har gjennomført, viser at politiet så langt oppfyller det nye kravet til responstid. Utvikling av komande krav til responstid vil bli sett i samanheng med ny politistruktur. Regjeringa har som mål å nå ei politidekning på 2 pr. 1000 i løpet av 2020. Det vil innebære ei vesentleg betring av politikraften.

SPØRSMÅL NR. 150**Innlevert 3. november 2015 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 13. november 2015 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvilke internasjonale konvensjoner med tilhørende paragrafer begrenser mulighetene Den europeiske union (EU) har til å innføre en ny asylordning slik Sylo Taraku foreslår i Klassekampen 3. oktober, er det eventuelt flere internasjonale regler som vil begrense Norges rett til å innføre et slikt system som Taraku foreslår, og bryter Australia i dag noen av disse konvensjonene i måten de praktiserer sitt asylsystem?»

BEGRUNNELSE:

Sylo Taraku skriver i en kronikk i Klassekampen lørdag 3. oktober at man for å kunne bevare et system som ivaretar asylretten må innføre en ny asylordning. Han foreslår her at EU i stedet for å gi innreisetillatelse – og «midlertidig» opphold – til alle som har en intensjon om å søke om asyl ved EUs yttergrenser, bør disse personene heller henvises til regionale beskyttelsesprogrammer som bør opprettes langs migrasjonsrutene.

Svar:

Det er Flyktningkonvensjonen fra 1951, og i tillegg Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK), som danner grunnlag for det norske asylsystemet.

Regjeringen er opptatt av å føre en politikk som er bærekraftig også i en situasjon som nå, med svært høye ankomsttall. I Prop. 1 S Tillegg 1 (2015–2016) Om endringer i Statsbudsjettet 2016 og Prop. 1 LS (2015-2016) Skatter, avgifter og toll 2016, fremlagt 30. oktober, foreslår regjeringen en rekke innstrammingstiltak på utlendingsfeltet nettopp fordi vi mener det er nødvendig å begrense ankomstene til Norge. Vi

arbeider kontinuerlig med å vurdere hvilke tiltak som vil være mest effektive, herunder mulige regelverksendringer. Dersom det eksisterer begrensninger i det norske regelverket som hindrer oss i å etablere et bedre asylsystem, vil vi vurdere endringer. Arbeidet med innstrammingstiltak pågår allerede, og prioriteres høyt i Justis- og beredskapsdepartementet.

Norge deltar aktivt i det internasjonale arbeidet for å håndtere den internasjonale utfordringen vi står i. EU har blant annet igangsatt et regionalt utviklings- og beskyttelsesprogram (RDPP) i Midtøsten, et program denne regjeringen har støttet med 5 millioner kroner over UD's budsjett. EU er i gang med etableringen av RDPPer for henholdsvis Nord-Afrika og Afrikas Horn, og Norge planlegger å bidra finansielt til begge programmer. Regjeringen er positiv til felles europeiske tiltak som kan gjøre at flere flyktninger ivaretas på en tilfredsstillende måte i nærområdene, og derigjennom forebygger store migrasjonsstrømmer til Europa.

I konklusjonene fra Det europeiske råd 15. oktober 2015 fremgår det at EU skal utforske muligheter for å utvikle sikre og bærekraftige mottakskapasiteter i berørte regioner som kan gi flyktninger og deres familier framtidsutsikter og tilgang til prosedyrer, herunder utdanning og sysselsetting, fram til retur til opprinnelsesland er mulig. Regjeringen er positiv til initiativer for etablering av mottaksfasiliteter i sentrale transittland, både bilateralt og gjennom europeiske tiltak.

Jeg har ikke grunnlag for å foreta en rettslig vurdering av hvordan australske myndigheter håndterer asylsøkere som kommer til landet, men jeg registrerer at Australia har etablert en ordning som antakelig har medført en nedgang i båtsmuglertrafikken til kontinentet.

